

ZAKON

O INTEGRISANOM SPREČAVANJU I KONTROLI ZAGAĐIVANJA ŽIVOTNE SREDINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak izdavanja integrisane dozvole za industrijska postrojenja i aktivnosti koja mogu imati negativne uticaje na životnu sredinu, zdravlje ljudi i materijalna dobra, vrste industrijskih aktivnosti i postrojenja, mere namenjene sprečavanju ili, gde to nije izvodljivo, smanjenju emisija u vazduh, vodu i zemljište i sprečavanju nastajanja otpada, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine.

Obim primene

Član 2.

Ovaj zakon primenjuje se na industrijske aktivnosti i postrojenja utvrđene posebnim propisom koji se donosi na osnovu ovog zakona (u daljem tekstu: postrojenja), uključujući postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju i ko-insineraciju otpada, postrojenja i aktivnosti u kojima se koriste organski rastvarači, kao i postrojenja za proizvodnju titanijum dioksida.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na istraživačke aktivnosti, razvojne aktivnosti ili testiranje novih proizvoda i procesa.

Značenje izraza

Član 3.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) *vode* jesu sve tekuće i stajaće vode na površini zemlje i sve podzemne vode;

2) *granična vrednost emisije* jeste masa izražena u obliku određenih specifičnih parametara, koncentracija i/ili nivo pojedinačne emisije koju nije dozvoljeno prekoračiti u toku jednog ili više vremenskih perioda, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom;

3) *emisija* jeste neposredno ili posredno ispuštanje materija, vibracija, toplote ili buke iz pojedinačnih ili difuznih izvora u postrojenju, u vazduh, vodu ili zemljište;

4) *živina* jesu ptice koje se uzgajaju ili drže u zatočeništvu za:

(1) proizvodnju mesa, konzumnih jaja i drugih proizvoda;

(2) obnavljanje populacije pernate divljači;

(3) svrhu uzgoja ptica koje se koriste za proizvodnju živine iz podtač. (1) i (2) ove tačke;

(5) *životna sredina* jeste skup prirodnih i stvorenih vrednosti čiji kompleksni međusobni odnosi čine okruženje, odnosno prostor i uslove za život;

6) *zagađenje* jeste neposredno ili posredno unošenje materija, vibracija, toplote ili buke u vazduh, vodu ili zemljište izazvano ljudskom aktivnošću, koje može biti štetno po zdravlje ljudi ili kvalitet životne sredine, koje dovodi do oštećenja

materijalnih dobara, ili narušava ili utiče na kvalitet životne sredine ili druge legitimne oblike korišćenja životne sredine;

7) *zainteresovana javnost* obuhvata javnost na koju utiče ili će verovatno uticati odlučivanje o životnoj sredini ili na čije pravo ili interes zasnovan na zakonu donošenje odluke o izdavanju integrisane dozvole ili izmena uslova u dozvoli može da utiče. Za udruženje u oblasti zaštite životne sredine koje zastupa interese zaštite životne sredine (priprema i realizuje svoje programe zaštite, štiti svoja prava i interese u oblasti zaštite životne sredine, predlaže mere zaštite, učestvuje u postupku donošenja odluka u skladu sa zakonom, doprinosi ili neposredno radi na informisanju u životnoj sredini) i upisano je u registar kod nadležnog organa u skladu sa zakonom, smatra se da postoji interes zasnovan na zakonu na koje odluka u postupku izdavanja dozvole može da utiče;

8) *zainteresovani organi i organizacije* jesu organi i organizacije Republike Srbije, odnosno autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave i druga ovlašćena pravna lica u skladu sa posebnim propisima, u oblasti: poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, planiranja, izgradnje, saobraćaja, energetike, rudarstva, zaštite kulturnih dobara, zaštite prirode, javnog zdravlja i dr;

9) *zaključci o najbolje dostupnim tehnikama (u daljem tekstu: zaključci o BAT)* jesu dokumenti koji sadrže delove referentnog dokumenta o BAT kojima se propisuju zaključci o najboljim dostupnim tehnikama, njihov opis, podaci za procenu njihove primenljivosti, nivoi emisija povezanih sa najboljim dostupnim tehnikama, povezano praćenje (procesnih pokazatelja i emisija), povezani nivoi potrošnje i prema potrebi, odgovarajuće mere za remedijaciju lokacije;

10) *zahtev za izdavanje integrisane dozvole* jeste akt koji operater na propisanom obrascu, zajedno sa propisanom dokumentacijom, podnosi nadležnom organu radi izdavanja integrisane dozvole za rad postrojenja ili njegovog dela ili postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju ili postrojenja za ko-insineraciju otpada;

11) *zemljište* jeste gornji sloj Zemljine kore, smešten između stenske podloge i površine, koji se sastoji od čestica minerala, organske materije, vode, vazduha i živih organizama;

12) *značajna promena* jeste promena vezana za način funkcionisanja, proširenje postrojenja ili postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju otpada ili ko-insineraciju otpada, koja može imati značajne negativne uticaje na životnu sredinu ili na zdravlje ljudi;

13) *izveštaj o početnom stanju* sadrži podatke o stanju zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, za koje postoji mogućnost da su zagađeni opasnim materijama;

14) *integrisana dozvola* jeste odluka nadležnog organa doneta u formi rešenja kojom se odobrava rad postrojenja ili njegovog dela ili postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju ili postrojenja za ko-insineraciju otpada;

15) *inspekcijski nadzor za zaštitu životne sredine* podrazumeva sve aktivnosti, uključujući i posete lokaciji, praćenje emisija i proveru internih izveštaja i prateće dokumentacije, verifikaciju monitoringa zagađivača, proveravanje tehnika koje se koriste i ekološki prihvatljivog upravljanja životnom sredinom postrojenja, koje preduzima nadležni organ ili koje se preduzimaju u njegovo ime, kako bi se proverila i unapredila usklađenost postrojenja sa uslovima iz dozvole i kako bi se, prema potrebi, pratio njihov uticaj na životnu sredinu;

16) *javnost* obuhvata jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupe u skladu sa posebnim propisima;

17) *materija* jeste bilo koji hemijski element i/ili njegova jedinjenja, osim sledećih materija:

(1) radioaktivnih supstanci određenih posebnim propisom kojim se utvrđuju osnovni sigurnosni standardi za zaštitu zdravlja zaposlenih i šire javnosti od opasnosti od jonizujućeg zračenja,

(2) genetički modifikovanih mikroorganizama koji su određeni posebnim propisom o kontrolisanoj upotrebi genetički modifikovanih mikroorganizama,

(3) genetički modifikovanih organizama koji su određeni posebnim propisom kojim se uređuje ispuštanje genetički modifikovanih organizama u životnu sredinu;

18) *najbolje dostupne tehnike* (u daljem tekstu : *BAT*, eng. *BAT - Best Available Techniques*) – najefikasniji i najnapredniji stepen u razvoju aktivnosti, tehnologija i metoda rada, koji ukazuje kolika je praktična primenljivost određenih tehnika za postizanje graničnih vrednosti emisija i drugih uslova integrisane dozvole, radi sprečavanja ili ako to nije izvodljivo, smanjenja emisija i uticaja na životnu sredinu u celini;

Pojedini elementi izraza „*najbolje dostupne tehnike*” imaju sledeća značenja:

(1) *tehnike* – tehnologije koje se koriste i način na koji je postrojenje projektovano, izgrađeno, održavano, na koji funkcioniše i stavlja se van upotrebe ili zatvara;

(2) *dostupne tehnike* – tehnike razvijene do stepena koji omogućava primenu u određenom sektoru industrije pod ekonomski i tehnički održivim uslovima, vodeći računa o troškovima i koristima, bez obzira da li su tehnike korišćene ili proizvedene u Republici Srbiji, sve dok su u razumnoj meri dostupne operateru;

(3) *najbolje* – podrazumeva najefikasniji učinak u postizanju visokog opšteg nivoa zaštite životne sredine u celini;

(19) *nivoi emisija povezani sa BAT* jesu nivoi industrijskih emisija ostvareni pod normalnim uslovima rada pri korišćenju najboljih dostupnih tehnika, ili kombinacije najboljih dostupnih tehnika, u skladu sa zaključcima o *BAT*, izraženi kao prosek tokom datog vremenskog perioda, pod posebnim referentnim uslovima;

20) *opasan otpad* jeste otpad koji po svom poreklu, sastavu ili koncentraciji opasnih materija može prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi i ima najmanje jednu od opasnih karakteristika utvrđenih posebnim propisima, uključujući i ambalažu u koju je opasan otpad bio ili jeste upakovan, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;

21) *opasne materije* jesu supstance ili smeše utvrđene posebnim propisom o klasifikaciji, označavanju i pakovanju hemikalija, a posebno supstance ili smeše koje ispunjavaju propisane kriterijume za fizičke opasnosti, opasnosti po životnu sredinu ili zdravlje ljudi;

22) *operater* jeste svako pravno lice ili preduzetnik koje upravlja radom ili kontroliše rad postrojenja ili postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju ili postrojenja za ko-insineraciju otpada, u celosti ili delu postrojenja, ili je ovlašćen za donošenje ekonomskih odluka u oblasti tehničkog funkcionisanja postrojenja, u skladu sa posebnim propisom;

23) *opterećenje životne sredine* jeste pojedinačni ili zbirni uticaj aktivnosti na životnu sredinu koji se može izraziti kao ukupno (više srodnih komponenti), zajedničko (više raznorodnih komponenti), dozvoljeno (u okviru graničnih vrednosti) i prekomerno (preko dozvoljenih graničnih vrednosti) opterećenje;

24) *opšta obavezujuća pravila* jesu granične vrednosti emisije i/ili uslovi za obavljanje određene aktivnosti ili grupe aktivnosti u okviru sektora na osnovu kojih se direktno utvrđuju uslovi u integrisanoj dozvoli;

25) *otpad* jeste svaka materija ili predmet koji držalac odbacuje, namerava ili je neophodno da odbaci, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;

26) *podzemne vode* jesu sve vode koje su ispod površine zemlje u zoni zasićenja i u dodiru sa površinom zemlje ili potpovršinskim slojem kako je uređeno zakonom kojim se uređuju vode;

27) *postojeće postrojenje* jeste postrojenje koje je pušteno u rad, u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona ili za koje je dobijena integrisana dozvola i koje shodno odredbama ovog zakona podleže obavezi izdavanja integrisane dozvole;

28) *postrojenje* jeste stacionarna tehnička jedinica u kojoj se izvodi jedna ili više aktivnosti utvrđenih posebnim propisom koji se donosi na osnovu ovog zakona, ili posebnim propisom o postrojenjima u kojima se koriste organski rastvarači, a kojim se utvrđuju vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje integrisana dozvola, kao i svaka druga direktno povezana aktivnost kod koje postoji tehnička povezanost sa aktivnostima utvrđenim posebnim propisom, a koje se izvode na toj lokaciji i koja može imati uticaj na emisije i zagađenje;

29) *postrojenje za insineraciju (spaljivanje) otpada* jeste svaka stacionarna ili mobilna tehnička jedinica i oprema namenjena termičkom tretmanu otpada, sa ili bez ponovnog iskorišćenja toplote proizvedene sagorevanjem, kroz spaljivanje otpada oksidacijom, kao i ostalim postupcima termičkog tretmana kao što su piroliza, gasifikacija ili plazma proces, ako se materije nastale tretmanom dalje koriste za spaljivanje;

30) *postrojenje za ko-insineraciju (su-spaljivanje) otpada* jeste svaka stacionarna ili mobilna tehnička jedinica čija je osnovna namena proizvodnja energije, ili materijalnih proizvoda i koja koristi otpad kao redovno ili dodatno gorivo, ili u kojoj se otpad termički obrađuje radi odlaganja putem spaljivanja otpada oksidacijom, kao i drugim procesima termičke obrade, kao što su piroliza, gasifikacija ili proces plazme, ako se supstance nastale tretmanom naknadno spaljuju;

31) *postrojenje za sagorevanje* jeste svaki tehnički sistem u kome se gorivo oksiduje u cilju korišćenja na taj način proizvedene toplote. Pod postrojenjem za sagorevanje podrazumevaju se samo postrojenja za sagorevanje koja se koriste za proizvodnju energije, izuzev onih koja direktno koriste produkte sagorevanja u proizvodnim procesima;

32) *registar izdatih dozvola* jeste glavna knjiga - elektronska evidencija u kojoj se vode podaci koji se odnose na izdate integrisane dozvole;

33) *referentni dokument o BAT* jeste dokument izrađen kao rezultat razmene podataka koju organizuje Evropska komisija između država članica, određenih industrija, udruženja koja se bave unapređenjem zaštite životne sredine i Komisije za utvrđene aktivnosti. Ovaj dokumenat je sastavljen za utvrđene aktivnosti koji posebno opisuje primenjene tehnike, trenutni nivo emisija i potrošnje, tehnike koje su razmatrane prilikom određivanja najboljih dostupnih tehnika, kao i zaključke o BAT i bilo koje tehnike u nastajanju vodeći posebno računa o kriterijumima za utvrđivanje BAT propisanim u skladu sa ovim zakonom;

34) *standard kvaliteta životne sredine* jeste skup zahteva koji moraju biti ispunjeni u određenoj životnoj sredini ili delovima životne sredine u određenom roku, kako je utvrđeno posebnim propisima;

35) *tehnika u nastajanju* jeste nova tehnika za industrijsku aktivnost koja bi, ako se komercijalno razvije, mogla pružiti viši opšti nivo zaštite životne sredine ili barem jednak nivo zaštite, uz veću uštedu troškova u odnosu na postojeće BAT;

36) *činioci životne sredine* jesu: vazduh, voda, zemljište, predeli, prirodna područja, uključujući močvarna, priobalna, rečna i jezerska područja, biodiverzitet i njegove komponente, geodiverzitet i geonasleđe, stanovništvo i zdravlje ljudi, materijalna dobra i kulturno nasleđe.

Načela integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja

Član 4.

Osnovna načela integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja su:

1) Načelo predostrožnosti i prevencije

Svaka aktivnost mora biti sprovedena na način da se: ne prouzrokuje bilo kakvo značajno zagađenje; spreče ili smanje emisije na samom izvoru zagađivanja koje dovode do zagađenja vazduha, vode i zemljišta; spreči ili smanji korišćenje neobnovljivih prirodnih resursa i energije; spreči ili smanji stvaranje otpada; svede na minimum rizik po životnu sredinu, zdravlje ljudi, materijalna dobra i kulturno nasleđe.

Načelo predostrožnosti ostvaruje se procenom uticaja na životnu sredinu, procenom opasnosti od rizika i korišćenjem najboljih dostupnih tehnika.

Odsustvo naučne pouzdanosti ne može biti razlog za nepreduzimanje mera integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja životne sredine u slučaju mogućih značajnih uticaja na životnu sredinu i zdravlja ljudi.

2) Načelo integrisanosti i koordinacije

Integrisana dozvola mora uzeti u obzir celokupni rad postrojenja, uključujući emisije u vazduh, vodu i zemljište, proizvodnju otpada, korišćenje prirodnih sirovina, energetska efikasnost, buku, prevenciju udesa i obnavljanje lokacije nakon konačnog prestanka rada postrojenja.

Integrisani pristup izdavanja dozvola je usklađen postupak izdavanja integrisane dozvole u kom učestvuje više od jednog nadležnog organa koji preduzimaju mere za efikasan i integrisan pristup ovom postupku.

Potpuna uzajamna koordinacija nadležnih organa u postupku izdavanja integrisanih dozvola i određivanju uslova omogućava postizanje najvišeg praktično mogućeg nivoa zaštite životne sredine kao celine.

3) Načelo održivog razvoja

Radi ostvarivanja veće održive ravnoteže između ljudskih aktivnosti i društveno-ekonomskog razvoja s jedne strane i resursa i sposobnosti obnavljanja prirode s druge strane, režim integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja obezbeđuje se izdavanjem dozvola, utvrđivanjem uslova za održivo korišćenje prirodnih resursa, sirovina i energije.

Neobnovljivi prirodni resursi koriste se pod uslovima koji obezbeđuju njihovo dugoročno i razumno korišćenje.

Održivo upravljanje otpadom znači efikasnije korišćenje resursa, smanjenje količine otpada i postupanje sa njim na način koji doprinosi ciljevima održivog razvoja.

4) Načelo hijerarhije upravljanja otpadom

Hijerarhija upravljanja otpadom predstavlja redosled prioriteta u praksi upravljanja otpadom koji čine: sprečavanje stvaranja otpada i redukcija, odnosno

smanjenje korišćenja resursa i smanjenje količina i/ili opasnih karakteristika nastalog otpada; ponovna upotreba, odnosno korišćenje proizvoda za istu ili drugu namenu; reciklaža, odnosno tretman otpada radi dobijanja sirovine za proizvodnju istog ili drugog proizvoda; iskorišćenje, odnosno korišćenje vrednosti otpada (kompostiranje, ponovno iskorišćenje u energetske svrhe i dr.) i na kraju odlaganje otpada na deponiju.

5) *Načelo „zagađivač plaća”*

Zagađivač dužan je da snosi pune troškove posledica svojih aktivnosti, odnosno troškove nastale zagađenjem životne sredine, koji uključuju troškove za ugrožavanje i rizik po životnu sredinu i troškove uklanjanja štete nanete životnoj sredini, odnosno vraćanja lokacije u zadovoljavajuće stanje životne sredine posle zatvaranja postrojenja ili prestanka obavljanja aktivnosti.

6) *Načelo javnosti*

U cilju informisanja javnosti o radu postrojenja i o njihovom mogućem uticaju na životnu sredinu, kao i u cilju obezbeđenja pune otvorenosti postupka izdavanja integrisanih dozvola, javnost mora imati pristup informacijama u najranijoj fazi postupka ili najkasnije kada su te informacije dostupne, a odnose se na uredan zahtev koji je u postupku za izdavanje integrisane dozvole za nova i postojeća postrojenja ili za značajne izmene u radu postrojenja, izradu nacrtu dozvole, izdavanje integrisane dozvole i o svakom njenom obnavljanju, kao i na relevantne podatke dobijene monitoringom.

II. INTEGRISANA DOZVOLA

Vrste industrijskih aktivnosti i postrojenja

Član 5.

Postrojenja obavljaju industrijsku aktivnost na osnovu integrisane dozvole (u daljem tekstu: dozvola), osim u slučaju probnog rada odobrenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja.

Vrste aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje dozvola klasifikuju se prema nivou zagađivanja i riziku koji te aktivnosti mogu imati po životnu sredinu i zdravlje ljudi, uključujući i druge tehnički srodne aktivnosti koje mogu prouzrokovati emisije i zagađenje životne sredine.

Vrste aktivnosti i postrojenja iz stava 1. ovog člana obuhvataju nova i postojeća postrojenja.

Vlada propisuje vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje dozvola, postrojenja i aktivnosti na koje se primenjuju opšta obavezujuća pravila, listu zagađujućih materija i kriterijume za utvrđivanje najbolje dostupnih tehnika.

Dozvola

Član 6.

Za rad postrojenja i obavljanje aktivnosti operater pribavlja dozvolu nadležnog organa.

Dozvolom se odobrava:

- 1) rad novog postrojenja i obavljanje njegove aktivnosti;
- 2) rad i bitne izmene u radu, odnosno funkcionisanju postojećeg postrojenja.

Dozvola se može izdati za rad dva ili više postrojenja ili delova postrojenja ako se ona nalaze na istoj lokaciji i ako njima upravlja isti operater.

Svako od postrojenja ili delova postrojenja obuhvaćenih dozvolom iz stava 3. ovog člana mora ispunjavati uslove za rad propisane ovim zakonom, koji su sadržani u toj dozvoli.

Ako dozvola obuhvata nekoliko delova postrojenja kojima upravljaju različiti operateri, dozvola sadrži obaveze svakog od tih operatera pojedinačno.

Dozvola se izdaje na period koji ne može biti duži od deset godina.

Nadležni organ

Član 7.

Ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo) izdaje dozvolu u skladu sa ovim zakonom za postrojenja i aktivnosti za koja dozvolu ili odobrenje za izgradnju i početak rada, odnosno izvođenje ili obavljanje aktivnosti, izdaje drugo nadležno ministarstvo, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja objekata.

Pokrajinski organ nadležan za poslove zaštite životne sredine izdaje dozvolu u skladu sa ovim zakonom za postrojenja i aktivnosti za koja dozvolu ili odobrenje za izgradnju i početak rada, odnosno izvođenje ili obavljanje aktivnosti, izdaje drugi nadležni pokrajinski organ, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja objekata.

Organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove zaštite životne sredine izdaje dozvolu u skladu sa ovim zakonom za postrojenja i aktivnosti za koja dozvolu ili odobrenje za izgradnju i početak rada, odnosno izvođenje ili obavljanje aktivnosti izdaje drugi nadležni organ jedinice lokalne samouprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja objekata.

Nadležni organ izdaje dozvolu u skladu sa ovim zakonom ako postrojenje ispunjava sve propisane uslove za njeno izdavanje.

Nadležni organ obezbeđuje da uslovi i postupak izdavanja dozvola budu u potpunosti koordinirani u slučaju da u postupku učestvuje više od jednog nadležnog organa ili više operatera ili je izdato više dozvola.

Poslovi iz st. 2. i 3. ovog člana obavljaju se kao povereni poslovi.

Obaveza praćenja najboljih dostupnih tehnika

Član 8.

Zaključci o BAT predstavljaju osnovni dokumenat za utvrđivanje uslova u dozvoli.

Ministarstvo prati razvoj BAT-a, donošenje zaključaka o BAT, primenu tehnika u nastajanju i podatke o tome stavlja na raspolaganje javnosti objavljivanjem na internet stranicama Ministarstva.

Ministarstvo prema potrebi podstiče razvoj i primenu tehnika u nastajanju, posebno tehnika u nastajanju koje su navedene u referentnim dokumentima o BAT.

Radi obavljanja poslova iz st. 2. i 3. ovog člana Ministarstvo može, zavisno od specifičnosti tehnika koje se primenjuju, za praćenje pojedinih raspoloživih tehnika angažovati stručnu ili naučnu organizaciju.

Sredstva za rad angažovanim stručnim ili naučnim organizacijama iz stava 4. ovog člana obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

III. POSTUPAK IZDAVANJA DOZVOLE

Zahtev za izdavanje dozvole

Član 9.

Operater podnosi nadležnom organu zahtev za izdavanje dozvole na propisanom obrascu u papirnom obliku ili putem e-platforme u elektronskom obliku.

Ukoliko se zahtev za izdavanje dozvole podnosi u papirnom obliku, dostavlja se i primerak zahteva u elektronskom obliku na prenosivom elektronskom nosaču informacija, zajedno sa svom dokumentacijom u elektronskom obliku koja se prilaže uz zahtev.

Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži naročito podatke o:

- 1) postrojenju i njegovoj aktivnosti;
- 2) sirovinama i pomoćnom materijalu, drugim materijama i energiji koji se koriste u postrojenju ili se u njemu stvaraju;
- 3) izvorima emisija koje potiču iz postrojenja;
- 4) stanju lokacije na kojoj se postrojenje nalazi;
- 5) izveštaju o početnom stanju, gde je primenjivo, u skladu sa članom 12. ovog zakona;
- 6) prirodi i količini predviđenih emisija koje iz postrojenja dospevaju u vodu, vazduh i zemljište, kao i identifikovanim značajnim uticajima emisija na životnu sredinu i mogućnosti uticaja na veću udaljenost;
- 7) predloženoj tehnologiji i drugim tehnikama kojima se sprečavaju ili, ako to nije moguće, smanjuju emisije iz postrojenja;
- 8) najboljim dostupnim tehnikama koje operater postrojenja primenjuje ili planira da primeni radi sprečavanja ili smanjenja zagađivanja;
- 9) načinu upravljanja otpadom i merama za smanjenje nastajanja, pripremu za ponovnu upotrebu, reciklažu i ponovno iskorišćenje otpada koji nastaje u postrojenju;
- 10) merama planiranim za monitoring emisija u životnu sredinu;
- 11) prikazu glavnih alternativa predloženoj tehnologiji i tehnikama i merama koje je operater razmatrao;
- 12) postupcima koji se odnose na obaveze operatera u skladu sa posebnim propisom o izdavanju dozvola za emisije gasova sa efektom staklene bašte i članom 23. ovog zakona;
- 13) drugim planiranim tehnikama i/ili merama u cilju ispunjavanja osnovnih obaveza operatera u skladu sa članom 24. ovog zakona;
- 14) netehničkom prikazu podataka iz tač. 1)-13) ovog stava na kojima se zahtev zasniva.

Ako je operater u pribavljanju dokaza u skladu sa drugim propisima, naročito onih koji se odnose na procenu uticaja na životnu sredinu i/ili na oblast zaštite od velikog udesa, obezbedio neke od podataka iz stava 3. ovog člana uključuje ih ili prilaže uz zahtev za izdavanje dozvole.

Nadležni organ može zatražiti dodatne podatke, informacije i dokumentaciju u određenim oblastima za izdavanje dozvole.

Tehnike iz stava 3. ovog člana moraju zadovoljavati zahteve zaključaka o BAT.

Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) bliže propisuje sadržaj, izgled i način popunjavanja zahteva, kao i druga pitanja od značaja za podnošenje zahteva za izdavanje dozvole

Dokumentacija koja se prilaže uz zahtev

Član 10.

Uz zahtev za izdavanje dozvole operater prilaže sledeću dokumentaciju:

1) upotrebnu dozvolu ili rešenje o legalizaciji ili rešenje o ozakonjenju ili drugi odgovarajući dokument u skladu sa propisima o planiranju i izgradnji kojim se dokazuje podobnost objekta za upotrebu;

2) vodnu dozvolu izdatu u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode;

3) dozvolu za upravljanje otpadom izdatu u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;

4) plan vršenja monitoringa;

5) plan upravljanja otpadom ili radni plan upravljanja otpadom u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;

6) plan mera za efikasno korišćenje energije;

7) interni plan mera operatera za sprečavanje udesa i ograničavanje njihovih posledica;

8) plan mera za zaštitu životne sredine posle prestanka rada i zatvaranja postrojenja;

9) akt o pravu korišćenja prirodnih resursa, gde je primenljivo;

10) izveštaj o početnom stanju, gde je primenljivo;

11) izjavu kojom potvrđuje da su informacije sadržane u zahtevu istinite, tačne, potpune i dostupne javnosti;

12) dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi.

Pored dokumentacije iz stava 1. ovog člana podnosilac zahteva, zavisno od postrojenja, prilaže:

1) za nova postrojenja ili u slučaju značajne promene:

(1) saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu i studiju o proceni uticaja na životnu sredinu na koju je data saglasnost u skladu sa propisima koji uređuju procenu uticaja na životnu sredinu,

(2) za Seveso komplekse i postrojenja saglasnost na dokumenta u skladu sa propisima kojima se uređuje kontrola opasnosti od velikih udesa koji uključuju opasne supstance,

(3) za postrojenja koja se identifikuju u skladu sa propisima kojima se uređuje smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama, saglasnost na plan zaštite od udesa,

(4) rezultate merenja zagađivanja činilaca životne sredine ili drugih parametara u toku trajanja probnog rada;

2) za postojeća postrojenja:

(1) saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu ili saglasnost na studiju zatečenog stanja i studiju o proceni uticaja na životnu sredinu i/ili studiju zatečenog stanja, na koju je data saglasnost u skladu sa propisima koji uređuju procenu uticaja na životnu sredinu,

(2) za Seveso komplekse i postrojenja saglasnost na dokumenta u skladu sa propisima kojima se uređuje kontrola opasnosti od velikih udesa koji uključuju opasne supstance,

(3) za postrojenja koja se identifikuju u skladu sa propisima kojima se uređuje smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama, saglasnost na plan zaštite od udesa,

(4) rezultate merenja zagađivanja činilaca životne sredine ili drugih parametara u poslednjih godinu dana, i

(5) program mera prilagođavanja rada postojećeg postrojenja ili aktivnosti uslovima propisanim ovim zakonom.

Zahtev za izdavanjem dozvole smatra se urednim kada sadrži sve podatke i dokumentaciju propisanu ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Podaci i dokumentacija iz čl. 9. i 10. ovog zakona moraju biti izrađeni na osnovu najnovijih, verodostojnih i dostupnih podataka za čiju je tačnost odgovoran operater.

Zahtev operatera za izdavanje dozvole postaje dostupan za javnost nakon što nadležni organ utvrdi da je uredan i da se obaveštenje o njegovom podnošenju može objaviti.

Ministar propisuje bližu sadržinu programa mera iz stava 2. tačka 2) alineja peta ovog člana.

Tajnost i dostupnost podataka

Član 11.

Izuzetno od člana 10. stav 1. tačka 11) ovog zakona operater može od nadležnog organa zatražiti zaštitu tajnosti podataka koji se odnose na pojedine delove zahteva za izdavanje dozvole, nacrta dozvole ili dozvole.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, takvi delovi u zahtevu moraju biti jasno označeni.

Zahtev za tajnošću podataka operater je dužan da obrazloži razlozima i dokazima prema posebnim propisima kojima se uređuje tajnost podataka i zaštita poslovne tajne.

Zahtev za zaštitu podataka ne može se odobriti u delu koji se tiče informacija o emisijama, rizicima od udesa, rezultatima monitoringa i inspeksijskog nadzora, indikatorima procesa, korišćenja sirovina i pomoćnih materijala i proizvedenih proizvoda koji su direktno povezani sa emisijama iz postrojenja, te standardnih procesa i tehnika opisanih u referentnim dokumentima o BAT ili drugim relevantnim dokumentima, a koji se koriste za određivanje BAT u skladu sa ovim zakonom.

Odredbe o tajnosti podataka primenjuju se na odgovarajući način i u postupku izdavanja dozvole primenom opštih obavezujućih pravila iz člana 31. ovog zakona, osim u delu koji se odnosi na obavezni sadržaj opštih obavezujućih pravila.

Odredba iz stava 4. ovoga člana ne primenjuje se ako otkrivanje podataka ugrožava nacionalnu bezbednost u skladu sa zakonom koji uređuje tajnost podataka.

Izveštaj o početnom stanju

Član 12.

Ako aktivnost koja se obavlja u postrojenju uključuje korišćenje, proizvodnju ili emisiju opasnih materija u smislu ovog zakona, koje mogu prouzrokovati zagađenje zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, operater je dužan da izradi i dostavi nadležnom organu izveštaj o početnom stanju pre puštanja u rad postrojenja, odnosno, pre izdavanja dozvole ili prve izmene i/ili dopune dozvole.

Izveštaj o početnom stanju sadrži podatke potrebne za utvrđivanje stanja zagađenosti zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, kako bi se moglo izvršiti poređenje sa stanjem u toku i nakon konačnog prestanka aktivnosti iz člana 30. ovog zakona.

Izveštaj o početnom stanju sadrži najmanje sledeće podatke:

1) podatke o trenutnom korišćenju, i gde je dostupno o prethodnom korišćenju lokacije;

2) postojeće podatke o merenjima zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, koji pokazuju stanje u vreme izrade izveštaja ili podatke o novim merenjima zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, uzimajući u obzir mogućnost zagađenja zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, opasnim materijama koje će postrojenje koristiti, proizvesti ili emitovati.

Ako podatak prikupljen na osnovu drugih propisa ispunjava zahteve iz stava 3. ovog člana, takav podatak može se uključiti ili priložiti Izveštaju o početnom stanju.

Ministar bliže propisuje obavezni sadržaj i način sačinjavanja izveštaja o početnom stanju.

Način sprovođenja postupka izdavanja dozvole

Član 13.

Postupak izdavanja dozvole sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima donetim na osnovu njega.

Za određene vrste aktivnosti i postrojenja postupak izdavanja dozvole može se sprovesti primenom opštih obavezujućih pravila, u skladu sa ovim zakonom.

Opštim obavezujućim pravilima određuju se za pojedinu aktivnost ili grupu aktivnosti uslovi dozvole, uključujući granične vrednosti emisija, posebni uslovi sa kojima se postrojenja moraju uskladiti u odnosu na pojedine činioce životne sredine ili opterećenja životne sredine, kao i njihov ukupni uticaj i međuuticaj.

Opšta obavezujuća pravila zasnivaju se na BAT, bez propisivanja korišćenja bilo koje određene tehnike ili posebne tehnologije kojima se obezbeđuje visok nivo zaštite životne sredine u celini.

Ministarstvo ažurira opšta obavezujuća pravila vodeći računa o razvoju BAT.

Ministar propisuje opšta obavezujuća pravila.

Razmatranje zahteva

Član 14.

Nadležni organ razmatra podneti zahtev i ako zahtev ne sadrži propisane podatke i/ili dokumentaciju zatražice od operatera da, u primerenom roku koji ne može biti kraći od osam ni duži od 60 dana, otkloni nedostatke u zahtevu, odnosno da dostavi podatke, dokumentaciju ili informacije koje nedostaju.

Ako operater ne otkloni nedostatke, odnosno ne dostavi podatke, dokumentaciju i informacije u određenom roku, nadležni organ će doneti rešenje o odbacivanju zahteva.

Na rešenje o odbacivanju zahteva operater ima pravo žalbe drugostepenom organu u roku od osam dana od dana prijema rešenja.

Obaveštavanje organa, organizacija i javnosti o prijemu urednog zahteva

Član 15.

Nadležni organ obaveštava javnost i zainteresovane organe i organizacije u roku od pet dana od dana prijema urednog zahteva za izdavanje dozvole, na način propisan ovim zakonom.

Javnost i zainteresovani organi i organizacije dostavljaju svoja mišljenja nadležnom organu u roku od 20 dana od dana objavljivanja, odnosno prijema obaveštenja iz stava 1. ovog člana.

Zainteresovani organi i organizacije daju mišljenje, a naročito u vezi sa predloženim merama i tehnikama iz zahteva, prenosa efekata zagađenja između pojedinih činilaca životne sredine ili opterećenja na životnu sredinu iz svoje nadležnosti.

Ako zainteresovani organi i organizacije ne dostave mišljenje u roku iz stava 2. ovog člana, smatraće se da nemaju primedbe na podneti zahtev.

Tehnička komisija

Član 16.

Nadležni organ najkasnije u roku od deset dana od dana prijema urednog zahteva za izdavanje dozvole obrazuje tehničku komisiju.

Tehnička komisija je savetodavno telo koje pruža stručnu pomoć nadležnom organu u postupku izdavanja dozvole. U tom smislu tehnička komisija ocenjuje i analizira:

- 1) zahtev za izdavanje dozvole i dokumentaciju koja je podneta uz zahtev;
- 2) mišljenja javnosti, zainteresovanih organa i organizacija na zahtev za izdavanje dozvole i nacrt dozvole;
- 3) uslove i mere zaštite iz studije o proceni uticaja na životnu sredinu, odnosno studije zatečenog stanja;
- 4) očekivane lokalne i šire uticaje rada postrojenja na životnu sredinu;
- 5) primenu najboljih dostupnih tehnika;
- 6) druga stručna pitanja vezana za utvrđivanje uslova nacrta dozvole i izdavanje dozvole.

Aktom o obrazovanju tehničke komisije određuje se njen sastav i konkretni zadaci u postupku rešavanja zahteva za izdavanje dozvole i druga pitanja od značaja za rad tehničke komisije po podnetom zahtevu.

Za članove tehničke komisije mogu biti imenovana lica sa najmanje 7.1. nivoom kvalifikacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije, odgovarajuće struke, odnosno smera i odgovarajućim stručnim rezultatima, i to iz reda:

- 1) nezavisnih stručnjaka;

2) zaposlenih ili postavljenih lica u zainteresovanim organima i organizacijama;

3) zaposlenih ili postavljenih lica u nadležnom organu.

Predsednik tehničke komisije imenuje se iz reda zaposlenih ili postavljenih lica u nadležnom organu.

Članovi Tehničke komisije ne mogu biti lica koja su:

1) operater po čijem zahtevu se vodi postupak izdavanja dozvole;

2) osnivači operatera po čijem zahtevu se vodi postupak izdavanja dozvole, odnosno njegovi članovi ili zaposleni kod tih lica;

3) lica angažovana od operatera koja su učestvovala u izradi zahteva za izdavanje dozvole i prateće dokumentacije;

4) bračni drugovi, krvni srodnici do četvrtog stepena srodstva i srodnici po tazbini do drugog stepena srodstva lica navedenih u tač. 1) - 3) ovog stava.

U obavljanju poslova iz stava 2. ovog člana tehnička komisija može predložiti nadležnom organu:

1) da se zahtev dopuni dodatnim informacijama, podacima ili dokumentacijom uz za to ostavljanje primerenog roka, koji ne može biti kraći od osam dana ni duži od 60 dana;

2) da se zahtev odbije jer nisu ispunjeni uslovi za izradu nacrtu dozvole i izdavanje dozvole;

3) da se pristupi izradi nacrtu dozvole ako utvrdi da su za to ispunjeni svi propisani uslovi.

Tehnička komisija vodi zapisnik o svom radu, a po okončanju ocene i analize zahteva, odnosno nacrtu dozvole, izrađuje izveštaj koji dostavlja nadležnom organu.

Administrativne i tehničke poslove za potrebe komisije obezbeđuje nadležni organ.

Ministar propisuje način rada tehničke komisije, kriterijume, merila i visinu naknade za rad nezavisnih stručnjaka iz stava 4. tačka 1) ovog člana.

Nacrt dozvole

Član 17.

Rok za izradu nacrtu dozvole je 60 dana od isteka roka za pribavljanje mišljenja iz člana 15. stav 2. ovog zakona.

Ako u postupku izrade nacrtu dozvole nadležni organ utvrdi da su potrebni dodatni podaci i informacije, može pozvati operatera da mu ih dostavi ostavljajući za to primereni rok koji ne može biti kraći od osam dana.

Prilikom izrade nacrtu dozvole uzimaju se u obzir mišljenja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Kada se radi o postojećem postrojenju, odnosno rekonstrukciji postrojenja, uzimaju se u obzir rezultati inspekcijuskog nadzora u kojem se proveravaju predložene mere iz zahteva za izdavanje dozvole.

Nadležni organ je dužan da o izrađenom nacrtu dozvole obavesti javnost i zainteresovane organe i organizacije u roku od deset dana od završetka izrade s pozivom za dostavljanje mišljenja.

Javnost i zainteresovani organi i organizacije dostavljaju nadležnom organu svoje mišljenje na nacrt dozvole, u roku od 15 dana od dana objavljivanja, odnosno prijema obaveštenja iz stava 5. ovog člana.

Odlučivanje

Član 18.

Nadležni organ odlučuje o ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole po zahtevu za izdavanje dozvole na osnovu dostavljenih podataka, informacija i dokumentacije, mišljenja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija, kao i izveštaja tehničke komisije, u roku ne dužem od 180 dana od dana prijema urednog zahteva.

O zahtevu za izdavanje dozvole odlučuje se rešenjem.

Rešenjem o izdavanju dozvole utvrđuju se uslovi za rad postrojenja i obavljanje aktivnosti, kao i obaveze operatera, sa sadržinom propisanom ovim zakonom.

Nadležni organ će odbiti zahtev za izdavanje dozvole ako utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje dozvole, i to:

1) postrojenje za obavljanje aktivnosti za koju se zahteva dozvola ne ispunjava propisane uslove;

2) na osnovu podataka i dokumentacije sadržanih u zahtevu nisu ispunjeni uslovi za primenu propisanih standarda životne sredine, niti postoji usklađenost s odredbama zakona;

3) zahtev sadrži netačne podatke koji su od uticaja na izdavanje dozvole.

Rešenje iz st. 3. i 4. ovog člana nadležni organ dostavlja operateru i o tome obaveštava javnost i zainteresovane organe i organizacije u roku od osam dana od dana donošenja rešenja.

Nadležni organ dužan je da trajno čuva izdato rešenje.

Rešenje nadležnog organa iz st. 3. i 4. ovog člana je konačno u upravnom postupku.

Protiv rešenja iz st. 3. i 4. ovog člana može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u skladu sa zakonom.

Uslovi koji se utvrđuju dozvolom

Član 19.

Dozvolom se utvrđuju uslovi za rad postrojenja i obavljanje aktivnosti i obaveze operatera u zavisnosti od prirode aktivnosti i njihovog uticaja na životnu sredinu.

Dozvola sadrži:

1) uslove koji se odnose na primenu najboljih dostupnih tehnika ili drugih tehničkih uslova i mera koje su potrebne radi ispunjavanja osnovnih obaveza operatera i standarda kvaliteta životne sredine u skladu sa ovim zakonom;

2) uslove i mere iz studije o proceni uticaja na životnu sredinu ili studije zatečenog stanja;

3) granične vrednosti emisija zagađujućih materija određenih propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona i za ostale zagađujuće materije za koje je verovatno da će se emitovati iz postrojenja u značajnim količinama, imajući u vidu njihovu prirodu i potencijal da prenesu zagađenje iz jednog činioca životne sredine u drugi;

4) uslove i mere neophodne za zaštitu vazduha, voda, zemljišta;

5) odgovarajuće zahteve za redovno održavanje i vršenje nadzora nad merama koje se preduzimaju za sprečavanje emisija u zemljište i vode, posebno u podzemne vode, kao i mere za ispunjavanje odgovarajućih zahteva koji se tiču periodičnog monitoringa zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, u pogledu opasnih materija za koje postoji verovatnoća da će se pronaći na lokaciji imajući u vidu mogućnost kontaminacije zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, na lokaciji postrojenja;

6) uslove i mere koje se odnose na monitoring i upravljanje otpadom koji nastaje pri radu postrojenja;

7) uslove i mere za sprečavanje nastajanja, odnosno smanjenje buke i vibracija;

8) uslove i mere koje se odnose na efikasno korišćenje energije;

9) zahteve za monitoring emisija kojima se određuje:

(1) metodologija, učestalost merenja i pravila za tumačenje rezultata merenja,

(2) da su rezultati monitoringa emisije dostupni za iste vremenske periode i referentne uslove kao i za nivoe emisije povezane sa BAT, kada se primenjuje član 20. stav 5. tačka 2) ovog zakona;

10) uslove i mere za sprečavanje udesa i otklanjanje njihovih posledica;

11) uslove i mere za smanjenje zagađenja na najmanju moguću meru, uključujući prekogranično zagađenje životne sredine i zagađenje životne sredine na velikim udaljenostima;

12) način rada u uslovima koji nisu normalni uslovi rada (pokretanje, zaustavljanje, trenutno zaustavljanje, kvarovi, curenja i prekidi u funkcionisanju postrojenja);

13) uslove i mere zaštite životne sredine posle konačnog prestanka rada postrojenja u cilju izbegavanja rizika od zagađenja i vraćanja lokacije u zadovoljavajuće stanje;

14) obavezu da se nadležnom organu redovno, a najmanje jednom godišnje dostave:

(1) podaci na osnovu rezultata monitoringa emisija iz tačke 9) ovog stava i drugi relevantni podaci kojima se omogućava provera usklađenosti i poređenje sa propisanim nivoima emisija, i

(2) rezime rezultata monitoringa emisije kojim se omogućava poređenje sa nivoima emisije povezanim sa BAT kada se primenjuje član 20. stav 5. tačka 2) ovog zakona;

15) rezultate ponovnog razmatranja uslova utvrđenih dozvolom;

16) rok na koji se dozvola izdaje i broj pod kojim je upisana u registar izdatih dozvola;

17) druge specifične zahteve, uključujući uslove za ocenu usklađenosti sa graničnim vrednostima emisija.

Granične vrednosti iz stava 2. tačka 3) ovog člana mogu se dopuniti ili zameniti ekvivalentnim parametrima ili tehničkim merama, koje osiguravaju jednaki nivo zaštite životne sredine.

Uslovi u dozvoli utvrđuju se u skladu sa zahtevima zaključaka o BAT.

Ako standardi kvaliteta životne sredine zahtevaju strožije uslove od onih koji se mogu postići primenom zaključaka o BAT, dozvolom se utvrđuju dodatne mere.

Ako nadležni organ utvrđuje uslove u dozvoli na osnovu BAT koji nije opisan ni u jednom od relevantnih zaključaka o BAT, mora osigurati:

- 1) da je ta tehnika određena primenom kriterijuma za utvrđivanje BAT u skladu sa propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona; i
- 2) da su ispunjeni zahtevi iz člana 20. ovog zakona.

Kada zaključci o BAT iz stava 6. ovog člana ne sadrže nivo emisija koji su povezani sa BAT, nadležni organ osiguraće da tehnika iz stava 6. tačka 1) ovog člana obezbedi nivo zaštite životne sredine koji je ekvivalentan BAT opisanom u zaključku o BAT.

Kada aktivnost ili vrsta proizvodnog procesa koji se obavlja u postrojenju nije obuhvaćen bilo kojim zaključcima o BAT ili kada se ti zaključci ne bave svim potencijalnim uticajima aktivnosti ili procesa na životnu sredinu, nadležni organ, nakon prethodnih konsultacija sa operaterom, utvrđuje uslove u dozvoli na osnovu BAT koje je odredio za dotične aktivnosti ili procese, u skladu sa propisanim kriterijumima za utvrđivanje BAT.

Ministar bliže propisuje sadržinu i izgled dozvole.

Granične vrednosti emisija, ekvivalentni parametri i tehničke mere

Član 20.

Granične vrednosti emisije zagađujućih materija primenjuju se na mestu na kojem emisije napuštaju postrojenje, a kod određivanja tih vrednosti zanemaruje se svako razblaživanje pre mesta ispuštanja.

Izuzeto od stava 1. ovog člana u slučaju ispuštanja zagađujućih materija u vodu preko postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda, prilikom određivanja graničnih vrednosti emisije može se uzeti u obzir efekat postrojenja za prečišćavanje voda, pod uslovom da je zagarantovan jednak nivo zaštite životne sredine u celini i da to ne dovodi do većeg nivoa zagađenja životne sredine.

Granične vrednosti emisija, ekvivalentni parametri i tehničke mere iz člana 19. st. 1-3. ovog zakona zasnivaju se na BAT-u, bez nametanja operateru upotrebe bilo koje tehnike ili posebne tehnologije, s tim što zahtevani standardi kvaliteta životne sredine iz člana 22. ovog zakona moraju biti zadovoljeni.

Nadležni organ utvrđuje granične vrednosti emisija kojima se osigurava da u normalnim uslovima rada emisije ne prelaze nivo emisija povezane sa BAT na način propisan u odlukama o zaključcima o BAT.

Granične vrednosti emisija u dozvoli u normalnim uslovima rada postrojenja određuju se:

- 1) utvrđivanjem graničnih vrednosti emisije koje ne smeju prelaziti nivo emisija utvrđene u skladu sa zaključcima o BAT; granične vrednosti emisije moraju biti izražene za iste ili kraće vremenske periode i pod istim uslovima kao nivoi emisije povezane sa BAT-om; ili
- 2) utvrđivanjem različitih graničnih vrednosti emisije od onih iz tačke 1) ovog stava u pogledu vrednosti, vremenskog perioda i referentnih uslova.

Ako se granične vrednosti emisija određuju u skladu sa stavom 5. tačka 2) ovog člana, u dozvoli se propisuje obaveza praćenja parametara emisije najmanje

jednom godišnje i dostavljanje rezultata merenja nadležnom organu na ocenu koji proverava da li su prekoračeni nivoi emisija utvrđeni u skladu sa zaključcima o BAT.

Izuzetno od odredbe stava 5. ovog člana nadležni organ može u posebnim slučajevima odrediti manje stroge granične vrednosti emisije samo ako procena pokaže da bi postizanje nivoa emisije koje su povezane s BAT iz zaključaka o BAT dovelo do nesrazmerno visokih troškova u poređenju s koristima za životnu sredinu.

Izuzeće iz stava 7. ovog člana može se primeniti ako operater primenom odgovarajuće analize dokaže nesrazmernost troškova koja bi se postigla primenom zaključaka o BAT s obzirom na postignute koristi za životnu sredinu.

Nadležni organ može odobriti izuzeće iz stava 7. ovog člana ako utvrdi da:

- 1) takvo izuzeće neće narušiti zahtevane standarde kvaliteta životne sredine iz člana 22. ovog zakona; i
- 2) odobrenim izuzećem neće doći do značajnog zagađenja i da je postignut visok nivo zaštite životne sredine u celini.

U obrazloženju dozvole moraju se navesti razlozi zbog kojih se u dozvoli dozvoljava izuzeće iz stava 7. ovog člana.

Nadležni organ ponovo procenjuje primenu izuzeća iz stava 7. ovog člana kao deo ponovnog razmatranja uslova dozvole iz člana 27. ovog zakona.

Ministar propisuje kriterijume za određivanje nesrazmernosti troškova iz stava 7. ovog člana.

Postrojenjima koja testiraju tehnike u nastajanju mogu se odobriti privremena izuzeća, za period koji ukupno ne može biti duži od devet meseci, od:

- 1) zahteva da se granične vrednosti zasnivaju na BAT, u skladu sa stavom 3. ovog člana;
- 2) zahteva iz stava 5. ovog člana;
- 3) primene BAT u svrhu preduzimanja određenih mera radi sprečavanja zagađenja.

Odobrenje privremenog izuzeća iz stava 13. ovog člana može se odobriti ako su zahtevani standardi kvaliteta životne sredine iz člana 22. ovog zakona zadovoljeni.

U dozvoli o privremenom izuzeću iz stava 13. ovog člana se propisuje obaveza praćenja parametara emisije i dostavljanje rezultata merenja nadležnom organu na ocenu.

Po isteku perioda od devet meseci tehnika iz stava 13. ovog člana zaustavlja se ako aktivnost nije postigla najmanje nivoe emisije koje su povezane sa zaključcima o BAT.

Tehnika iz stava 13. ovog člana može se zaustaviti i pre isteka perioda od devet meseci ako se utvrdi da su zahtevani standardi kvaliteta životne sredine iz člana 22. ovog zakona narušeni.

Zahtevi monitoringa

Član 21.

Zahtevi monitoringa iz člana 19. stav 2. tačka 9) ovog zakona, prema potrebi, zasnivaju se na zaključcima o monitoringu koji su opisani u zaključcima o BAT.

Učestalost periodičnog monitoringa iz stava 1. ovog člana određuje se u dozvoli za svako pojedinačno postrojenje ili u opštim obavezujućim pravilima.

Pored zahteva monitoringa definisanih u stavu 1. ovog člana za podzemne vode periodični monitoring sprovodi se najmanje jednom u pet godina, a za zemljište najmanje jednom u deset godina, osim ako se takav monitoring zasniva na sistematičnom procenjivanju rizika od zagađenja.

Standardi kvaliteta životne sredine

Član 22.

U slučaju kada standard kvaliteta životne sredine zahteva strožije uslove od onih koji se mogu postići primenom najboljih dostupnih tehnika, nadležni organ propisuje i dodatne uslove i mere kojima se obezbeđuje ispunjenje zahteva kvaliteta životne sredine.

Emisije gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja

Član 23.

Ako su emisije gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja uređene posebnim propisom u vezi sa aktivnostima koje se obavljaju u tom postrojenju, dozvola ne uključuje graničnu vrednost emisije tih gasova.

Dozvola iz stava 1. ovog člana za postrojenje na koje se primenjuju posebni propisi o sistemu trgovine emisijama gasova sa efektom staklene bašte ne sadrži posebne mere ili tehnike koje se odnose na efikasno korišćenje energije u jedinicama za sagorevanje ili drugim jedinicama koje emituju ugljen-dioksid (CO₂).

Nadležni organ po potrebi na odgovarajući način vrši izmenu i dopunu dozvole iz stava 1. ovog člana.

Odredba stava 1. ovog člana ne primenjuje se za postrojenje koje je privremeno isključeno iz sistema trgovine emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa posebnim propisom.

Osnovne obaveze operatera

Član 24.

Operater je dužan da nadležnom organu podnese obaveštenje u papirnom ili elektronskom obliku, radi identifikacije novih i postojećih postrojenja i aktivnosti, koje podležu izdavanju dozvole, koje sadrži sledeće podatke:

- 1) naziv i sedište operatera;
- 2) vrsta postrojenja i aktivnosti;
- 3) kapaciteti postrojenja u kojima se obavlja aktivnost;
- 4) planirani rok za podnošenje zahteva za izdavanje dozvole;
- 5) i druge podatke na zahtev nadležnog organa.

U izvršavanju osnovnih obaveza upravljanja postrojenjem i obavljanja aktivnosti operater je dužan da:

1) preduzme sve odgovarajuće neophodne mere radi sprečavanja zagađenja, i to:

- (1) primenjuje najbolje dostupne tehnike,
- (2) ne izaziva značajno zagađenje životne sredine;
- 2) sprečava stvaranje otpada u skladu sa propisima o upravljanju otpadom;

3) nastalim otpadom upravlja u skladu sa hijerarhijom upravljanja otpadom u smislu pripreme za ponovnu upotrebu, reciklažu, ponovno iskorišćenje ili ako je to tehnički i ekonomski nemoguće postići, da otpad odlaže na način kojim se izbegavaju

ili smanjuju uticaji na životnu sredinu u skladu sa načelom blizine i propisima o upravljanju otpadom;

4) efikasno koristi energiju;

5) preduzima sve neophodne mere kako bi se sprečili udesi i ograničile njihove posledice;

6) po prestanku rada postrojenja preduzima sve mere kako bi se izbegao rizik zagađenja životne sredine i kako bi se lokacija postrojenja vratila u zadovoljavajuće stanje u skladu sa članom 30. ovog zakona.

Obaveze operatera nakon dobijanja dozvole

Član 25.

Nakon dobijanja dozvole operater je dužan da:

1) postupa u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli;

2) sprovodi plan monitoringa i rezultate dostavi nadležnom organu u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli;

3) bez odlaganja obavesti nadležni organ u slučaju bilo kakvog udesa ili nesreće koji značajno utiču na životnu sredinu ili zdravlje ljudi;

4) obaveštava nadležni organ o planiranoj promeni operatera;

5) izvrši sve mere koje nadležni organ utvrdi posle prestanka rada postrojenja;

6) bez odlaganja obavesti nadležni organ u slučaju odstupanja od uslova u dozvoli.

Operater je dužan da, za sve vreme važenja integrisane dozvole, vodnu dozvolu i dozvolu za upravljanje otpadom obnavlja u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode, odnosno zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom i tu dozvolu blagovremeno dostavi nadležnom organu.

Operater je dužan da podatke o monitoringu emisija iz postrojenja u vazduh, vode i zemljište i podatke o vrstama i količinama otpada, kao i načinu postupanja sa otpadom dostavlja Agenciji za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija) i nadležnim organima za pojedine činioce životne sredine, u skladu sa posebnim propisima.

U slučaju odstupanja od uslova u dozvoli, operater je dužan da odmah preduzme sve potrebne mere uključujući i one koje dodatno odredi nadležni organ, kako bi se ograničile posledice po životnu sredinu i sprečili mogući udesi ili nesreće i ponovno postigla usklađenost sa uslovima dozvole, u najkraćem mogućem roku.

Ako odstupanja od uslova u dozvoli predstavljaju neposrednu opasnost za zdravlje ljudi ili dovodi do direktnog značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu, postrojenje ili njegov odgovarajući deo mora prestati sa radom do postizanja ponovne usklađenosti rada prema uslovima iz dozvole.

U slučaju udesa ili nesreće, koji značajno utiče na životnu sredinu, operater je dužan da:

1) bez odlaganja preduzme mere za ograničavanje posledica po životnu sredinu, kao i mere za sprečavanje mogućih daljih udesa i nesreća;

2) odmah preduzme sve odgovarajuće dopunske mere koje odredi nadležni organ kako bi se ograničile posledice po životnu sredinu i sprečili mogući dalji udesi ili nesreće.

Ako zagađenje potiče iz postrojenja koje ima dozvolu ili podleže izdavanju dozvole, operater je odgovoran za štetu nanetu životnoj sredini i snosi troškove sanacije posledica zagađenja.

Ako operater ne izvrši sanaciju u najkraćem mogućem roku, nadležni organ će sanirati zagađenje o trošku operatera, u skladu sa posebnim propisima.

Operater je dužan da za vreme važenja dozvole i najmanje pet godina posle prestanka važenja dozvole čuva svu dokumentaciju u vezi sa izdavanjem dozvole, monitoringom i inspekcijskim nadzorom nad obavljanjem aktivnosti.

Operater je dužan da najkasnije četiri meseca pre isteka roka važenja dozvole nadležnom organu podnese zahtev za izdavanje nove dozvole.

Značajna promena u radu postrojenja

Član 26.

Operater je dužan da pisanim putem obavesti nadležni organ o planiranim promenama prirode ili funkcionisanja postrojenja ili proširenja kapaciteta, koje može imati posledice po životnu sredinu i da dostavi detaljni opis nameranih promena.

Bilo koja promena u prirodi ili funkcionisanju ili proširenju kapaciteta postrojenja smatra se značajnom ako promena ili obim sami po sebi dostižu pragove kapaciteta utvrđene propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona.

Ako se, na osnovu razmatranja i analize obaveštenja operatera iz stava 1. ovoga člana, utvrdi da je planirana promena u radu postrojenja značajna, nadležni organ posebnim rešenjem operateru nalaže da podnese zahtev za:

- 1) izdavanje dozvole za postrojenje u celini ili za deo postrojenja u kojem namerava izvršiti značajnu promenu; ili
- 2) izmenu i/ili dopunu rešenja o izdavanju dozvole.

U slučaju izmene i/ili dopune dozvole zbog značajnih izmena u radu postrojenja, rešenje koje donosi nadležni organ odnosi se na one delove postrojenja i one aktivnosti na koje se izmena odnosi.

Na zahtev i postupak za izmenu i/ili dopunu dozvole iz stava 3. tačka 2) ovog člana primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na podnošenje zahteva i postupak izdavanja dozvole, uključujući pravila o obaveštavanju i učešću javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Ako se, na osnovu obaveštenja iz stava 1. ovog člana, utvrdi da planirana promena u radu postrojenja nije značajna i ne zahteva ponovno razmatranje uslova dozvole, nadležni organ će o tome obavestiti operatera ili postupiti u skladu sa članom 28. ovog zakona.

Ponovno razmatranje uslova u dozvoli po službenoj dužnosti

Član 27.

Nadležni organ svakih pet godina po službenoj dužnosti razmatra uslove, i ako je potrebno rešenjem menja i/ili dopunjava dozvolu.

Nezavisno od roka iz stava 1. ovog člana nadležni organ obavezno po službenoj dužnosti razmatra uslove i po potrebi rešenjem menja i/ili dopunjuje dozvolu ako:

- 1) je zagađenje koje je prouzrokovalo postrojenje takvog značaja da je potrebno izvršiti izmenu i/ili dopunu postojećih graničnih vrednosti emisija, ili je potrebno utvrditi nove vrednosti u dozvoli;

2) promene u zahtevima za bezbednost u radu postrojenja ili sigurnost određene aktivnosti zahtevaju uvođenje novih tehnika;

3) postrojenje nije obuhvaćeno nijednim od zaključaka o BAT, a razvoj BAT omogućava značajno smanjenje emisija;

4) je to neophodno radi usklađivanja sa novim standardom kvaliteta životne sredine;

5) izmene u propisima o zaštiti životne sredine ili izmene dozvola, odobrenja i saglasnosti koje se pribavljaju u postupku izdavanja odobrenja za izgradnju i puštanje u rad postrojenja značajno utiču na izmenu uslova u dozvoli;

6) operater nije ispunio mere propisane programom iz člana 10. stav 2. tačka 2) podtačka (5) ovog zakona.

U postupku ponovnog razmatranja dozvole nadležni organ koristi podatke nastale monitoringom i/ili podatke utvrđene inspekcijskim nadzorom.

Na zahtev nadležnog organa, operater je dužan da dostavi sve podatke potrebne za ponovno razmatranje dozvole uključujući rezultate monitoringa emisija i ostale podatke koji omogućavaju poređenje rada postrojenja sa BAT opisanim u primenjivim zaključcima o BAT i sa nivoima emisija koje su povezane sa BAT.

U roku od četiri godine od dana objavljivanja odluke o zaključcima o BAT, koja se odnosi na glavnu aktivnost postrojenja, nadležni organ po službenoj dužnosti razmatra uslove i po potrebi posebnim rešenjem menja i/ili dopunjava uslove dozvole za rad postrojenja.

Nadležni organ, u slučaju iz stava 5. ovog člana primenjuje nove, odnosno izmenjene BAT zaključke koji se odnose na rad postrojenja, objavljene nakon izdavanja dozvole, odnosno poslednje izmene i/ili dopune dozvole.

Za postrojenja za koja se utvrdi da je potreban duži rok od roka iz stava 5. ovog člana za postizanje najboljih dostupnih tehnika, nadležni organ može odrediti i duži rok.

Produženje roka iz stava 7. ovog člana mora biti obrazloženo.

Pri svakoj sledećoj izmeni i/ili dopuni dozvole obavezno se razmatra primena izuzeća iz stava 7. ovog člana.

Na postupak ponovnog razmatranja dozvole primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na podnošenje zahteva i postupak izdavanja dozvole, uključujući rad i izveštaj tehničke komisije, pravila o obaveštavanju i učešću javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Ako veliki broj izmena i/ili dopuna u dozvoli otežava efikasnu kontrolu aktivnosti, nadležni organ može zatražiti od operatera da dostavi novi zahtev za izdavanje dozvole.

Promena operatera i podataka koji ne zahtevaju ponovno razmatranje uslova dozvole

Član 28.

U slučaju promene operatera i podataka koji ne zahtevaju ponovno razmatranje uslova dozvole iz člana 27. ovog zakona, nadležni organ će, u roku od 15 od dana prijema tog obaveštenja, izvršiti izmenu i/ili dopunu u dozvoli bez sprovođenja postupka i o tome obavestiti operatera, kao i jedinicu lokalne samouprave na čijoj teritoriji operater ima postrojenje, odnosno obavlja aktivnost.

Prestanak važenja dozvole

Član 29.

Dozvola može prestati da važi, ako:

- 1) istekne rok na koji je izdata, a nije podnet zahtev za produženje dozvole;
- 2) operater prestane da ispunjava neki od uslova koji je utvrđen dozvolom ili ne postupa u skladu sa uslovima iz dozvole;
- 3) nadležni organ utvrdi da je operater u zahtevu za izdavanje dozvole podneo netačne podatke ili falsifikovao dokumenta od značaja za izdavanje dozvole;
- 4) je operater prestao da obavlja aktivnost, a tu aktivnost ne nastavi da obavlja drugi operater.

O nalazu iz stava 1. ovog člana inspektor za zaštitu životne sredine dužan je da bez odlaganja obavesti nadležni organ.

Rešenje o prestanku važenja dozvole je konačno u upravnom postupku.

Protiv rešenja o prestanku važenja dozvole može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u skladu sa zakonom.

Rešenjem o prestanku važenja dozvole utvrđuju se i obavezne mere staranja o postrojenju i lokaciji posle prestanka aktivnosti operatera.

Konačan prestanak aktivnosti

Član 30.

Po konačnom prestanku aktivnosti, operater je dužan da proceni stanje zagađenja zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, opasnim materijama koje je postrojenje koristilo, proizvelo ili ispuštalo.

Ako je postrojenje prouzrokovalo značajno zagađenje zemljišta ili voda, posebno podzemnih voda, opasnim materijama u poređenju sa stanjem koje je utvrđeno u izveštaju o početnom stanju iz člana 12. ovog zakona, operater će preduzeti neophodne mere za saniranje tog zagađenja kako bi se lokacija vratila u stanje utvrđeno tim izveštajem, s tim da pri tome vodi računa o tehničkoj izvodljivosti takvih mera.

Ne dovodeći u pitanje st. 1. i 2. ovog člana, po konačnom prestanku aktivnosti i ako zagađenje zemljišta i voda, posebno podzemnih voda, predstavlja značajan rizik za zdravlje ljudi ili za životnu sredinu kao rezultat aktivnosti koje je operater obavljao pre nego što je dozvola za postrojenje prvi put izmenjena i/ili dopunjena, odnosno izdata nova dozvola, operater je dužan da preduzme bez odlaganja, potrebne radnje s ciljem uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja identifikovanih opasnih materija, kako lokacija, vodeći računa o njenoj trenutnoj ili budućoj odobrenoj upotrebi, više ne bi predstavljala takav rizik.

Ako operater nema obavezu da izradi izveštaj o početnom stanju, dužan je da nakon konačnog prestanka aktivnosti u postrojenju preduzme bez odlaganja potrebne radnje u cilju uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja opasnih materija na lokaciji postrojenja, kako lokacija više ne bi predstavljala rizik za zdravlje ljudi ili životnu sredinu zbog zagađenja zemljišta i voda, posebno podzemnih voda. Pri tome će se uzeti u obzir stanje lokacije iz člana 9. stav 3. tačka 4) ovog zakona kao i njena trenutna ili odobrena buduća namena.

Postupak prema opštim obavezujućim pravilima i način njihove primene

Član 31.

Postupak izdavanja dozvole sprovodi se primenom opštih obavezujućih pravila za postrojenja i aktivnosti koje su utvrđene propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona.

Operater podnosi nadležnom organu zahtev za izdavanje dozvole primenom opštih obavezujućih pravila i prilaže dokumentaciju u skladu sa članom 10. ovog zakona.

U slučaju kada se radi o postojećem postrojenju, odnosno rekonstrukciji postrojenja, uzimaju se u obzir rezultati inspekcijskog nadzora u kojem se proveravaju predloženi uslovi iz zahteva za izdavanje dozvole primenom opštih obavezujućih pravila.

Na postupak izdavanja dozvole primenom opštih obavezujućih pravila primenjuju se odredbe koje se odnose na podnošenje zahteva i postupak izdavanja dozvole, uključujući pravila o obaveštavanju i učešću javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.

Nadležni organ izdaje dozvolu u roku najkasnije od 180 dana od dana prijema urednog zahteva za izdavanje dozvole.

Mere se utvrđuju u rešenju o izdavanju dozvole u skladu sa opštim obavezujućim pravilima, gde je to primenjivo.

Pri određivanju uslova u dozvoli uzimaju se u obzir i propisi koji se odnose na zaštitu životinja, ako je to primenjivo.

Rešenje o izdavanju dozvole primenom opšte obavezujućih pravila je konačno u upravnom postupku.

Protiv rešenja o izdavanju dozvole iz stava 8. ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Pristup podacima i način obaveštavanja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija

Član 32.

Nadležni organ dužan je da obaveštava javnost o podnetom urednom zahtevu za izdavanje dozvole, zahtevu za izmenu i/ili dopunu dozvole, izrađenom nacrtu dozvole i konačnoj odluci iz čl. 9, 17, 18, člana 20. stav 9, čl. 26, 27. i 31. ovog zakona, putem veb prezentacije nadležnog organa, kao i objavljivanjem u najmanje jednim štampanim dnevnim novinama i/ili lokalnim novinama, na svakom od službenih jezika, koje izlaze na području obuhvaćenom uticajem rada postrojenja.

Uz obaveštenje iz stava 1. ovog člana nadležni organ objavljuje na svojoj veb prezentaciji i zahtev za izdavanje dozvole, izmenu i/ili dopunu dozvole, nacrt dozvole i konačnu odluku.

Nadležni organ obaveštava zainteresovane organe i organizacije o podnetim, izrađenim i donetim dokumentima iz stava 1. ovog člana u pisanoj formi.

Obaveštenje o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole sadrži naročito:

- 1) podatke o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole, uključujući podatke o operateru, lokaciji postrojenja, podatke o aktivnostima za koje se izdaje dozvola;
- 2) podatke o nadležnom organu za izdavanje dozvole i o postupku koji će se sprovesti;

3) podatak o činjenici da odluka zavisi od nacionalne ili prekogranične procene uticaja ili konsultacija između država kada aktivnost ima ili može imati prekogranične uticaje;

4) način informisanja i učešća javnosti u postupku uvida u zahtev i podnetu dokumentaciju, uključujući podatke o zainteresovanim organima i organizacijama koji će učestvovati u postupku davanja komentara i mišljenja, podatke o organu kome se dostavljaju mišljenja i načinu i rokovima za dostavljanje;

5) način na koji će javnost biti informisana o ishodu postupka.

Obaveštenje o izrađenom nacrtu dozvole sadrži naročito:

1) podatke o nazivu i sedištu, odnosno imenu i adresi operatera;

2) podatke o lokaciji na kojoj se planira ili obavlja aktivnost;

3) podatke o planiranoj aktivnosti i postrojenju;

4) podatke o načinu i rokovima za uvid u nacrt dozvole i prateću dokumentaciju;

5) podatke o organu nadležnom za izdavanje dozvole;

6) podatke o načinu i rokovima za dostavljanje mišljenja javnosti na nacrt dozvole i organu kojem se dostavljaju mišljenja;

7) način na koji će javnost biti obavještena o donetoj konačnoj odluci.

Ako su nakon objavljivanja informacije o nacrtu dozvole iz stava 5. ovog člana, uključujući i razmatranje uslova dozvole, dostupne nove informacije koje mogu bitno uticati na odluku, nadležni organ dužan je da ih objavi na svojoj veb prezentaciji. Uz informaciju o tome nadležni organ daje uputstvo o načinu učešća javnosti nakon što je ta informacija objavljena.

Obaveštenje o odluci o izdavanju dozvole, izmeni i/ili dopuni dozvole, odluci o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole ili izmenu i/ili dopunu dozvole sadrži odluku sa obrazloženjem koje obuhvata naročito:

1) glavne razloge na kojima se odluka zasniva, uključujući razloge za izuzeće iz člana 20. stav 7. ovog zakona;

2) informacije o učešću javnosti i rezultate konsultacija pre donošenja odluke, obrazloženje kako su komentari i mišljenje zainteresovane javnosti uzeti u obzir prilikom donošenja odluke, uključujući i rezultate konsultacija u prekograničnim uticajima, ako su bile obavezne;

3) naslove referentnih BAT dokumenata koji su značajni za postrojenje ili aktivnost;

4) kako su uslovi dozvole, uključujući granične vrednosti emisije utvrđeni u odnosu na BAT i nivo emisije povezane sa BAT;

5) uputstvo o pravnom sredstvu protiv donete odluke.

Nadležni organ omogućava uvid u podneti zahtev za izdavanje dozvole, nacrt dozvole i donetu odluku, kao i izradu kopije tih dokumenata ili njihovih delova o trošku tražioca kopije, u skladu sa troškovnikom Vlade.

Izlaganje na uvid vrši se u nadležnom organu i u jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se planira ili obavlja aktivnost. Nadležni organ dostavlja jedinici lokalne samouprave dokumenta iz stava 8. ovog člana elektronskim putem.

Nadležni organ obaveštava javnost o odluci o prestanku važenja dozvole iz člana 29. ovog zakona i odluku stavlja na uvid javnosti na način propisan u stavu 1. ovog člana.

Nadležni organ stavlja na uvid javnosti, uključujući i putem veb prezentacije, u vezi sa stavom 10. ovog člana sledeće podatke, i to:

1) relevantne podatke o merama koje je operater preduzeo nakon konačnog prestanka aktivnosti iz člana 30. ovog zakona;

2) rezultate monitoringa emisije koji se zahteva u uslovima iz dozvole nadležnog organa.

Rok za dostavljanje mišljenja javnosti na podneti zahtev i nacrt dozvole i rok za podnošenje tužbe zainteresovane javnosti na donetu odluku počinje da teče od dana objavljivanja obaveštenja iz stava 1. ovog člana u štampanim dnevним novinama i/ili lokalnim novinama.

Ako zahtev operatera za izdavanje dozvole, nacrt dozvole ili dozvola sadrže podatak koji je zaštićen zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, ili poslovna tajna ili autorska prava ili podatak koji u skladu sa zakonom zahteva ograničen pristup javnosti za dobijanje informacija, nadležni organ će odlučiti da za određene delove zahteva, odnosno nacrta dozvole ili dozvole ograniči pristup javnosti.

O odluci o ograničavanju pristupa javnosti za dobijanje informacija u smislu stava 13. ovog člana, nadležni organ je dužan da obavesti javnost na način utvrđen u stavu 1. ovog člana, a zainteresovane organe i organizacije na način utvrđen u stavu 3. ovog člana, u roku od pet dana od dana donošenja odluke.

Pristup pravosuđu

Član 33.

Protiv konačne odluke o izdavanju, odnosno izmeni i/ili dopuni dozvole i odluke o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole, odnosno izmeni i/ili dopuni dozvole i prestanku važenja dozvole, operater, zainteresovana javnost i zainteresovani organi i organizacije mogu pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u skladu sa zakonom.

Troškovi operatera

Član 34.

Operater snosi troškove postupka za izdavanje dozvole, uključujući troškove obaveštavanja i učešća javnosti u postupku izdavanja dozvole i rada tehničke komisije, troškove prevoda dokumenata i izvođenja drugih radnji u postupku izdavanja dozvole, u skladu sa ovim zakonom.

Razmena informacija o prekograničnom uticaju

Član 35.

Razmenu informacija o prekograničnom uticaju rada postrojenja i aktivnosti na životnu sredinu vrši Ministarstvo.

Ako rad nekog postrojenja može imati značajan negativan uticaj na životnu sredinu druge države ili ako država čija životna sredina može biti značajno ugrožena to zatraži, Ministarstvo, u postupku konsultacija, dostavlja drugoj državi na mišljenje informacije, i to o :

1) zahtevu za izdavanje dozvole, uključujući i opis podataka iz člana 10. ovog zakona;

2) nadležnom organu koji donosi odluku o izdavanju dozvole;

- 3) prirodi odluke koja može biti doneta;
- 4) postupku učešća javnosti.

Ministarstvo obaveštava drugu državu o roku za dostavljanje mišljenja, primedbi i predloga vodeći računa o potrebi informisanja i učešća javnosti i zainteresovane javnosti u drugoj državi.

Kada nadležni organ primi informaciju o prekograničnom uticaju postrojenja i aktivnosti u drugoj državi, o tome obaveštava svoju javnost i preduzima mere da se osigura učešće javnosti u tom postupku.

O odluci o izdavanju dozvole ili odbijanju zahteva za njeno izdavanje, Ministarstvo obaveštava drugu državu koja je bila konsultovana u postupku odlučivanja, dostavljanjem informacija, i to o:

- 1) sadržaju odluke o izdavanju dozvole, odnosno odbijanju zahteva za izdavanje dozvole;
- 2) razlozima na kojima se odluka zasniva, uključujući informacije o postupku učešća javnosti.

Konsultacije o prekograničnom uticaju vrše se na način i u rokovima koji se utvrđuju zaključenim bilateralnim sporazumom između nadležnih organa država na principima reciprociteta i ravnopravnosti.

U skladu sa sporazumom iz stava 6. ovog člana nadležni organ druge države osigurava dostupnost informacija o podnesenom zahtevu za izdavanje dozvole za postrojenje koje ima ili verovatno može imati prekogranični uticaj na teritoriji Republike Srbije, na način da Ministarstvo, zainteresovani organi i organizacije i javnost imaju pravo da dostave mišljenje pre nego što nadležni organ donese svoju odluku.

Rezultati konsultacija i pribavljenog mišljenja javnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluke o zahtevu.

O primljenim informacijama o prekograničnom uticaju postrojenja i aktivnosti u drugoj državi Ministarstvo obaveštava javnost na način utvrđen u članu 32. ovog zakona.

Evidencija i registar izdatih dozvola

Član 36.

Nadležni organ vodi evidenciju obaveštenja operatera na osnovu kojih je izvršena identifikacija postrojenja i aktivnosti koje podležu izdavanju dozvole.

Nadležni organ vodi registar izdatih dozvola kao javnu knjigu u elektronskom obliku.

Javna knjiga sastoji se iz glavne knjige i zbirke isprava.

U glavnu knjigu upisuju se podaci o:

- 1) operateru;
- 2) postrojenju i aktivnosti za koje je izdata dozvola;
- 3) lokaciji na kojoj se postrojenje nalazi, odnosno na kojoj je obavlja aktivnost;
- 4) zahtevima operatera;
- 5) odlukama koje su donete;
- 6) pravnom sredstvu koje je na odluku uloženo;

- 7) odluci koja je u postupku po uloženom pravnom sredstvu doneta;
- 8) naloženim merama u postupku inspekcijske kontrole.

Zbirka isprava na osnovu kojih se podaci upisuju u glavnu knjigu i unose u elektronsku bazu podataka čuva se u dosijeima formiranim za svaki predmet.

U posebnoj elektronskoj bazi formira se dosije za svakog operatera i čuva zbirka isprava (dokumenata) na osnovu kojih se vodi postupak.

Uvid u registar izdatih dozvola je javan.

Registar izdatih dozvola dostupan je javnosti preko veb prezentacije nadležnog organa.

Nadležni organ autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave dužan je da podatke iz registra izdatih dozvola dostavi Ministarstvu elektronskim putem.

Ministarstvo vodi centralni veb portal i centralnu bazu podataka za registar izdatih dozvola.

Nadležni organ je dužan da podatke iz registra izdatih dozvola unosi u centralnu bazu podataka.

Ministarstvo vodi centralni registar izdatih dozvola.

Centralni registar izdatih dozvola dostupan je javnosti preko veb prezentacije Ministarstva.

Ministar bliže propisuje sadržinu, izgled i način dostavljanja podataka u centralni registar izdatih dozvola i u centralnu bazu podataka za registar izdatih dozvola, kao i način vođenja registra izdatih dozvola i centralnog veb portala.

Shodna primena zakona

Član 37.

Na pitanja pokretanja, vođenja i okončanja postupka izdavanja dozvole koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

Na postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju i ko-insineraciju otpada, postrojenja i aktivnosti u kojima se koriste organski rastvarači, kao i postrojenja za proizvodnju titanijum dioksida u postupku izdavanja dozvole shodno se primenjuju odredbe posebnih propisa o zaštiti pojedinih činilaca životne sredine (vazduh, voda, zemljište i dr.) i posebnih propisa o upravljanju otpadom kojima se propisuju specifični zahtevi za ta postrojenja.

IV. NADZOR

Nadzor nad radom i primenom zakona

Član 38.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Ministarstvo vrši nadzor nad radom nadležnog organa autonomne pokrajine, nadležnog organa grada Beograda, grada i opštine.

Inspekcijski nadzor

Član 39.

Inspekcijski nadzor vrši Ministarstvo preko inspektora za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: inspektor), u okviru delokruga utvrđenog ovim zakonom.

Autonomnoj pokrajini poveravaju se poslovi inspekcijskog nadzora nad postrojenjima i aktivnostima, za koje dozvolu u skladu sa ovim zakonom izdaje nadležni organ autonomne pokrajine.

Jedinici lokalne samouprave poveravaju se poslovi inspekcijskog nadzora nad postrojenjima i aktivnostima, za koje dozvolu u skladu sa ovim zakonom izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Planiranje inspekcijskog nadzora

Član 40.

Inspekcija za zaštitu životne sredine je dužna da planira i sprovodi inspekcijski nadzor nad radom postrojenja i obavljanjem aktivnosti, u skladu sa odredbama ovog zakona, propisa donetih na osnovu ovog zakona i u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Inspekcija za zaštitu životne sredine osigurava da su sva postrojenja i aktivnosti iz stava 1. ovog člana obuhvaćena godišnjim planovima inspekcijskog nadzora republičke inspekcije za zaštitu životne sredine, inspekcije za zaštitu životne sredine autonomne pokrajine, grada i opštine.

Godišnji plan inspekcijskog nadzora realizuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, čime se obezbeđuje redovna revizija tog plana i po potrebi, njegovo ažuriranje.

Godišnji plan inspekcijskog nadzora inspekcije za zaštitu životne sredine uključuje:

- 1) opštu procenu značajnih pitanja zaštite životne sredine;
- 2) geografsko područje obuhvaćeno planom rada inspekcije;
- 3) spisak postrojenja obuhvaćenih planom inspekcijskog nadzora;
- 4) postupke za izradu operativnih planova za sprovođenje redovnih inspekcijskih nadzora;
- 5) postupke za pokretanje i sprovođenje vanrednih inspekcijskih nadzora;
- 6) odredbe o saradnji između različitih inspekcijskih organa, gde je potrebno.

Na osnovu godišnjih planova inspekcijskog nadzora iz st. 2. i 4. ovog člana, nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine dužna je da izrađuje operativne planove redovnih inspekcijskih nadzora, uključujući i učestalost vršenja terenskih inspekcijskih nadzora za različite vrste postrojenja, u skladu sa procenjenim rizikom.

U skladu sa utvrđenim stanjem u postupku redovnog inspekcijskog nadzora, nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine vrši sistematičnu procenu rizika, koje određeno postrojenje predstavlja za životnu sredinu. U zavisnosti od procenjenog rizika određuje se učestalost vršenja redovnih inspekcijskih nadzora, tako da za postrojenja koja predstavljaju najveći rizik, period između dva inspekcijska nadzora ne može biti duži od jedne godine, odnosno taj period ne može biti duži od tri godine za postrojenja koja predstavljaju najmanji rizik za životnu sredinu.

Sistematična procena rizika na životnu sredinu zasniva se na sledećim kriterijumima, i to:

- 1) potencijalni i stvarni uticaji koje postrojenje ima na zdravlje ljudi i životnu sredinu, vodeći računa o nivoima i vrstama emisija, osetljivosti lokalne životne sredine i riziku od nesreća;
- 2) podaci o nepoštovanju uslova utvrđenih u dozvoli;

3) uključenost operatera u sistem upravljanja zaštitom životne sredine i nezavisnog ocenjivanja (EMAS).

Ako nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine u postupku inspekcijskog nadzora utvrdi ozbiljan slučaj nepoštovanja uslova iz dozvole, u roku ne dužem od šest meseci od završetka tog inspekcijskog nadzora, dodatno sprovodi inspekcijski nadzor na lokaciji tog postrojenja.

Vanredni inspekcijski nadzor sprovodi se kako bi se što pre ispitala osnovanost predstavke vezane za životnu sredinu, ozbiljne nesreće i udesi vezani za životnu sredinu i pojave nepoštovanja uslova ili zahteva propisanih ovim zakonom, kao i u drugim slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Nadležni organ može zatražiti vanredni inspekcijski nadzor, gde je potrebno, u slučaju izmene i/ili dopune dozvole.

Nakon svakog inspekcijskog nadzora, nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine sačinjava zapisnik o inspekcijskom nadzoru kojim se konstatuje utvrđeno činjenično stanje, usaglašenost sa zakonom i uslovima iz dozvole, otkrivene nezakonitosti u radu postrojenja i mere za njihovo otklanjanje.

Zapisnik o inspekcijskom nadzoru, sačinjen nakon izvršenog inspekcijskog nadzora, dostavlja se operateru, u roku propisanom zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine omogućuje pristup javnosti zapisniku o inspekcijskom nadzoru u postrojenju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

Na pitanja inspekcijskog nadzora koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor i propisi doneti na osnovu njega.

Prava i dužnosti inspektora

Član 41.

U vršenju inspekcijskog nadzora, inspektor ima pravo i dužnost da utvrđuje:

- 1) da li nova postrojenja imaju dozvolu izdatu u skladu sa ovim zakonom;
- 2) da li su postojeća postrojenja podnela zahtev za izdavanje dozvole u skladu sa ovim zakonom;
- 3) da li se rad postrojenja odvija u skladu sa uslovima iz izdate dozvole;
- 4) svaku promenu u radu, odnosno funkcionisanju postrojenja;
- 5) sprovođenje i drugih obaveza propisanih ovim zakonom, zakonima kojima se uređuju oblast zaštite životne sredine i zakonom o inspekcijskom nadzoru.

Ovlašćenja inspektora

Član 42.

U vršenju poslova inspekcijskog nadzora iz člana 41. ovog zakona, inspektor je ovlašćen da:

- 1) zabrani upotrebu novih postrojenja i obavljanje aktivnosti dok se ne pribavi dozvola;
- 2) zabrani rad postrojenja, odnosno obavljanje aktivnosti ako se to čini protivno uslovima propisanim u dozvoli;
- 3) naredi pribavljanje dozvole u skladu sa ovim zakonom;

- 4) naredi preduzimanje mera i uslova utvrđenih u dozvoli;
- 5) naredi dostavljanje podataka neophodnih za izdavanje, izmenu ili prestanak važnosti dozvole;
- 6) naredi izvršenje mera staranja o postrojenju i lokaciji posle prestanka aktivnosti, odnosno ako je dozvola prestala da važi;
- 7) naredi izvršenje i drugih propisanih obaveza u određenom roku.

Na rešenje inspektora iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru, u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Na rešenje inspektora, u vršenju poverenih poslova inspekcijeskog nadzora iz člana 39. st. 2. i 3. ovog zakona, može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba na rešenje inspektora iz st. 2. i 3. ovog člana, ne odlaže izvršenje rešenja.

Rešenje ministra po žalbi iz st. 2. i 3. ovog člana je konačno.

Obaveze operatera

Član 43.

Operater je dužan da organima nadležnim za inspekcijeski nadzor pruži svu potrebnu pomoć kako bi im omogućio da izvrše terenski inspekcijeski nadzor, da uzmu uzorke i prikupe sve podatke neophodne za sprovođenje inspekcijeskog nadzora u skladu sa odredbama ovog zakona.

Operater je dužan da na zahtev inspektora privremeno obustavi poslovanje, odnosno rad postrojenja u toku inspekcijeskog nadzora, ako inspektor ne može na drugi način da izvrši inspekcijeski nadzor, ili utvrditi činjenično stanje.

Inspektor može od operatera i nakon obavljanja inspekcijeskog nadzora zatražiti izvršavanje pojedine radnje i odrediti rok za izvršenje te radnje, radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja.

Operater ima i druge obaveze u postupku inspekcijeskog nadzora, utvrđene zakonom kojim se uređuje inspekcijeski nadzor.

Javnost u obavljanju inspekcijeskog nadzora

Član 44.

Nadležni organ za inspekcijeski nadzor obaveštava javnost na svojim internet stranicama objavljivanjem Godišnjeg izveštaja o radu inspekcije za zaštitu životne sredine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijeski nadzor.

V. KAZNE NE ODREDBE

Privredni prestupi

Član 45.

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup operater - pravno lice ako:

- 1) otpočne rad postrojenja i obavljanje njegovih aktivnosti bez dozvole (član 5. stav 1);
- 2) ne izvršava osnovne obaveze iz člana 24. st. 1. i 2. ovog zakona;
- 3) ne postupa u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli (član 25. stav 1. tačka 1);

4) ne dostavlja nadležnom organu rezultate monitoringa (član 25. stav 1. tačka 2);

5) ne obavesti bez odlaganja nadležni organ o nastalom udesu ili nesreći u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli (član 25. stav 1. tačka 3);

6) ne obavesti nadležni organ o planiranoj promeni operatera (član 25. stav 1. tačka 4);

7) ne izvrši sve mere koje je nadležni organ utvrdio posle prestanka rada postrojenja (član 25. stav 1. tačka 5);

8) ne obavesti bez odlaganja nadležni organ u slučaju odstupanja od uslova u dozvoli (član 25. stav 1. tačka 6);

9) ne sprovodi plan monitoringa, mere u slučaju odstupanja od uslova u dozvoli, mere u slučaju udesa ili nesreće (član 25. st. 3-7);

10) ne izvrši sanaciju posledica zagađenja u najkraćem mogućem roku i o svom trošku (član 25. stav 8);

11) ne podnese zahtev za izdavanje nove dozvole najkasnije četiri meseca pre isteka roka važenja dozvole nadležnom organu (član 25. stav 10);

12) ne obavesti nadležni organ o planiranoj promeni u radu postrojenja (član 26);

13) ne preduzme potrebne mere za procenu stanja zagađenja zemljišta ili voda opasnim materijama koje je postrojenje prouzrokovalo (član 30. stav 1);

14) ne preduzme potrebne radnje u cilju saniranja zagađenja i vraćanja lokacije u stanje utvrđeno izveštajem o početnom stanju (član 30. stav 2).

15) ne preduzme bez odlaganja potrebne radnje sa ciljem uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja identifikovanih opasnih materija (član 30. st. 3. i 4);

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu - operateru novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se strano pravno lice - operater novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara ako ima predstavništvo na teritoriji Republike Srbije.

Za privredni prestup iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u stranom pravnom licu - operateru novčanom kaznom od 100.000 do 200.000 dinara.

Zaštitne mere

Član 46.

Za privredni prestup iz člana 45. ovog zakona, pored propisane novčane kazne, pravnom licu se može izreći mera zabrane obavljanja određene privredne delatnosti, a odgovornom licu mera zabrane vršenja određene dužnosti u trajanju do deset godina.

Prekršaji

Član 47.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj operater - pravno lice ako:

1) ne dostavi rezultate monitoringa nadležnom organu jednom godišnje na ocenu (član 20. stav 7);

2) za vreme važenja dozvole i najmanje pet godina posle prestanka važenja dozvole ne čuva svu dokumentaciju u vezi sa izdavanjem dozvole, monitoringom i inspekcijom nadzorom nad obavljanjem aktivnosti (član 25. stav 9);

3) ne dostavi podatke nadležnom organu neophodne za izdavanje, ponovno razmatranje ili prestanak važenja dozvole (član 27. stav 4);

4) ne postupi po rešenju inspektora (član 42);

5) onemogući inspektor uvid u dokumentaciju koju čuva u vezi sa izdavanjem dozvole, ne obezbedi pristup uzorcima i mestima za monitoring određenim u dozvoli i onemogući inspektor nesmetano pribavljanje informacija o postupanju u skladu sa uslovima u dozvoli (član 43).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu operateru novčanom kaznom od 30.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i operater kao preduzetnik novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara.

Član 48.

Novčanom kaznom od 200.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj operater-preduzetnik ako učini neku od radnji iz člana 45. stav 1. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana, pored propisane novčane kazne, preduzetniku se može izreći mera zabrane vršenja određene delatnosti u trajanju od jedne do tri godine.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Usklađivanje rada postrojenja sa odredbama zakona

Član 49.

Integrisana dozvola izdata za rad postrojenja u skladu sa odredbama Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 25/15 i 109/21) važi do isteka roka propisanog u dozvoli.

Postupci započeti do stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 25/15 i 109/21).

Operater je dužan da podnese nadležnom organu obaveštenje radi identifikacije postrojenja i aktivnosti koje podležu izdavanju dozvole u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Rokovi za uspostavljanje centralne baze podataka, centralnog veb portala i veb prezentacije

Član 50.

Nadležni organ će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti internet veb prezentaciju iz člana 32. stav 1. ovog zakona.

Ministarstvo će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti centralni registar izdatih dozvola iz člana 36. st. 12. i 13. ovog zakona.

Ministarstvo će u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti centralni veb portal i centralnu bazu podataka za registar izdatih dozvola iz člana 36. stav 10. ovog zakona.

Važenje zakona i rokovi za donošenje propisa

Član 51.

Stupanjem na snagu ovoga zakona prestaje da važi Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 25/15 i 109/21) i Uredba o utvrđivanju programa dinamike podnošenja zahteva za izdavanje integrisane dozvole („Službeni glasnik RS”, broj 108/08).

Propisi iz člana 9. stav 7, člana 10. stav 6, člana 12. stav 5, člana 16. stav 11, člana 19. stav 9, člana 20. stav 12. i člana 36. stav 15. ovog zakona doneće se u roku od dve godine dana od stupanja na snagu ovog zakona, osim propisa iz člana 5. stav 4. i člana 13. stav 6. ovog zakona koji će se doneti u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 2. ovog člana primenjuju se propisi doneti na osnovu Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 25/15 i 109/21), ukoliko nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 52.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredbe člana 34. ovog zakona, u delu koji se odnosi na troškove rada tehničke komisije, koja se primenjuje po isteku dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 97. tačka 9. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem zaštite i unapređenja životne sredine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I CILJEVI KOJI SE OSTVARUJU

1. Razlozi za donošenje zakona

Privredni razvoj i industrijska proizvodnja znatno utiču na stanje životne sredine, naročito preko emisija zagađujućih materija u vazduh, vodu i zemljište kao i neracionalnog korišćenja resursa. Poseban doprinos ovim uticajima daju velika industrijska postrojenja. S tim u vezi, *Direktivom 96/61/EZ o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja (kodifikovanom Direktivom 2008/1/EZ)* u Evropskoj uniji je 1996. godine uspostavljen opšti okvir za jedinstveno (integrirano) sprečavanje i kontrolu zagađivanja, koji je sadržao mere za njegovo postizanje. Ova direktiva je prestala da važi donošenjem *Direktive 2010/75/EU o industrijskim emisijama (eng. Directive 2010/75/EU on industrial emissions)* (u daljem tekstu: Direktiva 2010/75/EU).

U vezi sa tim, integrisana kontrola zagađivanja kao pravni pojam uvedena je u pravni sistem Republike Srbije donošenjem *Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine* („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 25/15 i 109/21) i podzakonskih akata, sa ciljem da se zakonskim regulisanjem obezbedi usklađivanje rada najvećih zagađivača sa uslovima koji se propisuju integrisanom dozvolom. Ideja je bila da se privreda Republike Srbije prilagodi zahtevima tržišta i da se, istovremeno, poštuju norme koje se odnose na korišćenje resursa i emisije u životnu sredinu ali i njihovu zaštitu.

U Republici Srbiji Direktiva 96/61/EZ je transponovana u važećem Zakonu o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine i podzakonskim aktima. Nakon transponovanja Direktive 96/61/EZ, dalji, logičan nastavak poboljšanja zakonodavstva u ovoj oblasti je transponovanje Direktive 2010/75/EU, kao i uspostavljanje boljeg, operativnijeg sistema za izdavanje integriranih dozvola.

Pregovaračka pozicija Republike Srbije za Poglavlje 27, izrađena za proces pregovora o pristupanju Republike Srbije Evropskoj uniji, dala je polazne osnove za izradu i donošenje dokumenata javnih politika u oblasti životne sredine. Između ostalog definisala je i neophodne korake za usklađivanje nacionalne politike i zakonodavstva sa EU zahtevima. U skladu sa tim, transpozicija zahteva iz Direktive 2010/75/EU će se osigurati kroz reviziju i usklađivanje postojećeg pravnog okvira u oblasti integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja kroz zaštitu vazduha, voda, zemljišta i kontrolu upravljanja otpadom.

Oblasti na koje će se fokusirati usklađivanje zakonodavnog okvira o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine sa Direktivom 2010/75/EU su:

- otklanjanje administrativnih prepreka u postupku izdavanja dozvola;
- analiziranje kapaciteta na svim nivoima nadležnosti, razmatranje postojećih rizika u sprovođenju postupaka i uvođenje mera za prevazilaženje uočenih problema;

- unapređenje administrativne procedure u postupku izdavanja integrisanih dozvola uvođenjem digitalizacije;
- uspostavljanje delotvorne procedure za izdavanje dozvola i poboljšanje kvaliteta dozvola:
 - obrazovanje i uključivanje tehničke komisije na početku postupka izdavanja integrisanih dozvola;
 - stvaranje okvira za obezbeđivanje efektivnog integrisanog pristupa svih organa koji učestvuju u postupku izdavanja integrisanih dozvola;
 - unapređenje odredbi koje se odnose na uslove koji se propisiju dozvolom i utvrđivanje graničnih vrednosti emisije u skladu sa zaključcima o najbolje dostupnim tehnikama;
 - unapređenje odredbi koje se odnose na monitoring, uvođenje novih odredbi koje se odnose na zatvaranje lokacije, izveštavanje i slično;
 - uvođenje opštih obavezujućih pravila za industrijske aktivnosti gde je to primenljivo;
- dopuna odredbi koje se odnose na inspekciju u oblasti zaštite životne sredine;
- definisanje jasnog i transparentnog okvira o učešću javnosti i pristupu pravdi u skladu sa Arhuskom konvencijom;
- definisanje prekograničnih konsultacija u skladu sa ESPOO i Arhuskom konvencijom kroz zaključenje bilateralnih sporazuma.

Konsultacije o prekograničnom uticaju vrše se na način i u rokovima koji se utvrđuju zaključenim bilateralnim sporazumom između nadležnih organa država na principima reciprociteta i ravnopravnosti.

U skladu sa sporazumom iz člana 35. stav 6. Predloga zakona nadležni organ druge države osigurava dostupnost informacija o podnesenom zahtevu za izdavanje dozvole za postrojenje koje ima ili verovatno može imati prekogranični uticaj na teritoriji Republike Srbije, na način da Ministarstvo, zainteresovani organi i organizacije i javnost imaju pravo da dostave mišljenje pre nego što nadležni organ donese svoju odluku.

Rezultati konsultacija i pribavljenog mišljenja javnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluke o zahtevu.

O primljenim informacijama o prekograničnom uticaju postrojenja i aktivnosti u drugoj državi Ministarstvo obaveštava javnost na način utvrđen u članu 32. ovog zakona.

- osigurati da se omogući jasno pozivanje na relevantne odredbe iz domaćeg zakonodavstva kojima se transponuju različiti aspekti Direktive 2010/75/EU.

Nacionalni program za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije za period od 2024 – 2027. godine predviđa donošenje novog Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine u III kvartalu 2026. godine.

Zakon je neophodno uskladiti i sa promenama u nacionalnom zakonodavstvu.

2. Cilj izrade zakona i očekivani efekti zakona

2.1 Cilj izrade novog zakona

Cilj izrade novog zakona je efikasnije sprečavanje, smanjenje i kontrola zagađivanja životne sredine u celini unapređivanjem integrisanog pristupa, kako bi se

postigao viši stepen zaštite životne sredine u celini i usaglašavanje zakonodavnog okvira sa Direktivom 2010/75/EU.

Direktiva 2010/75/EU je rezultat revizije evropskih propisa o industrijskim emisijama. *IED* Direktivom zamenjene su: Direktiva o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine (*IPPC*), Direktiva o velikim ložištima (*LCP*), Direktiva o insineraciji otpada (*WID*), Direktiva o emisijama rastvarača (*SED*), kao i tri direktive o titan-dioksidu.

Glavni inovativni koncepti su: proširenje sadržaja *IPPC* aktivnosti; davanje akcenta na najboljim dostupnim tehnikama (*best available techniques - BAT*) (na osnovu referentnih dokumenata (*BREF*) – odluka EU kojima se utvrđuju novi operativni uslovi i granične vrednosti); učestalost inspekcije u oblasti zaštite životne sredine i dr.

Osnovni principi se odnose na: procenu različitih uticaja radi ograničavanja prelaska zagađenja iz jednog medijuma u drugi; pristup upravljanja i kontroli uključivanjem operatera kao aktivnog subjekta; razvoj plana monitoringa u kompaniji koja pokriva celokupno važenje (dozvole) autorizacije; transparentnost procesa, uključenje javnosti i svih zainteresovanih strana; inspekcijski nadzor i praćenje; izdavanje dozvola zasnovano na najboljim dostupnim tehnikama; stimulisanje inovativnosti podsticanjem razvoja i primene tehnika u nastajanju; obezbeđivanje pojednostavljenog i jasnog pravnog okvira; smanjenje administrativnog opterećenja i dr.

Osim toga, cilj je i stvaranje efikasnijeg sistema praćenja i kontrole potencijalnih zagađivača, uspostavljanjem informacionog sistema i digitalizacijom postupka, koji bi se koristio kao alat za vođenje postupaka i izdavanje integrisanih dozvola, izvor podataka za inspekcijsku kontrolu, ali bi istovremeno i automatski ažurirao Nacionalni registar izdatih dozvola, o svim integrisanim dozvolama izdatim na različitim nivoima nadležnosti. Osim toga, informacioni sistem bi sadržao i informacije neophodne za vođenje postupaka za operatere koji su predmet razmena informacija o prekograničnom uticaju, a koji se sprovodi preko procedura prekograničnih konsultacija.

Predviđeno je da se Nacionalni registar izdatih dozvola, koji bi obuhvatao informacije o svim integrisanim dozvolama izdatim na različitim nivoima, kao javno dostupni dokument, vodi kao jedan od proizvoda („in-put”) kroz uspostavljanje novog informacionog sistema.

2.2. Očekivani efekti zakona

Očekuje se da će efekti donošenja novog zakona doneti kvalitativno unapređenje nivoa zaštite životne sredine od industrijskog zagađivanja.

Važeći zakon je u momentu svog donošenja uneo standarde u oblasti zaštite životne sredine od industrijskog zagađivanja. U međuvremenu je na međunarodnom nivou i u Evropskoj uniji nastupio intenzivan razvoj zakonodavne aktivnost, koji je neminovno rezultovao potrebu da se postojeći Zakon uskladi sa pozitivnim trendom promena.

Očekivani efekti donošenja novog zakona su:

- Efikasnije sprečavanje, smanjenje i kontrola zagađivanja životne sredine;
- Visok nivo usklađenosti sa Direktivom 2010/75/EU;
- Zaokruživanje regulatornog okvira kroz donošenje podzakonskih propisa obezbeđivanje pravnog osnova za donošenje podzakonskih akata potrebnih za uvođenje novih instrumenata politike zaštite od industrijskog zagađenja;

- Mogućnosti izdavanja dozvola u pojednostavljenom postupku primenom opštih obavezujućih pravila;
- Integrisani pristup uzimajući u obzir celokupni ekološki uticaj postrojenja, radi obezbeđenja visokog nivoa zaštite životne sredine u celini;
- Koordinisani pristup ishodovanja integrisane dozvole u odnosu na građevinsku/vodnu/upotrebnu dozvolu;
- Jasan sistema odgovornosti, procedura i nadležnih organa uključenih u proces izdavanja integrisanih dozvola (usklađenost sa drugim nacionalnim propisima koji regulišu horizontalna pitanja kao što su procedura procene uticaja na životnu sredinu u skladu sa Direktivom 2014/52/EU o proceni uticaja na životnu sredinu određenih javnih i privatnih projekata na životnu sredinu, procedura odgovarajuće procene (engl. Appropriate assessment), Direktive 92/43/EEZ o očuvanju prirodnih staništa i divljih životinjskih i biljnih vrsta);
- Sinergiju između različitih administrativnih procedura koje zahtevaju koordinisano izdavanje dozvola/ovlašćenja, posebno u odnosu na vodne dozvole, građevinske i upotrebne dozvole, kao i procedurama uspostavljenim za sprečavanje velikih hemijskih udesa koje uključuju opasne materije;
- Povezanost i razgraničenja odredaba zakona sa odredbama drugih sektorskih propisa kojima se u nacionalno zakonodavstvo prenose odredbe Poglavlja III (velika ložišta), Poglavlja IV (postrojenja za insineraciju i ko-insineraciju otpada), Poglavlja V (postrojenja koja koriste organske rastvarače), i Poglavlja VI (postrojenja za proizvodnju TiO₂) i zajedničke odredbe (član 1-9 Direktive) koje se odnose se na Poglavlja II-IV Direktive 2010/75/EU;
- Efikasniji postupak izdavanja/izmene i/ili dopune integrisane dozvole uvođenjem informacionog sistema koji bi se koristio kao alat za: vođenje postupaka, izdavanje integrisanih dozvola, baza podataka za inspeksijsku kontrolu, ažuriranje Nacionalnog registra izdatih dozvola, a sve to radi unapređenja efikasnosti postupka izdavanja dozvole, pristupa informacijama o postrojenjima koja podležu izdavanju integrisane dozvole, brže razmene informacija između operatera, nadležnog organa, zainteresovanih organa, inspekcije, zainteresovane javnosti;
- Unapređenje protoka informacija kroz uvođenje informacionog sistema između nadležnih organa koji rade na izradi integrisane dozvole i nadležnog inspeksijskog organa, a sve ovo radi bolje kontrole i primene uslova utvrđenih u dozvoli;
- Obezbeđivanje da uslovi u integrisanoj dozvoli uključujući granične vrednosti emisije, budu prvenstveno zasnovani na najboljim dostupnim tehnikama (BAT);
- Poboljšanje pristupa informacijama, kroz učešće javnosti i pristup pravosuđu;
- Unapređenje povezanosti sa registrima dokumenata neophodnih za pribavljanje integrisanih dozvola (dokumenata iz oblasti procene uticaja, zaštite od velikih hemijskih udesa, dozvola za upravljanje otpadom, vodnih dozvola, APR-om, i sl.);
- Razmenu informacija i podataka neophodnih za vođenje postupaka za operatere koji su predmet razmene informacija o prekograničnom uticaju, a koji se sprovodi preko procedura prekograničnih konsultacija;
- Jačanje inspeksijskog nadzora i kaznene politike;
- Usklađivanje rokova i sadržine izveštavanja sa standardima Evropske unije, čime bi se učvrstila uloga javnog izveštavanja kao pouzdanog i objektivnog izvora informacija o tematici zaštite životne sredine i umanjio rizik od zabune i pogrešnog tumačenja naučno osnovanih statističkih podataka.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Predlog zakona je koncipiran tako da sadrži šest poglavlja: Osnovne odredbe, Integrisana dozvola, Postupak izdavanja dozvole, Nadzor, Kaznene odredbe i Prelazne i završne odredbe.

1. Osnovne odredbe (čl. 1 – 4)

Ovim odredbama definisano je šta je predmet uređenja zakona, obim primene, definicije i načela. U skladu sa članom 1. Direktive 2010/75/EU ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak izdavanja integrisane dozvole za industrijska postrojenja i aktivnosti koja mogu imati negativne uticaje na životnu sredinu, zdravlje ljudi i materijalna dobra, vrste industrijskih aktivnosti i postrojenja, mere namenjene sprečavanju ili, gde to nije izvodljivo, smanjenju emisija u vazduh, vodu i zemljište i sprečavanju nastajanja otpada, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine.

Obim primene zakona i izuzeci od primene definisani su u skladu sa članom 2. Direktive 2010/75/EU. Postoji terminološka distinkcija između postrojenja iz Aneksa I IED ove direktive i postrojenja iz Aneksa V – VIII, korišćenjem izraza „postrojenja” za postrojenja iz Aneksa I ove direktive i drugih postrojenja kao što su postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju i ko-insineraciju otpada, postrojenja u kojima se koriste organski rastvarači i postrojenja u kojima se proizvodi titanijum dioksid.

Definicije navedene u članu 3. ovog zakona usklađene su sa odgovarajućim definicijama iz člana 3. Direktive 2010/75/EU (onima koje se odnose na Poglavlje I i II Direktive). Na integrisano sprečavanje i kontrolu zagađivanja primenjuju se sledeća osnovna načela zaštite životne sredine uređena posebnim zakonima i ovim zakonom: načelo prevencije i predostrožnosti, načelo održivog razvoja, načelo hijerarhije upravljanja otpadom, načelo „zagađivač plaća” i načelo informisanja i učešća javnosti (obezbeđenjem pune otvorenosti u postupku izdavanja dozvola kao i na relevantne podatke dobijene monitoringom).

2. Integrisana dozvola (čl. 5 – 8)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: vrste industrijskih postrojenja i aktivnosti; integrisanu dozvolu; nadležne organe za izdavanje integrisane dozvole; obavezu praćenja najbolje dostupnih tehnika.

U skladu sa članom 5. ovog zakona uslov za otpočinjanje obavljanja industrijskih aktivnosti je integrisana dozvola u skladu sa članom 4. stav 1. i član 10. Direktive 2010/75/EU. Uredbom Vlade propisaće se vrste postrojenja i aktivnosti (Aneks I Direktive), vrste zagađujućih materija (Aneks II Direktive), kriterijumi za određivanje najbolje dostupnih tehnika (Aneks III Direktive).

Članom 6. ovog zakona propisana je obaveza operatera da pribavi integrisanu dozvolu za rad novog postrojenja, rad i bitne izmene u radu i funkcionisanju postojećeg postrojenja, čime se osigurava se primena člana 4. st. 2. i 3 Direktive 2010/75/EU.

Nadležni organi za izdavanje integrisane dozvole, u skladu sa članom 7. ovog zakona su: ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, pokrajinski organ nadležan za poslove zaštite životne sredine, organ jedinice lokalne samouprave nadležan za poslove zaštite životne sredine. Nadležni organ izdaje dozvolu u skladu sa ovim zakonom ako postrojenje ispunjava sve propisane uslove za njeno izdavanje u skladu sa članom 5 (1) Direktive 2010/75/EU. Nadležni organ obezbeđuje da uslovi i postupak izdavanja dozvola budu u potpunosti koordinirani u

slučaju da u postupku učestvuje više od jednog nadležnog organa ili više operatera ili je izdato više dozvola, čime je transponovan zahtev iz člana 5 (2) ove direktive.

U skladu sa članom 8. ovog zakona zaključci o BAT-u predstavljaju osnovni dokumenat za utvrđivanje uslova u dozvoli, koje Ministarstvo prati, kao i tehnike u nastajanju, u skladu sa članom 19. (Razvoj BAT-ova) i članom 27. (Tehnike u nastajanju) Direktive 2010/75/EU.

3. Postupak izdavanja dozvole (čl. 9 – 37)

U ovom poglavlju uređena su pitanja koja se odnose na: zahtev za izdavanje integrisane dozvole (član 9); dokumentaciju koja se podnosi uz zahtev (član 10); tajnost i dostupnost podataka (član 11); izveštaj o početnom stanju (član 12); način sprovođenja postupka izdavanja dozvole (član 13); razmatranje zahteva (član 14); obaveštavanje organa, organizacija i javnosti o prijemu urednog zahteva (član 15); tehnička komisija (član 16); nacrt dozvole (član 17); odlučivanje o izdavanju dozvole (član 18); uslovi koji se utvrđuju dozvolom (član 19); granične vrednosti emisija, ekvivalentni parametri i tehničke mere (član 20); zahtevi monitoringa (član 21); standard kvaliteta životne sredine (član 22); emisije gasova sa efektom staklene bašte (član 23); osnovne obaveze operatera (član 24); obaveze operatera nakon dobijanja dozvole (član 25); značajna promena u radu postrojenja (član 26); ponovno razmatranje uslova u dozvoli po službenoj dužnosti (član 27); promene operatera i podataka koji ne zahtevaju ponovno razmatranje uslova dozvole (član 28); prestanak važenja dozvole (član 29); konačan prestanak aktivnosti (član 30); postupak prema opštim obavezujućim pravilima i način njihove primene (član 31); pristup podacima i način obaveštavanja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija (član 32); pristup pravosuđu (član 33); troškovi operatera (član 34); razmena informacija o prekograničnom uticaju (član 35); evidencija i registar izdatih dozvola (član 36); shodna primena zakona (član 37).

U čl. 9. i 10. ovog zakona transponovana je sadržina zahteva za izdavanje dozvole iz člana 12. Direktive 2010/75/EU, odnosno dokumentacija koja se podnosi uz zahtev na osnovu ovlašćenja iz ovog člana direktive da svaka država propiše tu dokumentaciju.

Odredba člana 11. ovog zakona o tajnosti i dostupnosti podataka u skladu je sa Arhuskom konvencijom (Zakon o potvrđivanju Konvencije o dostupnosti informacija, učešću javnosti u donošenju odluka i pravnu zaštitu u pitanjima životne sredine – „Službeni glasnik RS- Međunarodni ugovori“, broj 38/09), Zakonom o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS“, br. 135/04...94/24 dr. zakon) i Zakonom o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja („Službeni glasnik RS“, br. 120/04 , 54/07 , 104/09 , 36/10 i 105/21). Arhuska konvencija u članu 2. i Zakon o zaštiti životne sredine u članu 3. definišu pojam informacije o životnoj sredini, a Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja u članu 2. pojam informacije od javnog značaja. Navedeni zakoni propisuju u kojim se slučajevima zahtev za pristup informacijama o životnoj sredini, odnosno informacijama od javnog značaja, može odbiti. Između ostalog zahtev se može odbiti ukoliko bi objavljivanje informacije ozbiljno ugrozilo odbranu zemlje, nacionalnu ili javnu bezbednost, međunarodne odnose ili prekršio pravila međunarodnog arbitražnog prava; učinio dostupnim informaciju ili dokument za koji je propisima ili službenim aktom zasnovanim na zakonu određeno da se čuva kao tajni podatak ili predstavlja poslovnu ili profesionalnu tajnu, ili podatak dobijen u postupku zastupanja za čije objavljivanje zastupani nije dao odobrenje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje rad pravobranilaštva, a zbog čijeg bi odavanja mogle nastupiti teške pravne ili druge posledice po interese zaštićene zakonom koji pretežu nad pravom javnosti da zna; povredio pravo intelektualne ili industrijske svojine, ugrozio zaštitu umetničkih, kulturnih i prirodnih dobara. Zakonom o tajnosti podataka („Službeni glasnik RS“, broj

104/09) uređuje se jedinstven sistem određivanja i zaštite tajnih podataka koji su od interesa za nacionalnu i javnu bezbednost, odbranu, unutrašnje i spoljne poslove Republike Srbije, zaštite stranih tajnih podataka, pristup tajnim podacima i prestanak njihove tajnosti, nadležnost organa i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i odgovornost za neizvršavanje obaveza iz ovog zakona i druga pitanja od značaja za zaštitu tajnosti podataka, a Zakonom o zaštiti poslovne tajne („Službeni glasnik RS”, broj 53/21) uređuje se pravna zaštita poslovne tajne od nezakonitog pribavljanja, korišćenja i otkrivanja.

U član 12. ovog zakona je transponovana obaveza iz člana 22 (2) Direktive 2010/75/EU koja se odnosi na obavezu izrade Izveštaja o početnom stanju pre puštanja u rad postrojenja, odnosno, pre izdavanja dozvole ili prve revizije dozvole.

U član 13. Predloga zakona je transponovan način sprovođenja postupka izdavanja dozvole u skladu sa članom 17. Direktive 2010/75/EU. Postupak obuhvata: razmatranje zahteva (član 14); obaveštavanje organa, organizacija i javnosti o prijemu urednog zahteva (član 15); tehnička komisija (član 16); nacrt dozvole (član 17); odlučivanje o izdavanju dozvole (član 18) u skladu sa članom 5 (2) Direktive 2010/75/EU.

Uslovi za izdavanje dozvole sadržani u članu 19. ovog zakona predstavljaju potpunu transpoziciju člana 14. Direktive 2010/75/EU. U članu 20. ovog zakona propisane su granične vrednosti emisija, ekvivalentni parametri i tehničke mere propisane, u skladu sa članom 15. Direktive 2010/75/EU. Zahtevi monitoringa iz člana 21. zakona u skladu su sa odredbom člana 16. ove direktive. U slučaju kada standard kvaliteta životne sredine iz člana 22. zakona zahteva strožije uslove od onih koji se mogu postići primenom najboljih dostupnih tehnika, nadležni organ ima pravo da dozvolom propiše i dodatne uslove i mere kojima se obezbeđuje ispunjenje zahteva kvaliteta životne sredine u skladu sa članom 18. Direktive 2010/75/EU.

Ako su emisije gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja uređene posebnim propisom u vezi sa aktivnostima koje se obavljaju u tom postrojenju, dozvola ne uključuje graničnu vrednost emisije tih gasova, u skladu sa članom 9. Direktive 2010/75/EU (član 23. zakona).

Članom 24. ovog zakona u potpunosti su transponovane osnovne obaveze operatera iz člana 11. Direktive 2010/75/EU, a članom 25. obaveze operatera nakon dobijanja dozvole u skladu sa obavezama iz člana 7 (Udesi i akcidenti) i član 8 (Neispunjavanje obaveza) ove direktive. U slučaju značajne promene u radu postrojenja iz člana 26. zakona izdaje se nova dozvola za celo postrojenje ili deo postrojenja, odnosno rešenje o izmeni i/ili dopuni dozvole u skladu sa članom 20. Direktive 2010/75/EU. Izmenu i/ili dopunu dozvole iz člana 27. zakona vrši nadležni organ po službenoj dužnosti pod propisanim uslovima koji su u skladu sa članom 21. ove direktive. Izmena i/ili dopuna u dozvoli bez sprovođenja postupka (član 28) vrši se u slučaju promene operatera ili podataka koji ne zahtevaju sprovođenje postupka.

Postrojenje prestaje sa radom (član 29) na osnovu rešenja i pod uslovima propisanim u članu 22 (1) Direktive 2010/75/EU. Po konačnom prestanku aktivnosti, (član 30) operater je dužan da proceni stanje zagađenja zemljišta i podzemnih voda relevantnim opasnim materijama koje je postrojenje koristilo, proizvelo ili ispuštalo i preduzme propisane mere u skladu sa članom 22 (3) i (4) ove direktive. Postupak prema opštim obavezujućim pravilima i način njihove primene propisan je u članu 31. zakona, u skladu sa EU zahtevima.

Nadležni organ dužan je da obaveštava javnost i zainteresovanu javnost o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole, razmatranju nacrta dozvole i konačnoj odluci na način propisan u članu 32. ovog zakona kojim su transponovani zahtevi iz člana 24. Direktive 2010/75/EU i Aneksa IV. Tim članom je, između ostalog,

propisano da će nadležni organ odlučiti da za određene delove zahteva, odnosno nacrtu dozvole ili dozvole ograniči pristup javnosti ako zahtev operatera za izdavanje dozvole, nacrt dozvole ili dozvola sadrže podatak koji je zaštićen zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, ili poslovna tajna ili autorska prava ili podatak koji u skladu sa zakonom, zahteva ograničen pristup javnosti za dobijanje informacija. Prilikom propisivanja ovog ograničenja imale su se u vidu odredbe Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, Zakona o tajnosti podataka, Zakona o zaštiti poslovne tajne i Zakona o autorskom i srodnim pravima („Službeni glasnik RS”, br. 104/09, 99/11, 119/12, 29/16 – US i 66/19). Operater, zainteresovani organi i organizacije i zainteresovana javnost (član 33) imaju pravo da osporavaju materijalnu i proceduralnu zakonitost akata, radnji ili propusta nadležnog organa koji je izdao dozvolu u sprovođenju ovog zakona i posebnih propisa, čime je transponovan zahtev koji se odnosi na pristup pravdi iz člana 25. direktive. Operater snosi troškove postupka za izdavanje dozvole, uključujući troškove obaveštavanja i učešća javnosti u postupku izdavanja dozvole i rada tehničke komisije, troškove prevoda dokumenata i izvođenja drugih radnji u postupku izdavanja dozvole, u skladu sa ovim zakonom (član 34).

Razmenu informacija o prekograničnom uticaju rada postrojenja i aktivnosti na životnu sredinu (član 35) vrši Ministarstvo. Konsultacije o prekograničnom uticaju vrše se na način i u rokovima koji se utvrđuju zaključenim bilateralnim sporazumom između nadležnih organa država na principima reciprociteta i ravnopravnosti, u skladu sa zahtevima iz člana 26. Direktive 2010/75/EU. Nadležni organ vodi evidenciju prijave operatera na osnovu kojih je izvršena identifikacija postrojenja i aktivnosti koji podležu izdavanju dozvole i registar izdatih dozvola. Ministarstvo vodi centralnu elektronsku bazu podataka i centralni veb portal preko kojeg nadležni organi dostavljaju podatke o pokrenutim, sprovedenim postupcima i donetim odlukama, vrše obaveštavanje organa i organizacija i javnosti (član 36). Na primenu drugih zakona (ZUP, posebni zakoni o vazduhu, vodama, zemljištu) upućuju odredbe člana 37.

4. Nadzor (čl. 38 – 44)

U ovom poglavlju se uređuju pitanja koja se odnose na: nadzor nad radom i primenom zakona, inspeksijski nadzor, planiranje inspeksijskog nadzora, prava i dužnosti inspektora; ovlašćenja inspektora; obaveze operatera, javnost u vršenju inspeksijskog nadzora. Ovim poglavljem u potpunosti je transponovan član 23. Direktive 2010/75/EU.

5. Kaznene odredbe (čl. 45 – 48)

U ovom poglavlju propisuju se privredni prestupi i prekršaji za pravno lice, odnosno preduzetnika u slučajevima neispunjavanja obaveza privrednih subjekata.

Ovim poglavljem u potpunosti je transponovan član 79. Direktive 2010/75/EU.

6. Prelazne i završne odredbe (čl. 49– 52)

U ovom poglavlju uređuju se pitanja koja se odnose na: obavezu pravnih i fizičkih lica da usklade svoje poslovanje sa obavezama koje proizilaze iz zakona; obavezu uspostavljanja centralne elektronske baze podataka i centralnog veb portala; obavezu donošenja podzakonskih propisa kojima će se obezbediti potpuna transpozicija Direktive 2010/75/EU.

Odredbom člana 52. Predloga zakona propisano je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, osim odredbe člana 34. ovog zakona, u delu koji se odnosi na troškove rada tehničke komisije, koja se primenjuje po isteku dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

IV. SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Predlogom zakona je planirana digitalizacija postupaka. Ovaj zakon predviđa uvođenje informacionog sistema kao alat za vođenje postupka izdavanja integrisane dozvole i ažuriranje registra izdatih dozvola.

Trenutno se procedure sprovode kombinovano kroz papirnu i elektronski dostavljenu dokumentaciju sa nosača informacija korišćenjem, radi operativnosti, niza nepovezanih eksel tabela. Ideja i cilj zahteva za digitalizaciju je omogućavanje postojanja jednog uređenog sistema, gde bi svi podaci za operatere bili sistematizovani, sortirani, lako pretraživi i operativni u realnom vremenu tkz. „posebne elektronske baze” (aplikacije za rad), sa svim dokumentima i podacima, za svakog operatera posebno, a u isto vreme pružali mogućnost elektronskog poređenja i analize vrednosti koje se kontrolišu sa propisanim vrednostima. Ovo postojanje uređenog sistema, tj. „posebne elektronske baze”, je važno zbog bržeg rada na predmetu, uvida u sve informacije tj. status predmeta koji se obrađuje, praćenja rokova, komunikacije ili boljeg uvida u celinu. Predviđeno je takođe i da se iz ove baze automatski ažuriraju podaci iz zakonske obaveze Ministarstva za vođenje Registra izdatih dozvola.

Za sprovođenje ovog zakona su potrebna finansijska sredstva iz budžeta Republike Srbije, s obzirom da je predviđeno:

- da se za finansiranje digitalizacije postupka sredstva obezbeđuju u budžetu. Sredstva za digitalizaciju postupka u 2026. godini obezbeđena su Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2026. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 108/25) u ukupnom iznosu od 19.200.000 RSD, (sredstva potraživana u 2025. godini, ali nisu realizovana 2025. godine), Razdeo 25 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Glava 25.0 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Program 0404 - Upravljanje zaštitom životne sredine, Funkcija 560 - Zaštita životne sredine neklasifikovana na drugom mestu, Programska aktivnost 0004 – Administracija i upravljanje, Ekonomska klasifikacija 515 – Nematerijalna imovina;

- da se za finansiranje Usluge redovnog održavanja informacionog sistema – Registar izdatih dozvola sredstva obezbeđuju u budžetu. Sredstva za finansiranje redovnog održavanja informacionog sistema u 2026. godini obezbeđena su Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2026. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 108/25) u ukupnom iznosu od 5.000.000 RSD, na Razdelu 25 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Glava 25.0 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Program 0404 - Upravljanje zaštitom životne sredine, Funkcija 560 - Zaštita životne sredine neklasifikovana na drugom mestu, Programska aktivnost 0002 – Uređenje politike zaštite životne sredine, Ekonomska klasifikacija 423 – Usluge po ugovoru.

Sredstva za finansiranje rada tehničke komisije i angažovanje stručnih i naučnih organizacija u 2026. godini obezbeđena su Zakonom o budžetu Republike Srbije u iznosu od po 4.500.000 RSD godišnje, na Razdelu 25 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Glava 25.0 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Program 0404 - Upravljanje zaštitom životne sredine, Funkcija 560 - Zaštita životne sredine neklasifikovana na drugom mestu, Programska aktivnost 0002 – Uređenje politike zaštite životne sredine, Ekonomska klasifikacija 423 – Usluge po ugovoru, 423000 – Stručne usluge u zemlji. Sredstva za finansiranje rada tehničke komisije planirana su za 2027. i 2028. godinu zbog toga što će se podzakonski akt kojim se bliže propisuje način rada tehničke komisije i visina naknade za rad nezavisnih stručnjaka – članova tehničke komisije doneti u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog

zakona. Po stupanju na snagu tog podzakonskog akta navedene troškove snosiće operater, a do tada naknada za rad članova tehničke komisije – nezavisnih stručnjaka će se (kao i do sada) plaćati iz budžeta (čl. 16, 34. 51. i člana 52. Predloga zakona).

Sredstva za finansiranje usluga redovnog održavanja informacionog sistema – Registar izdatih dozvola u 2027. godini biće planirana u budžetu ministarstva u iznosu od 7.000.000 RSD i 2028. godini biće planirana u budžetu ministarstva u iznosu od 6.000.000 RSD na Razdelu 25 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Glava 25.0 - Ministarstvo zaštite životne sredine, Program 0404 - Upravljanje zaštitom životne sredine, Funkcija 560 - Zaštita životne sredine neklasifikovana na drugom mestu, Programska aktivnost 0004 – Administracija i upravljanje, Ekonomska klasifikacija 515 – Nematerijalna imovina.

Za sprovođenje ovog zakona u narednim godinama finansijska sredstva biće planirana u okviru limita Ministarstva zaštite životne sredine, koji će biti opredeljeni od strane Ministarstva finansija, u skladu sa bilansnim mogućnostima.

V. Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku

Razlozi za donošenje zakona po hitnom postupku u skladu sa članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12-prečišćen tekst), navode se radi ispunjenja međunarodnih obaveza i usklađivanja propisa s propisima Evropske unije, u skladu sa prethodno definisanim rokovima u Nacionalnom programu za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA).

Republika Srbija je kroz Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, kao i u okviru pregovora za Poglavlje 27, preuzela obavezu da svoje zakonodavstvo uskladi sa pravnim tekovinama Evropske unije. U skladu sa tim, Ministarstvo zaštite životne sredine pripremiло je Predlog zakona kojim se unapređuje sistem integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja životne sredine i vrši usklađivanje sa Direktivom o industrijskim emisijama 2010/75/EU.

Prilikom izrade ovog zakona vodilo se računa ne samo o potpunoj usklađenosti sa evropskim propisima, već i o mogućnosti njegove efikasne primene u praksi. Cilj transpozicije direktive i hitnog donošenja zakona je da se u što kraćem roku krene u implementaciju koja uspostavlja jasan i primenljiv sistem po standardima EU , koji će istovremeno obezbediti visok nivo zaštite životne sredine, pravnu sigurnost za operatere postrojenja i efikasniji rad nadležnih organa.

Usvajanjem ovog zakona Republika Srbija nastavlja usklađivanje sa pravnim tekovinama Evropske unije i uspostavlja savremeniji sistem kontrole industrijskih emisija, što će doprineti boljem kvalitetu životne sredine, većoj zaštiti zdravlja ljudi i održivom privrednom razvoju.

U Nacionalnom programu za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA) je definisan rok za donošenje zakona u Narodnoj skupštini zaključno sa 3 kvartalom, te je potrebno imati u vidu ispunjenje prethodno definisanih rokova i međunarodnih obaveza.

Od ukupno 167 odredbi Direktive, 30 odredbi nisu predmet ovog zakona. Od preostalih 137 primenjivih odredbi, zakon je potpuno usklađen sa 133 odredbe, dok je kod 4 odredbe postignuta delimična usklađenost. Metodom ponderisanja ukupan kvalitetni stepen usklađenosti iznosi 98,54%.

Predloženim zakonom daje se pravni osnov za donošenje podzakonskih akata čime se vrši dalja transpozicija i proširuje lista industrijskih aktivnosti koje podležu obavezi pribavljanja integrisane dozvole, u skladu sa Aneksom I Direktive.

Aneks I Direktive o industrijskim emisijama, biće transponovan donošenjem Uredbe iz člana 5. stav 4. ovog zakona. Prema Nacionalnom programu za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA) donošenje Uredbe predviđeno je za 4. kvartal 2026. godine.

ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Sagledavanje postojećeg stanja

1) Prikazati postojeće stanje u predmetnoj oblasti u skladu sa važećim pravnim okvirom.

U skladu sa Zakonom o planskom sistemu, urađena je *ex-post* analiza primene Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135/04, 25/15 i 109/21). Analizirani su nedostaci, pravne praznine, barijere i izazovi u primeni ovog zakona. Osim toga, neophodno je uskladiti Zakon sa Direktivom o industrijskim emisijama (IED - Industrial Emissions Directive) – (u daljem tekstu Direktiva 2010/75/EU) u delu koji se odnosi na Poglavlje I (Zajedničke odredbe) o izdavanju integrisane dozvole (*integrated prevention and pollution control permit*) i Poglavlje II (aktivnosti sa Aneksa I) o postrojenjima za koja se izdaje integrisana dozvola.

Nedostatak neophodne dokumentacije (upotrebne i vodne dozvole) naročito je usporio proces izdavanja integrisanih dozvola. Detaljnom analizom problema, uočeno je da do problema sa ishodovanjem upotrebni dozvola najčešće dolazi zbog nerešenih imovinsko-pravnih odnosa, nedostatka potrebne dokumentacije za ovu proceduru, nedovršenih procedura u Katastru nepokretnosti, neuredne tehničke dokumentacije i dr. Kada su u pitanju vodne dozvole, nedovršene procedure ishodovanja vodnih dozvola najčešće su uzrokovane nedostatkom potrebne dokumentacije.

Pokazatelji u primeni:

1.1 Prikaz broja postrojenja u odnosu na industrijsku aktivnost

U Tabeli 1. dat je prikaz broja postrojenja po vrstama aktivnosti.

Vrsta aktivnosti	Broj postrojenja
1. Energetika	30
2. Proizvodnja i prerada metala	22
3. Industrija minerala	25
4. Hemijska industrija	11
5. Upravljanje otpadom	13
6.1 Industrija papira, kartona, drvenih panela	4
6.4 Industrija mleka, mesa i prehrambena industrija	20
6.5 Prerada sporednih proizvoda životinjskog porekla	3
6.6 Intenzivan uzgoj živine i svinja	88

6.7 Površinska obrada	4
Ukupno	220

Tabela 1. Prikaz broja postrojenja u odnosu na industrijsku aktivnost

1.2 Broj izdatih integriranih dozvola

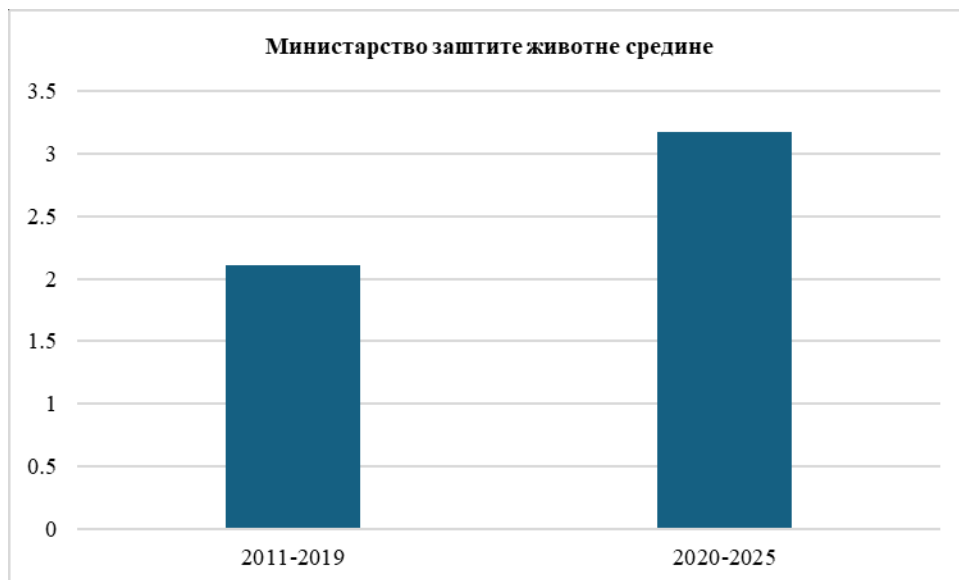
Od početka primene Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine, ukupno je izdato 67 integriranih dozvola (u daljem tekstu: dozvola).

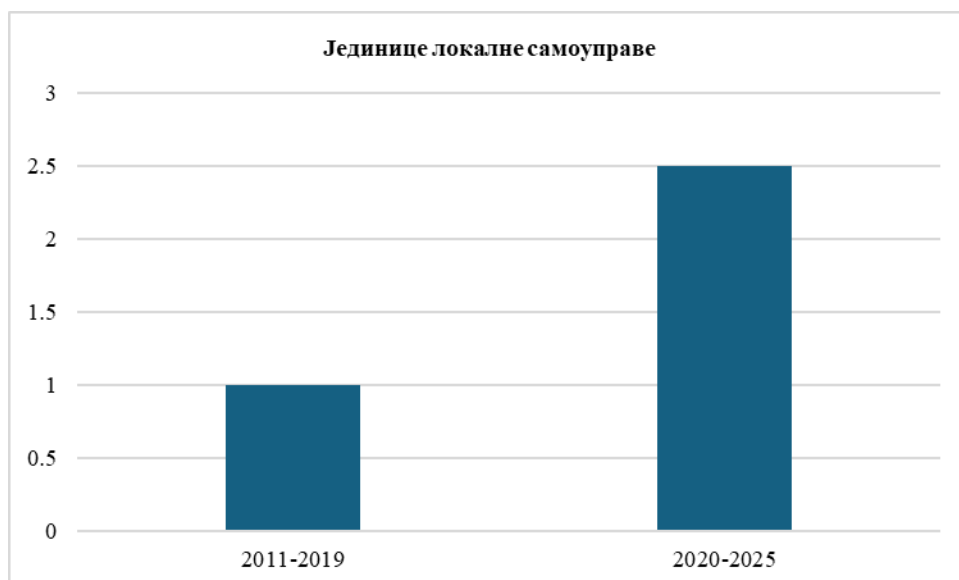
U Tabeli 2. dat je prikaz udela izdatih integriranih dozvola izražen u procentima u odnosu na industrijski sektor (po vrsti aktivnosti).

Vrsta aktivnosti	Udeo izdatih dozvola po aktivnostima (%)
1. Energetika	27
2. Proizvodnja i prerada metala	41
3. Industrija minerala	56
4. Hemijska industrija	55
5. Upravljanje otpadom	38
6.1 Industrija papira, kartona, drvenih panela	50
6.4 Industrija mleka, mesa i prehrambena industrija	50
6.5 Prerada sporednih proizvoda životinjskog porekla	33
6.6 Intenzivan uzgoj živine i svinja	14
6.7 Površinska obrada	0

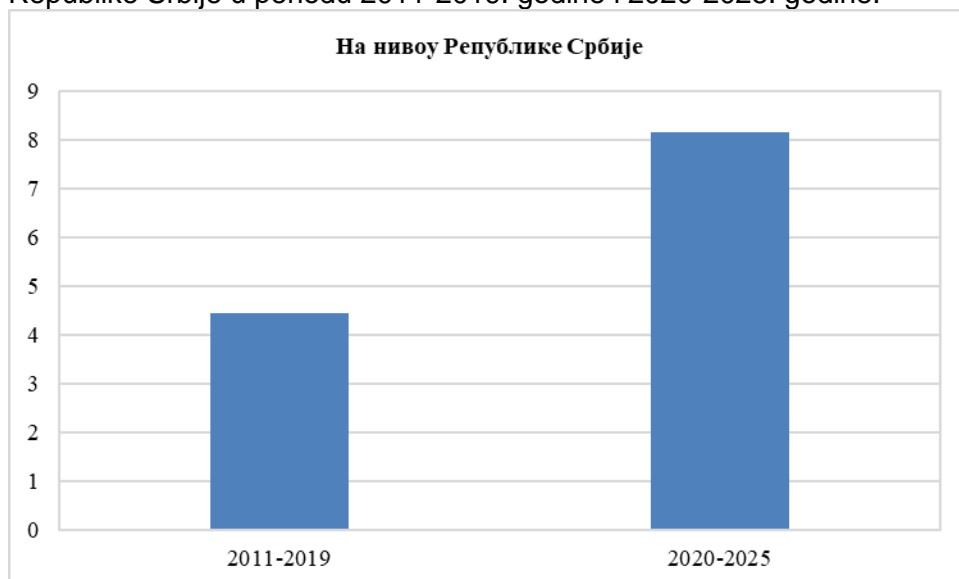
Tabela 2. Prikaz udela izdatih dozvola po aktivnostima

Prosečan broj izdatih integriranih dozvola po godini (ubrojane su nove dozvole, revidovane dozvole i dozvole koje su izdate po drugi put za istog operatera) po nadležnim organima, u periodu 2011-2019. godine i 2020-2025. godine:

Prosečan broj izdatih integrisanih dozvola (ubrojane su nove dozvole, revidovane dozvole i dozvole koje su izdate po drugi put za istog operatera) na nivou Republike Srbije u periodu 2011-2019. godine i 2020-2025. godine:

1.3 Analiza podnetih zahteva

U najvećem broju slučajeva podneti zahtevi za izdavanje integrisane dozvole, zajedno sa dokumentacijom nisu bili kompletni ili su nedostajali podaci koji se odnose na usaglašenost sa najboljim dostupnim tehnikama, planovi, saglasnosti, upotrebne ili vodne dozvole i dr. Nedostatak adekvatnih podataka koji se navode u obrascu zahteva i neodgovarajuća analiza podataka, predstavljala je problem u postupku izdavanja integrisane dozvole, a u velikoj meri je bila i posledica nedostatka kapaciteta za pripremu zahteva i kod samog operatera. Oko 50% do sada identifikovanih postrojenja vode se kao mala i srednja preduzeća, kojima često nedostaje stručni kadar za rešavanje pitanja zaštite životne sredine. Posledica toga je nedostatak dozvola i saglasnosti koji prethode ovoj dozvoli, kao što su vodne dozvole, nerešeni vlasnički odnosi i imovinsko-pravna pitanja.

Osim toga, na mali broj podnetih zahteva uticala je i činjenica da su troškovi usaglašavanja postojećih postrojenja sa najboljim dostupnim tehnikama (*eng. best available techniques*) (u daljem tekstu: BAT) i graničnim vrednostima emisija propisanih BAT zaključcima veoma visoki i da je potrebno detaljno analizirati i te činjenice kroz finansijsku analizu.

1.4 Usaglašenost sa drugim zakonima

Podneti zahtevi za izdavanje integrisane dozvole često u praksi nisu sadržali sve potrebne dokumente, kao što su upotrebne dozvole, vodne dozvole i ostalu relevantnu dokumentaciju. Ovaj problem je delimično uzrokovan time što postoji neusaglašenost, odnosno nedostatak povezanosti između odredaba Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine i odredaba drugih sektorskih propisa, npr. propisa o zaštiti i upravljanju vodama. Zakon o vodama, s jedne strane, propisuje da vodna dozvola nije uslov za izdavanje upotrebne dozvole, što je suprotno integrisanom pristupu koji propisuje Direktiva 2010/75/EU. Zakon, s druge strane propisuje da integrisana dozvola sadrži uslove iz vodne dozvole, koja se u praksi izdaje nakon upotrebne dozvole.

Postojeći zakonodavni okvir nije jasno definisao, u slučaju novih postrojenja, u kojoj fazi se izdaje integrisana dozvola. Ako se dozvole za nova postrojenja izdaju pre upotrebne dozvole, a ne pre faze izgradnje, onda je očigledno da implementacija BAT-a treba da bude obezbeđena putem primenljivih instrumenata zaštite životne sredine izdatih pre faze izgradnje.

1.5 Pritisci na životnu sredinu

Pritisci u životnoj sredini proističu iz prekomerne upotrebe prirodnih resursa, promena u nameni korišćenja zemljišta i emisija opasnih i štetnih materija.

Privredne aktivnosti najčešće utiču kroz emisije opasnih i štetnih materija i hemikalija u vazduh, vodu i zemljište.

Analizom podataka preuzetih iz Nacionalnog registra izvora zagađivanja, kroz Izveštaj o stanju životne sredine u Republici Srbiji za 2023. godinu (<https://sepa.gov.rs/wp-content/uploads/2024/12/ZivotnaSredina2023.pdf>), kao jednim od pokazatelja učinka, utvrđeno je:

- Podaci o emisijama u vazduh pokazuju da su najveći izvori azotnih oksida drumski saobraćaj i procesi proizvodnje i distribucije energije. Najveći deo sumpornih oksida je poreklom iz proizvodnje i distribucije energije. Najveći izvor suspendovanih čestica u vazduh predstavlja sektor Toplane snage manje od 50 MW i individualno grejanje. Poljoprivredne aktivnosti najviše doprinose emisijama amonijaka. Nenamerno ispuštene dugotrajne organske zagađujuće materije imaju blagi trend opadanja, što je u skladu sa merama i metodama propisanim međunarodnim Protokolom o dugotrajnim organskim zagađujućim materijama.

- Uticaj privrednih aktivnosti na kvalitet voda u Republici Srbiji primarno potiče od emisija zagađujućih materija, kao što su jedinjenja azota (N) i fosfora (P), organske materije i teški metali. U pogledu emisija nutrijenata i organskih materija u površinske i podzemne vode i zemljište, značajan je uticaj velikih farmi svinja. Prema podacima iz istog izvora u prethodnom periodu nije ostvaren jasan trend opadanja vrednosti emisija ukupnog azota (N) i ukupnog fosfora (P).

Analizom podataka preuzetih iz Nacionalnog registra izvora zagađivanja, kroz Izveštaj o stanju životne sredine u Republici Srbiji za 2024. godinu

(<https://sepa.gov.rs/wp-content/uploads/2025/12/Izvestaj-2024.pdf>), kao jednim od pokazatelja učinka, utvrđeno je:

- Među najveće pritiske u životnoj sredini spada generisanje svih vrsta čvrstog otpada. Ukupno proizvedena količina otpada (približno 11 miliona tona) je blago smanjena u odnosu na prethodnu godinu. Što se tiče otpada koji nastaje tokom delatnosti preduzeća prijavljena je manja količina stvorenog letećeg pepela od uglja, koji zajedno sa šljakom koja nastaje u termoenergetskim objektima čini oko 75% količine otpada koja nastaje tokom delatnosti preduzeća, odnosno približno 50% od ukupne količine otpada, gde je uključen i otpad koji nastaje u domaćinstvima.

- Što se emisija štetnih gasova tiče, emitovane količine sumpornih oksida pokazuju blagi pad u periodu 1990-2023. godine, a emitovane količine amonijaka ne pokazuju značajnije promene u navedenom periodu. Emitovane količine ugljenmonoksida pokazuju pad u periodu 1990-2023. godine i emitovane količine lako isparljivih organskih materija bez metana pokazuju vrlo blagi pad u navedenom periodu. Veoma značajno je da u 2023. godini u ukupnim emisijama gasova sa efektom staklene bašte (bez sektora upotrebe zemljišta, promene upotrebe zemljišta i šumarstva) dolazi do smanjenja od 25,7% u odnosu na 1990. godinu. Najzastupljeniji gas staklene bašte u 2023. godini bio je ugljen-dioksid (CO₂), čineći 82.1% ukupnih emisija gasova sa efektom staklene bašte.

- Pokretački faktori negativnih uticaja u životnoj sredini su proizvodnja i potrošnja u privrednim sektorima (npr. poljoprivreda, energetika, industrija, saobraćaj) gde se eksploatišu obnovljivi i neobnovljivi prirodni resursi, koristi energija dobijena iz ugljeva lošeg kvaliteta, primenjuju nedovoljno ekološki prihvatljive tehnologije, deponuju velike količine otpada koje je moguće reciklirati, obradivo poljoprivredno zemljište se pretvara u građevinsko. Broj stanovnika, stepen obrazovanja i ekonomska stabilnost predstavljaju, takođe, značajan faktor jer je ljudska zajednica u zavisnosti od veličine populacije i stepena razvoja značajan „pokretač” potreba u hrani, vodi i materijalnim dobrima. Energetika kao visoko profitabilna grana privrede je istovremeno najznačajniji pokretački faktor jer vrši sve veći pritisak na životnu sredinu. U Republici Srbiji potrošnja materijala (resursa) ima negativan trend, pri čemu se konstantno povećava potrošnja materijala. Tako je domaća potrošnja materijalnih resursa u 2023. godini iznosila 162,6 miliona t, što je 50% 16 više u odnosu na 2001. godinu. Istovremeno, produktivnost resursa ima trend blagog povećanja i 2023. godine iznosi 0,43 evra po kg.

1.6 Inspeksijski nadzor

Inspeksijski nadzor nad postrojenjima vršio se u skladu sa važećim zakonom i Zakonom o inspeksijskom nadzoru („Službeni glasnik RS”, br. 36/16, 44/18-dr.zakon i 95/18) prema godišnjim planovima inspeksijskog nadzora i kontrolnim listama. Ovaj nadzor vršio je kompletnu proveru svih propisanih uslova iz integrisane dozvole.

Trenutnu situaciju po pitanju inspeksijske kontrole IPPC postrojenja koja se odnosi na postrojenja za koje nije izdata integrisana dozvola ogleda se u podeljenoj pojedinačnoj kontroli različitih uticaja na životnu sredinu (npr. posebno na vode, posebno na vazduh, posebno na upravljanje otpadom itd.), ne uzimajući u obzir podeljenost nadzora između inspekcija sa republičkog, pokrajinskog i lokalnog nivoa.

Često, u nedostatku kapaciteta jedinica lokalne samouprave, republički inspektori preuzimaju kontrolu iz nadležnosti koje JLS vrše kao poverene poslove.

1.7 Učešće javnosti i pristup pravosuđu

Nadležni organi i do sada su, kroz važeći zakon, primenjivali načela javnosti objavljivanjem zahteva, nacрта dozvola i dozvola, kao i dokumenata vezanih uz njih, u dnevnoj štampi i na svojim veb-stranicama. Javnost mora imati pristup informacijama koje se odnose na zahtev za izdavanje dozvole za postrojenja ili za bitne izmene u radu postrojenja (reviziju dozvole), izradu nacрта dozvole, rešenja o izdavanju dozvole i o svakom njenom obnavljanju, kao i na relevantne podatke dobijene monitoringom. Odredbe Direktive 2010/75/EU (čl. 24-26) su u odnosu na Direktivu 96/61/EC dodatno razradile standarde dostupnosti informacija i učešća javnosti, pravne zaštite i razmene informacija u prekograničnom kontekstu u skladu sa ESPOO i Arhuskom konvencijom. Nadležni organ rešenjem odlučuje o izdavanju dozvole, odnosno o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole. Protiv rešenja nadležnog organa nije dopuštena žalba i može se pokrenuti upravni spor.

2) Da li je uočen problem u oblasti i na koju ciljnu grupu se odnosi? Predstaviti uzroke i posledice problema.

U primeni Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine Republike Srbije uočeni su problemi koji su uticali na njegovu efikasnost.

Zakon se odnosi na sledeće ciljne grupe:

- *Pravna i fizička lica* koja obavljaju delatnosti sa visokim rizikom po životnu sredinu, kao što su industrija, energetika, hemijska i metalurška proizvodnja.
- *Nadležne organe* koji su odgovorni za izdavanje i nadzor nad ispunjavanjem uslova iz integrisane dozvole.
- *Širu javnost*, koja je direktno pogođena kvalitetom životne sredine.

Uzroci problema koji su uticali na efikasnost primene zakona su:

1. *Nedostatak kadrovskih resursa*: Nadležnim institucijama često nedostaje dovoljan broj inspektora i službenika za efikasnu primenu zakona, ali i operaterima nedostaju kadrovi i koji bi bili dovoljno stručni za pripremu uredne dokumentaciju neophodne za početak procedure izdavanja integrisane dozvole;
2. *Nedostatak brže razmene podataka između različitih nivoa nadležnosti* : Postupci izdavanja dozvola nisu digitalizovani ni kod republičkih, kao ni kod pokrajinskih, ni kod lokalnih organa, što usporava rad i implementaciju zakona, kao i međusobnu komunikaciju.
3. *Nedostatak finansijskih resursa*: Nedostajuća sredstva tj. investicije kod operatera za opremu koja je odgovara zahtevima najboljih dostupnih tehnika, što zahteva produženje rokova za usklađivanja tj. mere za prilagođavanja postrojenja; investicije za monitoring emisija i kontrolu zagađenja, itd.
4. *Nedovoljno ili propušteno korišćenje date mogućnosti za učešće javnosti, u postupku planiranja projekata na nekoj lokaciji*, kao i u daljim procedurama koje prethode postupku izdavanja integrisane dozvole, gde je takođe data mogućnost da javnost može biti uključena, kao i razumevanju integrisane dozvole koja ishodi iz prethodnih postupaka.

Posledice problema koje nastaju su sledeće:

1. *Posledice nedostatka kadrovskih resursa* kod nadležnih organa i operatera, rezultirao je malim brojem izdatih dozvola ali i velikim brojem zahteva koji nisu bili uredni ili su bili sa nepotpunom propisanom dokumentacijom, da bi postupak izdavanja dozvola uopšte mogao biti započet;

2. *Nedostatak brže razmene podataka između različitih nivoa nadležnosti* usporio je razmenu podataka između nadležnih organa i službi, opet, usporavajući postupak izdavanja integrisanih dozvola;

3. *Veći ekonomski troškovi* vezani za sanaciju stanja životne sredine, rekultivaciju, ulaganje u dodatnu tehničku opremu na postrojenju, opremu za monitoring i kontrolu, a koji podrazumevaju troškove i kod državnih institucija kao i kod operatera. Posledice su i gubitak biodiverziteta jer industrijsko zagađenje potencijalno ugrožava različite ekosisteme i vrste.

4. *Neblagovremeno ili propušteno korišćenje date mogućnosti za učešće javnosti*, u postupku planiranja projekata na nekoj lokaciji, koji kasnije prolazi kroz druge procedure, a koji na kraju zbog IPPC aktivnosti, su u obavezi da prođu postupak pribavljanja integrisane dozvole. Iz tih razloga pojavljuju se slučajevi u praksi kada javnost zakasni i uzima učešće tek na kraju procesa, kada su najčešće pribavljene prethodne dozvole. IPPC su u sistemu kontrole u skladu sa nacionalnim propisima za svaku od oblasti u životnoj sredini (kroz posebne zakone za zaštitu vazduha, voda, zemljišta, otpada...), tj. ulaze u sistem nadzora i kontrole. Ishodovanjem integrisane dozvole dobijaju još i uslov za usaglašavanje sa najboljim dostupnim tehnikama, kojima se definišu strožije GVE, u skladu sa BAT zaključcima.

Predložena rešenja utiču na:

- *Jačanje institucionalnih kapaciteta* obučavanjem i zapošljavanjem stručnog kadra u nadležnim organima i kod operatera.
- *Povećanje transparentnosti i nivoa svesti o ulozi javnosti, kao i jačanje znanja kod zainteresovane javnosti* uvođenjem digitalizacije u postupak izdavanja integrisane dozvole, redovnim obaveštavanjem javnosti o aktivnostima i rezultatima u oblasti zaštite životne sredine kroz veb prezentacije, elektronske medije i kroz proces digitalizacije.
- *Unapređenje razmene podataka između različitih nivoa nadležnosti i bolji protok informacija* uvođenjem digitalizacije postupaka čime će se obezbediti unapređenje dinamike izdavanja integrisanih dozvola, bolja koordinacija nadležnih organa, institucija i službi, bolja transparentnost za zainteresovanu javnost.
- *Obezbeđivanje potrebnih finansijskih sredstava* podsticanjem različitih izvora finansiranja za potrebe usaglašavanja sa najboljim dostupnim tehnikama (na pr. investiranjem u tehničku opremu za postrojenja, infrastrukturu za monitoring i kontrolu,..). Ovakva ulaganja bi trebalo, osim smanjenja i kontrole štetnih emisija u životnu sredinu, operaterima da omoguće konkurentnost na tržištu EU.

Poboljšanjem ovih aspekata, moguće je postići efikasniju primenu zakona i značajno poboljšati kvalitet životne sredine u Srbiji.

3) Da li postoje neki drugi razlozi za promenu (intervenciju) u oblasti u slučaju da nije uočen problem?

Da. Čak i ukoliko nije uočen neposredan problem u primeni zakona, postoje i drugi razlozi zbog kojih bi bilo opravdano izvršiti regulatornu reformu/intervenciju u toj oblasti.

Ključni razlozi za promenu se odnose na:

1.Usklađivanje sa evropskim propisima i međunarodnim standardima

Srbija je u procesu pristupanja EU, a novi zakon treba da bude usklađen sa **Direktivom 2010/75/EU**. Čak i ako trenutno nema uočenih problema, pravna i tehnička usklađenost sa EU zahteva stalnu evaluaciju i usklađivanje propisa. Urađena je Tabela usklađenosti propisa kao instrument usklađivanja propisa sa propisima Evropske unije u okviru tehničke podrške projekta EU za Zelenu agendu u Srbiji-UNDP. Tabela usklađenosti propisa predstavlja metod tabelarnog prikazivanja podudarnosti odredaba (nacrt, predloga) propisa s odredbama propisa Evropske unije (sekundarnog izvora prava) koji je predmet analize. **Predmetni tekst Nacrta zakona usaglašen je sa direktivom 2010/75/EU, više od 90 %, što se može videti iz TOK tabele.**

Tehnološki razvoj i nova naučna saznanja

Razvoj novih tehnologija i bolje razumevanje uticaja na životnu sredinu mogu zahtevati izmenu kriterijuma za izdavanje integrisane dozvole, praćenje emisija, ili uvođenje novih „najboljih dostupnih tehnika” (BAT).

Prevenција budućih problema

Preventivna intervencija je često efikasnija i ekonomičnija od reaktivne. Unapređenjem zakonskih odredbi mogu se sprečiti budući udesi i nesreće, sudski sporovi ili štete po zdravlje stanovništva.

Povećanje transparentnosti i uključenosti javnosti

Iako nema formalnog „problema”, uvođenjem digitalizacije u postupak izdavanja integrisanih dozvola, redovnim obaveštavanjem javnosti o aktivnostima i rezultatima u oblasti zaštite životne sredine kroz veb prezentacije i elektronske medije dovodi do veće transparentnosti i uključenja javnosti u postupak, što u postupku donošenja odluka može povećati poverenje javnosti i legitimitet sistema.

Unapređenje efikasnosti administracije

Promene, naročito uvođenje digitalizacije u postupak izdavanja integrisanih dozvola, kao alata za rad, usmerene na pojednostavljivanje procedura, smanjenje birokratije, uvođenje elektronskih sistema komunikacije ili bolju koordinaciju između institucija – sve u cilju efikasnije primene zakona.

Prilagođavanje nacionalnim prioritetima i strategijama

Donošenje zakona može biti potrebno radi usklađivanja sa novim nacionalnim strateškim dokumentima u oblasti industrijske politike, zaštite vazduha, klimatskih promena, upravljanja vodama, upravljanja otpadom, cirkularne ekonomije.

Poboljšanje monitoringa i izveštavanja

Može se uočiti potreba za unapređenjem sistema monitoringa i izveštavanja – kako na nivou preduzeća, tako i na nivou nadležnih državnih organa, radi bolje procene stanja životne sredine.

Promene u oblasti primene zakona mogu biti opravdane i bez uočenih problema, kao deo kontinuiranog unapređenja sistema zaštite životne sredine, usklađivanja sa EU i drugih međunarodnih obaveza, kao i unapređenja institucionalne efikasnosti.

2. Utvrđivanje cilja

1) Koji cilj je potrebno postići?

Opšti cilj zakona je sprečavanje, smanjenje i kontrola zagađivanja životne sredine u celini unapređivanjem integrisanog pristupa, kako bi se postigao viši stepen zaštite životne sredine u celini.

Posebni ciljevi zakona obuhvataju:

1. Smanjenje zagađenja na izvoru – prevencijom ili smanjenjem emisija u vazduh, vodu i zemljište, uzimajući u obzir celokupan uticaj instalacija na životnu sredinu.
2. Racionalno korišćenje energije i prirodnih resursa.
3. Integrisanje zaštite životne sredine u proces izdavanja integrisane dozvole za rad postrojenja koja mogu imati značajan uticaj na životnu sredinu.
4. Primena najboljih dostupnih tehnika (BAT) u industrijskoj proizvodnji radi postizanja najnižeg mogućeg stepena zagađenja.
5. Usaglašavanje sa propisima Evropske unije, konkretno sa Direktivom 2010/75/EU, što je važan korak u procesu pristupanja EU.

Zakon ima za cilj da obezbedi da industrijska postrojenja rade na način koji minimizira njihov negativan uticaj na životnu sredinu, kroz jedinstven, sveobuhvatan i preventivan sistem kontrole.

2) Da li je cilj koji se postiže donošenjem propisa usklađen sa ciljevima važećih planskih dokumenata i prioritarnim ciljevima Vlade?

Cilj koji se postiže zakonom je usklađen sa ciljevima važećih planskih dokumenata i prioritarnim ciljevima Vlade Republike Srbije, i to:

1. Usklađenost sa prioritarnim ciljevima Vlade

Vlada je kroz svoje strateške dokumente i planove (npr. Program zaštite životne sredine, Pregovaračko poglavlje 27 sa EU, Zelena agenda za Zapadni Balkan, kao i Plan razvoja Srbije do 2030. godine), definisala kao jedan od prioriteta: smanjenje zagađenja životne sredine, usklađivanje sa standardima EU, energetska efikasnost i održivu industriju, i unapređenje zdravlja stanovništva.

U okviru EU usledio je razvoj industrije zasnovan na sprečavanju i smanjenju zagađivanja vazduha, voda i zemljišta, sa niskim sadržajem ugljenika u skladu sa principima cirkularne ekonomije, kao deo *EU Strategije održivog razvoja (COM/2001/0264 Final)*, *Evropskog Zelenog dogovora (COM/2019/640, EU Strategije industrijske politike (COM/2020/102)*, *Zelene Agende za Balkan (SWD (2020) 223 Final) posebnih paketa i tematskih strategija EU* (zagađenje vazduha, zaštita zemljišta, sprečavanje nastajanja otpada i reciklaži itd.). U okviru pet stubova *Zelene Agende za Zapadni Balkan* ključno mesto zauzimaju sprečavanje zagađivanja, cirkularna ekonomija i dekarbonizacija. Poseban fokus je na razvoju strateškog okvira za kvalitet vazduha i primeni najbolje dostupnih tehnika, praćenju ispuštanja zagađujućih materija u vazduh i vodu, praćenju kvaliteta vazduha i voda, integraciji zaštite zemljišta u druge politike, usklađivanju zakonodavstva sa Direktivom 2010/75/EU i relevantnim pravnim tekovinama EU u oblasti vazduha, voda i upravljanja otpadom. Ovaj EU strateški okvir usledio je nakon iskustava država članica EU u primeni IPPC Direktive, koja je kodifikovana Direktivom 2008/1/EZ. U tom smislu, cilj evropskog strateškog okvira je stvaranje industrijskog sektora koji sve manje koristi prirodne resurse, smanjuje emisije zagađujućih materija u vazduh, vodu i zemljište i stvara sve manje količine otpada tokom vremena. S tim vezi, EU strateški okvir i propisi se vrlo dinamično razvijaju, što zahteva da Republika Srbija ne samo kontinuirano prati, već i da usklađuje strateški okvir i propise u oblasti

zaštite životne sredine sa izmenama u EU zakonodavstvu, a posebno one koji se odnose na industrijsko zagađivanje.

Imajući sve to u vidu, Zakon ima za cilj da smanji emisije u vodu, vazduh i zemljište iz velikih industrijskih postrojenja, obezbedi izdavanje jedinstvene dozvole koja pokriva sve aspekte zaštite životne sredine, da obezbedi da operateri koriste *najbolje dostupne tehnike (BAT)* — što je standard EU.

2. Usklađenost sa važećim planskim dokumentima

Ovaj zakon je usklađen sa važećim planskim dokumentima, kao što su:

- Strategija industrijske politike Republike Srbije za period 2021-2030. godine („Službeni glasnik RS”, broj 35/20);
- Program zaštite vazduha u Republici Srbiji za period 2022-2030. godine sa Akcionim planom („Službeni glasnik RS”, broj 140/22);
- Nacionalni plan za smanjenje emisija glavnih zagađujućih materija koje potiču iz starih velikih postrojenja za sagorevanje („Službeni glasnik RS”, broj 10/20);
- Strategija niskougljeničnog razvoja Republike Srbije za period 2023-2030. godine sa projekcijama do 2050. godine („Službeni glasnik RS”, broj 46/23);
- Strategija upravljanja vodama na teritoriji Republike Srbije do 2034. godine („Službeni glasnik RS”, broj 3/17);
- Program upravljanja otpadom za period 2022-2031. godine („Službeni glasnik RS”, broj 12/22) i Akcionim Planom za period 2022-2024. godine;
- Predlogu programa razvoja cirkularne ekonomije u Republici Srbiji za period 2026-2030. godine sa Akcionim planom za period 2026-2027. godine;
- Predlogom programa za industrijsku bezbednost za period 2026 – 2035. sa Akcionim planom za period 2026 - 2030.

Urađen je Predlog strategije zaštite životne sredine Republike Srbije – Zelena agenda za Srbiju, za koji su pribavljena pozitivna mišljenja za potrebe donošenja dokumenta javne politike. Strategija predstavlja krovni dokument javne politike u oblasti zaštite životne sredine. Strategijom se usmeravaju mere i aktivnosti u pravcu Zelene agende, ugljenične neutralnosti, održivog razvoja, zaštite prirodnih resursa i smanjenja zagađenja i unapređenja kvaliteta života svih građana. U procesu izrade Strategije integrisani su ciljevi Zelene agende, u skladu sa Sofijskom deklaracijom koju je Srbija potpisala novembra 2020. godine, kao i mere za dalje usklađivanje sa propisima i standardima Evropske unije, kao i izradu mehanizama za praćenje sprovođenja Strategije. Strateški okvir prepoznao je potrebu sprovođenja Direktiva 2010/75/EU kao jednu od ključnih instrumenta EU koji reguliše emisije zagađujućih materija iz industrijskih postrojenja. U skladu sa tim, usklađenost Zakona sa EU strateškim dokumentima i Direktivom 2010/75/EU, kao i nacionalnim strateškim dokumentima i prioritetima omogućava tranziciju ka zelenoj ekonomiji, podstiče odgovorno upravljanje resursima, doprinosi ispunjavanju obaveza iz procesa evropskih integracija i poboljšava kvalitet života građana.

3) Na osnovu kog pokazatelja učinka se utvrđuje da li je došlo do postizanja cilja?

Pokazatelji učinka koji se koriste za utvrđivanje da li je postignut cilj Zakona vezani su za efikasnost primene *integrisanih dozvola* i smanjenje uticaja industrijskih aktivnosti na životnu sredinu.

Najvažniji *pokazatelji učinka* obuhvataju:

1. *Broj izdatih integrisanih dozvola* odražava stepen implementacije zakona, pokazuje koliko je operatera (preduzeća) obuhvaćeno režimom integrisanog upravljanja.

2. *Stepen usklađenosti postrojenja sa uslovima iz izdatih dozvola*, kojim se meri procenat postrojenja koja ispunjavaju uslove u skladu sa BAT, predstavlja direktan indikator da li je smanjeno zagađenje.

3. *Smanjenje emisija zagađujućih materija u vazduh, vodu i zemljište* predstavlja ključni ekološki indikator koji se prati kroz merenje emisija pre i posle dobijanja integrisane dozvole.

4. *Količina generisanog i tretiranog otpada* predstavlja indikator da li postrojenja smanjuju količinu otpada, recikliraju ili bezbedno tretiraju otpad.

5. *Podaci iz izveštaja o samomonitoringu, inspekcijskih nadzora i registra izdatih dozvola* predstavljaju indikator učestalosti samomonitoringa, rezultata inspekcije, kao i prijavljenih i rešenih neusklađenosti u primeni zakona ili u slučaju udesa ili nesreća, funkcionalnosti i ažurnosti registra.

6. *Unapređenje energetske efikasnosti i korišćenje resursa* predstavlja indikator o tome da li se operateri postrojenja usklađuju sa BAT merama koje uključuju optimizaciju potrošnje energije i sirovina.

7. *Uključenost javnosti i transparentnost procesa* je indikator broja javnih rasprava, komentara, žalbi i nivoa informisanosti javnosti o integrisanim dozvolama.

Ostvarenje ciljeva Zakona se utvrđuje na osnovu *smanjenja industrijskog zagađenja* kroz primenu *BAT-a*, *broja izdatih integrisanih dozvola na svim nivoima nadležnosti*, *efikasnosti kontrole* i *usaglašenosti postrojenja sa propisanim ekološkim standardima*.

4) Definisati izvor provere i rokove za prikupljanje podataka za praćenje primene propisa

Da bi se efektivno pratila primena ovog zakona u Republici Srbiji, potrebno je jasno definisati: izvor provere podataka, rokove za prikupljanje podataka, i način izveštavanja i kontrole.

1. Glavni izvori podataka

Glavni izvori podataka za praćenje primene zakona uključuju podatke koje vode subjekti nadležni za sprovođenje ovog zakona:

1. *Operateri postrojenja* (podaci o emisijama, otpadu, potrošnji resursa, primeni BAT-a, monitoringu);

2. *Nadležni organi*: Ministarstvo zaštite životne sredine, Pokrajinski organ nadležan za zaštitu životne sredine, Nadležni organ grada Beograda, grada i opština za zaštitu životne sredine (vodi registar izdatih dozvola, prati njihovo izdavanje i reviziju)

3. *Agencija za zaštitu životne sredine* (obavlja stručne poslove informacionog sistema zaštite životne sredine, koji uključuje PRTR registar izvora zagađivanja)

4. *Nadležni inspekcijski organi* (republički, AP, grada Beograda, grada i opština (sprovodi inspekcijsku kontrolu i sačinjava izveštaje o usklađenosti rada postrojenja sa uslovima iz integrisane

dozvole, sačinjavaju zapisnike o sprovedenim kontrolama i godišnje izveštaje).

Pored navedenih subjekata važnu ulogu ima javni sektor (građani i NVO) i izvori podataka o prijavama na rad operatera i nepoštovanje zakona.

2. Rokovi za prikupljanje podataka

Zakonska regulativa predviđa dostavljanje godišnjih izveštaja operatera do 31. marta za prethodnu godinu. Zakonom je predviđeno izdavanje integrisane dozvole na period od deset godina, izmena i/i dopuna ove dozvole u slučaju značajne promene u tehnologiji ili obimu proizvodnje na zahtev operatera ili po službenoj dužnosti. Inspekcijski nadzor vrši se redovno jednom godišnje po postrojenju koje ima integrisanu dozvolu, odnosno tri godine za postrojenja koja predstavljaju najmanji rizik za životnu sredinu. Ministarstvo zaštite životne sredine – Agencija za zaštitu životne sredine podnosi godišnji Izveštaj Vladi do 30. juna. Izveštavanje prema međunarodnim telima (PRTR sistem) vrši se u skladu sa obavezama, jednom godišnje. Unošenje podataka u registar izdatih i/ili izmenjenih integrisanih dozvola vrši se kontinuirano po donošenju rešenja nadležnog organa.

3. Praćenje i kontrola

Zakon predviđa vođenje *elektronske baze izdatih integrisanih dozvola*. Takođe, Zakonom je predviđeno vođenje *centralne baze podataka* pri Ministarstvu zaštite životne sredine i veb-portala. Inspekcijski nadzor vrši kontrolu na osnovu rizika (viši rizik → češći nadzor). Agencija za zaštitu životne sredine vrši obradu i analizu podataka iz dostavljenih izveštaja. Svi izveštaji treba da budu *javni i dostupni* radi transparentnosti. U slučaju odstupanja od dozvoljenih parametara, propisuju se *mere otklanjanja, novčane kazne ili oduzimanje integrisane dozvole*.

3. Identifikovanje opcija

1) Da li je cilj moguće postići primenom „status quo” opcije? Prikazati posledice primene „status quo” opcije.

Ne, cilj ovog Zakona nije moguće postići primenom „*status quo*” opcije.

Cilj Zakona jeste unapređenje zaštite životne sredine kroz:

- smanjenje emisija štetnih materija u vazduh, vodu i zemljište,
- efikasnije korišćenje energije i sirovina,
- sprečavanje nastanka otpada i podsticanje reciklaže,
- primenu BAT –a,
- integraciju ekoloških standarda u industrijske procese.

„Status quo” znači *zadržavanje postojećeg stanja* – odnosno, da se ne uvode nove mere ili zakonske izmene (usaglašavanje sa EU standardima, a posebno sa najbolje dostupnim tehnikama, digitalizacije u postupak izdavanja integrisanih dozvola, redovnog obaveštavanjem javnosti o aktivnostima i rezultatima u oblasti zaštite životne sredine kroz veb prezentacije i elektronske medije, time i veće transparentnosti i uključenja javnosti u postupak, i dr.) već se nastavlja sa trenutnom praksom u regulisanju zagađenja i upravljanju otpadom i resursima.

Posledice primene „status quo” opcije su sledeće:

1. *Neefikasna kontrola zagađenja:*
 - Postojeći režim izdavanja dozvola (voda, vazduh, zemljište) dovodi do fragmentirane kontrole.
 - Emisije se mogu samo premeštati iz jednog medijuma u drugi, umesto da se sveobuhvatno smanjuju.
2. *Zastarela tehnologija i niska energetska efikasnost:*
 - Bez obaveze primene BAT-a, privredni subjekti mogu nastaviti da koriste zastarelu i neefikasnu tehnologiju.
3. *Nedovoljna usklađenost sa EU standardima:*
 - Srbija kao kandidat za članstvo u EU mora da uskladi svoje propise sa direktivama EU, posebno sa *Direktivom 2010/75/EU*.
 - „Status quo” vodi ka odlaganju ili onemogućavanju harmonizacije sa EU pravom.
4. *Pogoršanje stanja životne sredine:*
 - Kontinuirano zagađenje može ugroziti zdravlje stanovništva, bioraznovrsnost, vodene resurse, zemljište i vazduh.
5. *Ekonomski gubici:*
 - Nedovoljni podsticaji za primenu BAT-a i povećani troškovi sanacije povećavaju rizik ekonomskih gubitaka za državu, odnosno povećanja troškova operatera.
6. *Neadekvatno sprovođenje obaveze izveštavanja međunarodnih i EU institucija:*
 - Neusklađeni podaci u pogledu PRTR izveštavanja doveli bi do toga da Srbija bude predmet razmatranja usklađenosti u pogledu izveštavanja koje naročito proizilazi iz PRTR Protokola, i međunarodnih ugovora, a zbog kašnjenja u postupku usklađivanja sa EU zahtevima i do usporavanja procesa EU integracija.

„Status quo” *ne omogućava* postizanje ciljeva Zakona. Naprotiv, zadržavanje postojećeg stanja dovodi do ekoloških, pravnih i ekonomskih posledica. Samo kroz aktivnu primenu Zakona i uvođenje integrisanog pristupa u kontroli zagađenja, uz BAT-a, moguće je postići postavljene ciljeve.

2) Da li je cilj moguće postići isključivo primenom podsticajnih, informativno-edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga, bez donošenja novog ili izmene postojećeg propisa? Navesti razloge zbog kojih se odustalo od primene ove opcije.

Ne. Cilj Zakona jeste da se spreči, smanji i, gde je to moguće, eliminiše zagađivanje životne sredine iz industrijskih izvora putem integrisanog pristupa – tj. kroz izdavanje integrisanih dozvola, uvođenje BAT-a, i praćenje uticaja na vazduh, vodu i zemljište. Direktiva 2010/75/EU uvodi nove aktivnosti i postrojenja na koja se odnose obaveze usklađivanja sa najboljim dostupnim tehnikama, time i uslove u integrisanoj dozvoli, nadzor, unapređivanje izveštavanja koje zbog pravno-obavezujuće prirode zahtevaju zakonske mere.

Razlozi zašto se ova opcija ne može u potpunosti primeniti:

1. *Nedovoljna pravno obavezujuća snaga mera:* Podsticajne, edukativne ili upravljačke mere imaju ograničen domet jer nisu obavezujuće po prirodi. Zagađivači mogu dobrovoljno da ih primenjuju, ali u praksi često neće bez regulatornog pritiska.
2. *Nejednaka primena i nepostojanje sankcija:* Bez propisa koji nose zakonsku obavezu, nema mehanizma za kažnjavanje ili sprečavanje prekršaja (inspekcijski nadzor se oslanja upravo na postojanje pravnog okvira – bez njega, nema osnova za postupanje).
3. *Neusklađenost sa EU pravom:* Srbija je u procesu približavanja EU i mora da usaglašava svoje propise sa *Direktivom 2010/75/EU*. Ta harmonizacija *ne može biti postignuta samo putem informativnih ili podsticajnih mera*, već zahteva propisivanje konkretnih pravnih obaveza privrednih subjekata i tehničkih uslova.
4. *Institucionalne i upravljačke mere nisu dovoljne bez pravnog osnova:* Bez novog zakona, institucije nemaju nadležnost da uvode nove obaveze, standarde ili tehničke uslove. Upravljanje se mora oslanjati na propise – bilo za definisanje postupaka, bilo za izdavanje integrisane dozvole.

U skladu sa navedenim, *cilj zakona ne može biti postignut isključivo primenom „mekših“ mera* kao što su: podsticaji, edukacija, institucionalno jačanje, obezbeđivanje dobara i usluga. Ove mere mogu *podržati* sprovođenje zakona, ali ne mogu *zameniti* regulativu jer nemaju pravnu snagu, ne garantuju obavezujuću primenu BAT standarda, ne obezbeđuju usklađenost sa EU pravom, ostavljaju zagađivanje bez efikasne kontrole i kaznenih mera, čime se ne obezbeđuje pravna sigurnost.

3) Koje su ključne promene koje se propisom predlažu radi postizanja cilja?

Ključne promene koje je Zakon regulisao radi postizanja tog cilja su:

1. Razvoj instituta „integrisana dozvola”

Postrojenja i aktivnosti koje mogu značajno uticati na životnu sredinu moraju dobiti integrisanu dozvolu pre početka rada. Ova dozvola obuhvata sve aspekte zagađivanja – vazduh, vodu, zemljište, kao i upravljanje otpadom, energetska efikasnost i sprečavanje nesreća. Lista postrojenja i aktivnosti proširena navedenom direktivom zahteva transpoziciju tog zahteva u poseban podzakonski propis koji se donosi na osnovu ovog zakona.

2. Primena BAT-a

Industrijski operateri moraju koristiti tehnološka rešenja i procedure koje predstavljaju najbolje prakse u svojoj oblasti, sa ciljem smanjenja negativnih uticaja na životnu sredinu.

3. Unapređivanje mehanizma učešća javnosti u postupku izdavanja integrisane dozvole

Nadležni organ je kroz važeći zakon, primenjivao načela javnosti objavljivanjem zahteva sa pratećom dokumentacijom, nacrtu dozvola i dozvola, na svojoj veb-stranici i obaveštavanjem putem oglasa u dnevnoj štampi. Osim toga je omučen javni uvid za svaki predmet u postupku u skladu sa zakonom propisanim rokovima. Uključivanje javnosti i relevantnih organa u postupak izdavanja ove dozvole uz digitalizaciju u postupku izdavanja integrisanih dozvola kao i redovnim obaveštavanjem javnosti o aktivnostima, rezultatima u oblasti zaštite životne sredine

kroz veb prezentacije i elektronske medije unapređuje se transparentnost i učešće građana.

Javnost mora imati pristup informacijama koje se odnose na zahtev za izdavanje dozvole za postrojenja ili za bitne izmene u radu postrojenja (reviziju dozvole), izradu nacrtu dozvole, rešenja o izdavanju dozvole i o svakom njenom obnavljanju, kao i na relevantne podatke dobijene monitoringom. Odredbe Direktive 2010/75/EU (čl. 24-26) su u odnosu na Direktivu 96/61/EC dodatno razradile standarde dostupnosti informacija i učešća javnosti, pravne zaštite i razmene informacija u prekograničnom kontekstu u skladu sa ESPOO i Arhuskom konvencijom. Nadležni organ rešenjem odlučuje o izdavanju dozvole, odnosno o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole. Protiv rešenja nadležnog organa nije dopuštena žalba i može se pokrenuti upravni spor.

4. Nadzor i kontrola

Jačanje kapaciteta i sistema inspeksijskog nadzora, kao i obaveza operatera da redovno izveštavaju nadležne organe o uticaju na životnu sredinu i poštovanju uslova iz ove dozvole.

5. Usklađivanje sa EU propisima

Zakon predstavlja korak ka harmonizaciji domaćeg zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU, što je bitno u procesu evrointegracija. Srbija je u procesu pristupanja EU, a novi zakon treba da bude usklađen sa **Direktivom 2010/75/EU** u toku 2026. godine u skladu sa NPAA rokovima.

6. Postupno smanjenje zagađenja

Operateri imaju obavezu da planiraju i sprovode mere za smanjenje emisija u skladu sa tehničkim mogućnostima i ekonomskim uslovima.

7. Digitalizacija postupka izdavanja integrisane dozvole i vođenje registra izdatih dozvola

Zakon predviđa uvođenje informacionog sistema kao alat za vođenje postupka izdavanja integrisane dozvole i ažuriranje registra izdatih dozvola.

Procedura koje se odnose na izdavanje dozvola u oblasti integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja za velike industrijske sisteme podrazumeva propisivanje uslova rada i kontrolu aktivnost, tako da emisije u životnu sredinu budu minimalne i usklađene sa najbolje dostupnim tehnikama.

Trenutno se procedure sprovode kombinovano kroz papirnu i elektronski dostavljenu dokumentaciju sa nosača informacija korišćenjem, radi operativnosti, niza nepovezanih eksel tabela. Za tako složenu oblast, nije primereno, niti je lako voditi i obuhvatiti obimnu dokumentaciju i veliki broj podataka na takav način, čak i kad se radi o zahtevu za samo jednog operatera.

Trenutno je u nadležnosti Ministarstva 50 operatera, za koje se u ovom trenutku aktivno vodi 25 postupaka (pregled novog zahteva ili zahteva za reviziju, izrada nacrtu dozvole, rad sa Tehničkom komisijom, objave zahteva, objave nacrtu itd.). Sam postupak je složen i sastoji se prvo u pregledu zahteva, koji minimum sadrži 150 strana navoda i podataka, skica i šema, opisa tehnoloških procesa, ali i

pratećeg broja dokumenata (upotrebnih, vodnih, integralnih dozvola, saglasnosti, merenja o emisijama u vazduh, vode, zemljište i td). Ako se nakon provere zahteva utvrdi da su svi elementi zahteva i predate dokumentacije usaglašeni, pristupa se izradi nacrtu dozvole, koji je isto tako dokument posebne složenosti, jer dosledno mora da prati zahtev ali i da kroz procenu i analizu podataka, potrebnih mera, propisuje uslove kojih se operater mora pridržavati za vreme trajanja dozvole. Ovi uslovi moraju biti usaglašeni sa svim propisima iz oblasti zaštite životne sredine (emisije u vazduh, emisije u vode, zemljište, buku) ali i zaključcima o najbolje dostupnim tehnikama, što samo po sebi zahteva korišćenje tabela i propisanih pravila iz zakona, pravilnika, BAT i BREF dokumenata koji su specifični za svaku od industrija koje su obveznici ishodovanja integrisanih dozvola.

Obzirom na obim posla i broj operatera, kao i vreme potrebno za obradu tj. sprovođenje procedure izdavanja integrisane dozvole, postupak se objektivno još više produžava pretragom podataka iz zakona, uredaba, pravilnika iz raznih oblasti zaštite životne sredine, njihovom analizom i upoređivanjem sa mnoštvom podataka koje je dostavio operater.

Ideja i cilj zahteva za digitalizaciju je omogućavanje postojanja jednog uređenog sistema, gde bi svi podaci za operatere bili sistematizovani, sortirani, lako pretraživi i operativni u realnom vremenu tkz. „posebne elektronske baze” (aplikacije za rad), sa svim dokumentima i podacima, za svakog operatera posebno, a u isto vreme pružali mogućnost elektronskog poređenja i analize vrednosti koje se kontrolišu sa propisanim vrednostima. Ovo postojanje uređenog sistema, tj. „posebne elektronske baze”, je važno zbog bržeg rada na predmetu, uvida u sve informacije tj. status predmeta koji se obrađuje, praćenja rokova, komunikacije ili boljeg uvida u celinu. Predviđeno je takođe i da se iz ove baze automatski ažuriraju podaci iz zakonske obaveze Ministarstva za vođenje Registra izdatih dozvola.

4) Koje opcije su razmatrane prilikom izrade propisa i navesti razloge zbog kojih se od njih odustalo?

Prilikom izrade zakona razmatrane su sledeće opcije kao i razlozi zbog kojih bi se od njih odustalo:

1. Status quo opcija - Usklađenost sa Direktivom 2010/75/EU

Zbog integrisanog pristupa i usaglašenosti, odustalo se od status quo opcije, jer je transpozicija i usklađivanje sa novim zahtevima iz Direktive 2010/75/EU korisno za pravnu kompatibilnost i primenu integrisanih dozvola u skladu sa EU standardima i drugim ekološkim pravilima. Razlog su novi EU zahtevi koji se odnose na BAT, uslove koji se utvrđuju u ovoj dozvoli, granične vrednosti emisija (uključujući i usklađivanje sa GHG), pristup informacijama i učešće javnost, inspekcijski nadzor nad sprovođenjem zakona. Nedovoljno usklađivanje sa EU zahtevima koči proces EU integracija.

2. Izrada novog zakona

Formalne, terminološke izmene sistema integrisanih dozvola nisu dovoljne da bi se postigao cilj zakona. Sistemske izmene u postupku izdavanja ove dozvole i utvrđivanju uslova u samoj dozvoli potvrđuju pravnu doslednost i funkcionalne implikacije. To zahteva *javnu raspravu i inkluzivnost u izradi zakona*. Ako se zakon donosi bez adekvatne javne diskusije ili sa ograničenim pristupom stručnjacima i zainteresovanoj javnosti, rešenje ne bi imalo celovitost ni ti bi se sagledale

specifičnosti koje svaka od zainteresovanih strana, iz svog ugla, vidi kao problem ili moguće rešenje.

5) Koja je međunarodna uporedna praksa u regulisanju oblasti?

1. EU pravni okvir

Unapređenje EU pravnog okvira koje je usledilo donošenjem Direktive 2010/75/EU 2010. godine fokusirano je na:

- pojašnjenje i jačanje koncepta BAT-a;
- reviziju minimalnih graničnih vrednosti emisije (GVE) za neke sektore (na primer, velika postrojenja za sagorevanje) kako bi se uskladile sa BAT standardima;
- podsticanje inovacija i razvoj i primenu novih tehnika;
- pojednostavljivanje i pojašnjavanje određenih odredbi o izdavanju integrisanih dozvola, praćenju i izveštavanju radi smanjenja nepotrebnih administrativnih opterećenja i
- proširivanje i pojašnjavanje obima i odredbi zakonodavstva kako bi se bolje doprinelo ciljevima tematskih strategija.

Imajući sve to u vidu, proces harmonizacije zakonske regulative u Republici Srbiji sa zakonskom regulativom EU je potreba i zahtev za inoviranje zakonskih i podzakonskih akata, kojima će se obezbediti usaglašavanje sa izmenama pravnog okvira EU nastalih nakon donošenja važećeg zakona, čime će se stvoriti uslovi za unapređenje stanja u ovoj oblasti u Republici Srbiji.

U Evropskoj uniji, institucionalna osnova za integrisano sprečavanje i kontrolu zagađenja je Direktiva 2010/75/EU. Cilj direktive je smanjenje emisija u vazduh, vodu i zemljište, sprečavanje stvaranja otpada i postizanje visokog nivoa zaštite životne sredine. Osnovni instrument je *integrisana dozvola* koja se baziraju na *primeni BAT-a* definisanim u *BREF/BAT conclusions*. Integrisan pristup je zasnovan na prevenciji i holističkom posmatranju životne sredine, a ne na samostalnom rešavanju komponenti (poput samo vazduha ili vode).

1.1. Komponente integrisanog modela EU i mehanizmi primene

Prilikom izrade zakona dat je fokus na uporedni presek regulatornog okvira i praksu država članica EU *korišćenjem različitih izvora Evropske komisije i zvaničnih izveštaja* (npr. Pregled sprovođenja zakona o zaštiti životne sredine iz 2025. godine, Implementacija zakona o zaštiti životne sredine za prosperitet i bezbednost COM(2025) 420 final), a naročito na:

1.2. Izdavanje integrisane dozvole

U pogledu pravne strukture i transpozicije Direktiva 2010/75/EU ključna je odlika obavezna primena zahteva koji iz direktive proizilaze. Sve države imaju uspostavljen regulatorni okvir u skladu sa ovom direktivom. Razlike postoje u načinu na koji se sprovodi postupak izdavanja integrisane dozvole. Operateri industrijskih postrojenja moraju uredno dobiti ovu dozvolu, koja obuhvata sve relevantne aspekte (vazduh, voda, otpad) u državama članicama (npr. Češka, Litvanija).

1.3. Usklađivanje sa BAT

Primena je zasnovana na tehničkim dokumentima razvijenim u okviru Evropske komisije, kroz tehničke radne grupe (TWG), a pojedinačne zemlje pretvaraju ove dokumente u nacionalne normative.

1.4. Digitalizacija postupka

Elektronski sistem izdavanja dozvola: Do 2035. godine, direktiva nalaže implementaciju sistema elektronskih dozvola (e-dozvola) za sve regulisane aktivnosti.

Uredba o portalu industrijskih emisija: Direktiva uvodi Uredbu o portalu industrijskih emisija, koja poboljšava pristup podacima o životnoj sredini. Poboljšano praćenje i izveštavanje: Direktiva zahteva upotrebu naprednih digitalnih tehnologija za praćenje i izveštavanje o emisijama. To uključuje prikupljanje podataka u realnom vremenu i automatizovane sisteme izveštavanja kako bi se osigurala bolja usklađenost i transparentnost.

Postoji nekoliko uspešnih primera u praksi u zemljama članicama EU, vezanih za korišćenje digitalnih alata za smanjenje administrativnog opterećenja u skladu sa Direktivom 2010/75/EU. Belgija (Flandrija) je razvila elektronsko izdavanje dozvola za instalacije u skladu sa ovom direktivom, kao i Irska, Nemačka, Slovačka i dr. članice EU. Finska je razvila digitalni alat koji se bavi zahtevima za upravljanje hemikalijama u instalacijama u skladu sa ovom direktivom. Holandija je razvila nekoliko elektronskih alata za pojednostavljenje izveštavanja o zagađenju i izdavanja dozvola za stočarske farme.

1.5. Inspekcijski nadzor

Regulatorne državne inspekcije (npr. Češka CEI) obezbeđuju nadzor, izriču kazne za nepoštovanje integrisanih dozvola.

2. Uporedna praksa van EU

Iako EU ima svoj jasan i razvijen okvir, van nje se primenjuju različiti oblici integrisane regulative. U državama van EU postoji regulatorni okvir sa različitim stepenom usklađenosti (Srbija, Crna Gora, Severna Makedonija, Bosna i Hercegovina, Albanija) i diferenciranim režimom integrisanih dozvola (BIH, Severna Makedonija). Sve države karakteriše postepeno usklađivanje sa Direktivom 2010/75/EU, posebno sprovođenje BAT standarda, unapređenja izdavanja ovih dozvola i digitalizacije.

Navedene zemlje susreću se sa različitim izazovima:

- Nedovoljna tehnička i administrativna kapacitetnost,
- Visoki troškovi modernizacije postrojenja,
- Spora implementacija BAT standarda,
- Nedovoljna transparentnost u nekim državama.

Predstojeće potpuno usaglašavanje sa Direktivom 2010/75/EU biće uslov za pristupanje EU za većinu zapadnobalkanskih država, modernizacija energetske i industrijske sektora uz finansijsku podršku EU fondova, pojačana transparentnost i dostupnost integrisanih dozvola javnosti.

4. Analiza ekonomskih efekata

1) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi novi, ukida ili menja postojeći administrativni postupak i/ili administrativni zahtev za privredne subjekte i koji su pozitivni efekti ovog rešenja? Da li predložena rešenja utiču

na povećanje ili umanjenje administrativnih troškova i koliko iznosi povećanje ili umanjenje administrativnih troškova koje snosi privredni subjekt?

- *Uvođenje novog, ukidanje ili smanjenje postojećeg administrativnog postupka*

Predloženim rešenjima izdavanje integrisane dozvole i dalje ostaje centralni mehanizam regulisanja. Postupak *izdavanja integrisane dozvole* i dalje se odnosi na industrijske objekte koji značajno utiču na životnu sredinu, s tim što je unapređen kako u pogledu vrste postrojenja i aktivnosti koji podležu izdavanju ove dozvole, rokova za izdavanje dozvole, uvođenja primene BAT-a i detaljnije primene graničnih vrednosti emisija, monitoringa i izveštavanja, uvođenja digitalizacije postupka, unapređenja standarda učešća javnosti i zainteresovanih organa i organizacija u postupku izdavanja dozvole, inspeksijskog nadzora i kaznene politike.

- *Administrativni postupak / zahtev: šta se menja i na koje privredne subjekte se odnosi?*

Trenutni administrativni postupci u skladu sa zakonom koji je u primeni su vezani za:

- *izdavanje integrisane dozvole*
- *reviziju integrisane dozvole*
- *produženje važnosti integrisane dozvole*
- *prestanak važenja integrisane dozvole*

Donošenjem novog zakona planiran je još jedan novi administrativni postupak za izdavanje integrisane dozvole u skladu sa opštim obavezujućim pravilima.

Postupak izdavanja integrisane dozvole obuhvata različite faze: podnošenje zahteva za izdavanje dozvolu sa dokumentacijom koja se podnosi uz zahtev, razmatranje zahteva, pribavljanje mišljenja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija, obrazovanje i rad Tehničke komisije, izradu nacrtu integrisane dozvole i /ili izmene i dopune, izdavanje dozvole i /ili izmene i dopune, ponovno razmatranje uslova u dozvoli po službenoj dužnosti, pristup podacima i obaveštavanje javnosti, zainteresovanih organa i organizacijama o podnetom zahtevu, nacrtu dozvole i konačnoj odluci nadležnog organa.

Uvođenje digitalizacije u postupak će obezbediti unapređenje dinamike izdavanja integrisanih dozvola, bolja koordinaciju nadležnih organa, institucija i službi, bolja transparentost za zainteresovanu javnost.

Nadležni organi su ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo), pokrajinski organ nadležan za zaštitu životne sredine, kao i lokalne samouprave u zavisnosti od sektora.

Postupak se odnosi na operatere novih i postojećih postrojenja koji podležu izdavanju integrisane dozvole (to su uglavnom industrijski kapaciteti velikog obima — toplane, hemija, metalurgija, farme, postrojenja za preradu i dr.). S obzirom da je lista postrojenja koji podležu izdavanju ove dozvole proširena Direktivom 2010/75/EU i da ima direktne veze i sa postrojenjima uređenim Zakonom o zaštiti vazduha i Zakonom o upravljanju otpadom, to zahteva usaglašavanje zakonskih rešenja i donošenje novog podzakonskog propisom o listama postrojenja i aktivnosti koje podležu izdavanju integrisane dozvole. Zakonom se preciznije i detaljnije propisuje dokumentacija koja se podnosi uz zahtev za izdavanje dozvole u skladu sa novim zakonskim rešenjima u oblasti procene uticaja na životnu sredinu i zaštite od udesa. Takođe, zakon predviđa izveštaj o početnom stanju koji operater podnosi uz zahtev za izdavanje dozvole, za postrojenje koje može prouzrokovati zagađenje zemljišta i podzemnih voda.

U skladu sa Direktivom 2010/75/EU posebnim aktom ministra se propisuje sadržina i način sačinjavanja tog izveštaja. Rok za izdavanje dozvole je 180 dana od dana prijema urednog zahteva koji je produžen u odnosu na dosadašnji rok od 120 dana. Zakon ne predviđa izuzetak od ovog roka (dodatno produženje roka), koji je u važećem zakonu (240 dana).

Zakonom se predviđa obaveza primene BAT-a. Ministarstvo prati razvoj BAT-a, donošenje zaključaka o BAT-u, primenu tehnika u nastajanju i podatke o tome stavlja na raspolaganje javnosti objavljivanjem na internet stranicama Ministarstva. Ovim zakonom se propisuje postupak izdavanja integrisane dozvole primenom opštih obavezujućih pravila, koja se zasnivaju na primeni BAT-a. U tu svrhu ministar propisuje opšta obavezujuća pravila u saradnji sa drugim nadležnim organima.

Zakon sadrži preciznije odredbe o nadzoru i pooštrenu kaznenu politiku što znači i pojačan administrativni postupak inspekcija, zahteve za izveštavanje, više kontrolnih aktivnosti.

- *Pozitivni efekti i administrativni troškovi*

Pozitivni efekti na ciljne grupe se ogledaju u boljoj regulatornoj kontroli, preciznom postupku, uključujući rokove, zaštiti životne sredine i javnog zdravlja, a obezbeđuju naročito:

Jačanje merenja i kontrole zagađenja

Integrisane dozvole omogućavaju strog monitoring emisija i usklađenost sa EU praksom (omogućava pristup EU fondovima i podsticajima).

Unapređenje životne sredine i zdravlja ljudi

Integrisani sistem izdavanja integrisane dozvole koji predstavlja sveobuhvatan sistem kontrole, obezbeđuje bolju zaštitu vazduha, vode i zemljišta od zagađivanja (strogi standardi emisija, bolji monitoring i implementacija BAT-a) i smanjen rizik po zdravlje ljudi od posledica udesa ili nesreća.

Pravna sigurnost za operatere

Zakon pruža jasan i precizan regulatorni okvir, čime se smanjuje pravna nesigurnost za operatere. To se naročito odnosi na primenu BAT-a, pojačan monitoring i izveštavanje, čime se dugoročno smanjuju operativni troškovi operatera (sirovine, energija, otpad i dr.) i obezbeđuje adekvatno upravljanje rizicima, kao i smanjenje troškova usled izricanja kazni i troškova sanacije životne sredine usled udesa i nesreća.

- *Administrativni troškovi se mogu proceniti na sledeći način:*

Povećanje troškova

Zbog produženja roka, operateri imaju više vremena, ali ostaje obaveza skuplje i složenije dokumentacije (što ne umanjuje težinu postupka). Trošak uključuje pripremu dokumentacije, plaćanje eventualnih taksi i tehničke usluge (inženjeri, ekolozi).

Apsolutni ili procenjen iznos

Primena zakona podrazumeva nastanak dodatnih, odnosno, povećanje administrativnih troškova jer se radi o komplikovanom i resurso-intenzivnom postupku.

Ponavljajući ili jednokratni trošak

Integrirana dozvola se traži jednokratno za svaku novu ili već postojeću instalaciju, ali mogu uslediti izmene i dopune dozvole, odnosno ponovno razmatranje uslova u dozvoli.

Ukoliko se radi o postupku pripreme zahteva za izdavanje integrirane dozvole broj i obim angažovanja stručnih lica koja nisu zaposlena u pravnom licu podnosiocu zahteva može da varira u zavisnosti od većeg broja faktora - delatnosti, vrste postrojenja, dostupnosti i stanja podataka, broja lokacija i sl. Procena je da je na primeru „prosečnog” operatera za ove potrebe neophodno angažovanje 2 (dva) nezavisna stručna lica (eksperta) sa 60 ekspertskih dana po ekspertu i, imajući u vidu standardne cene angažovanja „junior” i „senior” eksperta¹, procenjeni troškovi pripreme zahteva za integriranu dozvolu se kreću u rasponu od 2.646.000 do 3.600.000 dinara.

Ako se radi o postupku izmene ili dopune zahteva za izdavanje integrirane dozvole obim angažovanja stručnih lica je manji, odnosno, pretpostavka je da potrebno angažovati 1 ili 2 eksperta sa ukupnim angažovanjem od 60 ekspertskih dana i, imajući u vidu standardne cene angažovanja „junior” i „senior” eksperata, procenjeni troškovi izmene ili dopune zahteva se kreću u rasponu od 846.000 do 1.800.000 dinara.

Ciljne grupe su: privredni subjekti (operateri velikih industrijskih postrojenja); organi uprave nadležni za zaštitu životne sredine (Ministarstvo, AP, JLS — nadležni za izdavanje i kontrolu integriranih dozvola); šira javnost i drugi korisnici (krajnji korisnici — građani, životna sredina, zdravstvena dobit, itd).

Pored troškova pripreme i izmene ili dopune zahteva za izdavanje integrirane dozvole operateri su, shodno Zakonu o republičkim administrativnim taksama, u obavezi da plate i sledeće takse:

- zahtev za izdavanje integrirane dozvole (205.170 dinara),
- zahtev za reviziju integrirane dozvole (82.080 dinara),
- zahtev za reviziju uslova u integriranoj dozvoli (54.700 dinara),
- zahtev za produženje važnosti integrirane dozvole (82.080 dinara),
- zahtev za prestanak važenja integrirane dozvole (54.700 dinara).

U postupku izdavanja integrirane dozvole značajnu ulogu ima Tehnička komisija čije troškove rada snose operateri, tj. podnosioci zahteva. Imajući u vidu činjenicu da broj nezavisnih tehničkih eksperata koji učestvuju u radu tehničke komisije može da se razlikuje, za potrebe procene troškova rada članova Tehničke komisije, pretpostavka je da je po pojedinačnom zahtevu za izdavanje integrirane dozvole neophodno angažovanje 3 (tri) nezavisna eksperta.

Shodno Uputstvu o načinu utvrđivanja naknade nezavisnim stručnjacima članovima tehničke komisije u postupku izdavanja integrirane dozvole² definisane su novčane naknade za nezavisne stručnjake članove Tehničke komisije koje se u zavisnosti od delatnosti operatera kreću u rasponu od 35.000 do 60.000 dinara po članu Tehničke komisije.

Imajući u vidu prosečan broj nezavisnih eksperata angažovanih za rad u Tehničkoj komisiji i prethodno pomenute naknade po članu Tehničke komisije, troškovi rada Tehničke komisije po pojedinačnom zahtevu za izdavanje integrirane dozvole kreću se u rasponu od 105.000 do 180.000 dinara

¹ Lista standardnih cena/troškova za izradu planskih dokumenata i propisa (Republički sekretarijat za javne politike).

² Uputstvu o načinu utvrđivanja naknade nezavisnim stručnjacima članovima tehničke komisije u postupku izdavanja integrirane dozvole, Br./N: 401-00-667/12-02 od 27.3.2012. godine.

2) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za privredne subjekte? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

Kao i u dosadašnjoj primeni važećeg zakona fokus je na postupku izdavanja integrisane dozvole, dinamici i administrativnim rokovima.

Prema važećem zakonu a i prema predloženim rešenjima u novom zakonu operater snosi troškove postupka za izdavanje integrisane dozvole, uključujući troškove obaveštavanja i učešća javnosti u postupku izdavanja dozvole i rada tehničke komisije, troškove prevoda dokumenata i izvođenja drugih radnji u postupku izdavanja dozvole, u skladu sa ovim zakonom. Zakon predviđa da ministar propisuje visinu troškova članova tehničke komisije.

Važećim Zakonom o republičkim administrativnim taksama („Službeni glasnik RS”, br. 43/03... 55/25) propisuju se za 2025. godinu vrste i visine administrativnih taksi koje se plaćaju u postupku izdavanja dozvole (Tarifni broj 192-194):

Tarifni broj 192

- Za zahtev za izdavanje integrisane dozvole – 205.170 RSD,
- Za zahtev zainteresovane javnosti za izradu i dostavljanje kopije zahteva za izdavanje integrisane dozvole – 5.490 RSD;
- Za zahtev zainteresovane javnosti za izradu i dostavljanje kopije nacrtu integrisane dozvole – 5.490 RSD;

Tarifni broj 193

- Za zahtev za reviziju dozvole na zahtev operatera – 82.080 RSD;
- Za zahtev za reviziju uslova u dozvoli – 57.400 RSD;

Tarifni broj 194

- Za zahtev za produženje važnosti integrisane dozvole na zahtev operatera – 82.080 RSD
- Za zahtev za prestanak važenja integrisane dozvole na zahtev operatera – 57.400 RSD

S obzirom da se republičke administrativne takse usklađuju na godišnjem nivou za 2026. godinu ažuriraće se i ove takse koje već postoje.

- *Predložena rešenja – finansijske obaveze?*

Zakonom nisu predviđene nove/povećanje finansijskih obaveza, odnosno jednokratni ili ponavljajući troškovi, koji su predmet Zakona o republičkim administrativnim taksama.

Zakonom je predviđeno da se troškovi angažovanja Tehničke komisije kao i troškovi vezani za obaveze u vezi postrojenja na koje se odnosi prekogranični uticaj sve finansijske obaveze, padaju na teret operatera.

- *Ko bi snosio eventualne troškove? (hipotetički)*

Ako bi bilo planirano uvođenje ili promena finansijskih obaveza, to bi potencijalno pogodilo privredne subjekte koji podnose zahtev za izdavanje integrisane dozvole – industrija, energija, prerada materijala itd.

U zavisnosti od strukture zakona, troškovi bi mogli biti: jednokratni (npr. za izdavanje dozvole); ponavljajući (npr. izmena i/ili dopuna dozvole, ponovno razmatranje uslova iz dozvole). Intervali bi zavisili od zahteva operatera i/ili nadležnog organa.

- *Svrha i ciljne grupe (opšti okvir)*

Uopšteno, *svrha* regulative u oblasti izdavanja integrisane dozvole jeste:

- Unapređenje zaštite životne sredine – kroz regulisane uslove rada postrojenja.
- Usaglašenost sa EU standardima – doprinos boljoj integraciji i pravnoj kompatibilnosti.
- Smanjenje rizika od zagađenja, zaštita zdravlja građana,

Ciljna grupa su privredni subjekti (posebno velika postrojenja), nadležni organi, te javnost kroz bolju transparentnost i zaštitu.

Zakon ne predviđa nove finansijske obaveze – fokus je na administrativnim i proceduralnim aspektima (poput rokova za izdavanje dozvole).

3) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na povećanje ili umanjenje troškova proizvodnje i/ili pružanja usluga koje snosi privredni subjekt? Koliko iznosi povećanje ili umanjenje ovih troškova? Da li se obaveza može ispuniti na domaćem tržištu i da li je rok za ispunjenje obaveze primeren? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

- *Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza*

Zakon nije ukinuo obaveze, već ih je redefinisao (produžio rok, usaglasio terminologiju i procedure).

- *Koliko iznosi povećanje ili umanjenje tih troškova?*

Jedan od ključnih uslova za dobijanje i održavanje integrisane dozvole je uvođenje i primena najboljih dostupnih tehnika (BAT), a uslovi dozvole zasnivaju na postizanju relevantnih standarda i odgovarajućih performansi u pogledu emisija, potrošnje resursa i upravljanja otpadom. Dostizanje ovih standarda često zahteva značajna investiciona ulaganja koja obuhvataju modernizaciju tehnoloških linija i sistema za tretman emisija/otpadnih voda, unapređenje merenja i monitoringa, skladištenja opasnih materija i sistema upravljanja i sl.

Na osnovu dostupnih podataka operatera o planiranim investicijama u narednim godinama, u tabeli u nastavku je prikazana procenjena vrednost ukupnih investicije operatera po različitim delatnostima / industrijama:

Tabela 3. Investicioni troškovi operatera

Industrija	Broj aktivnih postrojenja	Ukupne investicije (EUR)
Energetika	29	1.182.802.843
Intenzivan uzgoj živine i stoke	80	11.593.800
Hemijska industrija	8	35.228.000
Kafilerije	3	1.344.000
Proizvodnja i prerada metala	20	142.565.324

Industrija minerala	21	40.370.330
Industrija papira, kartona i drvenih panela	4	36.945.000
Površinska obrada	4	10.577.300
Prehrambena industrija	20	61.186.000
Ukupno:	189	1.522.612.597

Prikazani podaci predstavljaju procenjene vrednosti investicija operatera na osnovu dostupnih informacija prikupljenih za potrebe projektnih aktivnosti³. U zavisnosti od industrije, očekivani vremenski period za završetak neophodnih investicija i dostizanje traženih standarda u proizvodnji se razlikuje i kreće se od 1-15 godina.

U dosadašnjoj praksi izdavanja integrisane dozvole rok za podnošenje zahteva, odnosno izdavanje dozvole je do sada bio produžavan, jer je bio ispunjiv samo uz odgovarajuću pripremu i kapacitete.

Sprovođenjem ovih obaveza, Srbija se harmonizuje sa Direktivom 2010/75/EU. To znači da *ekološki standardi rastu*, a pravila su usklađena s međunarodnim (EU) normama. Integrisana dozvola obuhvata sve relevantne aspekte zagađivanja (vazduh, voda, zemljište, otpad, buka i dr.), čime se obezbeđuje *sveobuhvatna zaštita životne sredine*. Time se omogućava integrisana *kontrola i nadzor* nad emisijama, kao i podsticaj da nova i postojeća postrojenja ulažu u čistije i efikasnije tehnologije. *Pozitivan je efekat na životnu sredinu*, posebno na *kvalitet vazduha, vode i zemljišta*, smanjenje zdravstvenih rizika, budući da su integrisane dozvole uslov za funkcionisanje mnogih postrojenja. Ukoliko se dosledno sprovodi, to poboljšava *regulatorno okruženje* i može biti preduslov za lakši pristup EU fondovima za tranziciju i ekološke projekte.

4) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu?

Zakon utiče na konkurentnost privrednih subjekata na nekoliko važnih načina – kako pozitivno, tako i kroz određene izazove. Iako je Zakon pre svega usmeren na velike industrijske operatere, on može imati značajan uticaj na mikro, male i srednje privredne subjekte koji deluju u određenim industrijama. Za te subjekte najveći izazovi su povezani sa finansijskim i administrativnim troškovima usklađivanja. Istovremeno, usklađenost sa ovim zakonom može predstavljati priliku za poboljšanje ekoloških standarda, pristup tržištima i korišćenje podsticaja. Zakon se uglavnom odnosi na postrojenja koja spadaju u određene kategorije (npr. hemijska industrija, obrada otpada, metalurgija, proizvodnja hrane na veliko i dr.). Većina mikro i malih preduzeća ne spada u te kategorije, ali ako neko takvo preduzeće posluje u oblastima koje obuhvata Zakon (na primer, mali prerađivač otpada) operater je dužan da pribavi integrisanu dozvolu.

1. Pozitivan uticaj na konkurentnost

a) Usklađenost sa standardima EU:

Zakon je usklađen sa **Direktivom 2010/75/EU** što znači da preduzeća koja posluju efikasnije i uz smanjenje troškova na domaćem tržištu, a u skladu sa EU zahtevima lakše izlaze na **inostrana tržišta**, posebno tržišta EU (omogućava **lakši izvoz** i učešće na tenderima gde je zahtevana usklađenost sa ekološkim standardima). U dugoročnom smislu troškovi pomoćnih sirovina su smanjeni tj. operativni troškovi

³ Izrada Specifičnog plana pmplementacije direktive o industrijskim emisijama (DSIP EID).

operatera, što pomaže kompanijama da postanu održivije, efikasnije i tržišno atraktivnije.

b) Podsticanje tehnoloških investicija:

Zahtevi zakona motivišu preduzeća da ulažu u **BAT**, što često dovodi do **boljeg kvaliteta proizvoda, niže potrošnje energije i efikasnijih procesa**.

v) Bolji imidž i pozicioniranje na tržištu:

Privredni subjekti koji ispunjavaju uslove iz integrisane dozvole se često percipiraju kao **društveno odgovorne**, što je bitno za saradnju sa stranim investitorima i partnerima.

2. Izazovi i potencijalni negativni uticaji

a) Visoki troškovi usaglašavanja:

Investicije u nove tehnologije, ekološku opremu i prilagođavanje proizvodnje mogu biti **značajan finansijski teret**, posebno za **mala i srednja preduzeća (MSP)**. Početni troškovi mogu uticati na **kratkoročnu konkurentnost**, naročito u sektorima sa malim profitnim maržama.

b) Administrativna opterećenja:

Procedura dobijanja integrisane dozvole može biti složena i dugotrajna, što nekim firmama može usporiti ulazak na tržište ili realizaciju projekata. Za mala i mikro preduzeća koja često imaju ograničene resurse i tehničko znanje, postupak dobijanja ove dozvole može biti finansijski i administrativno zahtevan. Zahtevi za primenu BAT-a mogu iziskivati značajna ulaganja u opremu, procese, monitoring i obučavanje kadrova.

5) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na konkurenciju?

Zakon utiče na konkurenciju na više načina, jer postavlja standarde i obaveze kojima moraju da se prilagode svi operateri u određenim industrijskim granama.

1. Izjednačavanje uslova poslovanja

Zakon zahteva da svi operateri u sektorima sa značajnim uticajem na životnu sredinu pribave integrisanu dozvolu i poštuju iste ekološke standarde. Ovo sprečava da neki subjekti stiču neopravdanu konkurentsku prednost izbegavanjem propisanih obaveza.

2. Podsticanje ulaganja u inovacije i tehnologije

Privredni subjekti koji žele da ostanu konkurentni moraju da ulažu u BAT, što dovodi do unapređenja proizvodnih procesa, veće energetske efikasnosti i smanjenja stvaranja otpada. To može uticati na povećanje troškova na kratak rok, ali podstiče dugoročnu konkurentnost i održivost.

3. Položaj privrednih subjekata na tržištu

Male i srednje kompanije često imaju manje resursa za ulaganje u ekološke standarde, što ih može staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na veće konkurente koji lakše ispunjavaju uslove i time stiču konkurentsku prednost na tržištu, naročito ako posluju sa EU partnerima, kojima je važno poštovanje ekoloških standarda. To znači da Zakon indirektno utiče na strukturu tržišta.

4. Olakšavanje pristupa stranim tržištima

Kompanije koje ispunjavaju uslove iz izdate dozvole lakše mogu da posluju i izvoze u zemlje EU i druge tržišno razvijene zemlje, jer već ispunjavaju njihove ekološke standarde. To podiže nivo konkurentnosti na međunarodnom nivou.

5. Sprečavanje nelojalne konkurencije

Primena Zakona smanjuje mogućnost da firme koje ne poštuju propise u oblasti zaštite životne sredine ostvaruju veću dobit smanjenjem troškova usled zagađivanja životne sredine. To uvodi više pravičnosti u tržišnu utakmicu. Zakon utiče na konkurenciju i pozitivno i negativno: podiže standarde i podstiče ekološku odgovornost, ali istovremeno može povećati troškove poslovanja, naročito za manje firme. Njegov krajnji cilj je da se obezbedi održiva i pravedna tržišna utakmica u skladu sa zaštitom životne sredine. Zakon ima širok spektar uticaja koji se odnose ne samo na zaštitu životne sredine, već i na ekonomske, tehnološke, društvene i radno-pravne aspekte.

6) Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?

Da, Zakon utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija, i to na sledeće načine:

1. Podsticanje uvođenja BAT-a

Zakon predviđa da operateri moraju koristiti BAT u proizvodnji i upravljanju otpadom i emisijama. To znači da domaće kompanije moraju ili razviti sopstvene napredne tehnologije ili uvoziti (transfer) moderne tehnologije iz razvijenijih zemalja kojima se obezbeđuje modernizacija proizvodnje i infrastrukture.

2. Inovacije i modernizacija

Zakon podstiče preduzeća da inoviraju svoje proizvodne procese radi usklađivanja sa propisanim graničnim vrednostima zagađivanja životne sredine, standardima kvaliteta životne sredine, što dovodi do razvoja novih organizacionih rešenja (monitoring, izveštavanje, upravljanje rizikom) energetske efikasnosti i ukupne optimizacije proizvodnog procesa.

3. Industrijska modernizacija i konkurentnost

Primena Zakona zahteva značajna ulaganja u opremu i procese, što dugoročno povećava konkurentnost firmi koje uspeju da se modernizuju.

7) Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?

Da, postoji uticaj i on se ispoljava u nekoliko dimenzija:

1. Dugoročni ekonomski efekti

Uvođenjem strožih GVE i standarda kvaliteta životne sredine privreda se usmerava ka održivom razvoju, odnosno održivom korišćenju prirodnih resursa, što smanjuje troškove sanacije životne sredine usled nastale degradacije, naročito smanjuje gubitke u biodiverzitetu, troškove zdravstvene zaštite stanovništva. Privredni subjekti koji smanjuju zagađenje i efikasno koriste prirodne resurse doprinose dugoročnoj ekonomskoj održivosti.

2. Redistributivni efekat - raspodela tereta i dobiti

U početnoj fazi, troškovi prilagođavanja padaju na privredne subjekte, što može uticati na cene proizvoda, zaposlenost u neuspešnim firmama, ili investicione odluke. Međutim, korist od smanjenja zagađenja dele svi članovi društva, što znači da Zakon potencijalno ima redistributivni efekat u korist javnog zdravlja i životne sredine.

3. Regionalne razlike

U regionima gde se nalaze industrijski zagađivači, primena Zakona može dovesti do poboljšanja kvaliteta života, ali i do ekonomskih izazova ako se ne obezbedi podrška za tranziciju privrede.

8) Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?

Zakon *indirektno* utiče na kvalitet i status radne snage, kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca na sledeće načine:

Povećanje bezbednosti na radu

Uvođenje ekoloških i tehničko-tehnoloških standarda često znači i poboljšanje uslova rada, smanjenje izloženosti zagađujućim materijama i ukupno poboljšanje zdravstvenih uslova za radnike.

Potreba za prekvalifikacijom i novim znanjima

Primena BAT-a zahteva nove veštine, što dovodi do potrebe za obukama, kvalifikacijom i većom stručnom angažovanošću radne snage. Uvođenje novih tehnoloških procesa stvara nova radna mesta (energetska efikasnost, monitoring, upravljanje otpadom, upravljanje rizikom i dr.).

Mogući negativni efekti u kratkom roku

U privrednim subjektima koji ne mogu da se prilagode zahtevima zakona može doći do smanjenja broja radnih mesta ili zatvaranja, što negativno utiče na zaposlene, posebno u monoproduktivnim sredinama.

Zakon jasno definiše *odgovornosti poslodavaca*:

- *Obaveze u pogledu ekološke odgovornosti*: Poslodavci moraju pribaviti integrisanu dozvolu, pratiti i smanjivati emisije u vazduh, vodu i zemljište, održavati propisane standarde, sprovoditi monitoring, izveštavanje i voditi dokumentaciju.
- *Finansijska odgovornost*: U slučaju neispunjavanja uslova iz integrisane dozvole ili udesa, poslodavci mogu snositi visoke kazne, a potencijalno i troškove sanacije štete.
- *Primena korporativne društvene odgovornosti (CSR)*: Zakon indirektno stimuliše veći nivo odgovornosti prema zajednici i životnoj sredini, što je sve češće integrisano u poslovne politike savremenih kompanija.

Zakon nije samo ekološki već i *razvojno-ekonomski i socijalni instrument* koji podstiče transfer i unapređenje tehnologije, utiče na strukturu i raspodelu društvenog bogatstva, menja status i zahteve prema radnoj snazi, pojačava odgovornost poslodavaca i uvodi ih u smer modernizacije i održivog poslovanja.

5. Analiza efekata na društvo

1) Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?

Koristi izabrane opcije se odnose na sledeće:

- Pобољшanje kvaliteta života i zdravlja stanovništva kroz manje zagađenje vode, vazduha i zemljišta, čime se smanjuje broj bolesti izazvanih zagađivačima (npr. respiratorne bolesti, kanceri).
- Očuvanje prirodnih resursa za buduće generacije i održiv razvoj.
- Usklađivanje sa EU standardima, što olakšava priključenje Srbije EU i donosi dugoročne ekonomske i socijalne koristi.
- Jačanje ekološke svesti građana.

Troškovi se prvenstveno odnose na sledeće:

- Povećanje cena usluga i proizvoda s obzirom da će kompanije će ulagati u čistije tehnologije, što može povećati troškove proizvodnje.
- Finansijski teret za mala i srednja preduzeća s obzirom ova preduzeća teško mogu da ispune nove standarde.
- Potencijalno gubljenje radnih mesta u privrednim subjektima koji ne mogu da se prilagode ili se zatvaraju.

2) Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?

Osetljivost ranjivih društvenih grupa (pre svega dece, trudnica, lica sa stečenim hroničnim oboljenjima, starije osobe) je pojačana uticajem zagađenja vazduha, vode i zemljišta, kao i posledicama klimatskih promena, koje mogu imati ozbiljan uticaj na njihovo zdravlje i dobrobit.

S obzirom da se predloženim zakonom uređuju uslovi i postupak izdavanja integrisane dozvole za industrijska postrojenja i aktivnosti koja mogu imati negativne uticaje na životnu sredinu, zdravlje ljudi i materijalna dobra, vrste industrijskih aktivnosti i postrojenja, mere namenjene sprečavanju ili, gde to nije izvodljivo, smanjenju emisija u vazduh, vodu i zemljište i sprečavanju nastajanja otpada, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine, efekti realizacije izabrane opcije neće štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije, već će imati pozitivne uticaje, u smislu povećanja opšte bezbednosti i zdravlja građana.

Sa druge strane primena mere, može nositi određene rizike uslovljene potrebnim finansijskim ulaganjima privrednih subjekata na koje se zakon **odnosi**. U vezi sa tim određene ciljne grupe mogu biti u sledećem riziku:

- *Radnici u zagađujućim industrijama*, zbog rizika od otpuštanja.
- *Mali i srednji farmeri u poljoprivrednom sektoru* s obzirom da dobijanje integrisane dozvole iziskuje velike finansijske troškove i ulaganja, što ih može dovesti u nejednak položaj u odnosu na velike farmere i industrijska postrojenja.

- *Stanovništvo u blizini industrijskih zona* dobija zdravstvene koristi, ali može privremeno trpeti ekonomske posledice ako se industrija zatvori.

Mere za ublažavanje negativnog uticaja:

- Prekvalifikacija radnika u ugroženim sektorima.
- Finansijski podsticaji za MSP da implementiraju ekološke standarde.
- Prelazni period za prilagođavanje industrije.
- Javno učešće u procesima odlučivanja (transparentnost).

3) Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?

Mere izabrane opcije nemaju uticaj na društvene grupe ponaosob, već na društvo u celini, i to pozitivan uticaj, kroz unapređenja zaštite životne sredine u celini.

Zakon ne utiče direktno *na društvene grupe* na osnovu pola, starosti, nacionalne pripadnosti i sl, ali indirektno može imati sledeće efekte:

1. Pozitivni efekti:

- Pобољшanje zdravlja dece, starijih, osoba sa invaliditetom – najosetljivijih na ekološke faktore.
- Stanovništvo ruralnih područja – dobija bolju životnu sredinu, ali uz rizik od ekonomskih gubitaka.

2. Negativni efekti:

- Romske i siromašne zajednice često žive u blizini industrijskih zona i mogu trpeti posledice privremenih zatvaranja fabrika ili gubitka posla.

4) Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?

Da, moguć je indirektni uticaj na tržište rada i zapošljavanje.

1. Pozitivni efekti:

- Otvaranje novih radnih mesta u „zelenim” sektorima (obnovljivi izvori energije, upravljanje otpadom, ekološki inženjering).
- Potreba za novim profilima i obukama (prekvalifikacija).
- Pобољшanje uslova rada u pojedinim industrijama (smanjena izloženost toksinima).

2. Negativni efekti:

- Moguće gašenje određenih mesta.

- Stvaranje tehnoloških viškova.

5) Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?

Zakon ne sadrži odredbe koje bi direktno diskriminisale bilo koju kategoriju građana. On se odnosi na industrijska postrojenja, a ne na pojedince.

Moguće indirektno diskriminacije odnosile bi se na sledeće:

- Ako mere podrške ne obuhvataju ranjive grupe, one mogu ostati bez informacija, uticaja i podrške.
- Ako procesi učešća javnosti nisu pristupačni (npr. osobama sa invaliditetom ili Romima), to vodi indirektnoj diskriminaciji.

6) Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?

Da, primena zakona može da ima efekte na povećanje troškova proizvodnje koji se mogu preneti na potrošače kroz porast cena roba i usluga, kao i da izazove određene dugoročne pozitivne efekte.

Moguć porast cena:

- Ekološki standardi povećavaju troškove proizvodnje.
- Potrošači (posebno oni sa niskim primanjima) mogu osetiti rast cena energije, vode ili hrane.

Dugoročni pozitivni efekat:

- Manji zdravstveni troškovi i više zdravlje = viši životni standard.
- Potencijalni novi izvori zaposlenja u „zelenoj” ekonomiji.

7) Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?

Da, pozitivan uticaj na zagađene regione (npr. Bor, Smederevo, Pančevo) – smanjenje zagađenja, bolje zdravlje. Kada je reč o riziku za industrijski zavisne regione – potreban je planom tranzicije, inače se socijalna situacija može pogoršati. Primeri pozitivnog uticaja su: razvoj ekološkog turizma u čistijim regionima, privlačenje stranih investicija koje traže „čisto poslovanje”.

8) Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?

Zakon ima pozitivne efekte po zdravlje i životnu sredinu, ali nosi rizike za radnike u industriji, siromašne i marginalizovane zajednice ako se ne sprovede uz prateće socijalne mere. Ključno je da država obezbedi podršku za prelaz industrije, osigura uključivanje osetljivih grupa i investira u obrazovanje i „zelenu” ekonomiju.

1. Zdravstvo i socijalna zaštita

Ukoliko se smanji zagađenje životne sredine to će dovesti do smanjenje pritiska na zdravstveni sistem usled manje bolesti povezanih sa zagađenjem. Primena Zakona može podstaći razvoj preventivnih programa i monitoringa životne sredine koji su povezani sa javno-zdravstvenim institutima. Adekvatna primena mera smanjenja zagađivanja koristi od toga će imati najviše osetljive i ranjive grupe koje su izložene zagađivanju.

2. Obrazovanje

Primena Zakona može indirektno dovesti do povećane potreba za obrazovanjem i obukom u oblasti zaštite životne sredine (npr. škole, lokalne zajednice) kroz državne programe ili programe nevladinih organizacija, što može doprineti razvoju obrazovnog sistema.

3. Rizici

Ako se ne sprovede pravilno, povećani troškovi života mogu povećati potrebe za socijalnom zaštitom. Potrebna je koordinacija između Ministarstava zaštite životne sredine, zdravlja, socijalne politike i obrazovanja, kako bi koristi Zakona za zdravlje, socijalnu zaštitu i obrazovanje bile maksimalno iskorišćene.

6. Analiza efekata na životnu sredinu i klimatske promene

1) Da li predložena rešenja utiču na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije?

Zakon ima značajan uticaj na životnu sredinu u celini, uključujući:

1. Kvalitet vode, vazduha i zemljišta

Zakon uvodi obavezu da privredni subjekti koji spadaju u kategoriju velikih zagađivača moraju dobiti integrisanu dozvolu, koja uključuje mere za sprečavanje ili smanjenje zagađenja svih činilaca životne sredine– vazduha, vode i zemljišta. To podrazumeva propisivanje graničnih vrednosti emisija, uvođenje BAT-a, monitoring emisija i redovno izveštavanje.

2. Kvalitet hrane

Zakon indirektno utiče na kvalitet hrane, jer smanjenje zagađenja zemljišta, vode i vazduha utiče na smanjenje unosa opasnih materija u lanac ishrane. Bolji uslovi životne sredine znače i bolju bezbednost poljoprivrednih proizvoda.

3. Urbanu ekologiju

Zakon ima značaja u kontekstu industrijskih postrojenja koja se nalaze u ili blizu urbanih područja, jer postavlja standarde koji ograničavaju njihov uticaj na okolinu.

4. Upravljanje otpadom

Zakon obavezuje operatere da upravljaju otpadom u skladu sa hijerarhijom upravljanja otpadom i propisanim merama, promovišući smanjenje otpada, reciklažu i na kraju njegovo pravilno odlaganje.

5. Sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije

Zakon podstiče efikasnu upotrebu resursa – i materijalnih i energetske – što znači bolje iskorišćenje sirovina, smanjenje potrošnje energije i korišćenje obnovljivih izvora energije gde god je moguće.

2) Da li ovaj zakon utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?

Da. Cilj ovog zakona je da se preventivnim i kontrolnim merama ograniči uticaj industrijskih postrojenja na životnu sredinu, što podrazumeva i:

1. Očuvanje biodiverziteta

Smanjenjem zagađenja, naročito opasnih i zagađujućih materija, smanjuje se pritisak na ekosisteme. Sprečavanjem nekontrolisanog odlaganja otpada i smanjenjem stvaranja otpada smanjuje se rizik od degradacije zemljišta i obezbeđuje očuvanje staništa.

2. Zaštitu flore i faune

Utvrdjivanjem graničnih vrednosti zagađujućih materija i primenom BAT-a, tretmana otpadnih voda i monitoringom emisija obezbeđuje se zaštita flore i faune. Manje zagađenje u vodenim, kopnenim i vazdušnim sistemima znači bolje uslove za opstanak biljnih i životinjskih vrsta.

3. Integritet ekosistema

Zakon doprinosi očuvanju prirodnih procesa i ravnoteže u ekosistemima, jer ograničava ispuštanje otpadnih voda, emisiju štetnih gasova, odlaganje otpada u prirodu i sl. Integriranim pristupom zagađenju obezbeđuje se očuvanje funkcionalnih ekoloških procesa i poboljšanje međusobne povezanosti ekosistema.

3) Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?

Zakon indirektno i pozitivno utiče na zdravlje ljudi, primenom mehanizama prevencije i smanjenja zagađivanja, čime se poboljšava opšte zdravlje stanovništva i sprečavaju bolesti povezane sa zagađenjem životne sredine, i to:

1. Smanjenje emisija zagađujućih materija

Zakon obavezuje velike industrijske postrojenja da imaju *integrisanu dozvolu* i *primenjuju* BAT kako bi smanjili emisije u vazduh, vodu i zemljište. Smanjenjem emisije štetnih gasova (poput SO₂, NO_x, PM čestica), direktno se smanjuju rizici od respiratornih bolesti, srčanih oboljenja i drugih zdravstvenih problema.

2. Kontrola opasnih otpadnih materija

Zakon reguliše upravljanje opasnim materijama i otpadom, čime se sprečava njihovo ispuštanje u životnu sredinu i kontaminacija pijaće vode i zemljišta, što može dovesti do trovanja, malignih bolesti i drugih hroničnih stanja.

3. Bolji kvalitet života u lokalnim zajednicama

Lokalne zajednice u blizini velikih industrijskih postrojenja često trpe posledice zagađenja. Primenom ovog zakona, kvalitet vazduha i vode se poboljšava, što dovodi do manje oboljevanja i boljeg javnog zdravlja.

4. Javno učešće i dostupnost informacija

Zakon predviđa uključivanje javnosti u proces izdavanja integrisane dozvole, čime građani imaju pravo da znaju kakve zagađujuće materije se emituju u njihovom okruženju i kakve moguće posledice postoje.

Efekti zakona na zdravlje ljudi zavise od: kvaliteta primene i nadzora; spremnosti industrije da se prilagodi; transparentnosti podataka i javne kontrole.

4) Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?

Zakon ne predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi. Osnovni cilj je upravo smanjenje rizika od zagađivanja, bolja zaštita životne sredine i zdravlja stanovništva.

Međutim, kao i kod svakog zakona, potencijalni rizici se mogu pojaviti ukoliko se zakon ne primenjuje dosledno, nadzor ne vrši redovno i efikasno, ako nema adekvatne kontrolne mehanizme, ako se integrisane dozvole izdaju sa kašnjenjem, ili ako postoje nedostaci u samom sadržaju zakona ili podzakonskim aktima.

Dopunskim merama se može uticati na smanjenje tih rizika, i to kroz:

1. Jačanje inspekcijskog nadzora (povećanje broja inspektora, opreme, češće i rigoroznije kontrole).
2. Edukaciju operatera i javnosti (podizanje svesti o značaju zaštite životne sredine)
3. Primenu BAT-a *uz finansijsku i tehničku podršku*
4. Digitalizaciju postupka izdavanja integrisanih dozvola i vođenje registra izdatih dozvola (ubrzavanje postupka izdavanja dozvola i vođenje registra u elektronskoj formi)
5. Transparentnost podataka (javna dostupnost informacija o zagađivačima).
6. Ažuriranje i usklađivanje propisa sa EU direktivama, naročito praćenje i razvoj BAT –a.

5) Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?

Da, zakon utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta, i to u skladu sa propisima koji regulišu zaštitu zemljišta, vode, vazduha i prirode uopšte. Zakon ima za cilj da se spreči, smanji i, gde je moguće, eliminiše zagađenje, i to primenom integrisanog pristupa zagađivanju životne sredine iz industrijskih i poljoprivrednih postrojenja. To obuhvata zagađenje vazduha, voda, zemljišta i sprečavanje nastajanja otpada.

Zakon predviđa da operateri postrojenja koja obavljaju delatnosti sa potencijalom zagađivanja moraju da pribave integrisanu dozvolu, u kojoj se određuju:

- mere za zaštitu zemljišta od hemijskog zagađenja,
- mere za praćenje stanja zemljišta tokom rada postrojenja,
- obaveze u vezi sa sanacijom zemljišta nakon prestanka rada,
- zabrana nekontrolisanog ispuštanja opasnih materija u zemljište.

Ovaj zakon je usklađen sa Zakonom o zaštiti životne sredine, kao i sa drugim propisima koji regulišu: zaštitu zemljišta (npr. Zakon o zaštiti zemljišta, Zakonom o upravljanju otpadom, i dr.).

Mere propisane dozvolom moraju biti u skladu sa standardima i ograničenjima koji postoje u tim drugim propisima.

6.) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na dostupnost kulturnih sadržaja i očuvanje kulturnog nasleđa?

Predloženo rešenje propisa ne utiče ni direktno ni indirektno na dostupnost kulturnih sadržaja, očuvanje materijalnog kulturnog nasleđa ili nematerijalnog kulturnog nasleđa.

7. Analiza upravljačkih efekata

1) Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?

Sprovođenje Zakona svakako zahteva određene *organizacione, upravljačke i institucionalne promene*, jer se radi o kompleksnom sistemu upravljanja zagađenjem koji objedinjuje različite aspekte zaštite životne sredine (voda, vazduh, zemljište, otpad, energija itd.).

Ključne promene koje su potrebne:

1. Institucionalne promene

- *Jačanje nadležnih institucija* (potrebno je kadrovsko i tehničko jačanje Ministarstva za zaštitu životne sredine i drugih tela zaduženih za izdavanje integrisane dozvole, jačanje uloge Tehničke komisije i veća stručnost u upravljačkom procesu izdavanja dozvole).
- *Uvođenje digitalizacije* u postupak će obezbediti unapređenje dinamike izdavanja integrisanih dozvola, bolja koordinaciju nadležnih organa, institucija i službi, bolja transparentnost za zainteresovanu javnost
- *Unapređenje inspeksijskih službi* (bolja kontrola sprovođenja integrisanih dozvola, monitoringa i poštovanja uslova iz dozvole).
- *Bolja koordinacija među institucijama*: Integrisan pristup zahteva da Ministarstvo, AP, lokalne samouprave, vodoprivredne, energetske, sanitarne i druge inspekcije razviju bolje institucionalnu umreženost operatera i nadležnih organa preko e-platfome u postupku izdavanja integrisane dozvole i vođenja i ažuriranja registra izdatih dozvola.

2. Upravljačke promene

- *Unapređenje integrisanog pristupa u izdavanju integrisane dozvole* (jačanje mehanizama koordinacije i saradnje sa nadležnim organima uprave za vode, planiranje i izgradnju u postupku izdavanja uslova u dozvoli).
- *Promena u procesu odlučivanja* (jačanje transparentnosti i javnog uvida u postupak izdavanja dozvole i veće uključivanje javnosti u svim fazama postupka).
- *Strategijsko planiranje* (usklađenost dugoročnih planova za smanjenje emisija zagađujućih materija u skladu sa BAT).

3. Organizacione promene u industriji i lokalnim samoupravama

- *Obveznici (operateri)* moraju uskladiti svoje poslovanje sa zahtevima – tehnički, kadrovski i administrativno.
- *Praćenje BAT-a* i prilagođavanje proizvodnje tim standardima.

- *Obavezna obuka i edukacija zaposlenih*, i u javnom i u privatnom sektoru, o novim procedurama i zahtevima.
- *Unapređivanje sistema monitoringa i izveštavanja o emisijama.*

Sprovođenje zakona zahteva jačanje kapaciteta institucija i inspekcija, promenu načina upravljanja dozvolama i zaštitom životne sredine, promenu u načinu rada industrijskih objekata i njihovo prilagođavanje uslovima iz dozvole. Ove promene su neophodne kako bi se Srbija uskladila sa standardima Evropske unije u oblasti zaštite životne sredine.

2) Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?

1. Postojeći kapacitet na svim nivoima odlučivanja još uvek nije dovoljan kvalitativno i kvantitativno.

1.1. Kvalitet kapaciteta

Postoje projekti i inicijative poput „IED Serbia: Green Transition – Implementation of the Directive on Industrial Emissions 2021-2025” koji pružaju tehničku i administrativnu podršku nadležnim organima. Održane su obuke (za operatere i institucije) za dobijanje integrisanih dozvola, uključujući velike farme (piletine i svinje) na lokalnom nivou. Pripremaju se novi pravilnici koji pojednostavljaju formulare i procedure izdavanja ove dozvole.

1.2. Kvantitet kapaciteta

Još uvek ima značajan broj postrojenja koja nisu dobila integrisanu dozvolu, iako su to u obavezi — npr. farme: trenutno postoje 88 farmi koje treba da dobiju integrisanu dozvolu, a samo 12 ih je već dobilo. Inspekcijske službe imaju ograničene kapacitete u nekim slučajevima. Primeri uključuju napomene da iako je uspostavljen sistem za prijave i nadzor (sistem za izveštavanje), inspekcija ima ograničen resurs/osoblje/snagu da reaguje brzo ili da prati sve prijave.

Javna uprava ima određene kapacitete, ali oni nisu još dovoljni jasno za sve aspekte — postoji jaz između zakonskih zahteva i realnog sprovođenja, naročito u na nivou JLS i kod operatera koji nisu veliki industrijski subjekti.

2. Potrebne mere za poboljšanje kapaciteta

Neke od mera koje se moraju preduzeti su:

- Jačanje kadrovskog kapaciteta u inspekcijama i drugim relevantnim službama (ekspertske osoblje, inženjeri, ekolozi)
- Obuke i stalno stručno unapređenje za sve nivoe vlasti (nacionalnog, pokrajinskog, lokalnog)
- Povećanje resursa (finansijskih, tehničkih, infrastrukturnih) za nadzor, laboratorije, sisteme za monitoring emisija i kvaliteta voda
- Poboljšanje koordinacije između nadležnih organa (životnu sredina, vode, lokalnih vlasti), kako bi se izbeglo preklapanje ili praznine
- Razvoj digitalnih/elektronskih sistema za podnošenje zahteva, praćenje postupka, transparentnost i evidenciju (npr. Centralni registar i centralna veb prezentacija).

3) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na efikasnost, odgovornost i transparentnost rada organa, odnosno organizacija koji vrše javna ovlašćenja nadležnih za primenu propisa?

Da, postoji uticaj:

- Zakon predviđa standardizovane procedure, precizna pravila obaveznog učešća javnosti u postupak izdavanja integrisane dozvole (obaveštavanje o podnetom zahtevu, obaveštavanje o nacrtu dozvole, obaveštavanje o konačnoj odluci, javni uvid, davanje komentara i predloga u svim fazama odlučivanja. To povećava učešće javnosti i transparentnost.
- Zakon predviđa objavljivanje podataka o podnetim zahtevima za izdavanje integrisane dozvole, uvid u javno dostupni registre koji se vode u elektronskoj formi. Takođe, zakon propisuje uspostavljanje centralnog registra izdatih dozvola i veb portal koji omogućava praćenje postupaka, evidenciju dokumenata, akata i odluka u integrisanim procedurama.
- Zakon predviđa postupak po žalbi kada je zahtev neuređan, podnošenje tužbe protiv konačnog rešenja kojim se izdaje, menja i /ili dopunjuje integrisana dozvola na zahtev operatera ili po službenoj dužnosti.
- Zakon predviđa objavljivanje rezultata monitoringa i izveštaja inspekcije.
- Odgovornost operatera: zakon propisuje identifikaciju operatera koji podležu izdavanju integrisane dozvole, pravne posledice za nepoštovanje uslova iz izdatih dozvola (sankcije, mogućnost zabrane rada aktivnosti, itd.). Takođe, nadležne institucije su pod većim pritiskom da prate i kontrolišu primenu zakonodavstvo.

Zakon predviđa donošenje devet podzakonskih propisa: dva podzakonska propisa u roku od jedne godine i sedam propisa u roku od dve godine od dana stupanja na snagu zakona. Uspostavljanje i funkcionisanje novih procesa (izdavanje dozvola, nadzor, monitoring) će verovatno zahtevati nekoliko godina nakon usvajanja zakona i podzakonskih akata.

Potrebno je sprovesti dodatne mere u cilju doslednog sprovođenja zakona, i to:

1. *Obuka i stručni razvoj kadrova* (podizanje kapaciteta stručnjaka za ocenu zahteva za izdavanje integrisane dozvole, ocenu rizika, monitoring emisija, inspektora, i dr.) – od jedne do dve godine i dalje kontinuirano.

2. *Jačanje inspeksijskog nadzora* (povećanje broja inspektora, nabavka bolje opreme, terenskih sredstava, unapređenje sistema kontrole i izricanja kazni) – od jedne do tri godine da se kapaciteti dovedu na potreban nivo i dalje kontinuirano.

3. *Unapređenje koordinacije i institucionalne saradnje* (definisanje mehanizama saradnje i razmene informacija između ministarstava nadležnih za životnu sredinu, voda, planiranja i izgradnje, JLS, inspekcija, civilnog društva), – do jedne godine da se definišu mehanizmi koordinacije i saradnje

4. *Digitalizacija* (elektronsko podnošenje zahteva, praćenje postupka, dostupnost podataka, javni uvid, e-registri, platforma e-inspektori i dr.) – početak u prvoj godini, završetak nekih osnovnih sistema do dve godine; do pune digitalizacije 2-4 godine.

5. *Monitoring i ocena efekata* (praćenje efikasnosti primene integrisanih dozvola: koliko postrojenja dobije dozvolu, da li se ispunjavaju uslovi, emisije se smanjuju, kvalitet vode i vazduha poboljšavaju, praćenje podataka o žalbama, tužbama, privrednim prestupima i prekršajima) – na godišnjem nivou za velika postrojenja, za manja postrojenja jednom u tri godine.

6. *Dostupnost informacija i transparentnost* (uključivanje javnosti, veb prezentaciju, aplikacije za prijavljivanje zagađenja, jačanje uloge medija i nevladinog sektora) – od prve godine primene i dalje kontinuirano.

Ukupno vreme za značajni i dosledni efekat: 2-5 godina nakon usvajanja svih zakonskih i podzakonskih akata, uz adekvatno finansiranje.

4) Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?

Da, u više aspekata:

- Vladavina prava

Zakon je deo pravnog sistema, podrazumeva sprovođenje formalnih pravila, prava operatera, prava građana na informacije, procedure žalbe, podnošenje tužbe protiv odluka nadležnog organa. Uvođenje jasnih rokova i transparentnih procedura doprinosi predvidljivosti i zakonitosti.

- Pravna sigurnost

Operateri znaju uslove i rokove, može se predvideti šta se od njih očekuje, jača odgovornost industrije, što smanjuje arbitrarnost.

- Bezbednost

Zakon indirektno utiče na bezbednost smanjenjem rizika od industrijskih udesa i nesreća u postrojenjima gde su prisutne opasne supstance, (direktiva Seveso), odnosno na kontrolom opasnosti po zdravlje i životnu sredinu. Smanjivanje zagađenja, bolja kontrola industrijskih emisija, otpada, opasnih supstanci doprinose zdravlju i bezbednosti građana i zaštiti prirodnih resursa. Takođe, ima i potencijalnog negativnog uticaja ako se zakon ne sprovodi dosledno: narušavanje poverenja, mogućnosti korupcije, neregularnosti, rizik da zagađenje ostane nekontrolisano.

8. Analiza finansijskih efekata

1) Koliko iznose javni rashodi primene propisa i iz kojih izvora finansiranja će se obezbediti sredstva?

Za potrebe uspešne primene zakona potrebno je izvršiti popunjavanje 4 (četiri) slobodna sistematizovana radna mesta u Odeljenju za integrisane dozvole, a sredstva za novozaposlena lica je potrebno obezbediti u budžetu Republike Srbije, tj. u okviru sredstava namenjenih za potrebe Ministarstva za zaštitu životne sredine. U sledećoj tabeli prikazani su troškovi plata za novozaposlena lica:

Tabela 4. Troškovi plata za novozaposlene

Broj novozaposlenih	Institucija	Kategorija radnog mesta	Neto zarada (RSD/mes.)	Troškovi neto zarade (RSD/god.)	Troškovi bruto zarade (RSD/god.)
4	MZŽS	Savetnik	85.000	4.080.000	6.404.016

Procenjeni troškovi plata novozaposlenih (plate) odnose se na njihove godišnje troškove u narednim godinama, troškovi opremanja radnih nastaju u prvoj

godini zaposlenja novih lica, a troškovi obuke zaposlenih predstavljaju kontinuirani trošak.⁴

Uz prethodno navedene godišnje troškove zarada za novozaposlene potrebno je izdvojiti određena finansijska sredstva za opremanje njihovih radnih mesta, tj. izvršiti nabavku računara, laptopa, mobilnih telefona i druge opreme. Procenjena vrednost jednokratnih troškova za ove namene u godini zaposlenja iznosi 904.000 dinara. Pored ovih, postoje i redovni godišnji troškovi za novozaposlene (troškovi kancelarijskog materijala i opreme, amortizacija opreme) i njihova procenjena vrednost iznosi 497.560 dinara.

Tabela 5. Troškovi opremanja radnih mesta za novozaposlena lica

Broj novozaposlenih	Institucija	Kategorija radnog mesta	Jednokratni troškovi (osoba/RSD)	Godišnji troškovi (osoba/RSD)
4	MZŽS	Savetnik	226.000	124.390

Pored troškova plata i opremanja radnih mesta za novozaposlene, primena zakona podrazumeva dodatne aktivnosti obuke za lica angažovana na primeni zakona u cilju sticanja specifičnih znanja u vezi primene zakona pa je neophodno izdvojiti dodatna finansijska sredstva za adekvatnu obuku. Pored obuke državnih službenika angažovanih na aktivnostima primene zakona, neophodno je organizovati i obuke za predstavnike operatera u cilju brže i efikasnije primene zakona i detaljnog upoznavanja sa zahtevima i procedurom izdavanja dozvola.

Tabela 6. Troškovi obuka

Polaznici obuke	Broj obuka (godišnje)	Broj polaznika obuke	Trajanje obuke (dan)	Troškovi treninga (RSD/osoba/dan)	Godišnji troškovi (RSD)
Državne institucije, JLS	2	93	1	9.475	1.762.350
Operateri	2	95	1	9.475	1.790.775

Za zaposlene u Ministarstvu zaštite životne sredine koji će biti direktno odgovorni za sprovođenje zakona će pored navedenih obuka biti potrebno i organizovanje studijskih putovanja u zemlje članice EU u cilju detaljnog upoznavanja sa specifičnostima primene zakona. S obzirom na broj lica angažovanih u ministarstvu na primeni zakona i očekivano vreme trajanja studijskih putovanja realno je očekivati da bi ovi troškovi bili znatno niži od troškova obuke i procenjeni troškovi za ovu namenu iznose 716.544 dinara.

Tabela 7. Troškovi studijskih putovanja

⁴ Osnov za obračun troškova plata zaposlenih, opremanja radnih mesta, obuka i putovanja je „Lista standardnih cena/troškova za izradu planskih dokumenata i propisa” (Republički sekretarijat za javne politike).

Učesnici	Broj putovanja (godišnje)	Broj učesnika	Trajanje putovanja (dan)	Troškovi prevoza (osoba/dan)	Troškovi putovanja (osoba/dan)	Godišnji troškovi (RSD)
Državni službenici	1	8	3	33.408	18.720	716.544

Imajući u vidu da se Zakonom ne predviđa osnivanje novih institucija niti posebnih organizacionih jedinica, sprovođenje zakona neće zahtevati dodatne finansijske izdatke za te namene.

2) Kakve će efekte predložena rešenja propisa imati na javne prihode i rashode?

Analizom zakonskih odredbi može se konstatovati da u ovom momentu postoje zahtevi za izdvajanjem dodatnih budžetskih sredstava u smislu izdataka za dodatna tehničko-tehnološka opremanja tj nova softverska rešenja za potrebe nadležnog ministarstva koja bi bila neophodna za primenu zakona. Pretpostavka je da će uvođenje digitalizacije u postupak izdavanja integrisanih dozvola kao alata za rad (istovremeno omogućavajući bolju koordinacije nadležnih organa, institucija i službi, kao i poboljšanje transparentost za zainteresovanu javnost), dodatno zahtevati finansijska sredstva, ali nije poznato ni kolika su niti iz kojih izvora bi ona mogla biti obezbeđena.

S obzirom da će primena zakona zahtevati odgovarajuće dodatne administrativne i terenske aktivnosti zaposlenih u Ministarstvu za zaštitu životne sredine (posebno tokom postupka izdavanja ili izmene/dopune dozvole) neophodno je ojačati kadrovske kapacitete ministarstva, tj. obezbediti dodatne kadrove u čijoj bi nadležnosti bile aktivnosti vezane za sprovođenje, praćenje i kontrolu primene ovog zakona.

Pretpostavka je da bi novozaposlena lica bila raspoređena u već postojećim organizacionim delovima u okviru Ministarstva zaštite životne sredine. Dodatni budžetski rashodi vezani za ovaj zakon odnose se na prijem i opremanje radnih mesta novozaposlenih lica, obuke i stručna usavršavanja svih zaposlenih lica koja su angažovana na poslovima praćenja i kontrole primene zakona.

9. Analiza rizika

1) Navesti ključne rizike za primenu propisa. Koje mere će biti preduzete kako bi se smanjila verovatnoća nastanka rizičnih događaja, odnosno umanjili njihovi efekti koje mere će biti preduzete ukoliko se rizik ostvari?

Zakon je deo usklađivanja sa propisima EU, konkretno Direktivom 2010/75/EU. U tom smislu, podrška ključnih institucija kao što su Ministarstvo, Agencija, kao i privrednih subjekata koji su obveznici dobijanja integrisane dozvole – postoji, ali *nije u potpunosti sveobuhvatna*. Operateri su svesni obaveza ali je njihova podrška uslovljena zbog troškova koji proizilaze iz primene zakona (BAT, zahtevi monitoringa, stroža inspeksijska kontrola). Takođe, JLS često nemaju kapacitete za

praćenje i kontrolu sprovođenja. Neophodno je unaprediti komunikaciju i obuku za sve relevantne aktere.

S obzirom na evropske integracije Srbije i obavezu usklađivanja sa pravom EU, sprovođenje ovog zakona predstavlja *direktan prioritet na strateškom nivou*. Ipak, u praksi, zbog fokusiranja na ekonomska i socijalna pitanja, sprovođenje zakona često je usporeno (npr. zbog ograničenih tehničkih, kadrovskih, i finansijskih kapaciteta inspekcije). Zbog toga treba uložiti u kapacitete da bi primena bila održiva.

Državni budžet delimično obezbeđuje *sredstva* za rad nadležnih institucija i obuke, ali za puno sprovođenje – naročito za adaptaciju postrojenja na BAT – *finansijska sredstva nisu u potpunosti obezbeđena*. Takođe, to se odnosi i na potrebna sredstva inspeksijskog nadzora, digitalizaciju postupka, obuke službenika, posebno u JLS. Industrija se oslanja na sopstvena sredstva, povoljne kredite i eventualne donatorske fondove (npr. IPA fondovi EU).

Ukoliko su javne nabavke neophodne (npr. za digitalizaciju, tehničku opremu za rad ili obuke), *zakon ne propisuje direktno rokove*, ali je potrebno da nadležni organi unapred planiraju nabavke u skladu sa Godišnjim planom javnih nabavki. *Ukoliko se na vreme planira, postoji dovoljno vremena*, ali u praksi često može doći do kašnjenja zbog proceduralnih ili kadrovskih ograničenja. Rokovi za javne nabavke mogu varirati 6-12 meseci, a za složenije sisteme i duži period.

Postoji više rizika koji mogu uticati na efikasnu primenu zakona:

- *Kašnjenje u donošenju podzakonskih propisa* (može odložiti primenu zakona);
- *Nedovoljni administrativni kapaciteti* (na nivou JLS i u inspeksijskim službama);
- *Nedostatak stručnog kadra* za procenu dokumentacije, izdavanje integrisanih dozvola i kontrolu usklađenosti sa BAT standardima;
- *Institucionalna koordinacija* (nedovoljna saradnja između različitih državnih organa i agencija može usporiti postupak izdavanja dozvola);
- *Otpor industrije* posebno od starijih postrojenja, zbog visokih troškova usklađivanja);
- *Niski kapaciteti za monitoring i praćenje rezultata* (nedostatak opreme, stručnjaka i podataka);
- *Kašnjenje u uspostavljanju digitalizacije postupka* (nedostatak sredstava, neodgovarajući programski alat, smanjena transparentnost i dr.).

Predlog zakona ima stratešku važnost i postoji osnovna podrška donosilaca odluka, ali je sprovođenje otežano brojnim faktorima: finansijskim, kadrovskim i institucionalnim. Neophodna je dodatna podrška u vidu obuka, međusektorske saradnje i pristupa fondovima za zaštitu životne sredine.

10. Izveštaj o sprovedenim konsultacijama

1) Odrediti ciljne grupe i zainteresovane strane koje je potrebno uključiti u proces konsultacija.

U proces javnih konsultacija potrebno je bilo uključiti predstavnike resornih ministarstava, relevantnih institucija, predstavnike struke, privrede i organizacija civilnog društva.

2) U kom periodu su sprovedene konsultacije i da li su relevantne informacije o vremenu i mestu primene izabranih metoda konsultacija i njihovim rezultatima, objavljene na Portalu „eKonsultacije”? Navesti link sa Portala „eKonsultacije” ili neke druge internet stranice preko koje su sprovedene konsultacije.

Javne konsultacije su sprovedene u periodu od 27. novembra 2025. godine do 15. decembra 2025. godine.

Sve potrebne informacije objavljene su na portalu „eKonsultacije” <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/577/3> kao i na zvaničnoj internet stranici Ministarstva zaštite životne sredine

<https://ekologija.gov.rs/informacije-od-javnog-znacaja/javne-rasprave/javni-poziv-za-ucesce-javnosti-u-procesu-konsultacija-u-vezi-nacrta-zakona-o-integrisanom-spreccavanju-i-kontroli-zagadjivanja-zivotne-sredine>

Takođe, obaveštenje o početku rada na novom zakonu, objavom Polaznih osnova objavljeno je na portalu „eKonsultacije” <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/460/3>

kao i na zvaničnoj internet stranici Ministarstva zaštite životne sredine

<https://www.ekologija.gov.rs/saopstenja/najave/obavestenje-o-pocetku-izrade-nacrta-zakona-o-integrisanom-spreccavanju-i-kontroli-zagadjivanja-zivotne-sredine>

Zaključkom Vlade 05 Broj: 011-2264/2026-2 od dana 12. marta 2026. godine, određeno je sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine, u trajanju od 13. marta 2026. godine do 15. aprila 2026. godine.

Javni poziv za učešće javnosti u javnoj raspravi, postavljen je na internet stranici Ministarstva zaštite životne sredine Republike Srbije, na adresi: <https://www.ekologija.gov.rs/informacije-od-javnog-znacaja/javne-rasprave/javni-poziv-za-ucesce-u-javnoj-raspravi-o-nacrtu-zakona-o-integrisanom-spreccavanju-i-kontroli-zagadjivanja-zivotne-sredine>, kao i na Portalu „eKonsultacije”, na adresi: <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/632/4>.

Programom javne rasprave bilo je predviđeno da se Nacrt zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine objavi na internet stranici Ministarstva zaštite životne sredine www.ekologija.gov.rs i na Portalu „eKonsultacije” <https://ekonsultacije.gov.rs/>.

Javno predstavljanje prezentacije Nacrta zakona i konsultacije u vidu održavanja okruglog stola realizovano je 7. aprila 2026. godine, u periodu od 10,00 do 13,00 časova, u zgradi SIV III u Zelenoj sali, ul. Omladinskih brigada br. 1, u Beogradu. Dodatno je uz tehničku podršku za sprovođenje, omogućeno online učešće zainteresovanih strana, koje je podržao projekat „EU za Zelenu Agendu u Srbiji” koji sprovodi UNDP.

Za Nacrt zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine omogućen je duži rok za proces prikupljanja primedbi, predloga, sugestija i komentara od strane zainteresovane javnosti, putem otvorenih konsultacija kroz omogućen pristup javnosti preko objave Nacrta zakona na internet

stranici organa i Portala „e-Konsultacije”, kao i duži rok za javnu raspravu u trajanju od 34 dana.

Dodatno, informacija o početku sprovođenja javne rasprave bila je objavljena na zvaničnoj instagram i fejsbuk stranici Ministarstva zaštite životne sredine.

3) Navesti ciljne grupe i zainteresovane strane koje su učestvovalе u konsultacijama.

U procesu javnih konsultacija učestvovali su predstavnici resornih ministarstava, relevantnih institucija, predstavnici struke, privrede, organizacija civilnog društva, kao i druge zainteresovane strane.

Na prezentaciji i okruglom stolu aktivno je učestvovalo 41 učesnika uživo i 25 učesnika online. Javnom predstavljanju u vidu prezentacije, prisustvovali su predstavnici Ministarstva zaštite životne sredine, Agencije za zaštitu životne sredine, državnih organa, jedinica lokalne samouprave, privrednih subjekata, Privredne komore Srbije, naučne javnosti, udruženja, međunarodnih organizacija i dr. Učesnici javnog predstavljanja su aktivno učestvovali u diskusiji, izneli su svoje sugestije i predloge koje su dostavili i putem elektronske pošte na obrascu za komentare, a koji su nastali kao rezultat interakcija na teksta Nacrta zakona.

U toku javne rasprave 18 podnosioca i to: 1. Energoprojekt Entel ad, Cvjetan Mitrović; 2. Sektor za upravljanje otpadom, otpadnim vodama i uspostavljanje cirkularne ekonomije, Ministarstvo zaštite životne sredine; 3. Fakultet za menadžment Sremski Karlovci, Doc. dr Dragan Ugrinov; 4. AIK Bačka Topola, Goran Uzelac; 5. SET Šabac, Biljana Savković; 6. HBIS GROUP Serbia Iron & Steel, d.o.o, Beograd, Ana Mihajlović Dobranić; 7. Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveno dijalog, Svetlana Đorđević; 8. Beo čista energija, d.o.o., Boško Maravić; 9. Privredna komora Srbije; 10. Centar za ekologiju i održivi razvoj, Subotica, Nataša Đereg; 11. Sektor za inspekcijски nadzor, Ministarstvo zaštite životne sredine; 12. Unija Poslodavaca Srbije, Svetlana Budimčević; 13. Regulatorni institut za obnovljivu energiju i životnu sredinu (RERI), Tamara Rajić; 14. Društvo Mladih istraživača Bor, Toplica Marjanović; 15. Platforma za društveni razvoj i inovacije, uz podršku Beogradske otvorene škole i Inženjera zaštite životne sredine, Mirko Popović; 16. Sektor za zaštitu prirode, Odeljenje za klimatske promene, Ministarstvo zaštite životne sredine; 17. Sektor za upravljanje životnom sredinom, Odeljenje za zaštitu od velikog hemijskog udesa, Ministarstvo zaštite životne sredine; 18. Sektor za upravljanje životnom sredinom, Odsek za pravne poslove, Ministarstvo zaštite životne sredine, dostavilo je ukupno 127 primedaba, predloga i sugestije na Nacrt zakona, u elektronskoj formi na adresu ippczakon@eko.gov.rs.

Na portalu e-Konsultacije pristiglo je od 3 podnosioca ukupno 3 primedbe i to: Društvo mladih istraživača Bor, Dragan Randelović, Privredna komora Srbije, a putem pošte nije pristigla ni jedna primedba na adresu Ministarstva zaštite životne sredine.

4) Da li su u konsultacije uključeni predstavnici mikro, malih i srednjih privrednih subjekata iz regulisane oblasti i osetljive društvene grupe na koje propis utiče, predstavnici udruženja koja se bave zaštitom životne sredine, kao i predstavnici udruženja koji se bave rodnom ravnopravnošću?

U procesu javnih konsultacija učestvovala su sve navedene grupe i to: mikro, mali i srednji privredni subjekti iz regulisane oblasti i osetljive društvene grupe na koje propis utiče, predstavnici udruženja koja se bave zaštitom životne sredine, kao i predstavnici udruženja koji se bave rodnom ravnopravnošću.

5) Navedite primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa, dostavljene u toku konsultacija koje su usvojene.

Sačinjen je Izveštaj o sprovedenim javnim konsultacijama za izradu Nacrta zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine, koji sadrži sve primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa.

Navodimo neke od ključnih primedbi koje su prihvaćene u toku procesa e Konsultacija.

U članu 11. Nacrta zakona prihvaćena je primedba da se u skladu sa predlogom, u stavu 6. reči: „ako se radi o razlozima nacionalne bezbednosti” zamene rečima: „ako otkrivanje podataka ugrožava nacionalnu bezbednost u skladu sa zakonom koji uređuje tajnost podataka”.

U članu 19. Nacrta zakona prihvaćena je primedba da se u skladu sa predlogom da se prihvata pravno-tehnička redakcija da se u stavu 5. da umesto reči: „BAT”, navedu reči: „BAT zaključci”.

U članu 24. Nacrta zakona prihvaćena je primedba da se u skladu sa predlogom umesto reči: „životne sredine prema propisanim kriterijumima” dodati reči: „u skladu sa članom 30. ovog zakona, tako da član 24. stav 2. tačka 6) glasi: „6) po prestanku rada postrojenja preduzima sve mere kako bi se izbegao rizik zagađenja životne sredine i kako bi se lokacija postrojenja vratila u zadovoljavajuće stanje u skladu sa članom 30. ovog zakona.”

U članu 32. Nacrta zakona prihvaćena je primedba da se u skladu sa predlogom da se izmeni stav 1. i izvrši zamena dela rečenice: „putem najmanje jednih štampanih dnevnih novina i/ili lokalnih novina, na svakom od službenih jezika, koje izlaze na području obuhvaćenom uticajem rada postrojenja, kao i putem veb prezentacije nadležnog organa.” tako da glasi: „putem putem veb prezentacije nadležnog organa, kao i objavljivanjem u najmanje jednim štampanim dnevnim novinama i/ili lokalnim novinama, na svakom od službenih jezika, koje izlaze na području obuhvaćenom uticajem rada postrojenja.”

U članu 40. Nacrta zakona prihvaćena je primedba da se u skladu sa predlogom da se izmeni stava 4. tačka 3), radi usklađivanja Nacrta zakona sa Zakonom o inspeksijskom nadzoru i Zakonom o opštem upravnom postupku i to tako da se zameni reči „registar” sa rečju „spisak”.

U članu 40. Nacrta zakona prihvaćena je primedba da se u skladu sa predlogom da se izmeni stav 9. tako da se reči: „ozbiljne pritužbe” zamene rečima: „osnovane predstavke”.

U članu 41. Nacrta zakona prihvaćena je primedba da se u skladu sa predlogom da se u stavu 1. tačka 5) proširi, tako da se doda „i drugih obaveza koje su propisane ovim Zakonom”.

Takođe, nakon sprovedene javne rasprave sačinjen je Izveštaj o sprovedenoj javnoj raspravi za izradu Nacrta zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine, koji sadrži sve primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa.

Sve dobijene primedbe, predlozi i sugestije su razmotrene od strane ministarstva i eksperata iz projekta „EU za Zelenu Agendu u Srbiji” i sagledana je mogućnost njihovog integrisanja u tekst Nacrta zakona u odnosu na transpoziciju direktive. Primedbe, predlozi i sugestije su se odnosili na tekst Nacrta zakona u celini i pojedini su bili opšte prirode u vezi sa budućom primenom zakona, dok su pojedini bili predlozi za konkretne izmene zakonskog teksta. Sugestije koje su ispunjavale uslove koji se odnose na usklađivanje propisa sa relevantnim propisima EU, unapređenje zakonodavnog i institucionalnog okvira, uklanjanje nekih nedostataka postojećeg propisa na osnovu iskustava u vezi sa primenom u praksi, predstavljaju zakonsku materiju i predstavljaju materiju regulisanja ovog zakona, kao i koji su formulisani tako da na drugi način doprinose unapređenju kvaliteta zakonskog teksta su razmatrane, prihvaćene i ugrađene u tekst zakona koji će biti upućen u proceduru usvajanja. Predlozi i sugestije koji nisu prihvaćeni iz jednog od sledećih razloga: previše su opšte formulisani i ne mogu da budu predmet zakonskog regulisanja, nisu formulisani na način da se razume intencija predlagača, odstupaju od odredbi propisa EU sa kojim se Nacrt zakona usklađuje, nisu u skladu sa drugim opštim propisima i predlažu izmene koje odstupaju od Jedinistvenih metodoloških pravila za izradu propisa i dr. Tabelačno je dat prikaz primedbi, predloga i sugestija na Nacrt zakona koji su dostavljeni u toku javne rasprave u periodu od 13. marta 2026. godine do 15. aprila 2026. godine. Na razmatrane primedbe, predloge i sugestije dat je odgovor, na opšte komentare dato je odgovarajuće objašnjenje i odgovor, a na predloge za izmenu pojedinih zakonskih odredaba dat je odgovor da li su prihvaćeni u celini ili delimično ili nisu prihvaćeni, kao i obrazloženje zašto su delimično prihvaćeni odnosno nisu prihvaćeni.

Izveštaj je javno dostupan na sajtu ministarstva na lokaciji: <https://ekologija.gov.rs/informacije-od-javnog-znacaja/izvestaji-sa-javnih-rasprava>

Kao i na sajtu eKonsultacije na adresi: <https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/632/4>

6) Navedite primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa, dostavljene u toku konsultacija koje nisu usvojene i objasniti razloge za njihovo neprihvatanje.

S obzirom da je primarni cilj izrade novog zakona potpuno usklađivanje sa direktivom 2010/75/EU i da je Srbija u procesu pristupanja EU, nisu prihvaćene primedbe koje bi izazvale neusaglašenost teksta zakona sa transpozicijom direktive.

U toku izrade teksta Nacrta novog zakona paralelno je urađena i Tabela usklađenosti propisa kao instrument usklađivanja propisa sa propisima Evropske unije u okviru tehničke podrške projekta EU za Zelenu agendu u Srbiji-UNDP. Tabela usklađenosti propisa predstavlja metod tabelarnog prikazivanja podudarnosti odredaba (nacrta, predloga) propisa s odredbama propisa Evropske unije (sekundarnog izvora prava) koji je predmet analize. Predmetni tekst Nacrta zakona usaglašen je sa direktivom 2010/75/EU, više od 90 %, što se može videti iz TOK tabele, a dalja transpozicija direktive biće urađena kroz podzakonska akta.

Sačinjen je Izveštaj o sprovedenim javnim konsultacijama za izradu Nacrta zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine, koji sadrži sve primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa kao i odgovore sa obrazloženjima, uz pomoć i u okviru tehničke podrške projekta EU za Zelenu agendu u Srbiji-UNDP.

11. Koje će mere tokom primene zakona biti preduzete da bi se ostvarili ciljevi donošenja zakona?

Nakon donošenja ovog zakona primeniće se zakonodavne, upravne i upravno nadzorne, institucionalne, tehničke i digitalne mere, ekonomske i podsticajne mere, razvoj javne svesti.

Ključne mere za primenu zakona (detaljne mere date u odgovorima na svako poglavlje o efektima zakona) obuhvataju:

Zakonodavne, upravne i upravno nadzorne mere

- Usvajanje propisa za sprovođenje ovog zakona (devet podzakonskih akata):
 - Uredba o vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje dozvola, postrojenja i aktivnosti na koje se primenjuju opšta obavezujuća pravila, listu zagađujućih materija i kriterijume za utvrđivanje najbolje dostupnih tehnika;
 - Pravilnik o sadržaju, izgledu i način upopunjavanja zahteva, kao i drugim pitanjima od značaja za podnošenje zahteva za izdavanje dozvole;
 - Pravilnik o bližoj sadržini programa mera prilagođavanja rada postojećeg postrojenja ili aktivnosti propisanim uslovima;
 - Pravilnik o obaveznom sadržaju i načinu sačinjavanja izveštaja o početnom stanju.
 - Pravilnik o opštim obavezujućim pravilima;
 - Pravilnik o načinu rada tehničke komisije;
 - Pravilnik o sadržini i izgledu integrisane dozvole;
 - Pravilnik o kriterijumima, merilima i visini naknade za rad nezavisnih stručnjaka u tehničkoj komisiji;
 - Pravilnik o sadržini, izgledu i načinu vođenja registra.

Ostale mere

- Unapređivanje sistema izdavanja integriranih dozvola;
- Uvođenje obaveze redovnog ažuriranja BAT smernica;
- Jačanje nadzora u sektorima visoke emisije (energetika, hemijska industrija, metalurgija);
- Obavezan monitoring i izveštavanje o merama smanjenja emisija na godišnjem nivou.
- Revizija republičkih administrativnih taksi.

Institucionalne/organizacione mere

- Organizaciono jačanje posebne organizacione jedinice za integrisane dozvole u okviru Ministarstva za zaštitu životne sredine;
- Uvođenje digitalizacije postupaka izdavanja integriranih dozvola;
- Obavezna obuka službenika koji vode postupak izdavanja integrisane dozvole;
- Jačanje saradnje između nadležnih organa za izdavanje dozvola i organa nadležnih za izdavanje vodne i upotrebne dozvole;
- Jačanje saradnje inspeksijskih službi i lokalnih samouprava.

Tehničke i digitalne mere

- Razvoj elektronske platforme za podnošenje i praćenje izdavanja integriranih dozvola (veb-portal);
- Uspostavljanje javnog onlajn centralnog registra izdatih integriranih dozvola, sa svim relevantnim dokumentima dostupnim javnosti;
- Unapređivanje sistema monitoringa emisija za velike zagađivače.

Ekonomске i podsticajne mere

- Finansijski podsticaji (kredit, subvencije, poreske olakšice) za postrojenja koja primenjuju BAT;
- Podrška istraživanju i inovacijama u oblasti smanjenja industrijskog zagađenja;
- Saradnja sa naučnim institucijama i privatnim sektorom na razvoju ekonomskih i podsticajnih mera.

Razvoj javne svesti

- Jačanje javne svesti o postupku izdavanja dozvola;
- Jačanje mehanizama dostupnosti podataka i učešća javnosti u postupku izdavanja dozvole.

**IZJAVU
O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada
Obrađivač - Ministarstvo zaštite životne sredine

2. Naziv propisa
Predlog zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine
The Law on Integrated Prevention and Pollution Control

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu sadržinu propisa

Normativna sadržina propisa u vezi je sa odredbama Sporazuma sadržanim u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), Naslov VIII - Politike saradnje, član 111 – Životna sredina; Naslov V - Kretanje radnika, poslovno nastanjivanje, pružanje usluga, kretanje kapitala, Poglavlje II - poslovno nastanjivanje, član 53;

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma

Član 111, opšti rok, Naslov VI, (član 72.)
Član 53, stupanje na snagu SSP-a.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

SSP, Naslov VIII – Politike saradnje, član 111. – Životna sredina
Predlog zakona je u skladu sa članom 111. SSP jer doprinosi saradnji u oblasti životne sredine usklađivanjem srpskih propisa sa pravnim tekovinama EU.

Poglavlje II Poslovno nastanjivanje:

- član 53;
- ispunjava u potpunosti.

Predlog zakona nije u suprotnosti sa članom 53. SSP, jer ne prejudicira povlašćeni položaj domaćih privrednih subjekata u odnosu na subjekte iz Zajednice, odnosno ni na koji način ne ukazuje na lošiji tretman privrednih subjekata poreklom iz Zajednice, što podrazumeva da „ogranci” privrednih subjekata koji su u skladu sa pravom poslovnog nastanjivanja osnovani od strane državljana EU uživaju jednak tretman kao i druga lica iz Srbije u pogledu prava i obaveza koje proizilaze iz zakona.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma

Nema.

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije za period 2024-2027 (NPAA) usvojenim 7. avgusta 2025. godine, u okviru Klastera 4 – „Zelena Agenda” i održivo povezivanje, Poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promene, Odeljak 3.27.10. Kontrola industrijskog zagađenja i upravljanje rizikom, predviđeno je donošenje Zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine (rok za utvrđivanje Predloga zakona Vlade: III kvartal 2026).

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

- UEZ, Deo Treći, Naslov XIX, član 174;
- Treaty on European Community, Part III, Title XIX, Article 174;
- Ugovor o funkcionisanju EU, član 107;
- Treaty on Functioning of the European Union Article 107 (OJ C321E).

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

Predlogom zakona o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine velikim delom je prenet u nacionalno zakonodavstvo:

- Direktiva 2010/75/EU Evropskog Parlamenta i Saveta o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola zagađivanja) - Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control), <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj/eng>, i to:

- Poglavlje I – u potpunosti,
- Poglavlje II – u potpunosti, osim čl. 10 (Obim), čl. 17.1 (Opšta obavezujuća pravila) koji zahtevaju donošenje podzakonskih akata kojima se propisuju: 1) lista postrojenja i aktivnosti iz Aneksa Direktive, 2) opšta obavezujuća pravila

- Aneks I – delimično
- Aneks II i III – u potpunosti su preneti u važećim podzakonskim aktima, s tim što će se njihovo prenošenje na osnovu ovog zakona formalno izvršiti u novom podzakonskom aktu.

- Aneks IV – u potpunosti.

Iako su odredbe Direktive 2010/75/EU uglavnom prenete opšta ocena je delimična usklađenost, imajući u vidu da je zakonom predviđeno donošenje podzakonskih akata kojima će se obezbediti efikasno izvršavanje obaveza koje proizilaze iz zakona.

32010L0075

Delimično usklađeno

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima

-

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

Glavni razlog donošenja ovog zakona je usklađivanje sa relevantnim propisima EU, tj. Direktivom 2010/75/EU u oblasti integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja životne sredine, koje je Republika Srbija preuzela ratifikacijom Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njenih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane.

Usklađivanjem ovog zakona sa pravnom regulativom EU u oblasti sredstava za zaštitu bilja doprinosi se i ispunjavanju uslova iz Klastera 4 – „Zelena

Agenda” i održivo povezivanje, Poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promene, Odeljak 3.27.10. Kontrola industrijskog zagađenja i upravljanje rizikom.

- Direktiva 2010/75/EU Evropskog parlamenta i Saveta o industrijskim emisijama (integrisano sprečavanje i kontrola zagađivanja) je dopunjena sa Direktivom (EU) 2024/1785 Evropskog Parlamenta i Saveta, koja nije predmet transpozicije u novi zakon. Republika Srbija ne može krenuti sa transpozicijom izmene dopunske direktive jer ona ima odloženu primenu i za članice Evropske unije. Za države članice obaveza za usklađivanje nastupa od 1 jula 2026. godine. Republika Srbija najpre treba sagledati praksu u implementaciji država članica i nakon toga može krenuti u dalju transpoziciju dopunske direktive.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Potpuna usklađenost biće ispunjena danom pristupanja Republike Srbije EU.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije. Navedeni su u tački 4. b) ove izjave.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Prethodno navedeni izvori prava Evropske unije su prevedeni na srpski jezik.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Nacrt zakona nije preveden na engleski jezik, s tim što je planirano da prevod bude nakon usvajanja zakona.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi Radne verzije Nacrta zakona učestvovao međunarodni ekspert iz Evropske unije u okviru UNDP projekta. Nacionalni pravni i tehnički eksperti učestvovali su u okviru projekta UNDP (2024-2026) na izradi Nacrta zakona, analizi usklađenosti, radu Radne Grupe za izradu Nacrta zakona, pripremi Nacrta zakona za e-konsultacije i obradi primedaba, predloga i sugestija sa sprovedenih e-konsultacija (27. novembar – 15. decembar 2025. godine), kao i pripremi za sprovođenje javne rasprave (13 marta-15 aprila 2026.godine).

<p>1. Naziv propisa Evropske unije:</p> <p>Directive 2010/75/EU of the European Parliament and of the Council of 24 November 2010 on industrial emissions (integrated pollution prevention and control) (recast)</p> <p>Direktiva 2010/75/EU-Evropskog Parlamenta i Saveta od 24. novembra 2010. godine o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola zagađivanja)</p>	<p>2. „CELEX” oznaka EU propisa</p> <p>32010L0075</p>
<p>3. Ovlašćeni predlagač - Vlada</p> <p>Obrađivač: Ministarstvo zaštite životne sredine</p>	<p>4. Datum izrade tabele</p> <p>14. 5. 2026.</p>
<p>5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije:</p> <p>01 Predlog zakona o integriranom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine</p> <p>Draft Law on Integrated Prevention and Pollution Control</p> <p>02 Zakon o zaštiti životne sredine („Službeni glasnik RS”, br. 135 /04, 36/09 - dr. zakon, 72/09 - dr. zakon, 43/11 - US, 14/16,76/18, 95/18 - dr. zakon i 94/24 - dr. zakon)</p> <p>Law on Environmental Protection (Official Gazette of RS”, No. 135 /04, 36/09 – other law, 72/09 – other law, 43/11 - CC, 14/16,76/18, 95/18 – other law and 94/24 – other law)</p> <p>03 Zakon o dostupnosti informacija od javnog značaja („Službeni glasnik RS”, br. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 i 105/21)</p> <p>Law on the Availability of Information of Public Importance (“Official Gazette of RS”, No. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 and 105/21)</p> <p>04 Zakon o upravnom postupku („Službeni glasnik RS”, br. 18/16, 95/18 – autentično tumačenje i 2/23 – US)</p> <p>Law on Administrative Procedure („Official Gazette of RS”, No. 18/16, 95/18 - authentic interpretation and 2/23 - CS)</p> <p>05 Zakon o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS”, broj 111/09)</p> <p>Law on Administrative Disputes („Official Gazette of RS”, No. 111/09)</p> <p>06 Zakon o uređenju sudova („Službeni glasnik RS”, broj 10/23)</p> <p>Law on the Organization of Courts („Official Gazette of RS”, No. 10/23)</p>	<p>6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA:</p> <p>2024-170</p>

<p>07 Uredba o vrstama aktivnosti i postrojenja za koje se izdavanje integrisane dozvole („Službeni glasnik RS”, broj 84/05) Regulation on the types of activities and facilities for which an integrated permit is issued („Official Gazette of RS”, No. 84/05)</p> <p>08 Uredba o kriterijumima utvrđivanje najbolje dostupnih tehnika, za primenu standarda kvaliteta, kao i za određivanje graničnih vrednosti emisija u integrisanoj dozvoli („Službeni glasnik RS”, broj 84/05) Regulation on criteria for determining the best available techniques, for the application of quality standards, as well as for determining emission limit values in the integrated permit („Official Gazette of RS”, No. 84/05)</p>						
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa Republike Srbije	Sadržina odredbe	Usklađeno st⁵	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti

⁵ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

CHAPTER I						
COMMON PROVISIONS						
1.	<p>Subject matter</p> <p>This Directive lays down rules on integrated prevention and control of pollution arising from industrial activities.</p> <p>It also lays down rules designed to prevent or, where that is not practicable, to reduce emissions into air, water and land and to prevent the generation of waste, in order to achieve a high level of protection of the environment taken as a whole.</p>	01	<p>Predmet uređivanja (član 1)</p> <p>1.</p> <p>Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak izdavanja integrisane dozvole za industrijska postrojenja i aktivnosti koja mogu imati negativne uticaje na životnu sredinu, zdravlje ljudi i materijalna dobra, vrste industrijskih aktivnosti i postrojenja, mere namenjene sprečavanju ili, gde to nije izvodljivo, smanjenju emisija u vazduh, vodu i zemljište i sprečavanju nastajanja otpada, nadzor, kao i druga pitanja od značaja za sprečavanje i kontrolu zagađivanja životne sredine.</p>	PU		
2.1	<p>Scope</p> <p>This Directive shall apply to the industrial activities giving rise to pollution referred to in Chapters II to VI.</p>	01 2.1	<p>Obim primene (član 2)</p> <p>Ovaj zakon primenjuje se na industrijske aktivnosti i postrojenja utvrđene posebnim propisom koji se donosi na osnovu ovog zakona (u daljem tekstu: postrojenja), uključujući postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju i ko-insineraciju otpada, postrojenja i aktivnosti u kojima se koriste organski</p>	PU		

			rastvarači, kao i postrojenja za proizvodnju titanijum dioksida.			
2.2	This Directive shall not apply to research activities, development activities or the testing of new products and processes.	01 2.2	Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na istraživačke aktivnosti, razvojne aktivnosti ili testiranje novih proizvoda i procesa.	PU		
3. 1.1.	<p>Definitions</p> <p>For the purposes of this Directive, the following definitions shall apply:</p> <p>(1) ‘substance’ means any chemical element and its compounds, with the exception of the following substances:</p> <p>(a) radioactive substances as defined in Article 1 of Council Directive 96/29/Euratom of 13 May 1996 laying down basic safety standards for the protection of the health of workers and the general public against the dangers arising from ionising radiation;</p> <p>(b) genetically modified micro-organisms as defined in Article 2(b) of Directive 2009/41/EC of the European Parliament and the Council of 6 May 2009 on the contained use of genetically modified micro-organisms;</p>	01 3.1.16.	<p>Značenje izraza (član 3)</p> <p>Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:</p> <p>16) <i>materija</i> jeste bilo koji hemijski element i/ili njegova jedinjenja, osim sledećih materija:</p> <p>(1) radioaktivnih supstanci određenih posebnim propisom kojim se utvrđuju osnovni sigurnosni standardi za zaštitu zdravlja zaposlenih i šire javnosti od opasnosti od jonizujućeg zračenja,</p> <p>(2) genetički modifikovanih mikroorganizama koji su određeni posebnim propisom o kontrolisanoj upotrebi genetički modifikovanih mikroorganizama,</p> <p>(3) genetički modifikovanih organizama koji su određeni posebnim propisom kojim se uređuje ispuštanje genetički modifikovanih organizama u životnu sredinu;</p>	PU		

	(c) genetically modified organisms as defined in point 2 of Article 2 of Directive 2001/18/EC of the European Parliament and of the Council of 12 March 2001 on the deliberate release into the environment of genetically modified organisms;					
3.1.2.	(2) 'pollution' means the direct or indirect introduction, as a result of human activity, of substances, vibrations, heat or noise into air, water or land which may be harmful to human health or the quality of the environment, result in damage to material property, or impair or interfere with amenities and other legitimate uses of the environment;	01 3.1.5.	5) <i>zagađenje</i> jeste neposredno ili posredno unošenje materija, vibracija, toplote ili buke u vazduh, vodu ili zemljište izazvano ljudskom aktivnošću, koje može biti štetno po zdravlje ljudi ili kvalitet životne sredine, koje dovodi do oštećenja materijalnih dobara, ili narušava ili utiče na kvalitet životne sredine ili druge legitimne oblike korišćenja životne sredine;	PU		
3.1.3.	(3) 'installation' means a stationary technical unit within which one or more activities listed in Annex I or in Part 1 of Annex VII are carried out, and any other directly associated activities on the same site which have a technical connection with the activities listed in those Annexes and which could have an effect on emissions and pollution;	01 3.1.27.	27) <i>postrojenje</i> jeste stacionarna tehnička jedinica u kojoj se izvodi jedna ili više aktivnosti utvrđenih posebnim propisom koji se donosi na osnovu ovog zakona, ili posebnim propisom o postrojenjima u kojima se koriste organski rastvarači, a kojim se utvrđuju vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje integrisana dozvola, kao i svaka druga direktno povezana aktivnost kod koje postoji tehnička	PU		

			povezanost sa aktivnostima utvrđenim posebnim propisom, a koje se izvode na toj lokaciji i koja može imati uticaj na emisije i zagađenje;			
3.1.4.	(4) 'emission' means the direct or indirect release of substances, vibrations, heat or noise from individual or diffuse sources in the installation into air, water or land;	01 3.1.2.	2) <i>emisija</i> jeste neposredno ili posredno ispuštanje materija, vibracija, toplote ili buke iz pojedinačnih ili difuznih izvora u postrojenju, u vazduh, vodu ili zemljište;	PU		
3.1.5.	(5) 'emission limit value' means the mass, expressed in terms of certain specific parameters, concentration and/or level of an emission, which may not be exceeded during one or more periods of time;	01 3.1.1.	1) <i>granična vrednost emisije</i> jeste masa izražena u obliku određenih specifičnih parametara, koncentracija i/ili nivo pojedinačne emisije koju nije dozvoljeno prekoračiti u toku jednog ili više vremenskih perioda, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisom;	PU		
3.1.6.	(6) 'environmental quality standard' means the set of requirements which must be fulfilled at a given time by a given environment or particular part thereof, as set out in Union law;	01 3.1.33.	33) <i>standard kvaliteta životne sredine</i> jeste skup zahteva koji moraju biti ispunjeni u određenoj životnoj sredini ili delovima životne sredine u određenom roku, kako je utvrđeno posebnim propisima;	PU		
3.1.7.	(7) 'permit' means a written authorisation to operate all or part of an installation or combustion plant, waste incineration plant or waste co-	01 3.1.13.	13) <i>integrisana dozvola</i> jeste odluka nadležnog organa doneta u formi rešenja kojom se odobrava rad postrojenja ili njegovog dela ili	PU		

	incineration plant;		postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju ili postrojenja za ko-insineraciju otpada;			
3.1. 8.	(8) 'general binding rules' means emission limit values or other conditions, at least at sector level, that are adopted with the intention of being used directly to set permit conditions;	01 3.1.23.	23) <i>opšta obavezujuća pravila</i> jesu granične vrednosti emisije i/ili uslovi za obavljanje određene aktivnosti ili grupe aktivnosti u okviru sektora na osnovu kojih se direktno utvrđuju uslovi u integrisanoj dozvoli;	PU		
3.1.9.	(9) 'substantial change' means a change in the nature or functioning, or an extension, of an installation or combustion plant, waste incineration plant or waste co-incineration plant which may have significant negative effects on human health or the environment;	01 3.1.11.	11) <i>značajna promena</i> jeste promena vezana za način funkcionisanja, proširenje postrojenja ili postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju otpada ili ko-insineraciju otpada, koja može imati značajne negativne uticaje na životnu sredinu ili na zdravlje ljudi;	PU		
3. 1. 10.	(10) 'best available techniques' means the most effective and advanced stage in the development of activities and their methods of operation which indicates the practical suitability of particular techniques for providing the basis for emission limit values and other permit conditions designed to prevent and, where that is not practicable, to reduce	01 3.1.17.	17) <i>najbolje dostupne tehnike</i> (u daljem tekstu <i>BAT</i> , eng. <i>BAT - Best Available Techniques</i>) – najefikasniji i najnapredniji stepen u razvoju aktivnosti, tehnologija i metoda rada, koji ukazuje kolika je praktična primenljivost određenih tehnika za postizanje graničnih vrednosti emisija i drugih uslova integrisane dozvole, radi sprečavanja ili ako to nije izvodljivo, smanjenja emisija i	PU		

	<p>emissions and the impact on the environment as a whole:</p> <p>a) ‘techniques’ includes both the technology used and the way in which the installation is designed, built, maintained, operated and decommissioned;</p> <p>(b) ‘available techniques’ means those developed on a scale which allows implementation in the relevant industrial sector, under economically and technically viable conditions, taking into consideration the costs and advantages, whether or not the techniques are used or produced inside the Member State in question, as long as they are reasonably accessible to the operator;</p> <p>(c) ‘best’ means most effective in achieving a high general level of protection of the environment as a whole;</p>		<p>uticaja na životnu sredinu u celini;</p> <p>Pojedini elementi izraza „<i>najbolje dostupne tehnike</i>” imaju sledeća značenja:</p> <p>(1) <i>tehnike</i> – tehnologije koje se koriste i način na koji je postrojenje projektovano, izgrađeno, održavano, na koji funkcioniše i stavlja se van upotrebe ili zatvara;</p> <p>(2) <i>dostupne tehnike</i> – tehnike razvijene do stepena koji omogućava primenu u određenom sektoru industrije pod ekonomski i tehnički održivim uslovima, vodeći računa o troškovima i koristima, bez obzira da li su tehnike korišćene ili proizvedene u Republici Srbiji, sve dok su u razumnoj meri dostupne operateru;</p> <p>(3) <i>najbolje</i> – podrazumeva najefikasniji učinak u postizanju visokog opšteg nivoa zaštite životne sredine u celini;</p>			
3.1. 11.	(11) ‘BAT reference document’ means a document, resulting from the exchange of information organised pursuant to Article 13, drawn up for defined activities and describing, in particular, applied techniques, present emissions and consumption levels, techniques considered for the	01 3.1.32.	32) <i>referentni dokument o BAT-u</i> jeste dokument izrađen kao rezultat razmene podataka koju organizuje Evropska komisija između država članica, određenih industrija, udruženja koja se bave unapređenjem zaštite životne sredine i Komisije za utvrđene aktivnosti. Ovaj dokumenat je	PU		

	determination of best available techniques as well as BAT conclusions and any emerging techniques, giving special consideration to the criteria listed in Annex III;		sastavljen za utvrđene aktivnosti koji posebno opisuje primenjene tehnike, trenutni nivo emisija i potrošnje, tehnike koje su razmatrane prilikom određivanja najboljih dostupnih tehnika, kao i zaključke o BAT-u i bilo koje tehnike u nastajanju vodeći posebno računa o kriterijumima za utvrđivanje BAT-a propisanim u skladu sa ovim zakonom;			
3.1. 12.	(12) ‘BAT conclusions’ means a document containing the parts of a BAT reference document laying down the conclusions on best available techniques, their description, information to assess their applicability, the emission levels associated with the best available techniques, associated monitoring, associated consumption levels and, where appropriate, relevant site remediation measures;	01 3.1.8.	8) <i>zaključci o najbolje dostupnim tehnikama (u daljem tekstu: zaključci o BAT-u)</i> jesu dokumenti koji sadrže delove referentnog dokumenta o BAT-u kojima se propisuju zaključci o najboljim dostupnim tehnikama, njihov opis, podaci za procenu njihove primenjivosti, nivoi emisija povezanih sa najboljim dostupnim tehnikama, povezano praćenje (procesnih pokazatelja i emisija), povezani nivoi potrošnje i prema potrebi, odgovarajuće mere za remedijaciju lokacije;	PU		
3. 1.13.	(13) ‘emission levels associated with the best available techniques’ means the range of emission levels obtained under normal operating conditions using a best available technique or a combination of best available techniques, as described in BAT conclusions,	01 3.1.18.	18) <i>nivoi emisija povezani sa BAT-om</i> jesu nivoi industrijskih emisija ostvareni pod normalnim uslovima rada pri korišćenju najboljih dostupnih tehnika, ili kombinacije najboljih dostupnih tehnika, u skladu sa zaključcima o BAT-u, izraženi kao prosek tokom datog	PU		

	expressed as an average over a given period of time, under specified reference conditions;		vremenskog perioda, pod posebnim referentnim uslovima;			
3. 1.14.	(14) 'emerging technique' means a novel technique for an industrial activity that, if commercially developed, could provide either a higher general level of protection of the environment or at least the same level of protection of the environment and higher cost savings than existing best available techniques;	01 3.1.34.	34) <i>tehnika u nastajanju</i> jeste nova tehnika za industrijsku aktivnost koja bi, ako se komercijalno razvije, mogla pružiti viši opšti nivo zaštite životne sredine ili barem jednak nivo zaštite, uz veću uštedu troškova u odnosu na postojeće BAT-ove;	PU		
3. 1.15.	(15) 'operator' means any natural or legal person who operates or controls in whole or in part the installation or combustion plant, waste incineration plant or waste co-incineration plant or, where this is provided for in national law, to whom decisive economic power over the technical functioning of the installation or plant has been delegated;	01 3.1.21.	21) <i>operater</i> jeste svako pravno lice ili preduzetnik koje upravlja radom ili kontroliše rad postrojenja ili postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju ili postrojenja za ko-insineraciju otpada, u celosti ili delu postrojenja, ili je ovlašćen za donošenje ekonomskih odluka u oblasti tehničkog funkcionisanja postrojenja, u skladu sa posebnim propisom;	PU		
3.1. 16.	(16) 'the public' means one or more natural or legal persons and, in accordance with national law or practice, their associations, organisations or groups;	01 3.1.15.	15) <i>javnost</i> obuhvata jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupe u skladu sa posebnim propisima;	PU		
3.1. 17.	(17) 'the public concerned' means the public affected or likely to be affected by, or	01 3.1.6.	6) <i>zainteresovana javnost</i> obuhvata javnost na koju utiče ili će	PU		

	having an interest in, the taking of a decision on the granting or the updating of a permit or of permit conditions; for the purposes of this definition, nongovernmental organisations promoting environmental protection and meeting any requirements under national law shall be deemed to have an interest;		verovatno uticati odlučivanje o životnoj sredini ili na čije pravo ili interes zasnovan na zakonu donošenje odluke o izdavanju integrisane dozvole ili izmena uslova u dozvoli može da utiče. Za udruženja građana u oblasti zaštite životne sredine koja zastupaju interese zaštite životne sredine (pripremaju i realizuju svoje programe zaštite, štite svoja prava i interese u oblasti zaštite životne sredine, predlažu mere zaštite, učestvuju u postupku donošenja odluka u skladu sa zakonom, doprinose ili neposredno rade na informisanju u životnoj sredini) i evidentirana su kod nadležnog organa, smatra se da postoji interes zasnovan na zakonu na koje odluka u postupku izdavanja dozvole može da utiče;			
3.1. 18.	(18) 'hazardous substances' means substances or mixtures as defined in Article 3 of Regulation (EC) No 1272/2008 of the European Parliament and of the Council of 16 December 2008 on classification, labelling and packaging of substances and mixtures;	01 3.1.20.	20) <i>opasne materije</i> jesu supstance ili smeše utvrđene posebnim propisom o klasifikaciji, označavanju i pakovanju hemikalija, a posebno supstance ili smeše koje ispunjavaju propisane kriterijume za fizičke opasnosti, opasnosti po životnu sredinu ili zdravlje ljudi;	PU		
3.1. 19.	(19) 'baseline report' means information on the state of soil and groundwater contamination	01 3.1.12.	12) <i>izveštaj o početnom stanju</i> sadrži podatke o stanju zemljišta i	PU		

	by relevant hazardous substances;		podzemnih voda, za koje postoji mogućnost da su zagađeni opasnim materijama;			
3.1. 20.	(20) 'groundwater' means groundwater as defined in point 2 of Article 2 of Directive 2000/60/EC of the European Parliament and of the Council of 23 October 2000 establishing a framework for Community action in the field of water policy;	01 3.1.25.	25) <i>podzemne vode</i> jesu sve vode koje su ispod površine zemlje u zoni zasićenja i u dodiru sa površinom zemlje ili potpovršinskim slojem kako je uređeno zakonom kojim se uređuju vode;	PU		
3.1. 21.	(21) 'soil' means the top layer of the Earth's crust situated between the bedrock and the surface. The soil is composed of mineral particles, organic matter, water, air and living organisms;	01 3.1.10.	10) <i>zemljište</i> jeste gornji sloj Zemljine kore, smešten između stenske podloge i površine, koji se sastoji od čestica minerala, organske materije, vode, vazduha i živih organizama;	PU		
3.1. 22.	(22) 'environmental inspection' means all actions, including site visits, monitoring of emissions and checks of internal reports and follow-up documents, verification of self-monitoring, checking of the techniques used and adequacy of the environment management of the installation, undertaken by or on behalf of the competent authority to check and promote compliance of installations with their permit conditions and, where necessary, to monitor their environmental impact;	01 3.1.14.	14) <i>inspekcijski nadzor za zaštitu životne sredine</i> podrazumeva sve aktivnosti, uključujući i posete lokaciji, praćenje emisija i proveru internih izveštaja i prateće dokumentacije, verifikaciju monitoringa zagađivača, proveravanje tehnika koje se koriste i ekološki prihvatljivog upravljanja životnom sredinom postrojenja, koje preuzima nadležni organ ili koje se preduzimaju u njegovo ime, kako bi se proverila i unapredila usklađenost postrojenja sa	PU		

			uslovima iz dozvole i kako bi se, prema potrebi, pratio njihov uticaj na životnu sredinu;			
3.1. 23.	(23) 'poultry' means poultry as defined in point 1 of Article 2 of Council Directive 90/539/EEC of 15 October 1990 on animal health conditions governing intra-Community trade in, and imports from third countries of, poultry and hatching eggs;	01 3.1.3.	3) <i>živina</i> jesu ptice koje se uzgajaju ili drže u zatočeništvu za: (1) proizvodnju mesa, konzumnih jaja i drugih proizvoda; (2) obnavljanje populacije pernate divljači; (3) u svrhu uzgoja ptica koje se koriste za proizvodnju živine iz alineje 1. i 2. ove tačke;	PU		
3.1. 24.	(24) 'fuel' means any solid, liquid or gaseous combustible material;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 25.	(25) 'combustion plant' means any technical apparatus in which fuels are oxidised in order to use the heat thus generated;	01 3.1.30.	30) <i>postrojenje za sagorevanje</i> jeste svaki tehnički sistem u kome se gorivo oksiduje u cilju korišćenja na taj način proizvedene toplote. Pod postrojenjem za sagorevanje podrazumevaju se samo postrojenja za sagorevanje koja se koriste za proizvodnju energije, izuzev onih koja direktno koriste produkte sagorevanja u proizvodnim procesima;	PU		
3.1. 26.	(26) 'stack' means a structure containing one or more flues providing a passage for waste gases in order to discharge them into the air;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	

3.1.27.	(27) 'operating hours' means the time, expressed in hours, during which a combustion plant, in whole or in part, is operating and discharging emissions into the air, excluding start-up and shut-down periods;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 28.	(28) 'rate of desulphurisation' means the ratio over a given period of time of the quantity of sulphur which is not emitted into air by a combustion plant to the quantity of sulphur contained in the solid fuel which is introduced into the combustion plant facilities and which is used in the plant over the same period of time;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 29.	(29) 'indigenous solid fuel' means a naturally occurring solid fuel fired in a combustion plant specifically designed for that fuel and extracted locally;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 30.	(30) 'determinative fuel' means the fuel which, amongst all fuels used in a multi-fuel firing combustion plant using the distillation and conversion residues from the refining of crudeoil for own consumption, alone or with other fuels, has the highest emission limit value as set out in Part 1 of Annex V, or, in the case of several fuels having the same emission limit value, the fuel having the	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	

	highest thermal input amongst those fuels;					
3.1. 31.	(31) 'biomass' means any of the following: (a) products consisting of any vegetable matter from agriculture or forestry which can be used as a fuel for the purpose of recovering its energy content; (b) the following waste: (i) vegetable waste from agriculture and forestry; (ii) vegetable waste from the food processing industry, if the heat generated is recovered; (iii) fibrous vegetable waste from virgin pulp production and from production of paper from pulp, if it is co-incinerated at the place of production and the heat generated is recovered; (iv) cork waste; (v) wood waste with the exception of wood waste which may contain halogenated organic compounds or heavy metals as a result of treatment with wood preservatives or coating and which includes, in particular, such wood waste originating from construction and demolition waste;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 32.	(32) 'multi-fuel firing combustion plant' means any combustion plant which may be	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	

	fired simultaneously or alternately by two or more types of fuel;					
3.1. 33.	(33) 'gas turbine' means any rotating machine which converts thermal energy into mechanical work, consisting mainly of a compressor, a thermal device in which fuel is oxidised in order to heat the working fluid, and a turbine;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 34.	(34) 'gas engine' means an internal combustion engine which operates according to the Otto cycle and uses spark ignition or, in case of dual fuel engines, compression ignition to burn fuel;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 35.	(35) 'diesel engine' means an internal combustion engine which operates according to the diesel cycle and uses compression ignition to burn fuel;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 36.	(36) 'small isolated system' means a small isolated system as defined in point 26 of Article 2 of Directive 2003/54/EC of the European Parliament and of the Council of 26 June 2003 concerning common rules for the internal market in electricity (1) OJ L 176, 15.7.2003, p. 37. ;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 37.	(37) 'waste' means waste as defined in point 1 of Article 3	01 3.1. 24.	24) <i>otpad</i> jeste svaka materija ili	PU		

	of Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on waste;		predmet koji držalac odbacuje, namerava ili je neophodno da odbaci, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;			
3.1. 38	(38) 'hazardous waste' means hazardous waste as defined in point 2 of Article 3 of Directive 2008/98/EC;	01 3.1.19.	19) <i>opasan otpad</i> jeste otpad koji po svom poreklu, sastavu ili koncentraciji opasnih materija može prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi i ima najmanje jednu od opasnih karakteristika utvrđenih posebnim propisima, uključujući i ambalažu u koju je opasan otpad bio ili jeste upakovan, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom;	PU		
3.1. 39	(39) 'mixed municipal waste' means waste from households as well as commercial, industrial and institutional waste which, because of its nature and composition, is similar to waste from households, but excluding fractions indicated under heading 20 01 of the Annex to Decision 2000/532/EC (3) Commission Decision 2000/532/EC of 3 May 2000 replacing Decision 94/3/EC establishing a list of wastes pursuant to Article 1(a) of Council Directive 75/442/EEC on waste and Council Decision	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	

	94/904/EC establishing a list of hazardous waste pursuant to Article 1(4) of Council Directive 91/689/EEC on hazardous waste (OJ L 226, 6.9.2000, p. 3). that are collected separately at source and excluding the other waste indicated under heading 20 02 of that Annex;					
3.1. 40.	(40) 'waste incineration plant' means any stationary or mobile technical unit and equipment dedicated to the thermal treatment of waste, with or without recovery of the combustion heat generated, through the incineration by oxidation of waste as well as other thermal treatment processes, such as pyrolysis, gasification or plasma process, if the substances resulting from the treatment are subsequently incinerated;	01 3.1. 28.	28) <i>postrojenje za insineraciju (spaljivanje) otpada</i> jeste svaka stacionarna ili mobilna tehnička jedinica i oprema namenjena termičkom tretmanu otpada, sa ili bez ponovnog iskorišćenja toplote proizvedene sagorevanjem, kroz spaljivanje otpada oksidacijom, kao i ostalim postupcima termičkog tretmana kao što su piroliza, gasifikacija ili plazma proces, ako se materije nastale tretmanom dalje koriste za spaljivanje;	PU		
3.1. 41.	(41) 'waste co-incineration plant' means any stationary or mobile technical unit whose main purpose is the generation of energy or production of material products and which uses waste as a regular or additional fuel or in which waste is thermally treated for the purpose of disposal through the incineration by oxidation of	01 3.1.29)	29) <i>postrojenje za ko-insineraciju (su-spaljivanje) otpada</i> jeste svaka stacionarna ili mobilna tehnička jedinica čija je osnovna namena proizvodnja energije, ili materijalnih proizvoda i koja koristi otpad kao redovno ili dodatno gorivo, ili u kojoj se otpad termički obrađuje radi odlaganja putem spaljivanja otpada oksidacijom, kao i drugim	PU		

	waste as well as other thermal treatment processes, such as pyrolysis, gasification or plasma process, if the substances resulting from the treatment are subsequently incinerated;		procesima termičke obrade, kao što su piroliza, gasifikacija ili proces plazme, ako se supstance nastale tretmanom naknadno spaljuju;			
3.1. 42.	(42) 'nominal capacity' means the sum of the incineration capacities of the furnaces of which a waste incineration plant or a waste co-incineration plant is composed, as specified by the constructor and confirmed by the operator, with due account being taken of the calorific value of the waste, expressed as the quantity of waste incinerated per hour;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu.	
3.1. 43.	(43) 'dioxins and furans' means all polychlorinated dibenzodioxins and dibenzofurans listed in Part 2 of Annex VI;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 44.	(44) 'organic compound' means any compound containing at least the element carbon and one or more of hydrogen, halogens, oxygen, sulphur, phosphorus, silicon or nitrogen, with the exception of carbon oxides and inorganic carbonates and bicarbonates;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 45.	(45) 'volatile organic compound' means any organic compound as well as the fraction of creosote, having at 293,15 K a vapour pressure of	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	

	0,01 kPa or more, or having a corresponding volatility under the particular conditions of use;					
3.1. 46.	(46) 'organic solvent' means any volatile organic compound which is used for any of the following: (a) alone or in combination with other agents, and without undergoing a chemical change, to dissolve raw materials, products or waste materials; (b) as a cleaning agent to dissolve contaminants; (c) as a dissolver; (d) as a dispersion medium; (e) as a viscosity adjuster; (f) as a surface tension adjuster; (g) as a plasticiser; (h) as a preservative;	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
3.1. 47.	(47) 'coating' means coating as defined in point 8 of Article 2 of Directive 2004/42/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on the limitation of emissions of volatile organic compounds due to the use of organic solvents in certain paints and varnishes and vehicle refinishing products (4) OJ L 143, 30.4.2004, p. 87.	/	/	NP	Nije predmet transpozicije u ovom zakonu	

4.1.1	<p>Obligation to hold a permit 1. Member States shall take the necessary measures to ensure that no installation or combustion plant, waste incineration plant or waste co-incineration plant is operated without a permit.</p>	<p>01 2.1</p> <p>5.</p> <p>6.1.</p> <p>6.2. 1</p> <p>6.2.2.</p>	<p>Obim primene (član 2)</p> <p>Ovaj zakon primenjuje se na industrijske aktivnosti i postrojenja utvrđene posebnim propisom koji se donosi na osnovu ovog zakona (u daljem tekstu: postrojenja), uključujući postrojenja za sagorevanje, postrojenja za insineraciju i ko-insineraciju otpada, postrojenja i aktivnosti u kojima se koriste organski rastvarači, kao i postrojenja za proizvodnju titanijum dioksida.</p> <p>Vrste industrijskih aktivnosti i postrojenja (član 5)</p> <p>Postrojenja mogu obavljati industrijsku aktivnost samo na osnovu integrisane dozvole (u daljem tekstu: dozvola), osim u slučaju probnog rada odobrenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja.</p> <p>Vrste aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje dozvola klasifikuju se prema nivou zagađivanja i riziku koji te aktivnosti mogu imati po životnu sredinu i zdravlje ljudi, uključujući i druge tehnički srodne aktivnosti koje mogu prouzrokovati emisije i zagađenje životne sredine.</p> <p>Vrste aktivnosti i postrojenja iz stava 1. ovog člana obuhvataju nova i postojeća postrojenja.</p>	PU		
-------	---	---	---	----	--	--

		6.6.	<p>Vlada propisuje vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje dozvola, postrojenja i aktivnosti na koje se primenjuju opšta obavezujuća pravila, listu zagađujućih materija i kriterijume za utvrđivanje najbolje dostupnih tehnika.</p> <p>Dozvola (član 6)</p> <p>Za rad postrojenja i obavljanje aktivnosti operater pribavlja dozvolu nadležnog organa.</p> <p>Dozvolom se odobrava:</p> <p>1) rad novog postrojenja i obavljanje njegove aktivnosti;</p> <p>2) rad i bitne izmene u radu, odnosno funkcionisanju postojećeg postrojenja.</p> <p>Dozvola se izdaje na period koji ne može biti duži od deset godina.</p>			
4.1.2	By way of derogation from the first subparagraph, Member States may set a procedure for the registration of installations covered only by Chapter V.	/	/	NP	Navedena odredba Direktive nije predmet transpozicije u ovom zakonu	
4.1.3	The procedure for registration shall be specified in a binding act and include at least a notification to the competent authority by the operator of the	/	/	NP	Navedena odredba Direktive nije predmet transpozicije u ovom zakonu	

	intention to operate an installation.					
4.2.1.	2. Member States may opt to provide that a permit cover two or more installations or parts of installations operated by the same operator on the same site.	01 6.3.	Dozvola se može izdati za rad dva ili više postrojenja ili delova postrojenja ako se ona nalaze na istoj lokaciji i ako njima upravlja isti operater.	PU		
4.2.2	Where a permit covers two or more installations, it shall contain conditions to ensure that each installation complies with the requirements of this Directive.	01 6.4.	Svako od postrojenja ili delova postrojenja obuhvaćenih dozvolom iz stava 3. ovog člana mora ispunjavati uslove za rad propisane ovim zakonom, koji su sadržani u toj dozvoli.	PU		
4.3	3. Member States may opt to provide that a permit cover several parts of an installation operated by different operators. In such cases, the permit shall specify the responsibilities of each operator.	01 6. 5.	Ako dozvola obuhvata nekoliko delova postrojenja kojima upravljaju različiti operateri, dozvola sadrži obaveze svakog od tih operatera pojedinačno.	PU		
5. 1	Granting of a permit 1. Without prejudice to other requirements laid down in national or Union law, the competent authority shall grant a permit if the installation complies with the requirements of this Directive.	01 7.4.	Nadležni organ (član 7) Nadležni organ izdaje dozvolu u skladu sa ovim zakonom ako postrojenje ispunjava sve propisane uslove za njeno izdavanje	PU		

5.2	2. Member States shall take the measures necessary to ensure that the conditions of, and the procedures for the granting of, the permit are fully coordinated where more than one competent authority or more than one operator is involved or more than one permit is granted, in order to guarantee an effective integrated approach by all authorities competent for this procedure.	01 7.5. 4.1.2.	<p>Nadležni organ obezbeđuje da uslovi i postupak izdavanja dozvola budu u potpunosti koordinirani u slučaju da u postupku učestvuje više od jednog nadležnog organa ili više operatera ili je izdato više dozvola.</p> <p>Načela integrisanog sprečavanja i kontrole zagađivanja (član 4)</p> <p>2) Načelo integrisanosti i koordinacije</p> <p>Dozvola mora uzeti u obzir celokupni rad postrojenja, uključujući emisije u vazduh, vodu i zemljište, proizvodnju otpada, korišćenje prirodnih sirovina, energetska efikasnost, buku, prevenciju udesa i obnavljanje lokacije nakon konačnog prestanka rada postrojenja.</p> <p>Integrisani pristup izdavanja dozvola je usklađen postupak izdavanja dozvole u kom učestvuje više od jednog nadležnog organa koji preduzimaju mere za efikasan i integrisan pristup ovom postupku.</p> <p>Potpuna uzajamna koordinacija nadležnih organa u postupku izdavanja dozvola i određivanju uslova omogućava postizanje najvišeg praktično mogućeg nivoa zaštite životne sredine kao celine.</p>	PU		
-----	---	--------------------------	---	----	--	--

5.3	3. In the case of a new installation or a substantial change where Article 4 of Directive 85/337/EEC applies, any relevant information obtained or conclusion arrived at pursuant to Articles 5, 6, 7 and 9 of that Directive shall be examined and used for the purposes of granting the permit.	01 9.4.	Zahtev za izdavanje dozvole (član 9) Ako je operater u pribavljanju dokaza u skladu sa drugim propisima, naročito onih koji se odnose na procenu uticaja na životnu sredinu i/ili na oblast zaštite od velikog udesa, obezbedio neke od podataka iz stava 3. ovog člana uključuje ih ili prilaže uz zahtev za izdavanje dozvole.	PU		
6.1	General binding rules Without prejudice to the obligation to hold a permit, Member States may include requirements for certain categories of installations, combustion plants, waste incineration plants or waste co-incineration plants in general binding rules.	01 13.	Način sprovođenja postupka izdavanja dozvole (član 13) Postupak izdavanja dozvole sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima donetim na osnovu njega. Za određene vrste aktivnosti i postrojenja postupak izdavanja dozvole može se sprovesti primenom opštih obavezujućih pravila, u skladu sa ovim zakonom. Opštim obavezujućim pravilima određuju se za pojedinu aktivnost ili grupu aktivnosti uslovi dozvole, uključujući granične vrednosti emisija, posebni uslovi sa kojima se postrojenja moraju uskladiti u odnosu na pojedine činioce životne sredine ili opterećenja, kao i njihov ukupni uticaj i međuuticaj.	PU	Diskreciona oredba	

			<p>Opšta obavezujuća pravila zasnivaju se na BAT-u, bez propisivanja korišćenja bilo koje tehnike ili posebne tehnologije.</p> <p>Ministarstvo ažurira opšta obavezujuća pravila vodeći računa o razvoju BAT-a.</p> <p>Ministar propisuje opšta obavezujuća pravila.</p>			
6.2	Where general binding rules are adopted, the permit may simply include a reference to such rules.	01 19.4.	<p>Uslovi koji se utvrđuju dozvolom (član 19)</p> <p>Uslovi u dozvoli utvrđuju se u skladu sa zahtevima zaključaka o BAT-u.</p>	PU		
7.1 7.1.a 7.1.b 7.1.c	<p>Incidents and accidents</p> <p>Without prejudice to Directive 2004/35/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on environmental liability with regard to the prevention and remedying of environmental damage, in the event of any incident or accident significantly affecting the environment, Member States shall take the necessary measures to ensure that</p> <p>(a) the operator informs the competent authority</p>	01 25.1.3. 25.1.5.	<p>Obaveze operatera nakon dobijanja dozvole</p> <p>Nakon dobijanja dozvole operater je dužan da:</p> <p>3) bez odlaganja obavesti nadležni organ u slučaju bilo kakvog udesa ili nesreće koji značajno utiču na životnu sredinu ili zdravlje ljudi, u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli;</p> <p>U slučaju udesa ili nesreće koji značajno utiču na životnu sredinu, operater je dužan da:</p> <p>1) bez odlaganja preduzme mere za</p>	PU		

	<p>immediately;</p> <p>(b) the operator immediately takes the measures to limit the environmental consequences and to prevent further possible incidents or accidents;</p> <p>(c) the competent authority requires the operator to take any appropriate complementary measures that the competent authority considers necessary to limit the environmental consequences and to prevent further possible incidents or accidents.</p>		<p>ograničavanje posledica po životnu sredinu, kao i mere za sprečavanje mogućih daljih udesa i nesreća;</p> <p>2) odmah preduzme sve odgovarajuće dopunske mere koje odredi nadležni organ kako bi se ograničile posledice po životnu sredinu i sprečili mogući dalji udesi ili nesreće.</p>			
8.1	<p>Non-compliance</p> <p>1. Member States shall take the necessary measures to ensure that the permit conditions are complied with.</p>	<p>01</p> <p>25. 1</p> <p>25.3</p>	<p>Obaveze operatera nakon dobijanja dozvole</p> <p>Nakon dobijanja dozvole operater je dužan da:</p> <p>1) postupa u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli;</p> <p>2) sprovodi plan monitoringa i dostavi nadležnom organu rezultate monitoringa, u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli;</p> <p>3) bez odlaganja obavesti nadležni organ u slučaju bilo kakvog udesa ili nesreće koja značajno utiču na životnu sredinu ili zdravlje ljudi, u skladu sa uslovima utvrđenim u dozvoli;</p> <p>4) obaveštava nadležni organ o planiranoj promeni operatera;</p> <p>5) izvrši sve mere koje nadležni</p>	PU		

		25.7	organ utvrdi posle prestanka rada postrojenja; 6) bez odlaganja obavesti nadležni organ u slučaju odstupanja od uslova u dozvoli.				
		25.8	Operater je dužan da podatke o monitoringu emisija iz postrojenja u vazduh, vode i zemljište i podatke o vrstama i količinama otpada, kao i načinu postupanja sa otpadom dostavlja Agenciji za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija) i nadležnim organima za pojedine činioce životne sredine, u skladu sa posebnim propisima.				
		25.9					
		25.10		Ako zagađenje potiče iz postrojenja koje ima dozvolu ili podleže izdavanju dozvole, operater odgovoran za štetu nanetu životnoj sredini i snosi troškove sanacije posledica zagađenja.			
			Ako operater ne izvrši sanaciju u najkraćem mogućem roku, nadležni organ će sanirati zagađenje o trošku operatera, u skladu sa posebnim propisima.				
			Operater je dužan da za vreme važenja dozvole i najmanje pet godina posle prestanka važenja dozvole čuva svu dokumentaciju u vezi sa izdavanjem dozvole, monitoringom i inspekcijskim				

			nadzorom nad obavljanjem aktivnosti. Operater je dužan da najkasnije četiri meseca pre isteka roka važenja dozvole nadležnom organu podnese zahtev za izdavanje nove dozvole.			
8.2 8.2.1.a 8.2.1.b 8.2.1.c	2. In the event of a breach of the permit conditions, Member States shall ensure that: (a) the operator immediately informs the competent authority; (b) the operator immediately takes the measures necessary to ensure that compliance is restored within the shortest possible time; (c) the competent authority requires the operator to take any appropriate complementary measures that the competent authority considers necessary to restore compliance.	01 25.1.6. 25.4.	Operater je obavezan da: 6) bez odlaganja obavesti nadležni organ u slučaju odstupanja od uslova u dozvoli. U slučaju odstupanja od uslova u dozvoli, operater je dužan da odmah preduzme sve potrebne mere uključujući i one koje dodatno odredi nadležni organ, kako bi se ograničile posledice po životnu sredinu i sprečili mogući udesi ili nesreće i ponovno postigla usklađenost sa uslovima dozvole, u najkraćem mogućem roku.	PU		.
8.2.2	Where the breach of the permit conditions poses an immediate danger to human health or threatens to cause an immediate significant adverse effect upon the environment, and until compliance is restored in accordance with points (b) and (c) of the first	01 25.5.	Ako odstupanja od uslova u dozvoli predstavljaju neposrednu opasnost za zdravlje ljudi ili dovodi do direktnog značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu, postrojenje ili njegov odgovarajući deo mora prestati sa radom do postizanja ponovne usklađenosti rada prema uslovima iz dozvole.	PU		

	subparagraph, the operation of the installation, combustion plant, waste incineration plant, waste co-incineration plant or relevant part thereof shall be suspended.					
9.1	<p>Emission of greenhouse gases</p> <p>1. Where emissions of a greenhouse gas from an installation are specified in Annex I to Directive 2003/87/EC in relation to an activity carried out in that installation, the permit shall not include an emission limit value for direct emissions of that gas, unless necessary to ensure that no significant local pollution is caused.</p>	<p>01</p> <p>23.1</p>	<p>Emisije gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja (član 23)</p> <p>Ako su emisije gasova sa efektom staklene bašte iz postrojenja uređene posebnim propisom u vezi sa aktivnostima koje se obavljaju u tom postrojenju, dozvola ne uključuje graničnu vrednost emisije tih gasova.</p>	PU		
9.2	<p>2. For activities listed in Annex I to Directive 2003/87/EC, Member States may choose not to impose requirements relating to energy efficiency in respect of combustion units or other units emitting carbon dioxide on the site.</p>	<p>01</p> <p>23.2</p>	<p>Dozvola iz stava 1. ovog člana za postrojenje na koju se primenjuju posebni propisi o sistemu trgovine emisijama gasova sa efektom staklene bašte ne sadrži posebne mere ili tehnike koje se odnose na efikasno korišćenje energije u jedinicama za sagorevanje ili drugim jedinicama koje emituju ugljen dioksid (CO₂).</p>	PU	Diskreciona odredba	
9.3	<p>3. Where necessary, the competent authorities shall amend the permit as appropriate.</p>	<p>01</p> <p>23.3</p>	<p>Nadležni organ po potrebi na odgovarajući način vrši izmenu i dopunu dozvole iz stava 1. ovog člana.</p>	PU		

9.4	4. Paragraphs 1 to 3 shall not apply to installations which are temporarily excluded from the scheme for greenhouse gas emission allowance trading within the Union in accordance with Article 27 of Directive 2003/87/EC.	01 23.4	Odredba iz stava 1. ovoga člana ne primenjuje se za postrojenje koje je privremeno isključeno iz sistema trgovine emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa posebnim propisom.	PU		
CHAPTER II PROVISIONS FOR ACTIVITIES LISTED IN ANNEX I						
10.1.	Scope This Chapter shall apply to the activities set out in Annex I and, where applicable, reaching the capacity thresholds set out in that Annex.	01 5.	Vrste industrijskih aktivnosti i postrojenja (član 5) Postrojenja mogu obavljati industrijsku aktivnost samo na osnovu integrisane dozvole (u daljem tekstu: dozvola), osim u slučaju probnog rada odobrenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja. Vrste aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje dozvola klasifikuju se prema nivou zagađivanja i riziku koji te aktivnosti mogu imati po životnu sredinu i zdravlje ljudi, uključujući i druge tehnički srodne aktivnosti koje mogu prouzrokovati emisije i zagađenje životne sredine. Vrste aktivnosti i postrojenja iz stava 1. ovog člana obuhvataju nova i postojeća postrojenja. Vlada propisuje vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje dozvola, postrojenja i aktivnosti na	DU	Potpuna usklađenost postići će se donošenjem Uredbe iz člana 5. stav 4. ovog zakona kojom će se transponovati Aneks I Direktive i staviti van snage važeća Uredba o vrstama aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje integrisana dozvola („Službeni glasnik RS”, Broj 84/05), koja je delimično usklađena sa Aneksom I Direktive. Prema NPAA donošenje Uredbe predviđeno je za 4. kvartal 2026. godine	

			koje se primenjuju opšta obavezujuća pravila, listu zagađujućih supstanci i kriterijume za utvrđivanje najbolje dostupnih tehnika.			
11.1.	General principles governing the basic obligations of the operator	01	<p>Osnovne obaveze operatera (član 24)</p> <p>U izvršavanju osnovnih obaveza upravljanja postrojenjem i obavljanja aktivnosti operater je dužan da:</p> <p>1) preduzme sve odgovarajuće neophodne mere radi sprečavanja zagađenja;</p> <p>(1) primenjuje najbolje dostupne tehnike,</p> <p>(2) ne izaziva značajno zagađenje životne sredine,</p> <p>2) sprečava stvaranje otpada u skladu sa propisima o upravljanju otpadom;</p> <p>3) nastalim otpadom upravlja u skladu sa hijerarhijom upravljanja otpadom u smislu pripreme za ponovnu upotrebu, reciklažu, ponovno iskorišćenje ili ako je to tehnički i ekonomski nemoguće postići, da otpad odlaže na način kojim se izbegavaju ili smanjuju uticaji na životnu sredinu u skladu sa načelom blizine i propisima o upravljanju otpadom;</p>	PU		
11.1.a	Member States shall take the necessary measures to provide that installations are operated in accordance with the following principles:	24.2.				
11.1.b	(a) all the appropriate preventive measures are taken against pollution;	24.2.1 - 6				
11.1.c	(b) the best available techniques are applied;					
11.1.d	(c) no significant pollution is caused;					
11.1.e	(d) the generation of waste is prevented in accordance with Directive 2008/98/EC;					
11.1.f	(e) where waste is generated, it is, in order of priority and in accordance with Directive 2008/98/EC, prepared for re-use, recycled, recovered or, where that is technically and economically impossible, it is disposed of while avoiding or reducing any impact on the environment;					
11.1.g						
11.1.h						

	<p>(f) energy is used efficiently;</p> <p>(g) the necessary measures are taken to prevent accidents and limit their consequences;</p> <p>(h) the necessary measures are taken upon definitive cessation of activities to avoid any risk of pollution and return the site of operation to the satisfactory state defined in accordance with Article 22.</p>		<p>4) efikasno koristi energiju;</p> <p>5) preuzima sve neophodne mere kako bi se sprečili udesi i ograničile njihove posledice;</p> <p>6) po prestanku rada postrojenja preuzima sve mere kako bi se izbegao rizik zagađenja životne sredine i kako bi se lokacija postrojenja vratila u zadovoljavajuće stanje, u skladu sa članom 30. ovog zakona..</p>			
12.1	<p>Applications for permits</p> <p>1. Member States shall take the necessary measures to ensure that an application for a permit includes a description of the following:</p>	01	<p>Zahtev za izdavanje dozvole (član 9)</p> <p>Operater podnosi nadležnom organu zahtev za izdavanje dozvole na propisanom obrascu u papirnom obliku ili putem e-platfome u elektronskom obliku.</p> <p>Ukoliko se zahtev za izdavanje dozvole podnosi u papirnom obliku, dostavlja se i primerak zahteva u elektronskom obliku na prenosivom elektronskom nosaču informacija, zajedno sa svom dokumentacijom u elektronskom obliku koja se prilaže uz zahtev.</p> <p>Zahtev iz stava 1. ovog člana sadrži naročito podatke o:</p>	PU		
12.1.a	(a) the installation and its activities;		1) postrojenju i njegovoj aktivnosti;			
12.1.b	(b) the raw and auxiliary materials, other substances and the energy used in or generated by the installation;		2) sirovinama i pomoćnom materijalu, drugim materijama i			
12.1.c	(c) the sources of emissions from the installation;					
12.1.d	(d) the conditions of the site of the installation;					
12.1.e	(e) where applicable, a baseline report in accordance with Article 22(2);					
12.1.f						
12.1.g						
12.1.h						

<p>12.1.i</p> <p>12.1.j</p> <p>12.1.k</p>	<p>(f) the nature and quantities of foreseeable emissions from the installation into each medium as well as identification of significant effects of the emissions on the environment;</p> <p>(g) the proposed technology and other techniques for preventing or, where this is not possible, reducing emissions from the installation;</p> <p>(h) measures for the prevention, preparation for re-use, recycling and recovery of waste generated by the installation;</p> <p>(i) further measures planned to comply with the general principles of the basic obligations of the operator as provided for in Article 11;</p> <p>(j) measures planned to monitor emissions into the environment;</p> <p>(k) the main alternatives to the proposed technology, techniques and measures studied by the applicant in outline.</p>		<p>energiji koji se koriste u postrojenju ili se u njemu stvaraju;</p> <p>3) izvorima emisija koje potiču iz postrojenja;</p> <p>4) stanju lokacije na kojoj se postrojenje nalazi;</p> <p>5) izveštaju o početnom stanju, gde je primenjivo, u skladu sa članom 12. ovog zakona;</p> <p>6) prirodi i količini predviđenih emisija koje iz postrojenja dospevaju u vodu, vazduh i zemljište, kao i identifikovanim značajnim uticajima emisija na životnu sredinu i mogućnosti uticaja na veću udaljenost;</p> <p>7) predloženoj tehnologiji i drugim tehnikama kojima se sprečavaju ili, ako to nije moguće, smanjuju emisije iz postrojenja;</p> <p>8) najboljim dostupnim tehnikama koje operater postrojenja primenjuje ili planira da primeni radi sprečavanja ili smanjenja zagađivanja;</p> <p>9) načinu upravljanja otpadom i merama za smanjenje nastajanja, pripremu za ponovnu upotrebu, reciklažu i ponovno iskorišćenje otpada koji nastaje u postrojenju;</p> <p>10) merama planiranim za monitoring emisija u životnu</p>			
---	---	--	--	--	--	--

		<p>10.1.</p>	<p>sredinu;</p> <p>11) prikaz glavnih alternativa predloženoj tehnologiji i tehnikama i merama koje je operater razmatrao;</p> <p>12) postupcima koji se odnose na obaveze operatera u skladu sa posebnim propisom o izdavanju dozvola za emisije gasova sa efektom staklene bašte i članom 23. ovog zakona;</p> <p>13) drugim planiranim tehnikama i/ili merama u cilju ispunjavanja osnovnih obaveza operatera u skladu sa članom 24. ovog zakona;</p> <p>14) netehnički prikaz podataka iz tač. 1)-13) ovog člana na kojima se zahtev zasniva.</p> <p>Ako je operater u pribavljanju dokaza u skladu sa drugim propisima, naročito onih koji se odnose na procenu uticaja na životnu sredinu i/ili na oblast zaštite od velikog udesa, obezbedio neke od podataka iz stava 3. ovog člana uključuje ih ili prilaže uz zahtev za izdavanje dozvole.</p>			
		<p>10.3.</p>	<p>Nadležni organ može zatražiti dodatne podatke, informacije i dokumentaciju u određenim oblastima za izdavanje dozvole.</p> <p>Tehnike iz stava 3. ovog člana moraju zadovoljavati zahteve</p>			

		<p>10.4</p> <p>10.5</p>	<p>zaključaka o BAT-u.</p> <p>Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine (u daljem tekstu: ministar) bliže propisuje sadržaj, izgled i način popunjavanja zahteva, kao i druga pitanja od značaja za podnošenje zahteva za izdavanje dozvole.</p> <p>Dokumentacija koja se prilaže uz zahtev (član 10)</p> <p>Uz zahtev za izdavanje dozvole operater prilaže sledeću dokumentaciju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) upotrebnu dozvolu izdatu u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja; 2) vodnu dozvolu izdatu u skladu sa zakonom kojim se uređuju vode; 3) dozvolu za upravljanje otpadom izdatu u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom; 4) plan vršenja monitoringa; 5) plan upravljanja otpadom ili radni plan upravljanja otpadom u skladu sa zakonom kojim se uređuje upravljanje otpadom; 6) plan mera za efikasno korišćenje energije; 7) interni plan mera operatera za sprečavanje udesa i ograničavanje njihovih posledica; 			
--	--	-------------------------	--	--	--	--

			<p>8) plan mera za zaštitu životne sredine posle prestanka rada i zatvaranja postrojenja;</p> <p>9) akt o pravu korišćenja prirodnih resursa, gde je primenljivo;</p> <p>10) izveštaj o početnom stanju, gde je primenljivo;</p> <p>11) izjavu kojom potvrđuje da su informacije sadržane u zahtevu istinite, tačne, potpune i dostupne javnosti;</p> <p>12) dokaz o uplaćenju administrativnoj taksi.</p> <p>Zahtev za izdavanjem dozvole smatra se urednim kada sadrži sve podatke i dokumentaciju propisanu ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.</p> <p>Podaci i dokumentacija iz čl. 9. i 10. ovog zakona moraju biti izrađeni na osnovu najnovijih, verodostojnih i dostupnih podataka za čiju je tačnost odgovoran operater.</p> <p>Zahtev operatera za izdavanje dozvole postaje dostupan za javnost nakon što nadležni organ utvrdi da je uredan i da se obaveštenje o njegovom podnošenju može objaviti.</p>			
--	--	--	--	--	--	--

12.1.2	An application for a permit shall also include a non-technical summary of the details referred to in the first subparagraph.	01 9.3.14)	Zahtev iz stava 2. ovog člana sadrži naročito podatke o: 14) netehnički prikaz podataka iz tač. 1)-13) ovog člana na kojima se zahtev zasniva.	PU		
12.2.	2. Where information supplied in accordance with the requirements provided for in Directive 85/337/EEC or a safety report prepared in accordance with Directive 96/82/EC or other information produced in response to other legislation fulfils any of the requirements of paragraph 1, that information may be included in, or attached to, the application.	01 9.4 10.2.	Ako je operater u pribavljanju dokaza u skladu sa drugim propisima, naročito onih koji se odnose na procenu uticaja na životnu sredinu i/ili na oblast zaštite od velikog udesa, obezbedio neke od podataka iz stava 3. ovog člana uključuje ih ili prilaže uz zahtev za izdavanje dozvole. Pored dokumentacije iz stava 1. ovog člana podnosilac zahteva, zavisno od postrojenja, prilaže: 1) za nova postrojenja ili u slučaju značajne promene: (1) saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu i studiju o proceni uticaja na životnu sredinu na koju je data saglasnost u skladu sa propisima koji uređuju procenu uticaja na životnu sredinu; (2) za Seveso komplekse i postrojenja saglasnost na dokumenta u skladu sa propisima kojima se uređuje kontrola opasnosti od velikih udesa koji uključuju opasne supstance; (3) za postrojenja koja se	PU		

		10.6.	<p>identifikuju u skladu sa propisima kojima se uređuje smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama, saglasnost na plan zaštite od udesa;</p> <p>(4) rezultate merenja zagađivanja činilaca životne sredine ili drugih parametara u toku trajanja probnog rada;</p> <p>2) za postojeća postrojenja:</p> <p>(1) saglasnost na studiju o proceni uticaja na životnu sredinu ili saglasnost na studiju zatečenog stanja i studiju o proceni uticaja na životnu sredinu i/ili studiju zatečenog stanja, na koju je data saglasnost u skladu sa propisima koji uređuju procenu uticaja na životnu sredinu;</p> <p>(2) za Seveso komplekse i postrojenja saglasnost na dokumenta u skladu sa propisima kojima se uređuje kontrola opasnosti od velikih udesa koji uključuju opasne supstance;</p> <p>(3) za postrojenja koja se identifikuju u skladu sa propisima kojima se uređuje smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama, saglasnost na plan zaštite od udesa;</p> <p>(4) rezultate merenja zagađivanja činilaca životne sredine ili drugih</p>			
--	--	-------	---	--	--	--

			<p>parametara u poslednjih godinu dana; i</p> <p>(5) program mera prilagođavanja rada postojećeg postrojenja ili aktivnosti uslovima propisanim ovim zakonom.</p> <p>Ministar propisuje bližu sadržinu programa mera iz stava 2. tačka 2) alineja 5. ovog člana.</p>			
13.1	<p>BAT reference documents and exchange of information</p> <p>1. In order to draw up, review and, where necessary, update BAT reference documents, the Commission shall organise an exchange of information between Member States, the industries concerned, non-governmental organisations promoting environmental protection and the Commission.</p>	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	
13.2	<p>2. The exchange of information shall, in particular, address the following:</p> <p>(a) the performance of installations and techniques in terms of emissions, expressed as short- and long-term averages, where appropriate, and the associated reference conditions, consumption and nature of raw materials, water consumption, use of energy and</p>	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	

	<p>generation of waste;</p> <p>(b) the techniques used, associated monitoring, cross-media effects, economic and technical viability and developments therein;</p> <p>(c) best available techniques and emerging techniques identified after considering the issues mentioned in points (a) and (b).</p>					
13.3.1	<p>3. The Commission shall establish and regularly convene a forum composed of representatives of Member States, the industries concerned and non-governmental organisations promoting environmental protection.</p>	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	
13.3.2	<p>The Commission shall obtain the opinion of the forum on the practical arrangements for the exchange of information and, in particular, on the following:</p> <p>(a) the rules of procedure of the forum;</p> <p>(b) the work programme for the exchange of information;</p> <p>(c) guidance on the collection of data;</p> <p>(d) guidance on the drawing up</p>	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	

	of BAT reference documents and on their quality assurance including the suitability of their content and format.					
13.3.3.	The guidance referred to in points (c) and (d) of the second subparagraph shall take account of the opinion of the forum and shall be adopted in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 75(2).	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	
13.4.	4. The Commission shall obtain and make publicly available the opinion of the forum on the proposed content of the BAT reference documents and shall take into account this opinion for the procedures laid down in paragraph 5.	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	
13.5.	5. Decisions on the BAT conclusions shall be adopted in accordance with the regulatory procedure referred to in Article 75(2).	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	
13.6.	6. After the adoption of a decision in accordance with paragraph 5, the Commission shall without delay make the BAT reference document publicly available and ensure that BAT conclusions are made available in all the official languages of the Union.	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	
13.7.	7. Pending the adoption of a relevant decision in accordance with paragraph 5, the	/		NP	Obaveza Evropske Komisije	

	conclusions on best available techniques from BAT reference documents adopted by the Commission prior to the date referred to in Article 83 shall apply as BAT conclusions for the purposes of this Chapter except for Article 15(3) and (4).					
14.1	<p>Permit conditions</p> <p>1. Member States shall ensure that the permit includes all measures necessary for compliance with the requirements of Articles 11 and 18.</p>	<p>01</p> <p>19.1</p> <p>19.2.</p>	<p>Uslovi koji se utvrđuju dozvolom (član 19)</p> <p>Dozvolom se utvrđuju uslovi za rad postrojenja i obavljanje aktivnosti i obaveze operatera u zavisnosti od prirode aktivnosti i njihovog uticaja na životnu sredinu.</p> <p>Dozvola sadrži:</p> <p>1) uslove koji se odnose na primenu najboljih dostupnih tehnika ili drugih tehničkih uslova i mera koje su potrebne radi ispunjavanja osnovnih obaveza operatera i standarda kvaliteta životne sredine u skladu sa ovim zakonom;</p> <p>2) uslove i mere iz studije o proceni uticaja na životnu sredinu ili studije zatečenog stanja;</p> <p>3) granične vrednosti emisija zagađujućih materija određenih propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona i za ostale zagađujuće materije za koje je verovatno da će</p>	PU		

			<p>se emitovati iz postrojenja u značajnim količinama, imajući u vidu njihovu prirodu i potencijal da prenesu zagađenje iz jednog činioca životne sredine u drugi;</p> <p>4) uslove i mere neophodne za zaštitu vazduha, voda, zemljišta;</p> <p>5) odgovarajuće zahteve za redovno održavanje i vršenje nadzora nad merama koje se preduzimaju za sprečavanje emisija u zemljište i podzemne vode, kao i mere za ispunjavanje odgovarajućih zahteva koji se tiču periodičnog monitoringa zemljišta i podzemnih voda u pogledu opasnih materija za koje postoji verovatnoća da će se pronaći na lokaciji imajući u vidu mogućnost kontaminacije zemljišta i podzemnih voda na lokaciji postrojenja;</p> <p>6) uslove i mere koje se odnose na monitoring i upravljanje otpadom koji nastaje pri radu postrojenja;</p> <p>7) uslove i mere za sprečavanje nastajanja, odnosno smanjenje buke i vibracija;</p> <p>8) uslove i mere koje se odnose na efikasno korišćenje energije;</p> <p>9) zahteve za monitoring emisija kojima se određuje:</p> <p>(1) metodologija, učestalost</p>			
--	--	--	--	--	--	--

		<p>merjenja i pravila za tumačenje rezultata merjenja;</p> <p>(2) da su rezultati monitoringa emisije dostupni za iste vremenske periode i referentne uslove kao i za nivo emisije povezane sa BAT, kada se primenjuje član 20. stav 5. tačka 2) ovog zakona;</p> <p>10) uslove i mere za sprečavanje udesa i otklanjanje njihovih posledica;</p> <p>19.3</p> <p>19.9</p> <p>11) uslove i mere za smanjenje zagađenja na najmanju moguću meru, uključujući prekogranično zagađenje životne sredine i zagađenje životne sredine na velikim udaljenostima;</p> <p>12) način rada u uslovima koji nisu normalni uslovi rada (pokretanje, zaustavljanje, trenutno zaustavljanje, kvarovi, curenja i prekidi u funkcionisanju postrojenja);</p> <p>13) uslove i mere zaštite životne sredine posle konačnog prestanka rada postrojenja u cilju izbegavanja rizika od zagađenja i vraćanja lokacije u zadovoljavajuće stanje;</p> <p>14) obavezu da se nadležnom organu redovno, a najmanje jednom godišnje dostave:</p> <p>(1) podaci na osnovu rezultata monitoringa emisija iz tačke 9)</p>			
--	--	--	--	--	--

			<p>ovog stava i drugi relevantni podaci kojima se omogućava provera usklađenosti i poređenje sa propisanim nivoima emisija; i</p> <p>(2) rezime rezultata monitoringa emisije kojim se omogućava poređenje sa nivoima emisije povezanim sa BAT kada se primenjuje član 20. stav 5. tačka 2) ovog zakona;</p> <p>15) rezultate ponovnog razmatranja uslova utvrđenih dozvolom;</p> <p>16) rok na koji se dozvola izdaje i broj pod kojim je upisana u registar izdatih dozvola;</p> <p>17) druge specifične zahteve, uključujući uslove za ocenu usklađenosti sa graničnim vrednostima emisija.</p> <p>Granične vrednosti iz stava 2. tačka 3) ovog člana mogu se dopuniti ili zameniti ekvivalentnim parametrima ili tehničkim merama, koje osiguravaju jednaki nivo zaštite životne sredine.</p> <p>Ministar bliže propisuje sadržinu i izgled dozvole.</p>			
--	--	--	--	--	--	--

14.1.1	Those measures shall include at least the following:	01 19.2. 3 – 16.	Dozvola sadrži uslove koji se odnose na:	PU		
14.1.1.a	(a) emission limit values for polluting substances listed in Annex II, and for other polluting substances, which are likely to be emitted from the installation concerned in significant quantities, having regard to their nature and their potential to transfer pollution from one medium to another;		3) granične vrednosti emisija zagađujućih materija određenih propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona i za ostale zagađujuće materije za koje je verovatno da će se emitovati iz postrojenja u značajnim količinama, imajući u vidu njihovu prirodu i potencijal da prenesu zagađenje iz jednog činioca životne sredine u drugi;			
14.1.1.b	(b) appropriate requirements ensuring protection of the soil and groundwater and measures concerning the monitoring and management of waste generated by the installation;		4) uslove i mere neophodne za zaštitu vazduha, voda, zemljišta;			
14.1.1.c	(c) suitable emission monitoring requirements specifying:		5) odgovarajuće zahteve za redovno održavanje i vršenje nadzora nad merama koje se preduzimaju za sprečavanje emisija u zemljište i podzemne vode, kao i mere za ispunjavanje odgovarajućih zahteva koji se tiču periodičnog monitoringa zemljišta i podzemnih voda u pogledu opasnih materija za koje postoji verovatnoća da će se pronaći na lokaciji imajući u vidu mogućnost kontaminacije zemljišta i podzemnih voda na lokaciji postrojenja;			
14.1.1. c i	(i) measurement methodology, frequency and evaluation procedure; and		6) uslove i mere koje se odnose na monitoring i upravljanje otpadom koji nastaje pri radu postrojenja;			
14.1.1. c ii	(ii) where Article 15(3)(b) is applied, that results of emission monitoring are available for the same periods of time and reference conditions as for the emission levels associated with the best available techniques;		7) uslove i mere za sprečavanje			
14.1.1.d	(d) an obligation to supply the competent authority regularly, and at least annually, with:					
14.1.1. d i						
14.1.1. d ii						

14.1.1.e	(i) information on the basis of results of emission monitoring referred to in point (c) and other required data that enables the competent authority to verify compliance with the permit conditions; and		nastajanja, odnosno smanjenje buke i vibracija;			
14.1.1.f	(ii) where Article 15(3)(b) is applied, a summary of the results of emission monitoring which allows a comparison with the emission levels associated with the best available techniques;		8) uslove i mere koje se odnose na efikasno korišćenje energije;			
14.1.1.g	(e) appropriate requirements for the regular maintenance and surveillance of measures taken to prevent emissions to soil and groundwater pursuant to point (b) and appropriate requirements concerning the periodic monitoring of soil and groundwater in relation to relevant hazardous substances likely to be found on site and having regard to the possibility of soil and groundwater contamination at the site of the installation;		9) zahteve za monitoring emisija kojima se određuje:			
14.1.1.h	(f) measures relating to conditions other than normal operating conditions such as start-up and shut-down operations, leaks, malfunctions,		(1) metodologija, učestalost merenja i pravila za tumačenje rezultata merenja;			
			(2) da su rezultati monitoringa emisije dostupni za iste vremenske periode i referentne uslove kao i za nivo emisije povezane sa BAT, kada se primenjuje član 20. stav 5. tačka 2) ovog zakona;			
			10) uslove i mere za sprečavanje udesa i otklanjanje njihovih posledica;			
			11) uslove i mere za smanjenje zagađenja na najmanju moguću meru, uključujući prekogranično zagađenje životne sredine i zagađenje životne sredine na velikim udaljenostima;			
			12) način rada u uslovima koji nisu normalni uslovi rada (pokretanje, zaustavljanje, trenutno zaustavljanje, kvarovi, curenja i prekid u funkcionisanju postrojenja);			
			13) uslove i mere zaštite životne sredine posle konačnog prestanka			

	<p>momentary stoppages and definitive cessation of operations;</p> <p>(g) provisions on the minimisation of long-distance or transboundary pollution;</p> <p>(h) conditions for assessing compliance with the emission limit values or a reference to the applicable requirements specified elsewhere.</p>		<p>rada postrojenja u cilju izbegavanja rizika od zagađenja i vraćanja lokacije u zadovoljavajuće stanje;</p> <p>14) obavezu da se nadležnom organu redovno, a najmanje jednom godišnje dostave:</p> <p>(1) podaci na osnovu rezultata monitoringa emisija iz tačke 9) ovog stava i drugi relevantni podaci kojima se omogućava provera usklađenosti i poređenje sa propisanim nivoima emisija; i</p> <p>(2) rezime rezultata monitoringa emisije kojim se omogućava poređenje sa nivoima emisije povezanim sa BAT kada se primenjuje član 20. stav 5. tačka 2) ovog zakona;</p> <p>15) rezultate ponovnog razmatranja uslova utvrđenih dozvolom;</p> <p>16) rok na koji se dozvola izdaje i broj pod kojim je upisana u registar izdatih dozvola;</p>			
--	--	--	--	--	--	--

14.2.	2. For the purpose of paragraph 1(a), emission limit values may be supplemented or replaced by equivalent parameters or technical measures ensuring an equivalent level of environmental protection.	01 19.3.	Granične vrednosti iz stava 2. tačka 3) ovog člana mogu se dopuniti ili zameniti ekvivalentnim parametrima ili tehničkim merama, koje osiguravaju jednaki nivo zaštite životne sredine.	PU		
14.3.	3. BAT conclusions shall be the reference for setting the permit conditions.	01 19.4.	Uslovi u dozvoli utvrđuju se u skladu sa zahtevima zaključaka o BAT-u.	PU		
14.4.	4. Without prejudice to Article 18, the competent authority may set stricter permit conditions than those achievable by the use of the best available techniques as described in the BAT conclusions. Member States may establish rules under which the competent authority may set such stricter conditions.	01 19.5.	Ako standardi kvaliteta životne sredine zahtevaju strožije uslove od onih koji se mogu postići primenom zaključaka o BAT-u, dozvolom se utvrđuju dodatne mere.	PU	Diskreciona odredba	
14.5. 14.5.1. a 14.5.1.b	5. Where the competent authority sets permit conditions on the basis of a best available technique not described in any of the relevant BAT conclusions, it shall ensure that: (a) that technique is determined by giving special consideration to the criteria listed in Annex III; and (b) the requirements of Article 15 are complied with.	01 19.6 19.6.1 19.6.2.	Ako nadležni organ utvrđuje uslove u dozvoli na osnovu BAT-a koji nije opisan ni u jednom od relevantnih zaključaka o BAT-u, mora osigurati: 1) da je ta tehnika određena primenom kriterijuma za utvrđivanje BAT-a u skladu sa propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona; i 2) da su ispunjeni zahtevi iz člana 20. ovog zakona.	PU		
14.5.2	Where the BAT conclusions	01	Kada zaključci o BAT-u iz stava 6.	PU		

	referred to in the first subparagraph do not contain emission levels associated with the best available techniques, the competent authority shall ensure that the technique referred to in the first subparagraph ensures a level of environmental protection equivalent to the best available techniques described in the BAT conclusions.	19.7.	ovog člana ne sadrže nivo emisija koji su povezani sa BAT-om, nadležni organ osiguraće da tehnika iz stava 6. tačka 1) ovog člana obezbedi nivo zaštite životne sredine koji je ekvivalentan BAT-u opisanom u zaključku o BAT- u.			
14.6.	6. Where an activity or a type of production process carried out within an installation is not covered by any of the BAT conclusions or where those conclusions do not address all the potential environmental effects of the activity or process, the competent authority shall, after prior consultations with the operator, set the permit conditions on the basis of the best available techniques that it has determined for the activities or processes concerned, by giving special consideration to the criteria listed in Annex III.	01 19.8.	Kada aktivnost ili vrsta proizvodnog procesa koji se obavlja u postrojenju nije obuhvaćen bilo kojim zaključcima o BAT-u ili kada se ti zaključci ne bave svim potencijalnim uticajima aktivnosti ili procesa na životnu sredinu, nadležni organ, nakon prethodnih konsultacija sa operaterom, utvrđuje uslove u dozvoli na osnovu BAT-ova koje je odredio za dotične aktivnosti ili procese, u skladu sa propisanim kriterijumima za utvrđivanje BAT-a.	PU		
14.7.	7. For installations referred to in point 6.6 of Annex I, paragraphs 1 to 6 of this Article shall apply without prejudice to the legislation relating to animal welfare.	01 31.9.	Postupak po opštim obavezujućim pravilima i način njihove primene (član 31) Pri određivanju uslova u dozvoli odredbe ovog zakona primenjuju se ne dovodeći u pitanje propise koji	PU		

			se odnose na zaštitu životinja, ako je to primenjivo.			
15.1.	Emission limit values, equivalent parameters and technical measures 1. The emission limit values for polluting substances shall apply at the point where the emissions leave the installation, and any dilution prior to that point shall be disregarded when determining those values.	01 20.1	Granične vrednosti emisija, ekvivalentni parametri i tehničke mere (član 20) Granične vrednosti emisije zagađujućih materija primenjuju se na mestu na kojem emisije napuštaju postrojenje, a kod određivanja tih vrednosti zanemaruje se svako razblaživanje pre mesta ispuštanja.	PU		
15.1.1	With regard to indirect releases of polluting substances into water, the effect of a water treatment plant may be taken into account when determining the emission limit values of the installation concerned, provided that an equivalent level of protection of the environment as a whole is guaranteed and provided this does not lead to higher levels of pollution in the environment.	01 20.2.	S obzirom na indirektno ispuštanje zagađujućih materija u vodu, prilikom određivanja graničnih vrednosti emisija može se uzeti u obzir uticaj postrojenja za prečišćavanje voda, pod uslovom da je zagarantovan jednak nivo zaštite životne sredine u celini i pod uslovom da to ne dovodi do većeg nivoa zagađenja životne sredine.	PU		
15.2.	2. Without prejudice to Article 18, the emission limit values and the equivalent parameters and technical measures referred to in Article 14(1) and (2) shall be based on the best available techniques, without prescribing the use of any technique or	01 20.3.	Ne dovodeći u pitanje zahtevani standard kvaliteta životne sredine iz člana 22. ovog zakona, granične vrednosti emisija, ekvivalentni parametri i tehničke mere iz člana 19. st. 1. do 3. ovog zakona temelje se na BAT, bez nametanja operateru upotrebe bilo koje tehnike ili	PU		

	specific technology		posebne tehnologije.			
15.3.1	3. The competent authority shall set emission limit values that ensure that, under normal operating conditions, emissions do not exceed the emission levels associated with the best available techniques as laid down in the decisions on BAT conclusions referred to in Article 13(5) through either of the following:	01 20.4.	Nadležni organ utvrđuje granične vrednosti emisija koje osiguravaju da u normalnim radnim uslovima emisije ne prelaze nivoe emisija povezane sa BAT- om na način propisan u odlukama o zaključcima o BAT-u.	PU		
15.3.1.a		20.5.				
		20.5.1				
15.3.1.b	(a) setting emission limit values that do not exceed the emission levels associated with the best available techniques. Those emission limit values shall be expressed for the same or shorter periods of time and under the same reference conditions as those emission levels associated with the best available techniques; or (b) setting different emission limit values than those referred to under point (a) in terms of values, periods of time and reference conditions.	25.2	Granične vrednosti emisija u dozvoli u normalnim uslovima rada postrojenja određuju se: 1) utvrđivanjem granične vrednosti emisija koje ne smeju prelaziti nivoe emisija utvrđene u skladu sa zaključcima o BAT-u; ili 2) utvrđivanjem graničnih vrednosti emisija koje se u pogledu prosečnih vrednosti za određeni vremenski period ili u pogledu referentnih uslova, razlikuju od graničnih vrednosti iz stava 1. ovog člana, ali ne smeju dovesti do njihovih prekoračenja.			
15.3.2	Where point (b) is applied, the competent authority shall, at least annually, assess the results of emission monitoring in order to ensure that emissions under	01 20.6.	Ako se granične vrednosti emisija određuju u skladu sa stavom 5. tačka 2) ovog člana, u dozvoli se propisuje obaveza monitoringa parametara emisija.	PU		

	normal operating conditions have not exceeded the emission levels associated with the best available techniques.	20.7.	Operater rezultate monitoringa obavezno dostavlja jednom godišnje nadležnom organu na ocenu koji proverava da li su prekoračeni nivoi emisija utvrđeni u skladu sa zaključcima o BAT-u.			
15.4. 15.4.1 a 15.4.1.b	4. By way of derogation from paragraph 3, and without prejudice to Article 18, the competent authority may, in specific cases, set less strict emission limit values. Such a derogation may apply only where an assessment shows that the achievement of emission levels associated with the best available techniques as described in BAT conclusions would lead to disproportionately higher costs compared to the environmental benefits due to: (a) the geographical location or the local environmental conditions of the installation concerned; or (b) the technical characteristics of the installation concerned.	01 20.8. 20.9. 20.9.1 20.9.2	Izuzetno od odredbe stava 5. ovog člana i ne dovodeći u pitanje zahtevani standard kvaliteta životne sredine iz člana 22. ovog zakona, nadležni organ može u posebnim slučajevima odrediti manje strože granične vrednosti emisije. Izuzeće iz stava 8. ovog člana može se primeniti samo ako nadležni organ dokumentuje u obrazloženju dozvole razloge kojima opravdava primenu manje strožih graničnih vrednosti emisija, uključujući rezultate ocene da će postizanje nivoa emisija povezanih sa BAT-om iz zaključaka o BAT-u, dovesti do nesrazmerno visokih troškova u poređenju sa koristima za životnu sredinu, i to zbog: 1) geografskog položaja ili lokalnih uslova životne sredine oko predmetnog postrojenja; ili 2) tehničkih karakteristika predmetnog postrojenja.	PU		
15.4.2	The competent authority shall document in an annex to the permit conditions the reasons	01 20.9.	Izuzeće iz stava 8. ovog člana može se primeniti samo ako nadležni	PU		

	for the application of the first subparagraph including the result of the assessment and the justification for the conditions imposed.		organ dokumentuje u obrazloženju dozvole razloge kojima opravdava primenu manje strožih graničnih vrednosti emisija, uključujući rezultate ocene da će postizanje nivoa emisija povezanih sa BAT-om iz zaključaka o BAT-u, dovesti do nesrazmerno visokih troškova u poređenju sa koristima za životnu sredinu, i to zbog: 1) geografskog položaja ili lokalnih uslova životne sredine oko predmetnog postrojenja; ili 2) tehničkih karakteristika predmetnog postrojenja.			
15.4.3	The emission limit values set in accordance with the first subparagraph shall, however, not exceed the emission limit values set out in the Annexes to this Directive, where applicable.	01 20.5.	Granične vrednosti emisija u dozvoli u normalnim uslovima rada postrojenja određuju se: 1) utvrđivanjem granične vrednosti emisija koje ne smeju prelaziti nivoa emisija utvrđene u skladu sa zaključcima o BAT-u; ili 2) utvrđivanjem graničnih vrednosti emisija koje se u pogledu prosečnih vrednosti za određeni vremenski period ili u pogledu referentnih uslova, razlikuju od graničnih vrednosti iz stava 1. ovog člana, ali ne smeju dovesti do njihovih prekoračenja.	PU		
15.4.4	The competent authority shall in any case ensure that no	01 20.10.	Nadležni organ u svakom slučaju	PU		

	significant pollution is caused and that a high level of protection of the environment as a whole is achieved.		osigurava da ne dođe do značajnog zagađenja i da je postignut visok nivo zaštite životne sredine u celini.			
15.4.5	On the basis of information provided by Member States in accordance with Article 72(1), in particular concerning the application of this paragraph, the Commission may, where necessary, assess and further clarify, through guidance, the criteria to be taken into account for the application of this paragraph.	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	
15.4.6	The competent authority shall re-assess the application of the first subparagraph as part of each reconsideration of the permit conditions pursuant to Article 21.	01 20.11	Nadležni organ ponovo procenjuje primenu izuzeća iz stava 9. ovog člana kao deo ponovnog razmatranja uslova dozvole iz člana 27. ovog zakona.	PU		
15.5.	5. The competent authority may grant temporary derogations from the requirements of paragraphs 2 and 3 of this Article and from Article 11(a) and (b) for the testing and use of emerging techniques for a total period of time not exceeding 9 months, provided that after the period specified, either the technique is stopped or the activity achieves at least the emission levels associated with the best available techniques.	01 20.12. 20.13	Postrojenjima koja testiraju tehnike u nastajanju mogu se odobriti privremena izuzeća od: 1) zahteva da se granične vrednosti zasnivaju na zaključcima o BAT-u, u skladu sa stavom 3. ovog člana; 2) zahteva iz stava 5. ovog člana; 3) primene BAT-ova; 4) preduzimanja odgovarajućih preventivnih mera u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.	PU		

			Tehnike iz stava 12. ovog člana ne smeju se primenjivati duže od 9 meseci, ako su nivoi emisije koje nastaju radom postrojenja viši od onih koji su povezani sa BAT-om.			
16.1	Monitoring requirements 1. The monitoring requirements referred to in Article 14(1)(c) shall, where applicable, be based on the conclusions on monitoring as described in the BAT conclusions.	01 21.1.	Zahtevi monitoringa (član 21) Zahtevi monitoringa iz člana 19. stav 2. tačka 9) ovog zakona, prema potrebi, zasnivaju se na zaključcima o monitoringu koji su opisani u zaključcima o BAT.	PU		
16.2	2. The frequency of the periodic monitoring referred to in Article 14(1)(e) shall be determined by the competent authority in a permit for each individual installation or in general binding rules.	01 21.2.	Učestalost periodičnog monitoringa iz stava 1. ovog člana određuje se u dozvoli za svako pojedinačno postrojenje ili u opštim obavezujućim pravilima.	PU		
16.2.1	Without prejudice to the first subparagraph, periodic monitoring shall be carried out at least once every 5 years for groundwater and 10 years for soil, unless such monitoring is based on a systematic appraisal of the risk of contamination.	01 20.3.	Ne dovodeći u pitanje stav 2. ovog člana periodični monitoring sprovodi se najmanje jednom u pet godina za podzemne vode i najmanje jednom u deset godina za zemljište, osim ako se takav monitoring zasniva na sistematičnom procenjivanju rizika od zagađenja.	PU		
17.1	General binding rules for activities listed in Annex I 1. When adopting general binding rules, Member States shall ensure an integrated approach and a high level of environmental protection	01 13.	Način sprovođenja postupka izdavanja dozvole (član 13) Postupak izdavanja dozvole sprovodi se u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima donetim na osnovu njega.	DU	Neophodno je doneti propis iz člana 13. stav 6. ovog zakona radi sprovođenja postupka izdavanja integrisane dozvole	

	<p>equivalent to that achievable with individual permit conditions.</p>		<p>Za određene vrste aktivnosti i postrojenja postupak izdavanja dozvole može se sprovesti primenom opštih obavezujućih pravila, u skladu sa ovim zakonom.</p> <p>Opštim obavezujućim pravilima određuju se za pojedinu aktivnost ili grupu aktivnosti uslovi dozvole, uključujući granične vrednosti emisija, posebni uslovi sa kojima se postrojenja moraju uskladiti u odnosu na pojedine činioce životne sredine ili opterećenja, kao i njihov ukupni uticaj i međuuticaj.</p> <p>Opšta obavezujuća pravila zasnivaju se na BAT-u, bez propisivanja korišćenja bilo koje određene tehnike ili posebne tehnologije kojima se obezbeđuje visok nivo zaštite životne sredine u celini.</p> <p>Ministarstvo ažurira opšta obavezujuća pravila vodeći računa o razvoju BAT-a.</p> <p>Ministar propisuje opšta obavezujuća pravila.</p> <p>Postupak izdavanja dozvole sprovodi se primenom opštih obavezujućih pravila za postrojenja i aktivnosti koje su</p>		<p>za postrojenja na koja se primenjuju opšta obavezujuća pravila.</p> <p>Prema NPAA donošenje propisa predviđeno je za 4. kvartal 2026. Godine.</p>	
--	---	--	--	--	--	--

		<p>utvrđene propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona.</p> <p>Operater podnosi nadležnom organu zahtev za izdavanje dozvole primenom opštih obavezujućih pravila i prilaže dokumentaciju u skladu sa članom 10. ovog zakona.</p> <p>U slučaju kada se radi o postojećem postrojenju, odnosno rekonstrukciji postrojenja, uzimaju se u obzir rezultati inspekcijuskog nadzora u kojem se proveravaju predloženi uslovi iz zahteva za izdavanje dozvole primenom opštih obavezujućih pravila.</p> <p>Na postupak izdavanja dozvole primenom opštih obavezujućih pravila primenjuju se odredbe koje se odnose na podnošenje zahteva i postupak izdavanja dozvole, uključujući pravila o obaveštavanju i učešću javnosti i zainteresovanih organa organizacija,</p> <p>Nadležni organ izdaje dozvolu u roku najkasnije od 180 dana od dana prijema urednog zahteva za izdavanje dozvole.</p> <p>Mere se utvrđuju u rešenju o izdavanju dozvole u skladu sa opštim obavezujućim pravilima, gde je to primenjivo.</p> <p>Pri određivanju uslova u dozvoli uzimaju se u obzir i propisi koji se</p>			
--	--	---	--	--	--

			<p>odnose na zaštitu životinja, ako je to primenjivo.</p> <p>Rešenje o izdavanju dozvole primenom opšte obavezujućih pravila je konačno u upravnom postupku.</p> <p>Protiv rešenja o izdavanju dozvole iz stava 10. ovog člana može se pokrenuti upravni spor.</p>			
17.2.	2. General binding rules shall be based on the best available techniques, without prescribing the use of any technique or specific technology in order to ensure compliance with Articles 14 and 15.	01 13.4.	Opšta obavezujuća pravila zasnivaju se na BAT-u, bez propisivanja korišćenja bilo koje određene tehnike ili posebne tehnologije kojima se obezbeđuje visok nivo zaštite životne sredine u celini.	PU		
17.3.	3. Member States shall ensure that general binding rules are updated to take into account developments in best available techniques and in order to ensure compliance with Article 21.	01 13.5.	Ministarstvo ažurira opšta obavezujuća pravila vodeći računa o razvoju BAT-a.	PU		
17.4.	4. General binding rules adopted in accordance with paragraphs 1 to 3 shall contain a reference to this Directive or be accompanied by such a reference on the occasion of their official publication.	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	
18.1.	Environmental quality standards Where an environmental quality standard requires stricter	01 22.	Standardi kvaliteta životne sredine (član 22) U slučaju kada standard kvaliteta	PU		

	conditions than those achievable by the use of the best available techniques, additional measures shall be included in the permit, without prejudice to other measures which may be taken to comply with environmental quality standards.		životne sredine zahteva strožije uslove od onih koji se mogu postići primenom najboljih dostupnih tehnika, nadležni organ propisuje i dodatne uslove i mere kojima se obezbeđuje ispunjenje zahteva kvaliteta životne sredine.			
19.1	<p>Developments in best available techniques</p> <p>Member States shall ensure that the competent authority follows or is informed of developments in best available techniques and of the publication of any new or updated BAT conclusions and shall make that information available to the public concerned.</p>	01 8.	<p>Obaveza praćenja najboljih dostupnih tehnika (član 8)</p> <p>Zaključci o BAT-u predstavljaju osnovni dokumenat za utvrđivanje uslova u dozvoli.</p> <p>Ministarstvo prati razvoj BAT-a, donošenje zaključaka o BAT-u, primenu tehnika u nastajanju i podatke o tome stavlja na raspolaganje javnosti objavljivanjem na internet stranicama Ministarstva.</p> <p>Ministarstvo prema potrebi podstiče razvoj i primenu tehnika u nastajanju, posebno tehnika u nastajanju koje su navedene u referentnim dokumentima o BAT-u.</p> <p>Radi obavljanja poslova iz st. 2. i 3. ovog člana Ministar može, zavisno od specifičnosti tehnika koje se primenjuju, za praćenje pojedinih raspoloživih tehnika angažovati stručnu ili naučnu</p>	PU		

			<p>organizaciju.</p> <p>Sredstva za rad angažovanim stručnim ili naučnim organizacijama iz stava 4. ovog člana obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.</p>			
20.1.	<p>Changes by operators to installations</p> <p>1. Member States shall take the necessary measures to ensure that the operator informs the competent authority of any planned change in the nature or functioning, or an extension of the installation which may have consequences for the environment. Where appropriate, the competent authority shall update the permit.</p>	<p>01</p> <p>26.1.</p> <p>26.3.</p> <p>26.6.</p>	<p>Značajna promena u radu postrojenja</p> <p>Operater je dužan da pisanim putem obavesti nadležni organ o planiranim promenama u prirodi ili funkcionisanju ili proširenja kapaciteta postrojenja, koje mogu imati posledice po životnu sredinu i da dostavi detaljni opis nameranih promena vezanih za postrojenje.</p> <p>Ako na osnovu razmatranja i analize obaveštenja operatera iz stava 1. ovoga člana utvrdi da je planirana promena u radu postrojenja značajna, nadležni organ posebnim rešenjem operateru nalaže da podnese zahtev za:</p> <p>1) izdavanje dozvole za postrojenje u celini ili za deo postrojenja u kojem namerava izvršiti značajnu promenu; ili</p> <p>2) izmenu i/ili dopunu rešenja o izdavanju dozvole.</p> <p>Ako na osnovu obaveštenja iz stava 1. ovog člana utvrdi da planirana</p>	PU		

			promena u radu postrojenja nije značajna i ne zahteva ponovno razmatranje uslova dozvole, nadležni organ će o tome obavestiti operatera ili postupiti u skladu sa članom 28. ovog zakona.			
20.2.	2. Member States shall take the necessary measures to ensure that no substantial change planned by the operator is made without a permit granted in accordance with this Directive.	01 26.3. 25.5.	<p>Značajna promena u radu postrojenja (član 26)</p> <p>Ako na osnovu razmatranja i analize obaveštenja operatera iz stava 1. ovoga člana utvrdi da je planirana promena u radu postrojenja značajna, nadležni organ posebnim rešenjem operateru nalaže da podnese zahtev za:</p> <p>1) izdavanje dozvole za postrojenje u celini ili za deo postrojenja u kojem namerava izvršiti značajnu promenu; ili</p> <p>2) izmenu i/ili dopunu rešenja o izdavanju dozvole.</p> <p>Na zahtev i postupak za izmenu i/ili dopunu dozvole iz stava 2. tačka 2) ovoga člana primenjuju se odredbe ovoga zakona koje se odnose na podnošenje zahteva i postupak izdavanja dozvole, uključujući pravila o obaveštavanju i učešću javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.</p>	PU		
20.2.1.	The application for a permit and the decision by the competent	01 26. 3.1)	Na osnovu razmatranja i analize obaveštenja operatera iz stava 1.	PU		

	authority shall cover those parts of the installation and those details listed in Article 12 which may be affected by the substantial change.	26.4.	<p>ovoga člana nadležni organ može posebnim rešenjem operateru naložiti da podnese zahtev za:</p> <p>1) izdavanje dozvole za postrojenje u celini ili za deo postrojenja u kojem namerava izvršiti značajnu promenu,</p> <p>U slučaju izmene i/ili dopune dozvole zbog značajnih izmena u radu postrojenja, rešenje koje donosi nadležni organ odnosi se na one delove postrojenja i one aktivnosti na koje se izmena odnosi.</p>			
20.3.	3. Any change in the nature or functioning or an extension of an installation shall be deemed to be substantial if the change or extension in itself reaches the capacity thresholds set out in Annex I.	01 26. 2.	Bilo koja promena u prirodi ili funkcionisanju ili proširenju postrojenja smatra se značajnom ako promena ili obim sami po sebi dostižu pragove kapaciteta utvrđene propisom iz člana 5. stav 4. ovog zakona.	PU		
21.1.	<p>Reconsideration and updating of permit conditions by the competent authority</p> <p>1. Member States shall take the necessary measures to ensure that the competent authority periodically reconsiders in accordance with paragraphs 2 to 5 all permit conditions and, where necessary to ensure compliance with this Directive, updates those conditions.</p>	01 27. 1 27.2.	<p>Ponovno razmatranje uslova u dozvoli po službenoj dužnosti (član 27)</p> <p>Nadležni organ svakih pet godina po službenoj dužnosti razmatra uslove, i ako je potrebno rešenjem menja i/ili dopunjava dozvolu.</p> <p>Nezavisno od roka iz stava 1. ovog člana nadležni organ obavezno po službenoj dužnosti razmatra uslove i po potrebi rešenjem menja i/ili dopunjuje dozvolu ako:</p>	PU		

			<p>1) je zagađenje koje je prouzrokovalo postrojenje takvog značaja da je potrebno izvršiti izmenu i/ili dopunu postojećih graničnih vrednosti emisija, ili je potrebno utvrditi nove vrednosti u dozvoli;</p> <p>2) promene u zahtevima za bezbednost u radu postrojenja ili sigurnost određene aktivnosti zahtevaju uvođenje novih tehnika;</p> <p>3) postrojenje nije obuhvaćeno nijednim od zaključaka o BAT-u, a razvoj BAT-a omogućava značajno smanjenje emisija;</p> <p>4) je to neophodno radi usklađivanja sa novim standardom kvaliteta životne sredine;</p> <p>5) izmene u propisima o zaštiti životne sredine ili izmene dozvola, odobrenja i saglasnosti koje se pribavljaju u postupku izdavanja odobrenja za izgradnju i puštanje u rad postrojenja značajno utiču na izmenu uslova u dozvoli;</p> <p>6) operater nije ispunio mere propisane programom iz člana 10. stav 2. tačka 2) alineja 5. ovog zakona.</p>			
21.2.	2. At the request of the competent authority, the operator shall submit all the	01 27.4.	Na zahtev nadležnog organa, operater je dužan da dostavi sve podatke potrebne za ponovno	PU		

	information necessary for the purpose of reconsidering the permit conditions, including, in particular, results of emission monitoring and other data, that enables a comparison of the operation of the installation with the best available techniques described in the applicable BAT conclusions and with the emission levels associated with the best available techniques.		razmatranje dozvole uključujući rezultate monitoringa emisija i ostale podatke koji omogućavaju poređenje rada postrojenja sa BAT-om opisanim u primjenjivim zaključcima o BAT-u i sa nivoima emisija koje su povezane sa BAT-om.			
21.2.1.	When reconsidering permit conditions, the competent authority shall use any information resulting from monitoring or inspections.	01 27.3.	U postupku ponovnog razmatranja dozvole nadležni organ koristi podatke nastale monitoringom i/ili podatke utvrđene inspekcijskim nadzorom.	PU		
21.3. 21.3.1.a 21.3.1.b	3. Within 4 years of publication of decisions on BAT conclusions in accordance with Article 13(5) relating to the main activity of an installation, the competent authority shall ensure that: a) all the permit conditions for the installation concerned are reconsidered and, if necessary, updated to ensure compliance with this Directive, in particular, with Article 15(3) and (4), where applicable; (b) the installation complies	01 27.5.	U roku od četiri godine od dana objavljivanja odluke o zaključcima o BAT- u, a koja se odnosi na glavnu aktivnost postrojenja, nadležni organ po službenoj dužnosti razmatra uslove i po potrebi posebnim rešenjem menja i/ili dopunjava uslove dozvole za rad postrojenja.	PU		

	with those permit conditions.					
21.3.2.	The reconsideration shall take into account all the new or updated BAT conclusions applicable to the installation and adopted in accordance with Article 13(5) since the permit was granted or last reconsidered.	01 27. 6-11.	<p>Nadležni organ, u slučaju iz stava 5. ovog člana primenjuje nove, odnosno izmenjene BAT zaključke koji se odnose na rad postrojenja, objavljene nakon izdavanja dozvole, odnosno poslednje izmene i/ili dopune dozvole.</p> <p>Za postrojenja za koja se utvrdi da je potreban duži rok od roka iz stava 5. ovog člana za postizanje najboljih dostupnih tehnika, nadležni organ može odrediti i duži rok.</p> <p>Produženje roka iz stava 7. ovog člana mora biti obrazloženo.</p> <p>Pri svakoj sledećoj izmeni i/ili dopuni dozvole obavezno se razmatra primena izuzeća iz stava 7. ovoga člana.</p> <p>Na postupak ponovnog razmatranja dozvole primenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na podnošenje zahteva i postupak izdavanja dozvole, uključujući rad i izveštaj Tehničke komisije, pravila o obaveštavanju i učešću javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.</p> <p>Ako veliki broj izmena i/ili dopuna u dozvoli otežava efikasnu kontrolu aktivnosti, nadležni organ može zatražiti od operatera da dostavi</p>	PU		

			novi zahtev za izdavanje dozvole.			
21.4.	4. Where an installation is not covered by any of the BAT conclusions, the permit conditions shall be reconsidered and, if necessary, updated where developments in the best available techniques allow for the significant reduction of emissions.	01 27.2.3.	Nezavisno od roka iz stava 1. ovog člana nadležni organ obavezno po službenoj dužnosti razmatra uslove i po potrebi rešenjem menja i/ili dopunjuje dozvolu ako: 3) postrojenje nije obuhvaćeno nijednim od zaključaka o BAT-u, a razvoj BAT-a omogućava značajno smanjenje emisija;	PU		
21.5.	5. The permit conditions shall be reconsidered and, where necessary, updated at least in the following cases: (a) the pollution caused by the installation is of such significance that the existing emission limit values of the permit need to be revised or new such values need to be included in the permit; (b) the operational safety requires other techniques to be used; (c) where it is necessary to comply with a new or revised environmental quality standard in accordance with Article 18.	01 27.2. 1. 27.2.2. 27.2.4.	Nezavisno od roka iz stava 1. ovog člana nadležni organ obavezno po službenoj dužnosti razmatra uslove i po potrebi rešenjem menja i/ili dopunjuje dozvolu ako: 1) je zagađenje koje je prouzrokovalo postrojenje takvog značaja da je potrebno izvršiti izmenu i/ili dopunu postojećih graničnih vrednosti emisija, ili je potrebno utvrditi nove vrednosti u dozvoli; 2) promene u zahtevima za bezbednost u radu postrojenja ili sigurnost određene aktivnosti zahtevaju uvođenje novih tehnika; 4) je to neophodno radi usklađivanja sa novim standardom kvaliteta životne sredine;	PU		

22.1	<p>Site closure</p> <p>1. Without prejudice to Directive 2000/60/EC, Directive 2004/35/EC, Directive 2006/118/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on the protection of groundwater against pollution and deterioration and to relevant Union law on soil protection, the competent authority shall set permit conditions to ensure compliance with paragraphs 3 and 4 of this Article upon definitive cessation of activities.</p>	<p>01</p> <p>19.2.13.</p> <p>29.</p>	<p>Uslovi koji se utvrđuju u dozvoli (član 19)</p> <p>Dozvola sadrži:</p> <p>...13) uslove i mere zaštite životne sredine posle konačnog prestanka rada postrojenja u cilju izbegavanja rizika od zagađenja i vraćanja lokacije u zadovoljavajuće stanje;</p> <p>Prestanak važenja dozvole</p> <p>Dozvola može prestati da važi, ako:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) istekne rok na koji je izdata, a nije podnet zahtev za produženje dozvole; 2) operater prestane da ispunjava neki od uslova koji je utvrđen dozvolom ili ne postupa u skladu sa uslovima iz dozvole; 3) nadležni organ utvrdi da je operater u zahtevu za izdavanje dozvole podneo netačne podatke ili falsifikovao dokumenta od značaja za izdavanje dozvole; 4) je operater prestao da obavlja aktivnost, a tu aktivnost ne nastavi da obavlja drugi operater. <p>O nalazu iz stava 1. ovog člana inspektor za zaštitu životne sredine dužan je da bez odlaganja obavesti nadležni organ.</p> <p>Rešenje o prestanku važenja dozvole je konačno u upravnom postupku.</p>	<p>PU</p>		
------	--	---	--	------------------	--	--

			Protiv rešenja o prestanku važenja dozvole može se pokrenuti upravni spor. Rešenjem o prestanku važenja dozvole utvrđuju se i obavezne mere staranja o postrojenju i lokaciji posle prestanka aktivnosti oparetera.			
22.2.	2. Where the activity involves the use, production or release of relevant hazardous substances and having regard to the possibility of soil and groundwater contamination at the site of the installation, the operator shall prepare and submit to the competent authority a baseline report before starting operation of an installation or before a permit for an installation is updated for the first time after 7 January 2013.	01 12.1.	Izveštaj o početnom stanju (član 12) Ako aktivnost koja se obavlja u postrojenju uključuje korišćenje, proizvodnju ili emisiju opasnih materija u smislu ovoga zakona, koje mogu prouzrokovati zagađenje zemljišta i podzemnih voda, operater je dužan da izradi i dostavi nadležnom organu izveštaj o početnom stanju pre puštanja u rad postrojenja, odnosno, pre izdavanja dozvole ili prve izmene i/ili dopune dozvole.	PU		
22.2.1.	The baseline report shall contain the information necessary to determine the state of soil and groundwater contamination so as to make a quantified comparison with the state upon definitive cessation of activities provided for under paragraph 3.	01 12.2.	Izveštaj o početnom stanju sadrži podatke potrebne za utvrđivanje stanja zagađenosti zemljišta i podzemnih voda, kako bi se moglo izvršiti poređenje sa stanjem u toku i nakon konačnog prestanka aktivnosti iz člana 30. ovog zakona	PU		
22.2.2.	The baseline report shall contain at least the following	01 12.3.	Izveštaj o početnom stanju sadrži najmanje sledeće podatke:	PU		

22.2.2.a 22.2.2 b	<p>information:</p> <p>(a) information on the present use and, where available, on past uses of the site;</p> <p>(b) where available, existing information on soil and groundwater measurements that reflect the state at the time the report is drawn up or, alternatively, new soil and groundwater measurements having regard to the possibility of soil and groundwater contamination by those hazardous substances to be used, produced or released by the installation concerned.</p>	12.3.1 12.3.2	<p>1) podatke o trenutnom korišćenju i gde je dostupno o prethodnom korišćenju lokacije;</p> <p>2) postojeće podatke o merenjima zemljišta i podzemnih voda koji pokazuju stanje u vreme izrade izveštaja ili podatke o novim merenjima zemljišta i podzemnih voda uzimajući u obzir mogućnost zagađenja zemljišta i podzemnih voda opasnim materijama koje će postrojenje koristiti, proizvesti ili emitovati.</p>			
22.2.3	Where information produced pursuant to other national or Union law fulfils the requirements of this paragraph that information may be included in, or attached to, the submitted baseline report.	01 12.4.	Ako podatak prikupljen na osnovu drugih propisa ispunjava zahteve iz stava 3. ovog člana, takav podatak može se uključiti u ili priložiti Izveštaju o početnom stanju.	PU		
22.2.4	The Commission shall establish guidance on the content of the baseline report.	01 12.5.	Ministar bliže propisuje obavezni sadržaj i način sačinjavanja izveštaja o početnom stanju./	DU	Ovlašćenje Evropske komisije.. Zakonom je predviđeno donošenje podzakonskog akta kojim će se obezbediti sprovođenje ove odredbe..	

22.3.	3. Upon definitive cessation of the activities, the operator shall assess the state of soil and groundwater contamination by relevant hazardous substances used, produced or released by the installation. Where the installation has caused significant pollution of soil or groundwater by relevant hazardous substances compared to the state established in the baseline report referred to in paragraph 2, the operator shall take the necessary measures to address that pollution so as to return the site to that state. For that purpose, the technical feasibility of such measures may be taken into account.	01 30. 1. 30.2.	<p>Konačan prestanak aktivnosti (član 30)</p> <p>Po konačnom prestanku aktivnosti, operater je dužan da proceni stanje zagađenja zemljišta i podzemnih voda relevantnim opasnim materijama koje je postrojenje koristilo, proizvelo ili ispuštalo.</p> <p>Ako je postrojenje prouzrokovalo značajno zagađenje zemljišta ili podzemnih voda opasnim materijama u poređenju sa stanjem koje je utvrđeno u izveštaju o početnom stanju iz člana 12. ovog zakona, operater će preduzeti neophodne mere za saniranje tog zagađenja kako bi se lokacija vratila u stanje utvrđeno tim izveštajem, stim da pri tome vodi računa o tehničkoj izvodljivosti takvih mera.</p>	PU		
22.3.1.	Without prejudice to the first subparagraph, upon definitive cessation of the activities, and where the contamination of soil and groundwater at the site poses a significant risk to human health or the environment as a result of the permitted activities carried out by the operator before the permit for the installation is updated for the first time after 7 January 2013 and taking into	01 30.3.	Ne dovodeći u pitanje st. 1. i 2. ovoga člana, po konačnom prestanku aktivnosti i ako zagađenje zemljišta i podzemnih voda predstavlja značajan rizik za zdravlje ljudi ili za životnu sredinu kao rezultat dozvoljenih aktivnosti koje je operater obavljao pre nego što je dozvola za postrojenje prvi put izmenjena i/ili dopunjena, odnosno izdata nova dozvola, operater je dužan da preduzme bez odlaganja, potrebne radnje s ciljem	PU		

	account the conditions of the site of the installation established in accordance with Article 12(1)(d), the operator shall take the necessary actions aimed at the removal, control, containment or reduction of relevant hazardous substances, so that the site, taking into account its current or approved future use, ceases to pose such a risk.		uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja identifikovanih opasnih materija, kako lokacija, vodeći računa o njenoj trenutnoj ili budućoj odobrenoj upotrebi, više ne bi predstavljala takav rizik.			
22.4.	4. Where the operator is not required to prepare a baseline report referred to in paragraph 2, the operator shall, upon definitive cessation of the activities, take the necessary actions aimed at the removal, control, containment or reduction of relevant hazardous substances, so that the site, taking into account its current or approved future use, ceases to pose any significant risk to human health or the environment due to the contamination of soil and groundwater as a result of the permitted activities and taking into account the conditions of the site of the installation established in accordance with Article 12(1)(d).	01 30. 4.	Ako operater nema obavezu da izradi izveštaj o početnom stanju, dužan je, nakon konačnog prestanka aktivnosti u postrojenju, da preduzme potrebne radnje sa ciljem uklanjanja, kontrole, ograničavanja ili smanjenja opasnih materija na lokaciji postrojenja, kako lokacija, vodeći računa o njenoj trenutnoj ili odobrenoj budućoj nameni, više ne bi predstavljala rizik za zdravlje ljudi ili životnu sredinu, zbog zagađenja zemljišta i podzemnih voda nastalih kao rezultat dozvoljenih aktivnosti, odnosno vodeći računa o stanju lokacije utvrđenom u skladu sa članom 9. stav 3. tačka 4) ovoga zakona.	PU		
23.1	Environmental inspections 1. Member States shall set up a	01	Nadzor nad radom i primenom zakona (Član 38)	PU		

	system of environmental inspections of installations addressing the examination of the full range of relevant environmental effects from the installations concerned.	38. 39.	<p>Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.</p> <p>Ministarstvo vrši nadzor nad radom nadležnog organa autonomne pokrajine, kao i nadležnog organa grada Beograda, grada i opštine.</p> <p>Inspeksijski nadzor (Član 39)</p> <p>Inspeksijski nadzor vrši Ministarstvo preko inspektora za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: inspektor), u okviru delokruga utvrđenog ovim zakonom.</p> <p>Autonomnoj pokrajini poveravaju se poslovi inspeksijskog nadzora nad postrojenjima i aktivnostima, za koje dozvolu u skladu sa ovim zakonom izdaje nadležni organ autonomne pokrajine.</p> <p>Jedinici lokalne samouprave poveravaju se poslovi inspeksijskog nadzora nad postrojenjima i aktivnostima, za koje dozvolu u skladu sa ovim zakonom izdaje nadležni organ jedinice lokalne samouprave.</p>			
23.1.1.	Member States shall ensure that operators afford the competent authorities all necessary assistance to enable those authorities to carry out any site visits, to take samples and to	01 43.	<p>Obaveze operatera (član 43)</p> <p>Operater je dužan da organima nadležnim za inspeksijski nadzor pruži svu potrebnu pomoć kako bi im omogućio da izvrše terenski</p>	PU		

	gather any information necessary for the performance of their duties for the purposes of this Directive.		<p>inspekcijski nadzor, da uzmu uzorke i prikupe sve podatke neophodne za sprovođenje inspekcijskog nadzora u skladu sa odredbama ovog zakona.</p> <p>Operater je dužan da na zahtev inspektora privremeno obustavi poslovanje, odnosno rad postrojenja u toku inspekcijskog nadzora, ako inspektor ne može na drugi način da izvrši inspekcijski nadzor, ili utvrditi činjenično stanje.</p> <p>Inspektor može od operatera i nakon obavljanja inspekcijskog nadzora zatražiti izvršavanje pojedine radnje i odrediti rok za izvršenje te radnje, radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja.</p> <p>Operater ima i druge obaveze u postupku inspekcijskog nadzora, utvrđene zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.</p>			
23.2.	2. Member States shall ensure that all installations are covered by an environmental inspection plan at national, regional or local level and shall ensure that this plan is regularly reviewed and, where appropriate, updated.	<p>01</p> <p>40.1</p> <p>40.2</p>	<p>Planiranje inspekcijskog nadzora (Član 40)</p> <p>Inspekcija za zaštitu životne sredine je dužna da planira i sprovodi inspekcijski nadzor nad radom postrojenja i obavljanjem aktivnosti, u skladu sa odredbama ovog zakona, propisa donetih na osnovu ovog zakona i u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.</p>	PU		

		40.3	<p>Inspekcija za zaštitu životne sredine osigurava da su sva postrojenja i aktivnosti iz stava 1. ovog člana obuhvaćena godišnjim planovima inspekcijskog nadzora republičke inspekcije za zaštitu životne sredine, inspekcije za zaštitu životne sredine autonomne pokrajine, grada i opštine.</p> <p>Godišnji plan inspekcijskog nadzora realizuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, čime se obezbeđuje redovna revizija tog plana i po potrebi, njegovo ažuriranje.</p>			
23.3.	3. Each environmental inspection plan shall include the following:	01		PU		
23.3.a	(a) a general assessment of relevant significant environmental issues;	40.4.	Godišnji plan inspekcijskog nadzora inspekcije za zaštitu životne sredine uključuje:			
23.3.b	(b) the geographical area covered by the inspection plan;	40.4.1	1) opštu procenu značajnih pitanja zaštite životne sredine;			
23.3.c	(c) a register of the installations covered by the plan;	40.4.2	2) geografsko područje obuhvaćeno planom rada inspekcije;			
23.3.d	(d) procedures for drawing up programmes for routine environmental inspections pursuant to paragraph 4;	40.4.3	3) spisak postrojenja obuhvaćenih planom inspekcijskog nadzora;			
23.3.e	(e) procedures for non-routine environmental inspections pursuant to paragraph 5;	30.4.4	4) postupke za izradu operativnih planova za sprovođenje redovnih inspekcijskih nadzora;			
23.3.f		40.4.5	5) postupke za pokretanje i sprovođenje vanrednih inspekcijskih nadzora;			

	(f) where necessary, provisions on the cooperation between different inspection authorities.		6) odredbe o saradnji između različitih inspekcijskih organa, gde je potrebno.			
23.4.1.	4. Based on the inspection plans, the competent authority shall regularly draw up programmes for routine environmental inspections, including the frequency of site visits for different types of installations.	01 40.5.	Na osnovu godišnjih planova inspekcijskog nadzora iz st. 2. i 4. ovog člana, nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine dužna je da izrađuje operativne planove redovnih inspekcijskih nadzora, uključujući i učestalost vršenja terenskih inspekcijskih nadzora za različite vrste postrojenja, u skladu sa procenjenim rizikom.	PU		
23.4.2	The period between two site visits shall be based on a systematic appraisal of the environmental risks of the installations concerned and shall not exceed 1 year for installations posing the highest risks and 3 years for installations posing the lowest risks.	01 40.6.	U skladu sa utvrđenim stanjem u postupku redovnog inspekcijskog nadzora, nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine vrši sistematičnu procenu rizika, koje određeno postrojenje predstavlja za životnu sredinu. U zavisnosti od procenjenog rizika određuje se učestalost vršenja redovnih inspekcijskih nadzora, tako da za postrojenja koja predstavljaju najveći rizik, period između dva inspekcijska nadzora ne može biti duži od jedne godine, odnosno taj period ne može biti duži od tri godine za postrojenja koja predstavljaju najmanji rizik za životnu sredinu.	PU		

23.4.3	If an inspection has identified an important case of noncompliance with the permit conditions, an additional site visit shall be carried out within 6 months of that inspection.	01 40.8.	Ako nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine u postupku inspeksijskog nadzora utvrdi ozbiljan slučaj nepoštovanja uslova iz dozvole, u roku ne dužem od šest meseci od završetka tog inspeksijskog nadzora, dodatno sprovodi inspeksijski nadzor na lokaciji tog postrojenja.	PU		
23.4.4. 23.4.4 a 23.4.4.b 23.4.4c	The systematic appraisal of the environmental risks shall be based on at least the following criteria: (a) the potential and actual impacts of the installations concerned on human health and the environment taking into account the levels and types of emissions, the sensitivity of the local environment and the risk of accidents; (b) the record of compliance with permit conditions; (c) the participation of the operator in the Union ecomanagement and audit scheme (EMAS), pursuant to Regulation (EC) No 1221/2009	01 40.7. 40.7.1. 40.7.2 40.7.3	Sistematična procena rizika na životnu sredinu zasniva se na sledećim kriterijumima, i to: 1) potencijalni i stvarni uticaji koje postrojenje ima na zdravlje ljudi i životnu sredinu, vodeći računa o nivoima i vrstama emisija, osetljivosti lokalne životne sredine i riziku od nesreća; 2) podaci o nepoštovanju uslova utvrđenih u dozvoli; 3) uključenost operatera u sistem upravljanja zaštitom životne sredine i nezavisnog ocenjivanja (EMAS).	PU		
23.4.5	The Commission may adopt guidance on the criteria for the appraisal of environmental risks.	/	/	NP	Obaveza Evropske Komisije	
23.5.	5. Non-routine environmental inspections shall be carried out	01 40.9.	Vanredni inspeksijski nadzor	PU		

	to investigate serious environmental complaints, serious environmental accidents, incidents and occurrences of non-compliance as soon as possible and, where appropriate, before the granting, reconsideration or update of a permit.	40.10	<p>sprovodi se kako bi se što pre ispitala osnovanost predstavke vezane za životnu sredinu, ozbiljne nesreće i udese vezane za životnu sredinu i pojave nepoštovanja uslova ili zahteva propisanih ovim zakonom, kao i u drugim slučajevima propisanim zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.</p> <p>Nadležni organ može zatražiti vanredni inspekcijski nadzor, gde je potrebno, u slučaju izmene i/ili dopune dozvole.</p>			
23.6.1.	6. Following each site visit, the competent authority shall prepare a report describing the relevant findings regarding compliance of the installation with the permit conditions and conclusions on whether any further action is necessary.	01 40.11.	Nakon svakog inspekcijskog nadzora, nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine sačinjava zapisnik o inspekcijskom nadzoru kojim se konstatuje utvrđeno činjenično stanje, usaglašenost sa zakonom i uslovima iz dozvole, otkrivene nezakonitosti u radu postrojenja i mere za njihovo otklanjanje.	PU		
23.6.2.	The report shall be notified to the operator concerned within 2 months of the site visit taking place. The report shall be made publicly available by the competent authority in accordance with Directive 2003/4/EC of the European Parliament and of the Council of 28 January 2003 on public	01 40.12. 40.13. 44.	<p>Zapisnik o inspekcijskom nadzoru, sačinjen nakon izvršenog inspekcijskog nadzora, dostavlja se operateru, u roku propisanom zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.</p> <p>Nadležna inspekcija za zaštitu životne sredine omogućuje pristup javnosti zapisniku o inspekcijskom</p>	PU		Zakonom o inspekcijskom nadzoru uređuju se sadržina, vrste i oblici i postupak inspekcijskog nadzora, ovlašćenja i obaveze učesnika u inspekcijskom

	<p>access to environmental information within 4 months of the site visit taking place.</p>		<p>nadzoru u postrojenju, u skladu sa propisima o pristupu javnosti informacijama, u roku od četiri meseca od izvršenog terenskog inspekcijskog nadzora.</p> <p>Nadležni organ za inspekcijski nadzor obaveštava javnost na svojim internet stranicama objavljivanjem Godišnjeg izveštaja o radu inspekcije za zaštitu životne sredine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.</p>		<p>nadzoru i druga pitanja od značaja za inspekcijski nadzor. (član 1) Zakon se neposredno primenjuje u postupku inspekcijskog nadzora koji vrše organi državne uprave, kao i u postupku inspekcijskog nadzora koji, kao povereni posao državne uprave, vrše organi autonomnih pokrajina i organi jedinica lokalne samouprave. (član 4) Inspekcijski nadzor, prema vrsti, može biti redovan, vanredan, mešoviti, kontrolni i dopunski. (član 6), a prema obliku, može biti terenski i kancelarijski. (član 7) Zakon o inspekcijskom</p>
--	--	--	---	--	---

						<p>nadzoru (član 10) propisuje pobavezu donošenja plana inspekcijskog nadzora:višegodišnjeg i godišnjeg (godišnji plan inspekcijskog nadzora sprovodi se kroz operativne (polugodišnje, tromesečne i mesečne) planove inspekcijskog nadzora.) O svakom inspekcijskom nadzoru se sačinjava se zapisnik čija je sadržina zakonom propisana. Zapisnik se dostavlja nadziranom subjektu u roku od osam dana od završetka inspekcijskog nadzora. (član 35). Nadzirani subjekat dužan je da, u roku od osam dana od dana isteka roka</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>za preduzimanje mera izrečenih rešenjem inspektora, obavesti inspekciju o izvršenju izrečenih mera, osim kada je rešenjem kojim su naložene hitne mere radi sprečavanja ili otklanjanja opasnosti po život ili zdravlje ljudi, životnu sredinu ili biljni ili životinjski svet određen kraći rok.(član 41.) Inspektor prati izvršenje rešenja koje je doneo i vrši kancelarijski ili terenski kontrolni inspekcijski nadzor da bi utvrdio da li su mere koje su izrečene rešenjem izvršene (član 41). O inspekcijском nadzoru vodi se</p>
--	--	--	--	--	--	--

						evidencija i Registar podataka i podnosi godišnji izveštaj o radu (čl. 43. i 44).
23.6.3.	Without prejudice to Article 8(2), the competent authority shall ensure that the operator takes all the necessary actions identified in the report within a reasonable period.	01 43.3. 40. 14.	<p>Inspektor može od operatera i nakon obavljanja inspeksijskog nadzora zatražiti izvršavanje pojedine radnje i odrediti rok za izvršenje te radnje, radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja.</p> <p>Na pitanja inspeksijskog nadzora koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje inspeksijski nadzor i propisi doneti na osnovu njega.</p>	PU		
24.1 24.1.a 24.1.b 24.1.c 24.1.d	<p>Access to information and public participation in the permit procedure</p> <p>1. Member States shall ensure that the public concerned are given early and effective opportunities to participate in the following procedures:</p> <p>(a) the granting of a permit for new installations;</p> <p>(b) the granting of a permit for any substantial change;</p> <p>(c) the granting or updating of a permit for an installation where the application of Article 15(4)</p>	01 32.1 32.2. 32.3	<p>Pristup podacima i način obaveštavanja javnosti, drugih organa i organizacija (Član 32)</p> <p>Nadležni organ dužan je da obaveštava javnost o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole, zahtevu za izmenu i/ili dopunu dozvole, izrađenom nacrtu dozvole i konačnoj odluci iz čl. 9, 17, 18, 20. stav 9, 26, 27. i 31. ovog zakona putem veb prezentacije nadležnog organa, kao i objavljivanjem u najmanje jednim štampanim dnevničkim novinama i/ili lokalnim novinama, na svakom od službenih jezika, koje izlaze na</p>	PU		

	<p>is proposed;</p> <p>(d) the updating of a permit or permit conditions for an installation in accordance with Article 21(5)(a).</p>	32.10.	<p>području obuhvaćenom uticajem rada postrojenja.</p> <p>Uz obaveštenje iz stava 1. ovog člana nadležni organ objavljuje na svojoj veb prezentaciji zahtev za izdavanje dozvole, izmenu i/ili dopunu dozvole, nacrt dozvole i konačnu odluku.</p> <p>Nadležni organ obaveštava zainteresovane organe i organizacije o podnetim, izrađenim i donetim dokumentima iz stava 1. ovog člana u pisanoj formi.</p> <p>Nadležni organ obaveštava javnost o odluci o prestanku važenja dozvole iz člana 29. ovog zakona i odluku stavlja na uvid javnosti na način propisan u stavu 1. ovog člana.</p>			
24.1.1	<p>The procedure set out in Annex IV shall apply to such participation.</p>	01 32.	<p>Pristup podacima i način obaveštavanja javnosti, drugih organa i organizacija (Član 32)</p> <p>Nadležni organ dužan je da obaveštava javnost o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole, zahtevu za izmenu i/ili dopunu dozvole, izrađenom nacrtu dozvole i konačnoj odluci o prestanku važenja dozvole iz čl. 9, 17, 18, 20. stav 9, 26, 27. i 31. ovog zakona putem veb prezentacije nadležnog organa, kao i objavljivanjem u</p>	PU		

		<p>najmanje jednim štampanim dnevnim novinama i/ili lokalnim novinama, na svakom od službenih jezika, koje izlaze na području obuhvaćenom uticajem rada postrojenja.</p> <p>Uz obaveštenje iz stava 1. ovog člana nadležni organ objavljuje na svojoj veb prezentaciji zahtev za izdavanje dozvole, izmenu i/ili dopunu dozvole, nacrt dozvole i konačnu odluku.</p> <p>Nadležni organ obaveštava zainteresovane organe i organizacije o podnetim, izrađenim i donetim dokumentima iz stava 1. ovog člana u pisanoj formi.</p> <p>Obaveštenje o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole sadrži naročito:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) podatke o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole, uključujući podatke o operateru, lokaciji postrojenja, podatke o aktivnostima za koje se izdaje dozvola; 2) podatke o nadležnom organu za izdavanje dozvole i o postupku koji će se sprovesti; 3) podatak o činjenici da odluka zavisi od nacionalne ili prekogranične procene uticaja ili konsultacija između država kada 			
--	--	---	--	--	--

		<p>aktivnost ima ili može imati prekogranične uticaje;</p> <p>4) način informisanja i učešća javnosti u postupku uvida u zahtev i podnetu dokumentaciju, uključujući podatke o zainteresovanim organima i organizacijama koji će učestvovati u postupku davanja komentara i mišljenja, podatke o organu kome se dostavljaju mišljenja i načinu i rokovima za dostavljanje;</p> <p>5) način na koji će javnost biti informisana o ishodu postupka.</p> <p>Obaveštenje o izrađenom nacrtu dozvole sadrži naročito:</p> <p>1) podatke o nazivu i sedištu, odnosno imenu i adresi operatera;</p> <p>2) podatke o lokaciji na kojoj se planira ili obavlja aktivnost;</p> <p>3) podatke o planiranoj aktivnosti i postrojenju;</p> <p>4) podatke o načinu i rokovima za uvid u nacrt dozvole i prateću dokumentaciju;</p> <p>5) podatke o organu nadležnom za izdavanje dozvole;</p> <p>6) podatke o načinu i rokovima za dostavljanje mišljenja javnosti na nacrt dozvole i organu kojem se dostavljaju mišljenja;</p>			
--	--	--	--	--	--

		<p>7) način na koji će javnost biti obavještena o donetoj konačnoj odluci.</p> <p>Ako su nakon objavljivanja informacije o nacrtu iz stava 5. ovoga člana, uključujući i razmatranje uslova dozvole, dostupne nove informacije koje mogu bitno uticati na odluku, nadležni organ dužan je da ih objavi na svojoj veb prezentaciji. Uz informaciju o tome nadležni organ daje uputstvo o načinu učešća javnosti nakon što je ta informacija objavljena.</p> <p>Obaveštenje o odluci o izdavanju dozvole, izmeni i/ili dopuni dozvole, odluci o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole ili izmenu i/ili dopunu dozvole sadrži odluku sa obrazloženjem koje obuhvata naročito:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) glavne razloge na kojima se odluka zasniva, uključujući razloge za izuzeće iz člana 20. stav 9. ovog zakona; 2) informacije o učešću javnosti i rezultate konsultacija pre donošenja odluke, obrazloženje kako su komentari i mišljenje zainteresovane javnosti uzeti u obzir prilikom donošenja odluke, uključujući i rezultate konsultacija u prekograničnim uticajima, ako 			
--	--	---	--	--	--

			<p>su bile obavezne;</p> <p>3) naslove referentnih BAT dokumenata koji su značajni za postrojenje ili aktivnost;</p> <p>4) kako su uslovi dozvole, uključujući granične vrednosti emisije utvrđeni u odnosu na BAT-ove i nivoe emisije povezane sa BAT-ovima;</p> <p>5) uputstvo o pravnom sredstvu protiv donete odluke.</p> <p>Nadležni organ omogućava uvid u podneti zahtev za izdavanje dozvole, nacrt dozvole i donetu odluku, kao i izradu kopije tih dokumenata ili njihovih delova o trošku tražioca kopije.</p> <p>Izlaganje na uvid vrši se u nadležnom organu i u jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se planira ili obavlja aktivnost. Nadležni organ dostavlja jedinici lokalne samouprave dokumenta iz stava 8. ovog člana elektronskim putem.</p> <p>Nadležni organ obaveštava javnost o odluci o prestanku važenja dozvole iz člana 29. ovog zakona i odluku stavlja na uvid javnosti na način propisan u stavu 1. ovog člana.</p> <p>Nadležni organ stavlja na uvid javnosti, uključujući i putem veb</p>			
--	--	--	---	--	--	--

		<p>prezentacije, barem u vezi sa tačkom 1) sledeće podatke, i to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) relevantne podatke o merama koje je operater preduzeo nakon konačnog prestanka aktivnosti iz člana 30. ovog zakona; 2) rezultate monitoringa emisije koji se zahteva u uslovima iz dozvole nadležnog organa. <p>Rok za dostavljanje mišljenja javnosti na podneti zahtev i nacrt dozvole i rok za podnošenje tužbe zainteresovane javnosti na donetu odluku počinje da teče od dana objavljivanja obaveštenja iz stava 1. ovog člana u štampanim dnevnim novinama i/ili lokalnim novinama.</p> <p>Ako zahtev operatera za izdavanje dozvole, nacrt dozvole ili dozvola sadrže poslovnu ili državnu tajnu ili podatak koji je zaštićeni intelektualnom svojinom ili podatak koji, u skladu sa zakonom, zahteva ograničen pristup javnosti za dobijanje informacija, nadležni organ može odlučiti da za određene delove zahteva, odnosno nacrta dozvole ili dozvole ograniči pristup javnosti.</p> <p>O odluci o ograničavanju pristupa javnosti za dobijanje informacija u smislu stava 13. ovog člana, nadležni organ je dužan da obavesti</p>			
--	--	--	--	--	--

			javnost na način utvrđen u stavu 1. ovog člana, a zainteresovane organe i organizacije na način utvrđen u stavu 3. ovog člana, u roku od pet dana od dana donošenja odluke.			
24.2.	2. When a decision on granting, reconsideration or updating of a permit has been taken, the competent authority shall make available to the public, including via the Internet in relation to points (a), (b) and (f), the following information:	01	Obaveštenje o odluci o izdavanju dozvole, izmeni i/ili dopuni dozvole, odluci o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole ili izmenu i/ili dopunu dozvole sadrži odluku sa obrazloženjem koje obuhvata naročito:	PU		
34.2.a		32.7.				
34.2.b		32.7.1				
34.2.c	a) the content of the decision, including a copy of the permit and any subsequent updates;	32.7.2.	1) glavne razloge na kojima se odluka zasniva, uključujući razloge za izuzeće iz člana 20. stav 9. ovog zakona;			
34.2.d	(b) the reasons on which the decision is based;	32.7.3.	2) informacije o učešću javnosti i rezultate konsultacija pre donošenja odluke, obrazloženje kako su komentari i mišljenje zainteresovane javnosti uzeti u obzir prilikom donošenja odluke, uključujući i rezultate konsultacija u prekograničnim uticajima, ako su bile obavezne;			
34.2.e	(c) the results of the consultations held before the decision was taken and an explanation of how they were taken into account in that decision;	32.7.4.	3) naslove referentnih BAT dokumenata koji su značajni za postrojenje ili aktivnost;			
34.2.f	(d) the title of the BAT reference documents relevant to the installation or activity concerned;	32.7.5.	4) kako su uslovi dozvole, uključujući granične vrednosti emisije utvrđeni u odnosu na BAT-ove i nivoe emisije povezane sa BAT-ovima;			
	(e) how the permit conditions referred to in Article 14, including the emission limit values, have been determined in	32.8.				
		11.4.				

	<p>relation to the best available techniques and emission levels associated with the best available techniques;</p> <p>(f) where a derogation is granted in accordance with Article 15(4), the specific reasons for that derogation based on the criteria laid down in that paragraph and the conditions imposed.</p>		<p>5) uputstvo o pravnom sredstvu protiv donete odluke.</p> <p>Nadležni organ omogućava uvid u podneti zahtev za izdavanje dozvole, nacrt dozvole i donetu odluku, kao i izradu kopije tih dokumenata ili njihovih delova o trošku tražioca kopije.</p> <p>Zahtev za zaštitu podataka ne može se odobriti u delu koji se tiče informacija o graničnim vrednostima emisija, rizicima od udesa, rezultatima monitoringa i inspekcijskog nadzora, indikatorima procesa, korišćenja sirovina i pomoćnih materijala i proizvedenih proizvoda koji su direktno povezani sa emisijama iz postrojenja, te standardnih procesa i tehnika opisanih u referentnim dokumentima o BAT-u ili drugim relevantnim dokumentima, a koji se koriste za određivanje BAT-ova u skladu sa ovim zakonom.</p>			
24.3.	<p>3. The competent authority shall also make available to the public, including via the Internet at least in relation to point (a):</p> <p>(a) relevant information on the measures taken by the operator upon definitive cessation of activities in accordance with Article 22;</p>	01	<p>Nadležni organ stavlja na uvid javnosti, uključujući i putem veb prezentacije, barem u vezi sa tačkom 1) sledeće podatke, i to:</p> <p>1) relevantne podatke o merama koje je operater preduzeo nakon konačnog prestanka aktivnosti iz člana 30. ovog zakona;</p> <p>2) rezultate monitoringa emisije</p>	PU		
24.3a		32.11.				
24.3.b		32.11.1				

	(b) the results of emission monitoring as required under the permit conditions and held by the competent authority.		koji se zahteva u uslovima iz dozvole nadležnog organa.			
24.4.	4. Paragraphs 1, 2 and 3 of this Article shall apply subject to the restrictions laid down in Article 4(1) and (2) of Directive 2003/4/EC.	01 11.	<p>Tajnost i dostupnost podataka (Član 11)</p> <p>Izuzetno od člana 10. stav 1. tačka 11) ovog zakona operater može od nadležnog organa zatražiti zaštitu podataka koji se odnose na pojedine delove zahteva za izdavanje dozvole, nacрта dozvole ili dozvole.</p> <p>U slučaju iz stava 1. ovog člana, takvi delovi u zahtevu moraju biti jasno i označeni.</p> <p>Zahtev za tajnošću podataka operater je dužan da obrazloži razlozima i dokazima prema posebnim propisima kojima se uređuje zaštita poslovne i državne tajne, odnosno zaštita podataka iz razloga nacionalne bezbednosti.</p> <p>Zahtev za zaštitu podataka ne može se odobriti u delu koji se tiče informacija o graničnim vrednostima emisija, rizicima od udesa, rezultatima monitoringa i inspekcijaskog nadzora, indikatorima procesa, korišćenja sirovina i pomoćnih materijala i proizvedenih proizvoda koji su direktno povezani sa emisijama iz</p>	PU		

		32. 13	<p>postrojenja, te standardnih procesa i tehnika opisanih u referentnim dokumentima o BAT-u ili drugim relevantnim dokumentima, a koji se koriste za određivanje BAT-ova u skladu sa ovim zakonom.</p>		
		32.14.	<p>Odredbe o tajnosti podataka primenjuju se na odgovarajući način i u postupku izdavanja dozvole primenom opštih obavezujućih pravila iz člana 31. ovog zakona, osim u delu koji se odnosi na obavezni sadržaj opštih obavezujućih pravila.</p> <p>Odredba iz stava 4. ovoga člana ne primenjuje se ako otkrivanje podataka ugrožava nacionalnu bezbednost u skladu sa zakonom koji uređuje tajnost podataka.</p> <p>Ako zahtev operatera za izdavanje dozvole, nacrt dozvole ili dozvola sadrže poslovnu ili državnu tajnu ili podatak koji je zaštićeni intelektualnom svojinom ili podatak koji, u skladu sa zakonom, zahteva ograničen pristup javnosti za dobijanje informacija, nadležni organ može odlučiti da za određene delove zahteva, odnosno nacrta dozvole ili dozvole ograniči pristup javnosti.</p> <p>O odluci o ograničavanju pristupa javnosti za dobijanje informacija u smislu stava 13. ovog člana,</p>		

			nadležni organ je dužan da obavesti javnost na način utvrđen u stavu 1. ovog člana, a zainteresovane organe i organizacije na način utvrđen u stavu 3. ovog člana, u roku od pet dana od dana donošenja odluke.			
25.1 25.1.a 25.1.b	<p>Access to justice</p> <p>1. Member States shall ensure that, in accordance with the relevant national legal system, members of the public concerned have access to a review procedure before a court of law or another independent and impartial body established by law to challenge the substantive or procedural legality of decisions, acts or omissions subject to Article 24 when one of the following conditions is met:</p> <p>a) they have a sufficient interest;</p> <p>(b) they maintain the impairment of a right, where administrative procedural law of a Member State requires this as a precondition.</p>	01 33.	<p>Pristup pravosuđu (Član 33)</p> <p>Operater, drugi organi i organizacije i zainteresovana javnost imaju pravo da osporavaju materijalnu i proceduralnu zakonitost akata, radnji ili propusta nadležnog organa koji je izdao dozvolu u sprovođenju ovog zakona i posebnih propisa.</p> <p>Protiv konačne odluke o izdavanju, odnosno izmeni i/ili dopuni dozvole i odluke o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole, odnosno izmeni i/ili dopuni dozvole i prestanku važenja dozvole, operater, zainteresovana javnost i zainteresovani organi i organizacije mogu pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u skladu sa zakonom.</p>	PU		
25.2.	2. Member States shall determine at what stage the decisions, acts or omissions may be challenged.	01 18.	<p>Odlučivanje (Član 18)</p> <p>Nadležni organ odlučuje o ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole po zahtevu za izdavanje</p>	PU		

		<p>29. 3.</p> <p>29.4.</p> <p>33. 2.</p>	<p>dovole na osnovu dostavljenih podataka, informacija i dokumentacije, mišljenja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija, kao i izveštaja tehničke komisije, u roku ne dužem od 180 dana od dana prijema urednog zahteva.</p> <p>O zahtevu za izdavanje dozvole odlučuje se rešenjem.</p> <p>Rešenjem o izdavanju dozvole utvrđuju se uslovi za rad postrojenja i obavljanje aktivnosti, kao i obaveze operatera, sa sadržinom propisanom ovim zakonom.</p> <p>Nadležni organ će odbiti zahtev za izdavanje dozvole ako utvrdi da nisu ispunjeni uslovi za izdavanje dozvole, i to:</p> <p>1) postrojenje za obavljanje aktivnosti za koju se zahteva dozvola ne ispunjava propisane uslove;</p> <p>2) na osnovu podataka i dokumentacije sadržanih u zahtevu nisu ispunjeni uslovi za primenu propisanih standarda životne sredine, niti postoji usklađenost s odredbama zakona;</p> <p>3) zahtev sadrži netačne podatke koji su od uticaja na izdavanje dozvole.</p>			
--	--	--	--	--	--	--

		<p>Rešenje iz st. 3. i 4. ovog člana nadležni organ dostavlja operateru i o tome obaveštava javnost i zainteresovane organe i organizacije u roku od osam dana od dana donošenja rešenja.</p> <p>Nadležni organ dužan je da trajno čuva izdato rešenje.</p> <p>Rešenje nadležnog organa iz st. 3. i 4. ovog člana je konačno u upravnom postupku.</p> <p>Protiv rešenja iz st. 3. i 4. ovog člana može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u skladu sa zakonom.</p> <p>Rešenje o prestanku važenja dozvole je konačno u upravnom postupku.</p> <p>Protiv rešenja o prestanku važenja dozvole može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u skladu sa zakonom.</p> <p>Protiv konačne odluke o izdavanju, odnosno izmeni i/ili dopuni dozvole i odluke o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole, odnosno izmeni i/ili dopuni dozvole i prestanku važenja dozvole, operater, zainteresovana javnost i zainteresovani organi i organizacije mogu pokrenuti upravni spor pred nadležnim</p>		
--	--	--	--	--

			sudom, u skladu sa zakonom.			
25.3.	3. What constitutes a sufficient interest and impairment of a right shall be determined by Member States, consistently with the objective of giving the public concerned wide access to justice.	<p>01 3.1.6.</p> <p>33.2.</p> <p>02 81a</p>	<p>Definicije (Član 3)</p> <p>6) <i>zainteresovana javnost</i> obuhvata javnost na koju utiče ili će verovatno uticati odlučivanje o životnoj sredini ili na čije pravo ili interes zasnovan na zakonu donošenje odluke o izdavanju integrisane dozvole ili izmena uslova u dozvoli može da utiče. Za udruženja građana u oblasti zaštite životne sredine koja zastupaju interese zaštite životne sredine (pripremaju i realizuju svoje programe zaštite, štite svoja prava i interese u oblasti zaštite životne sredine, predlažu mere zaštite, učestvuju u postupku donošenja odluka u skladu sa zakonom, doprinose ili neposredno rade na informisanju u životnoj sredini) i evidentirana su kod nadležnog organa, smatra se da postoji interes zasnovan na zakonu na koje odluka u postupku izdavanja dozvole može da utiče;</p> <p>Pristup pravosuđu (Član 33)</p> <p>Protiv konačne odluke o izdavanju, odnosno izmeni i/ili dopuni dozvole i odluke o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole, odnosno izmeni i/ili dopuni dozvole i prestanku važenja dozvole, operater, zainteresovana</p>	PU		

			<p>javnost i zainteresovani organi i organizacije mogu pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom, u skladu sa zakonom.</p> <p>Zainteresovana javnost u postupku ostvarivanja prava na zdravu životnu sredinu kao stranka ima pravo da pokreće postupak preispitivanja odluke pred nadležnim organom, odnosno sudom, u skladu sa zakonom.</p>			
25.3.1	To this end, the interest of any non-governmental organisation promoting environmental protection and meeting any requirements under national law shall be deemed sufficient for the purpose of paragraph 1(a).	<p>01 33. stav 1.</p> <p>02 81a</p> <p>03 4.</p> <p>5.</p>	<p>Operater, zainteresovana javnost i zainteresovani organi i organizacije imaju pravo da osporavaju zakonitost akata, radnji ili propusta nadležnog organa koji je izdao dozvolu u sprovođenju ovog zakona i posebnih propisa.</p> <p>Zainteresovana javnost u postupku ostvarivanja prava na zdravu životnu sredinu kao stranka ima pravo da pokreće postupak preispitivanja odluke pred nadležnim organom, odnosno sudom, u skladu sa zakonom.</p> <p>Zakonske pretpostavke o opravdanom interesu</p> <p>Član 4.</p> <p>Smatra se da opravdani interes javnosti da zna, iz člana 2. ovog zakona, postoji uvek kada se radi o informacijama kojima raspolaže organ vlasti koje se odnose na</p>	PU		

			<p>ugrožavanje, odnosno zaštitu zdravlja stanovništva i životne sredine, a ako se radi o drugim informacijama kojima raspolaže organ vlasti, smatra se da opravdani interes javnosti da zna, iz člana 2. ovog zakona postoji, osim ako organ vlasti dokaže suprotno</p> <p>Sadržina prava na pristup informacijama od javnog značaja</p> <p>Član 5.</p> <p>Svako ima pravo da mu bude saopšteno da li organ vlasti poseduje određenu informaciju od javnog značaja, odnosno da li mu je ona inače dostupna.</p> <p>Svako ima pravo da mu se informacija od javnog značaja učini dostupnom tako što će mu se omogućiti uvid u dokument koji sadrži informaciju od javnog značaja, pravo na kopiju tog dokumenta, kao i pravo da mu se, na zahtev, kopija dokumenta uputi poštom, faksom, elektronskom poštom ili na drugi način.</p>			
25.3.2	Such organisations shall also be deemed to have rights capable of being impaired for the purpose of paragraph 1(b).	<p>02 81a</p> <p>01</p>	Zainteresovana javnost u postupku ostvarivanja prava na zdravu životnu sredinu kao stranka ima pravo da pokreće postupak preispitivanja odluke pred nadležnim organom, odnosno	PU		

		33. 1.	sudom, u skladu sa zakonom. Operater, zainteresovana javnost i zainteresovani organi i organizacije imaju pravo da osporavaju zakonitost akata, radnji ili propusta nadležnog organa koji je izdao dozvolu u sprovođenju ovog zakona i posebnih propisa.			
--	--	--------	---	--	--	--

25.4.	4. Paragraphs 1, 2 and 3 shall not exclude the possibility of a preliminary review procedure before an administrative authority and shall not affect the requirement of exhaustion of administrative review procedures prior to recourse to judicial review procedures, where such a requirement exists under national law.	01 14. 3. 26.3. 26.4. 26.45 37. 1.	<p>Razmatranje zahteva</p> <p>Na rešenje o odbacivanju zahteva operater ima pravo žalbe drugostepenom organu u roku od 8 dana od dana prijema rešenja.</p> <p>Značajna promena u radu postrojenja</p> <p>Ako na osnovu razmatranja i analize obaveštenja operatera iz stava 1. ovoga člana utvrdi da je planirana promena u radu postrojenja značajna, nadležni organ posebnim rešenjem operateru nalaže da podnese zahtev za:</p> <p>1) izdavanje dozvole za postrojenje u celini ili za deo postrojenja u kojem namerava izvršiti značajnu promenu; ili</p> <p>2) izmenu i/ili dopunu rešenja o izdavanju dozvole.</p> <p>U slučaju izmene i/ili dopune dozvole zbog značajnih izmena u radu postrojenja, rešenje koje donosi nadležni organ odnosi se na one delove postrojenja i one aktivnosti na koje se izmena odnosi.</p> <p>Na zahtev i postupak za izmenu i/ili dopunu dozvole iz stava 2. tačka 2) ovoga člana primenjuju se odredbe ovoga zakona koje se odnose na podnošenje zahteva i</p>			
-------	---	---	---	--	--	--

			<p>postupak izdavanja dozvole, uključujući pravila o obaveštavanju i učešću javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.</p> <p>Shodna primena zakona</p> <p>Na pitanja pokretanja, vođenja i okončanja postupka izdavanja dozvole koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.</p>			
25.4.1	Any such procedure shall be fair, equitable, timely and not prohibitively expensive.	04 7. 8.1	<p>Načelo zaštite prava stranke i javnog interesa</p> <p>Član 7.</p> <p>Organ je dužan da omogući stranci da što lakše zaštiti i ostvari svoja prava i pravne interese, ali ne na</p>	PU		

		9.1	štetu prava i pravnih interesa trećih lica, niti javnog interesa.			
		9.2	Pravna pomoć Član 8. Organ po službenoj dužnosti pazi da neznanje i neukost stranke i drugog učesnika u postupku ne bude na štetu prava koja im pripadaju.			
		05 2.	Načelo delotvornosti i ekonomičnosti postupka Član 9. Organ je dužan da strankama omogući da uspešno i celovito ostvare. i zaštite prava i pravne interese. Postupak se vode bez odugovlačenja i uz što manje troškova po stranku, ali tako da se izvedu svi dokazi potrebni za pravilno i potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja. Pravičnost suđenja u upravnom sporu Član 2. U upravnom sporu sud odlučuje na osnovu zakona i u razumnom roku, na podlozi činjenica utvrđenih na usmenoj javnoj raspravi..			
25.5.	5. Member States shall ensure that practical information is	04 15	Načelo pristupa informacijama i	PU		

	made available to the public on access to administrative and judicial review procedures.	<p>06 9.1</p> <p>52.</p> <p>05. 35. 1.</p>	<p>zaštite podataka</p> <p>Član 15.</p> <p>Organ je dužan da omogući pristup informacijama od javnog značaja, u skladu sa zakonom.</p> <p>Tajni i lični podaci štite se u upravnom postupku, u skladu sa zakonom</p> <p>Javnost</p> <p>Član 9. stav 1.</p> <p>Raspravljanje pred sudom je javno.</p> <p>Javnost se može uključiti na osnovu zakona iz razloga utvrđenih Ustavom.</p> <p>Poslovi koji čine sudsku upravu</p> <p>Član 52</p> <p>... obezbeđivanje javnosti rada suda, obaveštavanje javnosti o radu suda, davanje informacija od javnog značaja....</p> <p>Javnost rasprave</p> <p>Član 35. stav 1.</p> <p>Rasprava je javna.</p>			
26.1	<p>Transboundary effects</p> <p>1. Where a Member State is aware that the operation of an installation is likely to have significant negative effects on the environment of another</p>	<p>01 35.1</p> <p>35.2.</p>	<p>Razmena informacija o prekograničnom uticaju</p> <p>Razmenu informacija o prekograničnom uticaju rada postrojenja i aktivnosti na životnu sredinu vrši Ministarstvo.</p>	PU		

	Member State, or where a Member State which is likely to be significantly affected so requests, the Member State in whose territory the application for a permit pursuant to Article 4 or Article 20(2) was submitted shall forward to the other Member State any information required to be given or made available pursuant to Annex IV at the same time as it makes it available to the public.	35.9.	<p>Ako rad nekog postrojenja može imati značajan negativan uticaj na životnu sredinu druge države ili ako država čija životna sredina može biti značajno ugrožena to zatraži, Ministarstvo, u postupku konsultacija, dostavlja drugoj državi na mišljenje informacije, i to:</p> <p>1) o zahtevu za izdavanje dozvole, uključujući i opis podataka iz člana 10. ovog zakona;</p> <p>2) o nadležnom organu koji donosi odluku o izdavanju dozvole;</p> <p>3) o prirodi odluke koja može biti doneta;</p> <p>4) o postupku učešća javnosti.</p> <p>O primljenim informacijama o prekograničnom uticaju postrojenja i aktivnosti u drugoj državi Ministarstvo obaveštava javnost na način utvrđen u članu 32. ovog zakona.</p>			
26.1.1	Such information shall serve as a basis for any consultations necessary in the framework of the bilateral relations between the two Member States on a reciprocal and equivalent basis.	01 35. 6.	Konsultacije o prekograničnom uticaju vrše se na način i u rokovima koji se utvrđuju zaključenim bilateralnim sporazumom između nadležnih organa država na principima reciprociteta i ravnopravnosti.	PU		
26.2.	2. Within the framework of their bilateral relations, Member States shall ensure that in the	01 35. 3	Ministarstvo obaveštava drugu državu o roku za dostavljanje mišljenja, primedbi i predloga	PU		

	cases referred to in paragraph 1, the applications are also made available for an appropriate period of time to the public of the Member State likely to be affected so that it will have the right to comment on them before the competent authority reaches its decision.	35.4 35.7.	<p>vodeći računa o potrebi informisanja i učešća javnosti i zainteresovane javnosti u drugoj državi.</p> <p>Kada nadležni organ primi informaciju o prekograničnom uticaju postrojenja i aktivnosti u drugoj državi, o tome obaveštava svoju javnost i preduzima mere da se osigura učešće javnosti u tom postupku.</p> <p>U skladu sa sporazumom iz stava 6. ovog člana nadležni organ druge države osigurava dostupnost informacija o podnesenom zahtevu za izdavanje dozvole za postrojenje koje ima ili verovatno može imati prekogranični uticaj na teritoriji Republike Srbije, na način da Ministarstvo, drugi organi i organizacije i javnost imaju pravo da dostave komentare pre nego što nadležni organ donese svoju odluku.</p>			
26.3.	3. The results of any consultations pursuant to paragraphs 1 and 2 shall be taken into consideration when the competent authority reaches a decision on the application.	01 35.8.	Rezultati konsultacija i pribavljenog mišljenja javnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluke o zahtevu.	PU		
26.4.	4. The competent authority shall inform any Member State which has been consulted pursuant to paragraph 1 of the decision	01 35. 5.	O odluci o izdavanju dozvole ili odbijanju zahteva za njeno izdavanje, Ministarstvo obaveštava drugu državu koja je bila	PU		

	reached on the application and shall forward to it the information referred to in Article 24(2). That Member State shall take the measures necessary to ensure that that information is made available in an appropriate manner to the public concerned in its own territory.		<p>konsultovana u postupku odlučivanja, dostavljanjem informacija, i to:</p> <p>1) o sadržaju odluke o izdavanju dozvole, odnosno odbijanju zahteva za izdavanje dozvole;</p> <p>2) o razlozima na kojima se odluka zasniva, uključujući informacije o postupku učešća javnosti.</p>			
27.1	<p>Emerging techniques</p> <p>1. Member States shall, where appropriate, encourage the development and application of emerging techniques, in particular for those emerging techniques identified in BAT reference documents</p>	01 8.	<p>Obaveza praćenja najboljih dostupnih tehnika</p> <p>Zaključci o BAT-u predstavljaju osnovni dokumenat za utvrđivanje uslova u dozvoli.</p> <p>Ministarstvo prati razvoj BAT-a, donošenje zaključaka o BAT-u, primenu tehnika u nastajanju i podatke o tome stavlja na raspolaganje javnosti objavljivanjem na internet stranicama Ministarstva.</p> <p>Ministarstvo prema potrebi podstiče razvoj i primenu tehnika u nastajanju, posebno tehnika u nastajanju koje su navedene u referentnim dokumentima o BAT-u.</p> <p>Radi obavljanja poslova iz st. 2. i 3. ovog člana Ministar može, zavisno od specifičnosti tehnika koje se primenjuju, za praćenje pojedinih raspoloživih tehnika angažovati stručnu ili naučnu</p>	PU		

			organizaciju. Sredstva za rad angažovanim stručnim ili naučnim organizacijama iz stava 4. ovog člana obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.			
27.2.	2. The Commission shall establish guidance to assist Member States in encouraging the development and application of emerging techniques as referred to in paragraph 1.	/	/	NP	Obaveza EK	
79.1	Member States shall determine penalties applicable to infringements of the national provisions adopted pursuant to this Directive. The penalties thus provided for shall be effective, proportionate and dissuasive. Member States shall notify those provisions to the Commission by 7 January 2013 and shall notify it without delay of any subsequent amendment affecting them	01 45-48.	Privredni prestupi (član 45) Zaštitne mere (član 46) Prekršaji (operator pravno lice - član 47) Prekršaji (operator - preduzetnika - član 48)	PU		
a I. 1.a a I. 1.b	Categories of activities referred to in Article 10 The threshold values given below generally refer to production capacities or outputs. Where several activities falling under the same activity description containing a threshold are operated in the	01 5.4 07 2. Prilog	Vlada propisuje vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje dozvola, postrojenja i aktivnosti na koje se primenjuju opšta obavezujuća pravila, listu zagađujućih materija i kriterijume za utvrđivanje najbolje dostupnih tehnika. Vrste aktivnosti i postrojenja za	DU	Važeća Uredba o vrstama aktivnosti i postrojenja je delimično usklađena sa Aneksom II Direktive. Nedostaje potpuna transpozicija aktivnosti i	

a I. 2.1	<p>same installation, the capacities of such activities are added together. For waste management activities, this calculation shall apply at the level of activities 5.1, 5.3(a) and 5.3(b). The Commission shall establish guidance on:</p> <p>(a) the relationship between waste management activities described in this Annexes I and II to Directive 2008/98/EC; and</p>	<p>p.1.</p> <p>p.2.</p> <p>p.3.</p> <p>p.4.1</p>	<p>koje se izdaje integrisana dozvola odštampane su uz ovu uredbu i čine njen sastavni deo.</p> <p>Vrste aktivnosti i postrojenja za koje se izdaje integrisana dozvola</p> <p>Vrednosti koje su navedene odnose se na proizvodne kapacitete ili učinke (proizvodnju).</p> <p>Ako operater obavlja više aktivnosti u okviru iste industrijske grane ili u okviru istog postrojenja ili na istom mestu, kapaciteti takvih aktivnosti se zbrajaju.</p>		<p>postrojenja pod tač. 5.1, 5.3, 6.1c, 6.9, 6.10 i 6.11 u Aneksu II Direktive.</p> <p>Potpuna usklađenost postiže se donošenjem Uredbe iz člana 5. stav 4. ovog zakona.</p> <p>Prema NPAA donošenje Uredbe predviđeno je za 4. kvartal 2026. godine</p>	
a I. 2. 2.	<p>(b) the interpretation of the term 'industrial scale' regarding the description of chemical industry activities described in this Annex.</p> <p>1. Energy industries</p> <p>1.1. Combustion of fuels in installations with a total rated thermal input of 50 MW or more</p> <p>1.2. Refining of mineral oil and gas</p> <p>1.3. Production of coke</p> <p>1.4. Gasification or liquefaction of: (a) coal; (b) other fuels in installations with a total rated thermal input of 20 MW or more.</p>	<p>p.4.2.</p>	<p>Ove vrste ne obuhvataju postrojenja koja se koriste za istraživanja, razvoj i testiranje novih proizvoda ili procesa.</p> <p>1. Proizvodnja energije</p> <p>1.1. Termoenergetska postrojenja sa toplotnim ulazom iznad 50 MW¹</p> <p>1.2. Rafinerije mineralnih ulja i gasa</p> <p>1.3. Koksare</p> <p>1.4. Postrojenja za gasifikaciju uglja i proizvodnju tečnih goriva iz uglja</p> <p>2. Proizvodnja i prerada metala</p> <p>2.1. Postrojenja za pečenje ili sinterovanje metalne rude (uključujući sulfidnu rudu)</p>			

a I. 2.3.	<p>2. Production and processing of metals</p> <p>2.1. Metal ore (including sulphide ore) roasting or sintering</p> <p>2.2. Production of pig iron or steel (primary or secondary fusion) including continuous casting, with a capacity exceeding 2,5 tonnes per hour</p> <p>2.3. Processing of ferrous metals:</p> <p>(a) operation of hot-rolling mills with a capacity exceeding 20 tonnes of crude steel per hour;</p> <p>(b) operation of smitheries with hammers the energy of which exceeds 50 kilojoule per hammer, where the calorific power used exceeds 20 MW;</p> <p>(c) application of protective fused metal coats with an input exceeding 2 tonnes of crude steel per hour.</p> <p>2.4. Operation of ferrous metal foundries with a production capacity exceeding 20 tonnes per day</p> <p>2.5. Processing of non-ferrous metals: (a) production of non-ferrous crude metals from ore,</p>	p.4.3.	<p>2.2. Postrojenja za proizvodnju sirovog gvožđa ili čelika (primarno ili sekundarno topljenje) uključujući kontinualno livenje, sa kapacitetom koji prelazi 2,5 t/h</p> <p>2.3. Postrojenja za preradu u crnoj metalurgiji:</p> <p>(a) tople valjaonice sa kapacitetom iznad 20 t/h sirovog čelika</p> <p>(b) kovačnice sa automatskim čekićima čija energija prelazi 50 kJ po jednom čekiću, kod kojih upotrebljena toplotna snaga prelazi 20 MW</p> <p>(v) primena rastopljenih metalnih prevlaka, sa ulazom koji prelazi dve t/h sirovog čelika</p> <p>2.4. Livnica crne metalurgije sa proizvodnim kapacitetom preko 20 t na dan</p> <p>2.5. Postrojenja:</p> <p>(a) za proizvodnju obojenih sirovih metala iz rude, koncentrata ili sekundarnih sirovina putem metalurških i hemijskih procesa ili elektrolitičkim procesima</p> <p>(b) za topljenje, uključujući i legiranje obojenih metala, kao i proizvode dobijene ponovnom preradom (rafinacija, livenje itd.), sa kapacitetom topljenja od preko četiri t dnevno za olovo i kadmijum</p>			
		p.4.4.				

<p>a I.2. 4.</p>	<p>concentrates or secondary raw materials by metallurgical, chemical or electrolytic processes;</p> <p>(b) melting, including the alloyage, of non-ferrous metals, including recovered products and operation of nonferrous metal foundries, with a melting capacity exceeding 4 tonnes per day for lead and cadmium or 20 tonnes per day for all other metals.</p> <p>2.6. Surface treatment of metals or plastic materials using an electrolytic or chemical process where the volume of the treatment vats exceeds 30 m³</p> <p>3. Mineral industry</p> <p>3.1. Production of cement, lime and magnesium oxide:</p> <p>(a) production of cement clinker in rotary kilns with a production capacity exceeding 500 tonnes per day or in other kilns with a production capacity exceeding 50 tonnes per day;</p> <p>(b) production of lime in kilns with a production capacity exceeding 50 tonnes per day;</p> <p>(c) production of magnesium oxide in kilns with a production capacity exceeding 50 tonnes</p>		<p>ili 20 t dnevno za sve ostale metale</p> <p>2.6. Postrojenja za površinsku obradu metala i plastičnih materijala korišćenjem elektrolitičkih ili hemijskih procesa, gde zapremina kade za tretman prelazi 30 m³</p> <p>3. Industrija minerala</p> <p>3.1. Postrojenja za proizvodnju cementnog klinkera u rotacionim pećima, proizvodnog kapaciteta koji prelazi 500 t dnevno, ili za proizvodnju kreča u rotacionim pećima, proizvodnog kapaciteta koji prelazi 50 t dnevno, ili u drugim pećima, čiji proizvodni kapacitet prelazi 50 t dnevno</p> <p>3.2. Postrojenja za proizvodnju azbesta i proizvoda na bazi azbesta</p> <p>3.3. Postrojenja za izradu stakla, uključujući staklena vlakna, sa kapacitetom topljenja koji prelazi 20 t dnevno</p> <p>3.4. Postrojenja za topljenje mineralnih materija, uključujući proizvodnju mineralnih vlakana, sa kapacitetom topljenja koji prelazi 20 t dnevno</p> <p>3.5. Postrojenja za proizvodnju keramičkih proizvoda pečenjem, a naročito crepa, cigle, vatrostatne opeke, pločica, keramičkog posuđa ili porcelana, sa proizvodnim</p>			
------------------	--	--	---	--	--	--

<p>4.1. Production of organic chemicals, such as:</p> <p>(a) simple hydrocarbons (linear or cyclic, saturated or unsaturated, aliphatic or aromatic);</p> <p>(b) oxygen-containing hydrocarbons such as alcohols, aldehydes, ketones, carboxylic acids, esters and mixtures of esters, acetates, ethers, peroxides and epoxy resins;</p> <p>(c) sulphurous hydrocarbons;</p> <p>(d) nitrogenous hydrocarbons such as amines, amides, nitrous compounds, nitro compounds or nitrate compounds, nitriles, cyanates, isocyanates;</p> <p>(e) phosphorus-containing hydrocarbons;</p> <p>(f) halogenic hydrocarbons;</p> <p>(g) organometallic compound</p> <p>(h) plastic materials (polymers, synthetic fibres and cellulose-based fibres);</p> <p>(i) synthetic rubbers;</p> <p>(j) dyes and pigments;</p> <p>(k) surface-active agents and surfactants.</p> <p>4.2. Production of inorganic</p>	<p>(e) organo-metalna jedinjenja</p> <p>(ž) plastični materijali (polimerna sintetička vlakna ili vlakna na bazi celuloze)</p> <p>(z) sintetička guma</p> <p>(i) boje i pigmenti</p> <p>(j) površinski aktivne materije i surfaktanti</p> <p>4.2. Hemijska postrojenja za proizvodnju osnovnih neorganskih hemikalija, kao:</p> <p>(a) gasovi, kao što su amonijak, hlor ili hlorovodonik, fluor ili fluorovodonik, ugljendioksidi, sumporna jedinjenja, azotovi oksidi, vodonik, sumpordioksid, ugljentetrahlorid</p> <p>(b) kiseline, kao što su hromna kiselina, fluorovodonična kiselina, fosforna kiselina, azotna kiselina, hlorovodonična kiselina, sumporna kiselina, oleum, sumporasta kiselina</p> <p>(v) baze, kao što su amonijum hidroksid, kalijum hidroksid, natrijum hidroksid</p> <p>(g) soli, kao što su amonijum hlorid, kalijum hlorat, kalijum karbonat, natrijumkarbonat, perborat, srebro-nitrat</p> <p>(d) nemetali, metalni oksidi ili</p>	
---	---	--

a I. 2.6.	<p>chemicals, such as:</p> <p>(a) gases, such as ammonia, chlorine or hydrogen chloride, fluorine or hydrogen fluoride, carbon oxides, sulphur compounds, nitrogen oxides, hydrogen, sulphur dioxide, carbonyl chloride;</p> <p>(b) acids, such as chromic acid, hydrofluoric acid, phosphoric acid, nitric acid, hydrochloric acid, sulphuric acid, oleum, sulphurous acids;</p> <p>(c) bases, such as ammonium hydroxide, potassium hydroxide, sodium hydroxide;</p> <p>(d) salts, such as ammonium chloride, potassium chlorate, potassium carbonate, sodium carbonate, perborate, silver nitrate;</p> <p>(e) non-metals, metal oxides or other inorganic compounds such as calcium carbide, silicon, silicon carbide.</p> <p>4.3. Production of phosphorous-, nitrogen- or potassium-based fertilisers (simple or compound fertilisers)</p> <p>4.4. Production of plant protection products or of biocides</p>		<p>druga neorganska jedinjenja, kao što su kalcijum karbid, silicijum, silicijum karbid</p> <p>4.3. Hemijska postrojenja za proizvodnju fosfornih, azotnih ili kalijumovih đubriva (prosta ili složena veštačka đubriva)</p> <p>4.4. Hemijska postrojenja za proizvodnju osnovnih proizvoda za zaštitu bilja i biocida</p> <p>4.5. Postrojenja u kojima se primenjuju hemijski ili biološki procesi u proizvodnji osnovnih farmaceutskih proizvoda</p> <p>4.6. Hemijska postrojenja za proizvodnju eksploziva</p> <p>5. Upravljanje otpadom</p> <p>5.1. Postrojenja namenjena za odlaganje ili ponovno iskorišćenje opasnog otpada sa kapacitetom koji prelazi 10 t dnevno²</p> <p>5.2. Postrojenja za spaljivanje komunalnog otpada čiji kapacitet prelazi tri t/h³</p> <p>5.3. Postrojenja za odlaganje neopasnog otpada kapaciteta preko 50 t na dan⁴</p> <p>5.4. Deponije koje primaju više od 10 t otpada na dan ili ukupnog kapaciteta koji prelazi 25.000 t, isključujući deponije inertnog otpada</p>			
-----------	--	--	--	--	--	--

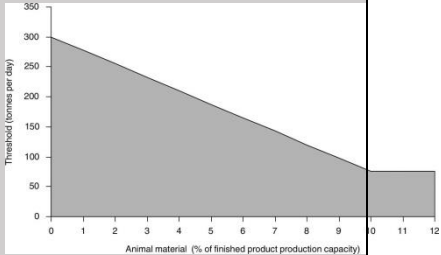
	<p>4.5. Production of pharmaceutical products including intermediates</p> <p>4.6. Production of explosives</p> <p>5. Waste management</p> <p>5.1. Disposal or recovery of hazardous waste with a capacity exceeding 10 tonnes per day involving one or more of the following activities:</p> <p>(a) biological treatment;</p> <p>(b) physico-chemical treatment;</p> <p>(c) blending or mixing prior to submission to any of the other activities listed in points 5.1 and 5.2;</p> <p>(d) repackaging prior to submission to any of the other activities listed in points 5.1 and 5.2;</p> <p>(e) solvent reclamation/regeneration;</p> <p>(f) recycling/reclamation of inorganic materials other than metals or metal compounds;</p> <p>(g) regeneration of acids or bases;</p> <p>(h) recovery of components used for pollution abatement;</p> <p>(i) recovery of components</p>		<p>6. Ostale aktivnosti</p> <p>6.1. Industrijski pogoni za proizvodnju:</p> <p>(a) pulpe iz drveta ili drugih vlaknastih materijala</p> <p>(b) papira i kartona, sa proizvodnim kapacitetom koji prelazi 20 t na dan</p> <p>6.2. Postrojenja za predtretman (operacije kao što su pranje, beljenje itd.) ili bojenje prediva ili tekstila, čiji proizvodni kapacitet prelazi 10 t na dan</p> <p>6.3. Postrojenja za šavljenje kože, proizvodnog kapaciteta iznad 12 t finalnih proizvoda na dan</p> <p>6.4. Postrojenja za preradu hrane, uključujući:</p> <p>(a) klanice sa proizvodnim kapacitetom većim od 50 t na dan</p> <p>(b) tretman i obrada određena za proizvodnju prehrambenih proizvoda iz:</p> <p>– životinjskih sirovina (izuzev mleka) sa proizvodnim kapacitetom finalnih proizvoda većim od 75 t na dan</p> <p>– biljnih sirovina sa proizvodnim kapacitetom finalnih proizvoda većim od 300 t na dan (prosečna tromesečna vrednost)</p>			
--	---	--	--	--	--	--

	<p>from catalysts;</p> <p>(j) oil re-refining or other reuses of oil; (k) surface impoundment.</p> <p>5.2. Disposal or recovery of waste in waste incineration plants or in waste co-incineration plants:</p> <p>(a) for non-hazardous waste with a capacity exceeding 3 tonnes per hour; (b) for hazardous waste with a capacity exceeding 10 tonnes per day.</p> <p>5.3.</p> <p>(a) Disposal of non-hazardous waste with a capacity exceeding 50 tonnes per day involving one or more of the following activities, and excluding activities covered by Council Directive 91/271/EEC of 21 May 1991 concerning urban waste-water treatment:</p> <p>(i) biological treatment;</p> <p>(ii) physico-chemical treatment;</p> <p>(iii) pre-treatment of waste for incineration or co-incineration;</p> <p>(iv) treatment of slags and ashes;</p> <p>(v) treatment in shredders of metal waste, including waste</p>		<p>(v) tretman i prerada mleka, kod kojih je količina primljenog mleka veća od 200 t na dan (prosečna godišnja vrednost)</p> <p>6.5. Postrojenja za odlaganje i reciklažu životinjskih trupla i životinjskog otpada sa kapacitetom tretmana većim od 10 t na dan</p> <p>6.6. Postrojenja za tovljenje živine ili svinja sa više od:</p> <p>(a) 40.000 mesta za živinu</p> <p>(b) 2.000 mesta za svinje za rasplod (težine preko 30 kg)</p> <p>(v) 750 mesta za krmače⁵</p> <p>6.7. Postrojenja za površinsku obradu materijala, predmeta ili proizvoda korišćenjem organskih rastvarača, posebno za odeću, štampanje, prevlačenje, odmaščivanje, vodootpornost, bojenje, čišćenje ili impregnaciju, sa kapacitetom iznad 150 kg/h ili više od 200 t godišnje</p> <p>6.8. Postrojenja za proizvodnju ugljenika ili elektrografita, insineracijom ili grafitizacijom</p> <p>-----</p> <p>¹ Materijalni zahtev iz Direktive 88/609/EEZ o velikim termoenergetskim postrojenjima.</p> <p>² Prema definiciji datoj u spisku iz člana 1 (4) Direktive 91/689/EEZ i prema definiciji navedenoj u</p>			
--	--	--	--	--	--	--

	<p>electrical and electronic equipment and end-of-life vehicles and their components.</p> <p>b) Recovery, or a mix of recovery and disposal, of non-hazardous waste with a capacity exceeding 75 tonnes per day involving one or more of the following activities, and excluding activities covered by Directive 91/271/EEC:</p> <p>(i) biological treatment;</p> <p>(ii) pre-treatment of waste for incineration or co-incineration;</p> <p>(iii) treatment of slags and ashes;</p> <p>(iv) treatment in shredders of metal waste, including waste electrical and electronic equipment and end-of-life vehicles and their components. When the only waste treatment activity carried out is anaerobic digestion, the capacity threshold for this activity shall be 100 tonnes per day.</p> <p>5.4. Landfills, as defined in Article 2(g) of Council Directive 1999/31/EC of 26 April 1999 on the landfill of waste, receiving more than 10 tonnes of waste per day or with a total capacity exceeding</p>		<p>Aneksu IIA i Aneksu IIV (radne operacije R1, R5, R6, R8 i R9) uz direktivu 75/442/EEZ i u Direktivi Saveta 75/439/EEZ od 16. juna 1975. godine o odlaganju otpadnih ulja`</p> <p>³Prema definiciji datoj u Direktivi Saveta 89/369/EEZ od 8. juna 1989. godine o sprečavanju zagađenja vazduha iz novih postrojenja za spaljivanje komunalnog otpada, kao i u Direktivi Saveta 89/429/EEZ od 21. juna 1989. godine o smanjenju zagađenja vazduha iz postojećih</p>			
--	--	--	--	--	--	--

	<p>25 000 tonnes, excluding landfills of inert waste</p> <p>5.5. Temporary storage of hazardous waste not covered under point 5.4 pending any of the activities listed in points 5.1, 5.2, 5.4 and 5.6 with a total capacity exceeding 50 tonnes, excluding temporary storage, pending collection, on the site where the waste is generated</p> <p>5.6. Underground storage of hazardous waste with a total capacity exceeding 50 tonnes</p> <p>6. Other activities</p> <p>6.1. Production in industrial installations of:</p> <p>(a) pulp from timber or other fibrous materials;</p> <p>(b) paper or card board with a production capacity exceeding 20 tonnes per day;</p> <p>(c) one or more of the following wood-based panels: oriented strand board, particleboard or fibreboard with a production capacity exceeding 600 m³ per day.</p> <p>6.2. Pre-treatment (operations such as washing, bleaching, mercerisation) or dyeing of textile fibres or textiles where the treatment capacity exceeds</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>10 tonnes per day</p> <p>6.3. Tanning of hides and skins where the treatment capacity exceeds 12 tonnes of finished products per day</p> <p>6.4.</p> <p>(a) Operating slaughterhouses with a carcass production capacity greater than 50 tonnes per day</p> <p>(b) Treatment and processing, other than exclusively packaging, of the following raw materials, whether previously processed or unprocessed, intended for the production of food or feed from:</p> <p>(i) only animal raw materials (other than exclusively milk) with a finished product production capacity greater than 75 tonnes per day;</p> <p>(ii) only vegetable raw materials with a finished product production capacity greater than 300 tonnes per day or 600 tonnes per day where the installation operates for a period of no more than 90 consecutive days in any year;</p> <p>(iii) animal and vegetable raw materials, both in combined and separate products, with a</p>					
--	--	--	--	--	--	--

<p>finished product production capacity in tonnes per day greater than: — 75 if A is equal to 10 or more; or,</p> <p>— $[300 - (22,5 \times A)]$ in any other case, where 'A' is the portion of animal material (in percent of weight) of the finished product production capacity.</p> <p>Packaging shall not be included in the final weight of the product.</p> <p>This subsection shall not apply where the raw material is milk only.</p> <p>Threshold (tonnes per day)</p> <p>Animal material (% of finished product production capacity)</p> <p>(c) Treatment and processing of milk only, the quantity of milk received being greater than 200 tonnes per day (average</p>					
--	--	--	--	--	--

	<p>value on an annual basis).</p> <p>6.5. Disposal or recycling of animal carcasses or animal waste with a treatment capacity exceeding 10 tonnes per day</p> <p>6.6. Intensive rearing of poultry or pigs:</p> <p>(a) with more than 40 000 places for poultry;</p> <p>(b) with more than 2 000 places for production pigs (over 30 kg), or</p> <p>(c) with more than 750 places for sows</p> <p>6.6. Intensive rearing of poultry or pigs: (a) with more than 40 000 places for poultry; (b) with more than 2 000 places for production pigs (over 30 kg), or (c) with more than 750 places for sows.</p> <p>6.7. Surface treatment of substances, objects or products using organic solvents, in particular for dressing, printing, coating, degreasing, waterproofing, sizing, painting, cleaning or impregnating, with an organic solvent consumption capacity of more than 150 kg per hour or more than 200 tonnes per year</p> <p>6.8. Production of carbon (hard-</p>					
--	---	--	--	--	--	--

	<p>burnt coal) or electrographite by means of incineration or graphitisation</p> <p>6.9. Capture of CO₂ streams from installations covered by this Directive for the purposes of geological storage pursuant to Directive 2009/31/EC</p> <p>6.10. Preservation of wood and wood products with chemicals with a production capacity exceeding 75 m³ per day other than exclusively treating against sapstain</p> <p>6.11. Independently operated treatment of waste water not covered by Directive 91/271/EEC and discharged by an installation covered by Chapter II</p>					
a II a II.1	<p>List of polluting substances</p> <p>AIR</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sulphur dioxide and other sulphur compounds 2. Oxides of nitrogen and other nitrogen compounds 3. Carbon monoxide 4. Volatile organic compounds 5. Metals and their compounds 6. Dust including fine particulate matter 7. Asbestos (suspended particulates, fibres) 	<p>01 5.4</p> <p>08 4.2 1.</p> <p>4.3</p>	<p>Vlada propisuje vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje dozvola, postrojenja i aktivnosti na koje se primenjuju opšta obavezujuća pravila, listu zagađujućih materija kriterijume za utvrđivanje najbolje dostupnih tehnika.</p> <p>Radi obezbeđivanja ekvivalentnog nivoa zaštite životne sredine kao celine i sprečavanja viših nivoa zagađenja u životnoj sredini</p>	PU		<p>Lista glavnih zagađujućih materija sadržana je u važećoj Uredbi i usklađena je sa Aneksom II Direktive.</p> <p>Ova lista više sastavni deo propisa iz člana 5. stav 4. Zakona čije je donošenje</p>

a II.2	<p>8. Chlorine and its compounds 9. Fluorine and its compounds 10. Arsenic and its compounds 11. Cyanides 12. Substances and mixtures which have been proved to possess carcinogenic or mutagenic properties or properties which may affect reproduction via the air 13. Polychlorinated dibenzodioxins and polychlorinated dibenzofurans</p> <p>WATER</p> <p>1. Organohalogen compounds and substances which may form such compounds in the aquatic environment 2. Organophosphorus compounds 3. Organotin compounds 4. Substances and mixtures which have been proved to possess carcinogenic or mutagenic properties or properties which may affect reproduction in or via the aquatic environment 5. Persistent hydrocarbons and persistent and bioaccumulable organic toxic substances 6. Cyanides 7. Metals and their compounds 8. Arsenic and its compounds</p>	<p>Priog</p> <p>p1.</p> <p>p.2.</p>	<p>granične vrednosti emisije iz stava 1. ovog člana utvrđuju se prema sledećim kriterijumima, i to:</p> <p>1) vrsti zagađujućih materija ili grupi materija koje se ispuštaju u životnu sredinu i koje se uzimaju u obzir ako su od značaja za određivanje graničnih vrednosti emisija;</p> <p>Vrste zagađujućih materija iz stava 2. tačka 1) ovog člana određene su u Indikativnoj listi glavnih zagađujućih materija, koja je odštampana uz ovu uredbu i čini njen sastavni deo.</p> <p>INDIKATIVNA LISTA GLAVNIH ZAGAĐUJUĆIH MATERIJA</p> <p>VAZDUH</p> <p>1) sumpor-dioksid i druga sumporna jedinjenja 2) oksidi azota i druga azotna jedinjenja 3) ugljen-monoksid 4) isparljiva organska jedinjenja 5) metali i njihova jedinjenja 6) prašina 7) azbest (lebdeće čestice, vlakna) 8) hlor i njegova jedinjenja</p>		<p>prema NPAA predviđeno za 4. kvartal 2026. godine</p>
--------	--	-------------------------------------	--	--	---

	<p>9. Biocides and plant protection products</p> <p>10. Materials in suspension</p> <p>11. Substances which contribute to eutrophication (in particular, nitrates and phosphates)</p> <p>12. Substances which have an unfavourable influence on the oxygen balance (and can be measured using parameters such as BOD, COD, etc.)</p> <p>13. Substances listed in Annex X to Directive 2000/60/EC</p>		<p>9) fluor i njegova jedinjenja</p> <p>10) arsen i njegova jedinjenja</p> <p>11) cijanidi</p> <p>12) materije i preparati za koje je dokazano da imaju kancerogene ili mutagene osobine ili koje preko vazduha mogu uticati na reprodukciju</p> <p>13) polihlorovani dibenzodioksini i polihlorovani dibenzofurani</p> <p>VODA</p> <p>1) organohalogeni jedinjenja i materije koje mogu stvarati takva jedinjenja u vodenom okruženju</p> <p>2) organofosforna jedinjenja</p> <p>3) organokalajna jedinjenja</p> <p>4) materije i preparati za koje je dokazano da imaju kancerogene ili mutagene osobine ili koje preko vodenog okruženja mogu uticati na reprodukciju</p> <p>5) postojani ugljovodonici i postojane i bioakumulativne organske toksične materije</p> <p>6) cijanidi</p> <p>7) metali i njihova jedinjenja</p> <p>8) arsen i njegova jedinjenja</p> <p>9) biocidi i proizvodi namenjeni zaštiti bilja</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>10) materijali u suspenziji</p> <p>11) materije koje potpomažu eutrofikaciju (posebno nitrati i fosfati)</p> <p>12) materije koje nepovoljno utiču na ravnotežu kiseonika (i koje se mogu meriti primenom parametara kao što su BPK - biohemijska potrošnja kiseonika, HPK - hemijska potrošnja kiseonika itd.)</p>			
a III.1	<p>Criteria for determining best available techniques</p> <p>1. the use of low-waste technology;</p> <p>2. the use of less hazardous substances;</p> <p>3. the furthering of recovery and recycling of substances generated and used in the process and of waste, where appropriate;</p> <p>4. comparable processes, facilities or methods of operation which have been tried with success on an industrial scale;</p> <p>5. technological advances and changes in scientific knowledge and understanding;</p> <p>6. the nature, effects and volume of the emissions concerned;</p> <p>7. the commissioning dates for</p>	<p>01 5.4.</p> <p>08 2.</p>	<p>Vlada propisuje vrste postrojenja i aktivnosti za koje se izdaje dozvola, postrojenja i aktivnosti na koje se primenjuju opšta obavezujuća pravila, listu zagađujućih materija i kriterijume za utvrđivanje najbolje dostupnih tehnika.</p> <p>Kriterijumi za određivanje najboljih dostupnih tehnika za rad postrojenja i obavljanje aktivnosti za koje se izdaje integrisana dozvola (u daljem tekstu: dozvola) su tehničke karakteristike postrojenja, njegov geografski položaj, uslovi životne sredine na konkretnoj lokaciji, korist i troškovi primene tih tehnika, princip predostrožnosti, posebni zahtevi, kao i kriterijumi koji se odnose na:</p>	PU		<p>Važeća uredba o BAT je usklađena sa Aneksom III Direktive i biće sastavni deo propisa iz člana 5. stav 4. Zakona, čije je donošenje planirano za 4. kvartal 2026. godine..</p>

	<p>new or existing installations; 8. the length of time needed to introduce the best available technique; 9. the consumption and nature of raw materials (including water) used in the process and energy efficiency; 10. the need to prevent or reduce to a minimum the overall impact of the emissions on the environment and the risks to it; 11. the need to prevent accidents and to minimise the consequences for the environment; 12. information published by public international organisations.</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1) primenu tehnologije koja proizvodi minimum otpada; 2) primenu manje opasnih materija; 3) mogućnost ponovnog korišćenja i recikliranja materija koje se stvaraju i koriste u procesu i u tretmanu otpada; 4) slične i uporedive procese, uređaje ili metode radnih operacija koji su već uspešno provereni u industrijskim razmerama; 5) tehnološki napredak i promene u naučnom znanju i razumevanju; 6) prirodu, uticaje i obim datih emisija; 7) datume početka stavljanja u pogon novih ili postojećih postrojenja; 8) vremenski period potreban za uvođenje najbolje dostupne tehnike; 9) planiranu potrošnju i karakteristike sirovina (uključujući vodu) koje se koriste u procesu i na njihovu energetska efikasnost; 10) sprečavanje ili smanjenje ukupnog uticaja emisija na životnu sredinu i mogućih rizika; 11) sprečavanje udesa i smanjenje njihovih posledica na životnu sredinu; 			
--	---	--	---	--	--	--

			12) praćenje najnovijih informacija o najboljim dostupnih tehnikama.			
a IV	Public participation in decision-making	01	Pristup podacima i način obaveštavanja javnosti, drugih organa i organizacija	PU		
a IV.1	1. The public shall be informed (by public notices or other appropriate means such as electronic media where available) of the following matters early in the procedure for the taking of a decision or, at the latest, as soon as the information can reasonably be provided:	32.	Nadležni organ dužan je da obaveštava javnost o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole, zahtevu za izmenu i/ili dopunu dozvole, izrađenom nacrtu dozvole i konačnoj odluci iz čl. 9, 17, 18, 20. stav 9, 26, 27. i 31. ovog zakona putem veb prezentacije nadležnog organa, kao i objavljivanjem u najmanje jednim štampanim dnevnom novinama i/ili lokalnim novinama, na svakom od službenih jezika, koje izlaze na području obuhvaćenom uticajem rada postrojenja.			
a IV.1 a						
a IV.1 b	(a) the application for a permit or, as the case may be, the proposal for the updating of a permit or of permit conditions in accordance with Article 21, including the description of the elements listed in Article 12(1);					
a IV.1 s	(b) where applicable, the fact that a decision is subject to a national or transboundary environmental impact assessment or to consultations between Member States in accordance with Article 26;					
a IV.1 d						
a IV.1 e	(c) details of the competent authorities responsible for taking the decision, those from which relevant information can					
a IV.1 f						
a IV.1 g						
a IV.2.			Obaveštenje o podnetom zahtevu			

a IV.2. a	be obtained, those to which comments or questions can be submitted, and details of the time schedule for transmitting comments or questions;		za izdavanje dozvole sadrži naročito:			
a IV.2. b	(d) the nature of possible decisions or, where there is one, the draft decision;		1) podatke o podnetom zahtevu za izdavanje dozvole, uključujući podatke o operateru, lokaciji postrojenja, podatke o aktivnostima za koje se izdaje dozvola;			
a IV.3.	(e) where applicable, the details relating to a proposal for the updating of a permit or of permit conditions;		2) podatke o nadležnom organu za izdavanje dozvole i o postupku koji će se sprovesti;			
a IV.4.	(f) an indication of the times and places where, or means by which, the relevant information will be made available;		3) podatak o činjenici da odluka zavisi od nacionalne ili prekogranične procene uticaja ili konsultacija između država kada aktivnost ima ili može imati prekogranične uticaje;			
a IV.5.	(g) details of the arrangements for public participation and consultation made pursuant to point		4) način informisanja i učešća javnosti u postupku uvida u zahtev i podnetu dokumentaciju, uključujući podatke o zainteresovanim organima i organizacijama koji će učestvovati u postupku davanja komentara i mišljenja, podatke o organu kome se dostavljaju mišljenja i načinu i rokovima za dostavljanje;			
	2. Member States shall ensure that, within appropriate time-frames, the following is made available to the public concerned:		5) način na koji će javnost biti informisana o ishodu postupka.			
	(a) in accordance with national law, the main reports and advice issued to the competent authority or authorities at the time when the public concerned were informed in accordance with point 1;		Obaveštenje o izrađenom nacrtu dozvole sadrži naročito:			
	(b) in accordance with Directive		1) podatke o nazivu i sedištu, odnosno imenu i adresi operatera;			

	<p>2003/4/EC, information other than that referred to in point 1 which is relevant for the decision in accordance with Article 5 of this Directive and which only becomes available after the time the public concerned was informed in accordance with point 1.</p> <p>3. The public concerned shall be entitled to express comments and opinions to the competent authority before a decision is taken.</p> <p>4. The results of the consultations held pursuant to this Annex must be taken into due account in the taking of a decision.</p> <p>5. The detailed arrangements for informing the public (for example by bill posting within a certain radius or publication in local newspapers) and consulting the public concerned (for example by written submissions or by way of a public inquiry) shall be determined by the Member States. Reasonable time-frames for the different phases shall be provided, allowing sufficient time to inform the public and for the public concerned to prepare and participate</p>		<p>2) podatke o lokaciji na kojoj se planira ili obavlja aktivnost;</p> <p>3) podatke o planiranoj aktivnosti i postrojenju;</p> <p>4) podatke o načinu i rokovima za uvid u nacrt dozvole i prateću dokumentaciju;</p> <p>5) podatke o organu nadležnom za izdavanje dozvole;</p> <p>6) podatke o načinu i rokovima za dostavljanje mišljenja javnosti na nacrt dozvole i organu kojem se dostavljaju mišljenja;</p> <p>7) način na koji će javnost biti obavještena o donetoj konačnoj odluci.</p> <p>Ako su nakon objavljivanja informacije o nacrtu iz stava 5. ovoga člana, uključujući i razmatranje uslova dozvole, dostupne nove informacije koje mogu bitno uticati na odluku, nadležni organ dužan je da ih objavi na svojoj veb prezentaciji. Uz informaciju o tome nadležni organ daje uputstvo o načinu učešća javnosti nakon što je ta informacija objavljena.</p> <p>Obaveštenje o odluci o izdavanju dozvole, izmeni i/ili dopuni dozvole, odluci o odbijanju zahteva za izdavanje dozvole ili izmenu i/ili</p>			
--	--	--	---	--	--	--

	effectively in environmental decision-making subject to this Annex.	17.3 35.8.	<p>dopunu dozvole sadrži odluku sa obrazloženjem koje obuhvata naročito:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) glavne razloge na kojima se odluka zasniva, uključujući razloge za izuzeće iz člana 20. stav 9. ovog zakona; 2) informacije o učešću javnosti i rezultate konsultacija pre donošenja odluke, obrazloženje kako su komentari i mišljenje zainteresovane javnosti uzeti u obzir prilikom donošenja odluke, uključujući i rezultate konsultacija u prekograničnim uticajima, ako su bile obavezne; 3) naslove referentnih BAT dokumenata koji su značajni za postrojenje ili aktivnost; 4) kako su uslovi dozvole, uključujući granične vrednosti emisije utvrđeni u odnosu na BAT-ove i nivoe emisije povezane sa BAT-ovima; 5) uputstvo o pravnom sredstvu protiv donete odluke. <p>Nadležni organ omogućava uvid u podneti zahtev za izdavanje dozvole, nacrt dozvole i donetu odluku, kao i izradu kopije tih dokumenata ili njihovih delova o trošku tražioca kopije.</p> <p>Izlaganje na uvid vrši se u</p>			
--	---	---------------	--	--	--	--

			<p>nadležnom organu i u jedinici lokalne samouprave na čijoj teritoriji se planira ili obavlja aktivnost. Nadležni organ dostavlja jedinici lokalne samouprave dokumenta iz stava 8. ovog člana elektronskim putem.</p> <p>Nadležni organ obaveštava javnost o odluci o prestanku važenja dozvole iz člana 29. ovog zakona i odluku stavlja na uvid javnosti na način propisan u stavu 1. ovog člana.</p> <p>Nadležni organ stavlja na uvid javnosti, uključujući i putem veb prezentacije, barem u vezi sa tačkom 1) sledeće podatke, i to:</p> <p>3) relevantne podatke o merama koje je operater preduzeo nakon konačnog prestanka aktivnosti iz člana 30. ovog zakona;</p> <p>4) rezultate monitoringa emisije koji se zahteva u uslovima iz dozvole nadležnog organa.</p> <p>Rok za dostavljanje mišljenja javnosti na podneti zahtev i nacrt dozvole i rok za podnošenje tužbe zainteresovane javnosti na donetu odluku počinje da teče od dana objavljivanja obaveštenja iz stava 1. ovog člana u štampanim dnevničkim novinama i/ili lokalnim novinama.</p>			
--	--	--	---	--	--	--

			<p>Ako zahtev operatera za izdavanje dozvole, nacrt dozvole ili dozvola sadrže poslovnu ili državnu tajnu ili podatak koji je zaštićeni intelektualnom svojinom ili podatak koji, u skladu sa zakonom, zahteva ograničen pristup javnosti za dobijanje informacija, nadležni organ može odlučiti da za određene delove zahteva, odnosno nacрта dozvole ili dozvole ograniči pristup javnosti.</p> <p>O odluci o ograničavanju pristupa javnosti za dobijanje informacija u smislu stava 13. ovog člana, nadležni organ je dužan da obavesti javnost na način utvrđen u stavu 1. ovog člana, a zainteresovane organe i organizacije na način utvrđen u stavu 3. ovog člana, u roku od pet dana od dana donošenja odluke.</p> <p>Prilikom izrade nacрта dozvole uzimaju se u obzir mišljenja javnosti i zainteresovanih organa i organizacija.</p> <p>Rezultati konsultacija i pribavljenog mišljenja javnosti uzimaju se u obzir prilikom donošenja odluke o zahtevu.</p>			
--	--	--	--	--	--	--

NAPOMENA

Poglavlja i Aneksi Direktive 2010/75/EU koja nisu predmet ovog zakona:

- **Poglavlje 3** - Posebne odredbe za postrojenja za sagorevanje (**članovi 28-41**);
 - **Poglavlje 4** - Posebne odredbe za postrojenja za insineraciju otpada i postrojenja za ko-insineraciju otpada (**članovi 42-55**);
 - **Poglavlje 5** - Posebne odredbe za postrojenja i aktivnosti koja koriste organske rastvarače (**članovi 56-65**);
 - **Poglavlje 6** - Posebne odredbe za postrojenja koja proizvode titanijum-dioksid (**članovi 66-70**);
 - **Poglavlje 7** – Odbor, prelazne i završne odbredbe (**članovi 71-78 i 80-83**);
-
- **Aneks 5** - Tehničke odredbe koje se odnose na postrojenja za sagorevanje;
 - **Aneks 6** - Tehničke odredbe koje se odnose na postrojenja za insineraciju otpada i postrojenja za ko-insineraciju otpada;
 - **Aneks 7** - Tehničke odredbe koje se odnose na postrojenja i aktivnosti koje koriste organske rastvarače;
 - **Aneks 8** - Tehničke odredbe koje se odnose na postrojenja koja proizvode titanijum dioksid;
 - **Aneks 9** – deo A i deo B, koji se odnosi na ukinute Direktive sa njihovim sukcesivnim izmenama i dopunama i rokove za transpoziciju;
 - **Aneks 10** – korelaciona tabela